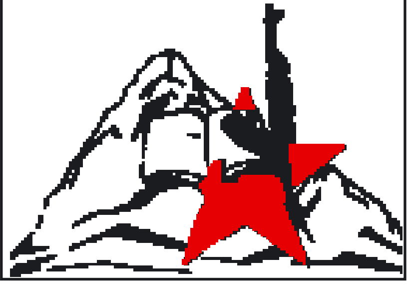

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Yıl: 22 / Sayı: 264 / Aralık 2003

KONGRA-GEL

Demokratik direnişin adıdır

İstanbul olayları Türkiye'nin yeni siyasal arayışlarına yapılmış bir müdahaledir

● Ortadoğu'da bir çizgi savaşımı var. Ortadoğu'nun eski statükosunu korumaya çalışanlar olduğu gibi, Ortadoğu'yu değiştirmek ve yeni bir Ortadoğu yaratmak isteyenler de var. Ortadoğu'yu değiştirmek isteyenlerle eski statükoyu korumak isteyenler arasında yoğun bir siyasal mücadele yaşandığı kadar, artık Ortadoğu'yu değiştirmek isteyenler arasında da yoğun bir mücadele var.

Sayfa 2'de

KONGRA-GEL DEMOKRATİK DİRENİŞİN ADIDIR

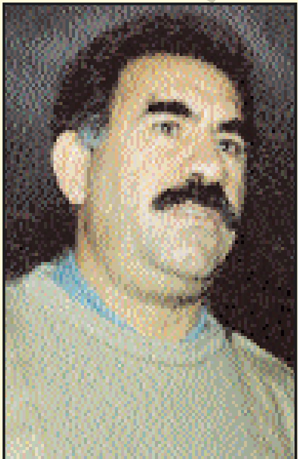
● KONGRA-GEL savaş ve barış yaklaşımları konusunda KADEK'in formüle ettiği ilke ve yaklaşımları önemli ölçüde koruyor. Bunları daha da ileri götürerek, somutlaştırdı ve savaş nedeni sayacağı hususları çok somut olarak belirledi. Bunlar üç maddeden oluşuyor; birincisi, Önderliğe saldırı; ikincisi, halka saldırı; üçüncüsü de, örgüte saldırıdır. Bu üç alana yönelik saldırıyı savaş gerekçesi sayacağını karar haline getirmiş ve kamuoyuna duyurmuştur. Bunlar içerisinde Önderliğin durumu ve Önderliğe yaklaşım birinci maddeyi oluşturuyor.

Sayfa 4'te

KONGRA-GEL'in yaflam ve mücadele felsefesi

● KONGRA-GEL'in ortaya koyduğu model ve yaklaşım, bölge halkları açısından bir demokratikleşme modeli olacak niteliktedir. Bölge halklarının da böyle bir siyasal ve sosyal projeyle bütünleşmekten başka çaresi yoktur. Çünkü halk güçlerine dayanıyor, halkların kardeşliği ve demokratik güç birliğiyle her türlü soruna çözüm alternatifi sunuyor. Eğer bu halklara iyi anlatılırsa, başarı şansı fazlasıyla vardır.

Sayfa 7'de

‹deolojik ve politik sofram›zda sars›lmal›s›n›z

ABDULLAH ÖCALAN

Kendini kandırarak yaşamak bir sanattır! Tespit edilmiştir. Zaten kendi kendini kandırmak başlı başına bir yaşam direncidir. Geri halkların mitlere sığınması, mitolojiye, bazı modası geçmiş inançlara aşırı sığınması neyin kanıtıdır? Bu gerçeklere yönelmekten korktuklarını gösterir. Sizin de bırakalım halkı, onun masumane inançlarıyla kendinizi kandırmanız budur. Parti ortamı ve siyasi gerçeklik, toplumlar açısından artık en kendini kandıramaz ve kandırılırsa feci sonuçları olan savaş alanıdır. Bu gerçeği kabul etmeniz gerekir. Madem girdiniz bu alana, alanı tanıyacaksınız; tanımak yetmez, gereklerine göre rol alacaksınız, hem de müthiş. Hele savaş alanına gittiniz, savaş alanı ateş sanatını gerektirir. En basit bir hata can yakar. Dolayısıyla o konuda rolü daha da anlamlı oynayacaksınız.

16'da

İçindekiler

İstanbul olayları Türkiye'nin yeni siyasal arayışlarına yapılmış bir müdahaledir

"11 Eylül olayları Amerika'ya yeni bir siyasi yönelim getirdi. ABD yönetimi 11 Eylül ardından, üçüncü dünya savaşını ilan ederek; *"terörizme karşı savaş içerisindeyiz"* dedi. Hemen ardından Afganistan'a, peşinden de Irak'a yönelik askeri müdahalelerde bulundu. Belli karşıtlıklar olsa da, Amerika'ya karşı çıkan olmadı. 11 Eylül olayları Amerika'yı yeni bir askeri siyasi sürecin içerisine çekti. İstanbul olayları da Türkiye'yi böyle bir siyasi askeri sürecin içine çekmeyi hedefliyor."

Türkiye'de son İstanbul'da yaşanan olaylarla birlikte yeni bir politik ortam oluştu. Türkiye yeni bir siyasi atmosferin içine alındı. Bu olayları önemseyen, üzerinde ayrıntılı duran kesimler olduğu kadar; çok fazla abartıldığını ve önemsendiğini düşünen kesimler de var. Fakat son yaşanan olayların önemsenmesi gerektiği açık. Çünkü İstanbul olaylarının Türkiye siyaset ortamında yeni bir durum yarattığı, yeni bir atmosfer oluşturduğu kesin. Bu atmosfer, önümüzdeki aylarda gerçekleşecek yerel seçimi de belirleyecek. O nedenle oluşan siyasi atmosferi anlamamız, onun dış bağlantılarını ve Türkiye içindeki etkilerini doğru saptamamız, seçim ortamının nasıl bir politik ortam içinde gerçekleşeceğini tespit etmemiz açısından da gerekli.

Bazıları bu olayları Türkiye'nin 11 Eylül'ü olarak değerlendirdiler; 11 Eylül 2001'de ABD'de gerçekleşen olaylara benzettiler. Elbette bu görüşü reddetmemek gerekiyor. Olayların nasıl gerçekleştiğini doğru teşhis etmekte yarar var. Her şeyden önce olayların toplumlar üzerinde yarattığı etki benzerdir. 11 Eylül olayları ABD'de İstanbul'daki olaylar da Türkiye'de bir şok etkisi yarattı. Türkiye her zaman şiddete sahne olan bir ülke, şiddete yabancı bir ülke değil. '70'li yıllarda, yine '80'li yılların ortalarından itibaren Kürdistan merkezli yoğun bir iç savaşı yaşadı. Ancak kelimenin gerçek anlamıyla "terörle" İstanbul'daki olaylarla karşılaştı. Kürdistan'da gelişen şiddet; kuralları olan, ilkeli ve amaca bağlı olan, örgütsel yapısı olan ve kendini savaş olarak tanımlayan bir olguydu. Dolayısıyla, bu olguyu anlamak ve çözümlemek zor değil.

1970'li yıllarda yaşananlar içerisinde, şok edici olaylar elbette vardı. Özellikle de MHP kaynaklı bazı olaylar, yine faili hala aydınlatılmamış birçok olay, o dönemde yaşanmıştı. Bunlardan en önemlilerinden biri, 1 Mayıs katliamıydı. Öte yandan bazı aydınların ve ileri gelenlerin katledilmesi toplum üzerinde belli bir şok ve dehşet yaratmıştı, fakat bu biçimde bir şiddet –her ne kadar birincil planda İsrail ve İngiltere'ye bağlı hedefler esas alınmışsa da– ilk defa İstanbul olaylarıyla birlikte ortaya çıktı. Bu bakımdan yeniliği var elbette. Çünkü Türkiye gerçek "terörle" İstanbul olaylarıyla tanıştı.

İstanbul'daki saldırılar da, daha önce bu tür olaylarda ismi geçen örgütlere veya bir koordinasyonun parçaları olan örgütlere dayandırılıyor. ABD'deki saldırıların El-Kaide tarafından gerçekleştirildiği yönünde açıklamalar olmuştu. İstanbul'daki olayların da El-Kaide'ye bağlı örgütlerce yapıldığı söyleniyor. Fakat islami argümanı kullanan kesimler tarafından yapıldığı açık ve net.

Diğer bir önemli husus da, 11 Eylül olayları Amerika'ya yeni bir siyasi yönelim getirdi. ABD yönetimi 11 Eylül ardından, üçüncü dünya savaşını ilan ederek; *"terörizme karşı savaş içerisindeyiz"* dedi. Hemen ardından Afganistan'a, peşinden de Irak'a yönelik askeri müdahalelerde bulundu. Başka bölgeleri de askeri bakımdan tehdit etti. Belli karşıtlıklar olsa da, Amerika'nın askeri saldırılarına karşı çıkan olmadı. Hatta Afganistan örneğinde görüldüğü gibi, bu müdahale çok geniş çevrelerden destek buldu. 11 Eylül olayları Amerika'yı yeni bir askeri siyasi sürecin içerisine çekti. İstanbul olayları da Türkiye'yi böyle bir siyasi askeri sürecin içine çekmeyi hedefliyor. Şu anda Türkiye yönetimi ve aydınları yeni bir değerlendirme, yoğun bir tartışma içindeler. Türkiye'nin nasıl bir politik yönelim içinde olacağı tartışılıyor. Çeşitli güç odakları bu çerçevede Türkiye ile ilişkilenmeye çalışıyorlar.

Türkiye hem Irak'ta hem de Ortadoğu'da istenmeyen bir güç haline geldi

Türkiye'ye yeni bir politik yaklaşımın gerektiği konusunda hem yönetim hem de kamuoyu bir mutabakat içinde, yani ikna olmuş durumdalar. İstanbul'daki patlamalar Türkiye'de böyle bir sonucu yarattı. Türkiye siyaseten oldukça güçsüz ve zayıf bir duruma düştü. AKP hükümeti öncekilerden geriye düşmeyen bir özel savaş hükümeti olarak ortaya çıktı. Hükümetin temel amacı, uluslararası komployu yeniden örgütleyip, harekete geçirmekti. Bu çerçevede ekonomik, diplomatik, siyasi askeri bütün alanlarda planlı bir saldırıyı Kürt özgürlük ve demokrasi hareketine yönelterek, Önderliği siyasetten uzaklaştıran ve gerillayı da tasfiye eden bir sonucu almaya çalıştı. Irak'taki iktidar değişikliğini değerlendiren Türkiye devleti, Kürt özgürlük hareketini tasfiye ederek Irak'ta ve bölgede egemen olmayı temel hedef olarak belirledi. Ne var ki, gelişmeler tersi oldu. Bu yönlü yoğun çabalar harcandı, birçok adım atıldı, fakat genel planlamasında başarıya gitme yerine, tümüyle başarısızlığa düştü. Diplomatik alanda birçok taviz verdiği halde, Kürt özgürlük hareketinin herkesin hedefi haline getiren –terörizme karşı savaşta birincil hedef haline getiren– bir ortamı yaratamadı. Avrupa ve ABD ile ilişkileri, yine Ortadoğu devletleriyle yürüttüğü diplomatik çalışmalar böyle bir çabanın varlığını açıkça gösteriyor. Türkiye İran'la kimi ortak operasyonlar gerçekleştirdi, İran ve Suriye birçok kadro ve sempatizanı tutuklayarak Türkiye'ye teslim etti. ABD ile irtibatlı, kısmen de destek alarak, pişmanlık kanununun başarısı için çaba harcadı. Yine AB'den belli ölçülerde destek aldı. Fakat tüm bunlar gerillayı tasfiyeye götürecek düzeyde bir sonuç ortaya çıkarmadı. Yine tecrit, izolasyon ve baskılar, Önderliği siyasetten uzaklaştırmayı amaçlasa da, Önderlik tarafından geliştirilen pratik tutum ve direniş bu çabaları büyük ölçüde boşa çıkardı. Siyaset sahnesinden uzaklaştırılmak istenen Önderlik, bütün halk eylemliliklerinin temel gündemi haline geldi. Kürt halkının tek gündemi olmanın yanı sıra, uluslararası alanda da daha geniş bir çerçeveye oturdu.

Aynı zamanda Irak'a asker gönderme amaçlı yapılan çalışmalar; meclisten tezkere çıkarma, ABD'ye her türlü tavizi verme, Güney'deki Kürtleri bazen tehditle, bazen de imkan açmayla etkilemeye çalışma arayışları da sonuç vermedi. Nitekim Irak'tan kovuldu ve istenmeyen ülke durumuna düştü. Ortadoğu'da hiçbir güç Irak'a asker gönderemedi, fakat Irak geçici yönetimi ile Irak'taki toplumlar Türkiye'nin bölgeye asker göndermemesi yönünde karar aldılar. En çok üzerinde tartışılan ve istenmeyen ülke Türkiye oldu. Sadece Irak'tan değil, aynı zamanda Ortadoğu'dan da atıldı. Türkiye kendini Ortadoğu'da demokratik islami model olarak tanımlıyordu. Ortadoğu'nun mevcut Türkiye modeline göre şekilleneceği hesapları ve umutları vardı. Fakat Türkiye bırakalım model olmayı, Ortadoğu'da istenmeyen bir konuma düştü. Nitekim, Irak'ta istenmemek demek, Ortadoğu'da istenmemek demektir.

İran Türkiye modelini Batı uşaklığı sayıyor, dış güçlerin oyunu olarak değerlendiriyor. Arap toplumları da Türkiye'yi kabul edecek durumda değiller. Türkiye, Irak üzerinde etkinliğini geliştirerek bütün Ortadoğu'ya açılım yapma yerine, Ortadoğu'da en çok daraldığı ve zayıf düştüğü bir süreci yaşıyor. Bu, AKP hükümetinin izlediği politikanın, yine Irak'ta Saddam rejiminin çözülüşü temelinde gelişen değişim döneminin Türkiye'de yarattığı politik sonuçlar oluyor. Tüm bunlara bir de halkın direnişi eklendi; gençler, kadınlar ve emekçiler politika çizerek, mücadele ettiler. Daha önceki dönemlerde politika çizemeyen bu çevreler, bu denli karmaşık bir dönemde politika çizerek kendi çıkarlarını bölgedeki gelişmeler temelinde Türkiye'nin çıkarlarıyla birleştirmeye yöneldiler. Oluşturdukları politikayı eyleme döktüler, halen de döküyorlar. Kürt halkı da bölgedeki gelişmeleri kendi özgürlük ve demokrasi mücadelesiyle birleştirerek eyleme döküyor. Çeşitli kesimlerin geçmişte politika belirleyememeleri yönetim için bir rahatlık vesilesi olurken, bu dönemde politika belirleyip eyleme dökmeleri yönetimi oldukça daraltan bir sonucu doğurdu. Kuşkusuz gerillanın askeri saldırılar karşısındaki duruşu; aynı zamanda pişmanlık kanunu karşısındaki duruşu, Türkiye hükümetini daraltan diğer bir etken oldu.

Türkiye'nin Ortadoğu'da sıkışmasının sebebi mevcut Kürt politikasıdır

Oligarşinin her zorlandığı dönemde halkı sopa ile tehdit ettiğini biliyoruz. Bu, Türkiye'de tarihsel bir gelenektir. Cumhuriyet, bu geleneği eksiksiz uygulayan bir politik yapıya sahiptir. Türkiye oligarşisi böyle bir siyaset anlayışıyla şekillenmiştir. Türkiye devleti bu süreçte de yaşadığı bütün zorlanmalar karşısında sopayla tehdidi öne çıkartmıştır. Gerillaya yönelik operasyonlar bunu ifade ediyor. Bazı darbelerle hem gerillayı hem de toplumu sindirerek, tasfiye etmeyi amaçlıyordu. Ne var ki tüm bu hesaplar boşa çıktı. Saldırılar karşısında direnen ve direnme ruhunu geliştiren gerilla ile ona destek veren, hatta onu teşvik eden bir halk gerçekliği ortaya çıktı. Gerilla meşru savunma kapsamında pişmanlık kanununu yerle bir ederek, hiçbir tereddüde yer vermeden direnen bir direniş gerçeğini yarattı. Bu da politik anlamda Türkiye'yi daralttı. Gerillayı tasfiye amacı üzerinde oluşan yeni özel savaş planı –başka bir ifadeyle uluslararası komplo– bu şekilde boşa çıkartıldı. Türkiye tüm bu gelişmeler sonucunda yeni bir tartışma sürecine girdi. Irak ve Ortadoğu'dan kovulması, Önderliği siyasetten uzaklaştıramaması, yine gerillayı tasfiye edememesi, ciddi bir siyasi daralmaya ve sıkışmaya yol açtı. Türkiye'nin politik merkezleri, özellikle de dış işleri bakanlığı bunun nedenleri üzerinde tartışarak, şöyle bir tespit de bulundu: Türkiye'nin Ortadoğu'da sıkışmasına yol açan mevcut Kürt politikasıdır. Ortadoğu'daki bütün Türk büyükelçilerini Ankara'da toplayarak, bölgede nasıl bir politika izlemeleri yönünde tartışma yürüttüler. Basına yansıdığı kadarıyla bütün elçilerin tek ve ortak görüşü, Türkiye'nin mevcut Kürt politikasıyla Ortadoğu'da hiçbir şey yapamayacağı yönündeydi. Önderliğin her daim vurguladığı ve örgüt çizgimizin de esas aldığı şu gerçek ortaya çıktı: Kürt"ü inkar eden, Kürdistan'ı çiğneyen bir yönetim ne Ortadoğu'ya açılabilir ne de bir Ortadoğu gücü olabilir. Türkiye devleti bu gerçekliği bugün daha somut gördü ve değerlendirdi. Ortadoğu'dan bu biçimde dışlanmanın ve siyasi anlamda bu düzeyde daralmanın birinci nedeninin izledikleri Kürt politikası olduğuna karar verdiler. Bu temelde Kürt politikasını yeniden ele alarak, yeni bir tartışma başlattılar. Önderliği siyasetten kopartan, gerillayı tasfiye etmeyi hedefleyen, Kürt toplumunun yararına olacak herhangi bir gelişmeye kesinlikle izin vermemeyi temel ilke sayan politikanın kendileri açısından bir çıkmaz, tıkanma, bölgeden atılma ve tecrit edilme etkeni olduğunu gördüler. Dolayısıyla, bu politikayı masaya yatırarak, tartışma gündemlerine aldılar. Neyin ne kadar değiştirilebileceklerini tartışmaya başladılar.

Öncelikli tartışmalar Güney üzerinde gelişiyor. Güney Kürdistan'da her türlü gelişmeyi reddeden, Kürt inkarına dayalı bir Irak sisteminin oluşmasını dayatan politikalardan uzaklaşma eğilimi gelişti. Bu anlamda Türkiye yeni bir politika oluşturma sürecine girdi. Güney politikasını değiştirme kararı aldılar. Celal Talabani'yi, Irak yönetiminin başkanı olarak ağırladılar; başbakan düzeyinde görüştüler. Diğer yandan KDP ile ilişki aramaya başladılar. Mustafa Barzani'nin '68 yılında Türkiye hükümetine gönderdiği mektubu basına vererek serzenişte bulundular. 'Babanızın politikaları buydu, bu yolda ilerlemelisiniz' mesajını vererek, görüşmeye davet ettiler.

Serxwebûn internet adresi:
www.Serxwebun.com
E-mail adresi:
Serxwebun@Serxwebun.com

Bu arayışlar şu anlama geliyor: Güney'e asker sokarak, bölgede Kürt ulusal varlığını resmi siyasete dökecek gelişmeleri engelleme siyasetini değiştiriyorlar. Farklı bir siyasal statükoyu kabul etmeye hazırlanıyorlar. KDP ve YNK ile bir tür anlaşmaya ve çözüme gitmek istiyorlar. Ancak bunun ne düzeyde gerçekleşeceği net değil. Örneğin '92 yılında PKK'yi tasfiye etmek için Güney Kürdistan'da 36. paraleli kabul etti ve on sene korudu. Bu, siyasal bir kabuldü; hiçbir zaman resmen kabul etmedi, bunu içine sindiremedi. Bunu bir mücadele taktiği olarak kullandı. Şimdi ise Türkiye daha ileri bir Güney Kürdistan statükosunu kabul etmeye hazırlanıyor. Bu politikayı dışişleri bakanlığı oluşturdu ve bunu sağlamak için de çalışmalara yöneldi. Bu, belki de daha farklı bir politik açılımı da içerebilir. Bunu Ortadoğu'ya politik açılımı sağlamak için bir taktik olarak kullanacak. Bazı aydın ve yazarlar sadece Güney'le yetinilmemesi gerektiğini, Kuzey'de de Kürt sorununu çözecek adımların atılması gerektiğini belirtiyorlar. Türkiye'yi bu sıkışık durumdan kurtarmak için bunu yüksek sesle ifade ediyorlar. Güney'de yasal bir statükoyu kabul etmeleri gerektiği, kısmi bazı açılımları da Kuzey'de yapmak zorunda oldukları yönünde görüşler var. Son süreçte Kürtçe basın yayın nasıl olur, Kürtçe eğitim nasıl olur, konularında tartışmaları yoğunlaştı, yasal arayışlar içerisine girme süreci tüm bunlara paralel bir biçimde gelişti. Yasal düzeyde AB'ye uyum çerçevesinde bazı adımlar atıldı, ama uygulanmadı. Kararların uygulanması yönündeki girişimler bu dönemde gündeme geldi. Birkaç kez dışişleri bakanlığının açıklamaları oldu.

İstanbul olayları Türkiye'nin yeni siyasal arayışlarına yapılmış bir müdahaledir

Türkiye Kürt özgürlük hareketini tümden tasfiye etmek, imha ve inkar siyasetini bütün Kürdistan'da yürütmek üzere oluşturduğu konseptin başarısızlığından ve yol açtığı siyasal daralmadan kurtulmak için siyasal arayışlar içerisine girdiği, Kürt sorununa siyasi açılımlar yapmaya yöneldiği bir süreçte, İstanbul olayları gerçekleşti. Bu bakımdan İstanbul olaylarını hafife almamalıyız. Olayların gerçekleştiği dönemin çok yönlü bir siyasal karakteri var. Aslında bu olaylar Türkiye'nin yeni siyaset belirleme sürecine bir müdahale oluyor. 11 Eylül'de Amerika açısından böyle idi. O dönemi bir hatırlayalım: Clinton yönetiminin sekiz yıllık bir pratiği vardı. Bu pratik, Bush yönetiminin ortaya çıkardığı politikaların uygulanmasını ifade ediyordu. Clinton, Körfez Savaşı'ndan sonra yönetim oldu ve; Irak'a, Filistin-İsrail çatışması ile Kürt sorununa bir yaklaşımı gelişti –uluslararası komployu Clinton yönetimi geliştirdi ve uygulama koydu– fakat Ortadoğu'da ABD'nin aktivitesini geliştiremedi. ABD politikaları Ortadoğu'da işlemez ve ilerlemez hale geldi. Kürt özgürlük hareketi üzerinde bir uluslararası komplo oluşturduğu halde, Kürt sorununu kendi çıkarları doğrultusunda bir çözüme kavuşturamadı. İsrail-Filistin çatışmasında, barış süreci yönünde adımlar atıldı, ama bir çözüm çıkmadı. ABD'nin Filistin sorununun çözümünden yola çıkarak, bütün Arap alemini etkileyecek ve Arabistan'a yeni bir girişi gerçekleştirecek bir etkinliği ortaya çıkmadı. Irak belki kontrol altına alındı, ama Saddam rejimi ayakta kaldı, değiştirilemedi; sadece ambargo sürdürüldü. İran, Suriye gibi değişik güçlerin desteğiyle bu rejim varlığını sürdürdü. Saddam rejimi Amerika karşısında kafa tutan, Amerika ile açık mücadele yürüten bir rejim oldu. Bu, ABD politikaları açısından bir işlemezlikti. Cumhuriyetçi hükümetin işbaşına getirilmesi 2000 yılının sonunda bu temelde oldu. Bu değişimin nedeni Clinton hükümetinin iç politikadaki başarısızlığı değildi. Demokrat hükümet içerde başarılı bir hükümetti, Amerikan halkından destek de görüyordu.

Al Gore, seçimlerde George W. Bush'tan daha fazla oy almıştı. Bir ay boyunca yeniden yeniden sayım yaptırlar. Sonunda Bush, bir hile ile iktidara getirildi. Şimdi seçimlere hilenin karıştırıldığını açıkça söylüyorlar. *"Amerikan seçimlerine son iki yüz yılda ilk defa hile karıştırıldı"* diyorlar. Seçimi kazanmadıkları halde, Cumhuriyetçileri yönetime taşıyarak, ikinci Bush hükümetini ortaya çıkardılar. Bu, bir müdahaleydi elbette. Bush yönetimi iş başına gelir gelmez, yeni politikalar devreye koydu, Ortadoğu'ya müdahaleyi ifade eden politikalar gündeme getirdi ve bunları uygulamaya koydu. Politikalarını bazı tehditler ve ilişkilerle sürdürmek istedi, fakat hem uluslararası güçlerin hem de bölge güçlerinin direnci sonucunda kısa sürede adım atamaz hale geldi. Cumhuriyetçi yönetim yeni siyasal stratejiyi mevcut politikalarla uygulayamaz, politik adım atamaz duruma düştü. 2001 yazındaki durumu böyle idi. 11 Eylül olayları böyle bir ortamda gerçekleşti. Bir; ABD'nin yeni siyasal stratejisini net ve kesin bir biçimde sahiplenilmesini ve herkesçe kabul edilmesini sağladı. İki; bu stratejinin uygulama yöntemini ve taktiğini yaratarak; savaş ilan etti. Bush hükümetine savaş kararı aldırttı ve uluslararası ortamı ABD'nin savaş yürütmesi için uygun hale getirdi. Amerika'ya bir siyasal yön çizdi. İstanbul olayları da Türkiye'ye böyle bir siyasal yön çizmeye çalışıyor.

Türkiye'nin yeni bir politik arayışa girdiği, Kürt politikasını yeniden masaya yatırdığı, Kürt politikasında değişiklik yapma eğilimlerinin ortaya çıktığı bir ortamda; ama aynı zamanda Türkiye'nin politik yönünün belirginleşmediği bir ortamda, İstanbul olayları gerçekleşti. Bu olaylar, tamamen bu ortama bir müdahaleyi ifade ediyor. Türkiye'ye yeni bir politik yön çizmeyi içeriyor. Yeni politik arayışlara bir müdahale olduğu kadar, tüm bölge halkına yönelik de bir müdahaleyi ifade ediyor. Bazıları bu müdahalenin içten, fakat dış destekli olduğunu belirttiler, özellikle de devletin katı yönetimi bunu bu şekilde tanımladı; bazıları da sadece hükümete karşı çıkma adı altında müdahalenin dış kaynaklı olduğunu savundular. Tabii bu hiç hesap edilmeden, sadece karşıt olmak üzere söylenmiş ezbere sözlerdir ve hiçbir politik değeri yoktur.

Kuşkusuz yapanlar içerde Hizbullah örgütüne dayanıyorlar. Hizbullah daha çok Kürdistan'da örgütlü ve eylemi yapanların çoğu da Kürt kökenli. Örgütlenmenin büyük bir bölümü Kürtlerden oluşuyor. Çünkü Hizbullah Kürt özgürlük hareketini bastırmak için Türkiye gericiliği ile bölgesel ve uluslararası gerici sistemin örgütlediği bir güçtü. Bu güç, '90'dan itibaren tıpkı Filistin'de Hamas'ın, yine İslami Cihad'ın örgütlenmesinden daha geri bir temelde Kürdistan'da PKK'ye karşı örgütlendirildi. Bir taraftan kontrgerilla, bir taraftan İran, bir taraftan da çeşitli Arap örgütlerinin desteği bulunuyor; bir de petro dolara dayanıyor. Yani bu tür örgütlerin arkasında petrol sermayesi de var. Geçmişte islami hareketin arkasında Suudi dolarları, ekonomik ve ticari kuruluşlar vardı. Abdullah Gül, bu kuruluş içerisinde yedi yıl teknisyen olarak çalıştı. Siyasi kariyerini ve kişiliğini de o çalışma içerisinde buldu. Bugün Türkiye hükümetinin en etkili kişilerindendir.

Şimdi bunlar içten örgütlenmiş bir güç, fakat bu olaylar Türkiye'nin iç siyasetinden mi kaynaklandı? Hayır, Türkiye yeni bir iç ve dış siyaset çizmeye çalışıyordu. Çünkü siyaseten daralmış ve zayıflamış bir durumdaydı. Dolayısıyla bu müdahale, Türkiye'nin siyasal arayışlarına yönelik yapılmış bir müdahaledir. Türkiye'nin siyasi yapısına, esas olarak da Kürt siyasetine yönelik bir müdahaledir. Zor ve zayıf durumda olan Türkiye'nin yönünü kendinden yana çizmek için yapılmış bir dış müdahaledir. Diğer yandan Türkiye Kürt politikasında yeni açılımlar yapar ve kendi özgücüyle yeniden bir güç haline gelir kaygısıyla bunu engellemek istediler. Dolayısıyla İstanbul olaylarını Türkiye politikalarına düzenlenmiş bir operasyon olarak değerlendirmek lazım. Nasıl ki AKP hükümeti ABD ile ittifak halinde, gerillayı tasfiye etmek için siyasi askeri operasyon geliştirmeye ve uygulamaya çalıştıysa, –ki hala da çalışıyor– İstanbul olaylarında da, bazı dış çevreler böyle bir ortamdan yararlanarak Türkiye üzerinde siyasi operasyon geliştirdiler. Bu şekilde Türkiye'nin Kürt politikasında açılım yapmasının önü alınmak istendi. Çeşitli çevreler Türkiye'nin böyle bir açılım yapmasından korkuyorlar. Eğer Türkiye böyle bir açılım yaparsa, başka güçlere muhtaç olmadan, onlara dayanmadan, kendi öz gücüyle politika yapan, bölgeye açılan, Ortadoğu'da etkinlik kurabilen bir güç haline gelir diye düşünüyorlar. Dolayısıyla, kendi politik yörüngelerinin hizmetine almak ve dış desteğe muhtaç kılmak için Türkiye'nin kendi sorunlarını demokratik yöntemlerle çözmesini önlüyorlar. Bu, önemli bir tespittir. Çünkü Ortadoğu'da bir çizgi savaşımı var. Ortadoğu'nun eski statükosunu korumaya çalışanlar olduğu gibi, Ortadoğu'yu değiştirmek ve yeni bir Ortadoğu yaratmak isteyenler de var. Ortadoğu'yu değiştirmek isteyenlerle eski statükoyu korumak isteyenler arasında yoğun bir siyasal mücadele yaşandığı kadar, artık Ortadoğu'yu değiştirmek isteyenler arasında da yoğun bir mücadele var.

Ortadoğu ve Türkiye politikaları değişmeli, ama nasıl değişmeli, sorusu artık gündeme girmiş durumda. Ortadoğu'daki değişimin hangi politik çizgide olacağı yönündeki mücadele, devam ediyor. Önderlik bu mücadeleyi, iki çizgi arasında yürütülen bir mücadele olarak tanımladı. Kürt halkının özgürlük ve demokrasi hareketinin gelişimine dayanan, bir demokratik Ortadoğu yapılanmasını öngören ve halklar yararına olan demokratik sosyalist düşüncesinin böyle bir çizgiyi ifade ettiğini açıkladı. Bir de ABD'nin kendine göre, kendi çıkarlarını gözeten yeni bir Ortadoğu yaratma arayışı ve çabası içinde olduğunu vurguladı. Demek ki bölgede değişim yaratmak isteyen iki temel strateji var ve İstanbul olayları, bu temelde gelişen bir mücadeleyi içeriyor. Türkiye'de eski statükoyu korumak isteyen güçler var. Türkiye'de statükoculuk önemli bir güç, ama şu anda zayıflamış durumda. Eski statükonun aşılmasının ciddi bir biçimde gündeme geldiği bir dönemde, statükonun hangi yönde aşılacağı ve yeni siyasal yapılanmanın nasıl olacağı da gündeme girmiş bulunuyor. Bu, hem teorik, hem politik, hem de pratik mücadele olarak gündeme girdi. Mevcut olayların böyle bir politik değeri var.

AKP hükümeti Amerika'ya yakın dışa da bağımlı bir hükümettir.

AKP hükümetinin Kürt sorununu çözme yönündeki özel savaş konseptinin boşa çıktığı, Türkiye'nin yeni bir Kürt politikasına yöneliminin geliştiği bir ortamda, Türkiye İstanbul olaylarıyla farklı bir yöne götürülmek isteniyor. Böyle bir politik arayışın önü dehşet ve şokla kesilmeye çalışılıyor. Bunun sağlanması halinde, zayıf düşmüş, Ortadoğu'da tecrit edilmiş, bir de İstanbul olaylarıyla şok ve dehşet içine alınmış bir Türkiye kuşkusuz arayış içerisine girecektir. Dayanacak ve kendini savunacak bir yer bulmaya çalışacaktır. Kendini bir güce dayandırmak zorunda kalacaktır. İstanbul olayları Türkiye'yi böyle bir bağımlılığa çekmeye çalışıyor. Bu olayların böyle bir politik değerinin olduğunu herkes gördü. AB hemen devreye girdi; Almanya, Fransa ve diğer güçler; "biz varız, Türkiye'yi birliğe alırız, gel bize bağlan" çağrısı yaptılar. Kıbrıs sorununu da bu şekilde gündemleştirdiler. "Kıbrıs sorununu istediğimiz gibi çözersen, Kıbrıs'tan biraz taviz verirsen, Avrupa kapısı açıktır" diyorlar. ABD Türkiye'ye AB'den daha fazla dayatmalarda bulunuyor. Sürekli görüşmeler yapıyorlar, bizzat Bush açıklamalar yaptı. Tayip Erdoğan'ı Amerika'ya davet ettiler. ABD Türkiye'ye; "dediklerimizi kabul edersen, yaşarsın, kendi başına hareket etmeye kalkarsan dağılırsın, Avrupa seni koruyamaz; tek çaren Amerika'ya daha fazla bağlanmaktır, Amerikan politikalarının gereklerine göre hareket etmektir" dayatmasında bulunuyorlar. Önderliğin de işaret ettiği gibi, ABD Türkiye'yi kurmak istediği emperyalist imparatorluğun Ortadoğu'daki en güçlü ayağı haline getirme çabasını sürdürüyor. Türkiye'yi ABD politikalarının güdümünde Ortadoğu'ya müdahale eder hale getirmeye çalışıyor. Türkiye'yi kendi siyasi askeri müdahalesinin bölgesel parçası haline getirmeyi hedefliyor, böyle bir yörüngeye çekmeye çalışıyor. 11 Eylül'ün yarattığı politikalara Türkiye'nin katılmasını öngörüyor.

Bu dayatmaların daha da süreceği anlaşılıyor. AKP hükümeti Amerika'ya yakın, dışa da bağımlı bir hükümettir. Önümüzdeki dönemde AKP'nin tutumunun daha da netleşeceği bir süreç yaşanacak. Diğer çevreler de ona göre bir politik tutum takınacaklar. Böylelikle yeni politikalar oluşacak. Türkiye dışa mı bağlanacak, yoksa kendi içinde, kendi sorunlarını çözen bir güç ve irade mi olacak? Türkiye'de böyle bir tartışma yürüyecek, biz de böyle bir tartışmayı gündemleştirmeliyiz. Türkiye'nin tümüyle dışa bağlanması, Amerika'nın güdümüne girmesi, tehlikelidir. Bunun halklara, özellikle de Kürt halkına karşıt olacağından hiç şüphe yok. Amerika'nın güdümüne girdikçe demokratikleşir, çözüm gücü haline gelir biçimindeki düşünce yanlış bir düşüncedir. Türkiye öyle bir duruma gelmez, gelemez. Amerika güdümünde çözüm de olmaz, demokratikleşme de olmaz.

Avrupa çok tepkili bir odak değil, oldukça basit dayatmalarda bulunuyor. Hala mevcut değişim sürecine göre bir politika üretmiş değil. Politikası eski sistemini sürdürmeye dayanıyor, ona göre güncel politika yapıyor, taktikler üretiyor. Türkiye'den daha fazla tavizi nasıl koparırız arayışı içindeler. Halbuki stratejik süreci kaybetme tehlikesini yaşıyorlar. Avrupa'nın duruşu hala zayıf bir duruştur. Savaş sürecinde halk belli bir inisiyatif geliştirdi, ama bu siyasete dökülemedi. Çeşitli sivil toplum örgütleri ile siyasi örgütler politikaler belirlediler, kitle eylemlilikleriyle bunu hayata geçirmeye çalıştılar, ancak bunlar bir ittifaka, politik süreci yönlendirmede gücü ve değeri olan bir örgütlenmeye dönüştürülemedi. Parça parça kaldı, günlük eylem ittifakları oldu. Bu kadar köklü bir siyasal gelişmenin gereği olan siyasi ittifaka ve örgütlülüğe dönüşmedi. O nedenle, çeşitli halk kesimlerinden gelen politik tutumlar örgütlenip, Türkiye politikasına etkide bulunacak bir yapıya kavuşturulamadı.

Yerel seçimlerde iyi bir sonuç alınamazsa siyasi süreç kaybedilebilir

Önümüzdeki dönemde gerçekleştirilecek yerel seçimlerde hem belediyeler seçilecek, yerel yönetimler belirlenecek, aynı zamanda da Türkiye'nin genel siyaseti netleşecek. Bu bakımdan içinde bulunduğumuz politik süreci, sadece yerel yönetimlerin seçilme süreci olarak değerlendirmek, dar bir değerlendirme olur. Süreç bunu çok fazla aşan politik bir gerçekliğe sahiptir. Türkiye'nin yeni politik çerçevesi çiziliyor, politik yönü belirleniyor. Yerel seçimler dönemi böyle bir politik mücadele ve tartışma dönemi olacak. Belediye seçimleri, geçen genel seçimlerden çok daha ileri düzeyde bir siyasi tartışmaya ve Türkiye'nin siyaset belirlemesine vesile olacak. Tartışmalar ve politik mücadele bu kapsamda olacak. Seçimlerin ardından Türkiye hem yerel yönetimlerin seçmiş olacak hem de yeni politik yönelimini belirleyerek, iç ve dış siyasetini yeniden çizmiş olacak. Bunu gören, anlayan, buna göre bir siyasal yaklaşım içinde olan, yerel seçimleri kapsamlı bir politik yaklaşımla yürüten bir konumda olmaya ihtiyacımız var. Yerel seçimlerin önemini görmeliyiz. Fakat ondan da önemlisi, Türkiye'nin siyasi netleşme sürecini etkileyen ve yönlendiren bir siyasal yaklaşımla mücadele içinde olmalıyız. Yerel seçimlerde yapılacak çalışmalar, yürütülecek tartışmalar, geliştirilecek eylemlilik, sağlanacak örgütlülük, alınacak sonuçlar, çıkartılacak belediyeler aslında Türkiye politikasının ne olacağını, politik arayış ve yönelim sürecinde hangi politikaları izleyeceğini gösterecek.

Yerel seçimler, belediye başkanı seçmekten öte, politik bir önem taşıyor. Yerel seçimleri bu düzeyde değerlendirip ele almak, buna göre çalışmak daha doğru olur. Eğer yerel seçimlerde güçlü bir sonuç alınamazsa, siyasi süreç kaybedilebilir. Hangi politikalar yerel yönetimleri kazanırsa, o politikalar yeni Türkiye'nin politikaları haline gelecek. Herkes böyle yaklaşıyor, demokrasi hareketi de yerel seçimleri böyle bir siyasi kapsamda ele alması, seçimlere bu önemde yaklaşması, en güçlü siyasi sonuçları alacak bir çalışma içerisinde olması zorunludur. Bunun için bir defa süreci ve siyasi olayları iyi analiz etmeliyiz, kamuoyunu aydınlatmalıyız. Özellikle de İstanbul olayları ile Türkiye'ye bir komplo yapıldığını, bunun bir provokasyon niteliği taşıdığını, Türkiye'yi dış güçlere bağımlı hale getirmeyi hedeflediğini iyi koymalıyız. Kendi gücüyle sorunlarını çözme imkanı varken ve ona yönelirken, bunun engellenmek istendiği gerçeğini iyi formüle etmeliyiz. Türkiye'yi bağımlılaştıran politikalara karşı çıkmalıyız. Mevcut olayların Türkiye'yi bir çıkmaza sürüklediğini ve Ortadoğu'dan daha çok koparttığını vurgulayarak, Türkiye'nin kendi öz gücüyle Kürt sorununu demokratik yollardan çözmesi, bütün dış oyunları boşa çıkartacağı gibi, kendi özgücüne dayanarak Ortadoğu'ya açılım sağlayacağını, çeşitli politik çevrelere, demokratik güçlere, emekçilere, kadınlara, gençlere ve Türkiye halkına iyi anlatabilmeliyiz. Yerel seçimlerde başarı, böyle bir gündemi ve politik yönelimi Türkiye'ye hakim kılmaktan geçecek. Bu, yerel seçimlerde daha fazla yönetim kazanma imkanını verecek.

İlişki ve ittifaklarımızı böyle bir siyasi hedefi gerçekleştirecek yöntemlerle oluşturmalıyız. Propagandamız, ittifaklarımız ve kampanyamız bizi bu hedefe götürmeli. Örgütlenmemiz, eylemimiz ve adaylarımız bizi yerel seçimlerde başarı kazanan, hem yönetimler bazında hem de oy bazında güçlenmiş hale getiren, demokratik bloku çok daha geniş bir çerçevede örgütlemeye imkan veren, Türkiye'nin politik yönelimini demokrasi yönünde oluşturan bir sonuca götürecek çerçevede olmalıdır. Bizi buna götüren yaklaşımları doğru, uzaklaştıran yaklaşımları ise yanlış değerlendirmeliyiz. Politik süreçten kopuk, Türkiye'nin iç politikasından ve ilişkilerinden kopuk bir yerel seçim stratejisi doğru olmaz, dar bırakır. Belki beş on belediye başkanı rahat çıkarılabilir. Garantili olan, sonuçları önceden belli olan yerler var, fakat bunu bir başarı olarak görmek lazım. Bu, dar pratik sonuçlara sahiplenmeyi ifade eder. Öte yandan seçimi salt belediye seçimi olarak değerlendirmemek lazım. Türkiye'nin yeni siyasi yöneliminin belirlendiği bir dönemde, demokrasi bloku oluşturmayı sağlatacak bir çaba içinde olmak doğru ve yerinde olacaktır.

Kim iyi mücadele eder, etkiler, doğru politikalar izlerse, o mücadeleyi kazanır. Dolayısıyla bizim mücadele etmemiz lazım. Hazır arama yerine parti, halk, sivil toplum örgütleri ile bütün kurum kuruluşlar üzerinde, yani Türkiye'yi ifade eden bütün yapılanmalar üzerinde hangi politikayla nasıl mücadele edebiliriz, bu kurumları nasıl etkiler ve demokratik uygarlık çizgisine kazanabiliriz hususlarıyla ilgili düşünmemiz, araştırmamız, politik çerçeve oluşturmamız ve ona göre bir mücadele yürütmemiz lazım. Değişim sürecine böyle yakla-

Serxwebûn' dan

KONGRA-GEL Yürütme Konseyi Üyesi Duran Kalkan

KONGRA-GEL
DEMOKRATİK DİRENİŞİN ADIDIR

Serxwebûn: KONGRA-GEL gibi bir örgütlenmeye neden ihtiyaç duyuldu? Bu yeni oluşum KADEK'in politikalarına ve stratejisine nasıl yaklaşıyor? KADEK'in hazırladığı yol haritasına nasıl bakıyor? Ortadoğu'da dengelerin yeniden oluşturulduğu böylesi bir dönemde KONGRA-GEL nasıl bir ideolojiyi benimsiyor ve bunun pratik örgütlenmesini nasıl gerçekleştirecek?

Duran Kalkan: Öncelikle Kürdistan Halk Kongresi, kısa adıyla KONGRA-GEL, yeni bir kuruluş, yepyeni bir oluşum. Kuşkusuz yirmi beş yıllık PKK mücadelesinin ve otuz yıllık Önderlik çalışmalarının ortaya çıkardığı büyük birikim üzerinde yükseliyor. Sıfırdan başlamadığı gibi, Kürt özgürlük hareketinin yeni bir aşamasını ifade ediyor. Dolayısıyla, otuz yıllık mücadelenin yarattığı paha biçilmez, her bakımdan zengin kazanımı ve birikimi kendisine temel alıyor. KONGRA-GEL gibi bir oluşuma gitmenin temel nedeni budur.

Kürdistan özgürlük mücadelesi, önemli kazanımlar ve birikimler yaratmış, bir aşamayı tamamlayarak, yeni bir aşamaya geçecek düzeye gelmiştir. Şöyle de tanımlayabiliriz: Birinci aşama; ulusal yönde yaşanan gelişmelerdir. Biz buna; ***"ulusal diriliş devrimi"*** dedik. Ulusal ruhun, bilincin ve örgütlülüğün ortaya çıkması, bireyin ve toplumun ulusal özgürlük yönünde ciddi bir bilinçlenmeyi ve örgütlenmeyi yaşamasını ifade ediyor. Kuşkusuz bunun demokratik yanı da vardı, fakat esas ve tayin edici olan, ulusal ve kültürel gelişme yönüydü. Bu aşama, '90'ların ortalarına gelindiğinde tamamlandı.

Peşinden Kürt özgürlük hareketinde yeni bir aşama başladı. Buna da; ***"demokrasi ve özgürlük aşaması"*** diyebiliriz. Bu, hareketin demokratik bir siyasal yapılanmaya kavuşması, toplumsal özgürlüklerin her bakımdan geliştirilmesi, ulusal bilincin ve yurtseverliğin güçlü bir demokrasi, insan hakları ve kardeşlik bilinciyle ilerletilmesi, tamamlanması ve buna dayalı demokratik bir yaşamın toplumun her alanında hakim kılınmasıdır. Başkan Apo'nun her iki aşamaya özgü, iki büyük projesi oldu. Birincisi; ***Kürdistan İşçi Partisi*** yani ***PKK*** idi. Kuşkusuz ***Apocu hareket***, PKK olarak şekillenene kadar da, bir gelişme ve hazırlık dönemini yaşadı. Buna; ***"ideolojik doğuş dönemi"*** de diyoruz. Yine; ***"ideolojik grup dönemi"*** veya ***"aydın gençlik hareketi dönemi"*** diyoruz. Bu, '73'lerden '78'e kadar olan süreci ifade ediyor. Örgüt olmaya, siyaset yapmaya ve mücadele etmeye hazır hale geldiği, onun ön hazırlıklarının yapıldığı bir süreç olarak da tanımlanabilir. Ardından siyasal ve askeri mücadele ile buna göre örgütlenme dönemine girildi. PKK, bu dönemin adıdır. Aslında 20. yüzyıl gerçeğine uygun olarak işçi partisi adıyla en ilerici ve devrimci düşünceyi kendine kılavuz edinerek, sosyalizmi esas alarak, bir militan öncü kadro hareketini yaratmıştır. PKK, böyle bir öncülüktür ve bu temelde çok kapsamlı bir siyasal ve askeri mücadeleye yol açarak, diriliş devrimini başarmıştır. Böylelikle ulusal yok oluş süreci tersine çevrilerek, ulusal ruhun, bilincin ve örgütlülüğün doğduğu; ulusal ve kültürel yaşamın geliştiği, ulusal kimliğin şekillenip sahiplenildiği bir düzeye ulaşılmıştır. Bu açıdan PKK, Kürt'ün kimliği olarak da ortaya çıkıyor.

KONGRA-GEL halkın demokratik özgürlükçü kimliğidir

İkinci aşamaya; yani demokrasi ve özgürlük yönündeki gelişme aşamasına da ***KONGRA-GEL*** tekabül ediyor. Bu, Halk Kongresi adıyla bütün siyasi birikimin en geniş halk kesimlerini içine alacak şekilde örgütlenmesini içeriyor. Demokratik siyasal mücadeleyi stratejik olarak esas alıyor. Demokratik siyasal mücadeleyi meşru savunma çizgisinde, halkın demokratik eylemliliği olan serhildan temelinde yürütmeyi öngörüyor. Bu da yeni bir aşama, yeni bir projedir. Demokratik halk yaşamının geliştirilmesini ve inşa edilmesini öngören bir projedir. Buna; halkın demokratik özgürlükçü kimliği de denilebilir. Bu yönlü gelişmelerin toplamı olarak da ele alınabilir.

Aslında KADEK, bir ara dönemin ürünü oldu. Geçiş ya da değişim döneminin ürünü oldu. '93'ten itibaren başlatılan, esas olarak da '98'den sonra her türlü engele, baskıya, dış saldırıya yine uluslararası komplo düzeyinde engelleyici ve imha edici saldırıların yürütülmesine rağmen stratejik değişim ve yeniden yapılanmada büyük bir kararlılıkla yüründü. Günümüze kadar da bu değişim mücadelesi kesintisiz ama adım adım yürütüldü. Çeşitli dönemlerde güçlü değişim adımları atıldı. Bu değişim sürecinin adı aslında KADEK oldu. Fakat KADEK, yeni bir stratejik süreci geliştiremedi. Sadece değişim dönemindeki isimlendirme oldu. Yeni stratejinin, demokrasi ve özgürlük mücadelesinin esas kimliği ve ismi Halk Kongresi yani KONGRA-GEL oluyor.

Bu kısa açıklama çerçevesinde bakarsak; KONGRA-GEL gibi bir örgütlenmeye geçişin temel nedeninin Kürdistan'da otuz yıldır yürütülen büyük mücadele, onun yarattığı çok yönlü birikim ve bu temelde özgürlük hareketinin yeni bir aşamaya gelmiş olması oluşturuyor. Artık stratejik süreç değişmiş, yeni bir stratejik aşamaya girilmiştir. Dolayısıyla, yeni stratejiye uygun olarak farklı mücadele yöntemleri gündeme geliyor. Hem strateji hem de temel mücadele biçimine uygun örgütlenme ihtiyacı ortaya çıktı. Bu değişiklikler ve gelişmeler, örgüt yapısında değişimi dayattı. İsim dahil yeni sürecin ortaya çıkardığı görevlere ve onların yerine getirilmesine uygun yeniden şekillenme gündeme geldi. KONGRA-GEL'e geçiş, esas olarak böyle bir gelişmedir. Yani bir zorunluluk olmuştur. Teorik çerçevesiyle, programıyla, stratejisiyle, taktiğiyle, yöntemiyle, kadrosuyla her bakımdan yeni bir kuruluşa ihtiyaç doğmuştur. Çünkü eski kuruluş görevini tamamlamış, rolünü oynamıştır. Yeni süreç bütün bu bakımlardan değişim ve yenilik gerektiriyor. Bu da yeni bir kuruluşu ve örgütlenmeyi ifade ediyor. Kısmi değişikliklerle ilerlemenin mümkün olmadığını gösteriyor. KADEK biraz da kısmi değişikliklerle ilerlemeyi ifade ediyordu. Nitekim bu şekilde sonuca gidilemeyeceğini gördük.

KADEK'in feshini gündeme getirmek, PKK sürecine son noktayı koymak, PKK sürecini tamamlamak oluyor. Bu temelde köklü bir değişim ve dönüşüm, acil bir ihtiyaç haline geldi. Değişiklik kendisini Halk Kongresi olarak gündemleştirdi. Tabii bütün bu değişikliklerin ismi olarak da KONGRA-GEL gündeme girdi. Birincisi; değişen sürecin gereklerine göre yeni bir kuruluşun gerçekleşmesi ihtiyacı ortaya çıktı. İkincisi; değişim yönünde attığımız adımlar yeterli olmadı. Daha köklü bir adım atmak gerekiyordu. Bu anlamda KONGRA-GEL beş yıldır yürüttüğümüz değişim ve yeniden yapılanma sürecinin en köklü adımlarından birini ifade ediyor. Üçüncüsü ise; değişim sürecinin ortaya çıkardığı tecrübelere göre gerekli düzeltmeleri yapmak gerekiyordu. Tüm bunlar KONGRA-GEL'in tanımlanmasını ifade ediyor.

Birincisi; yeni görevler yeni bir kuruluşu gerektiriyor. İkincisi; KADEK değişimi yetmedi, süreç daha köklü bir değişimi gerektiriyordu. Üçüncüsü ise; bazı düzeltmeler ve değişiklikler yapmak gerekiyordu. Tüm bunlar hareketin, sürecin karakterine uygun olarak şekillenmesini ifade ediyor.

"KADEK'in feshini gündeme getirmek, PKK sürecine son noktayı koymak, PKK sürecini tamamlamak oluyor. Bu temelde köklü bir değişim ve dönüşüm, acil bir ihtiyaç haline geldi. Değişiklik kendisini Halk Kongresi olarak gündemleştirdi. Tabii bütün bu değişikliklerin ismi olarak da KONGRA-GEL gündeme girdi. Yani KONGRA-GEL beş yıldır yürüttüğümüz değişim ve yeniden yapılanma sürecinin en köklü adımlarından birini ifade ediyor."

KADEK bir dönüşme çabasıydı. Bu, yarı PKK, yarı PKK'nin aşılması olarak tanımlanabilir. Yani hareketin daha çok bize göre şekillendirilmesiydi. Halkın ve mücadelenin bize göre düzenlenmesi ve örgütlendirilmesiydi. Tabii Önderlik bunu uygun görmedi. Zaten pratikte de gelişmeler sınırlı kaldı. Bunun sonucunda bize göre değil de, mücadelenin strateji ve taktiklerine göre örgütü, hareketi ve halkı düzenleme gereği ortaya çıktı. KONGRA-GEL değişim döneminde yapılan çalışmaların düzeltilmesini ifade ediyor. Değişim sürecinde ortaya çıkan hataların da düzeltilmesini ifade ediyor. Bize göre şekillenme yerine, mücadelenin strateji ve taktiklerine göre şekillenmeyi, halkı, hareketi ve imkanları mücadele strateji ve taktiklerine göre düzenlemeyi öngörüyor. Bu bağlamda köklü değişiklikler ve düzeltmeler içerdi. Bize göre şekillenme, hareketi daha da merkezileştirdi. Hareketi daha fazla dağa çekti ve gerillaya bağladı. Yönetimin neredeyse tümü gerilladan oluştu. Böylelikle de sivil siyaset alanı daraldı. Bunun sakıncalı olduğunu ve demokratik çözümü geliştirmediğini gördük. O nedenle demokratik çözüme denk düşecek, ona tekabül edecek bir örgüt yapısı olarak KONGRA-GEL gündeme geldi. KONGRA-GEL bütün bu bakımlardan değişimi ifade ediyor. Merkezileşme yerine, imkan ve yetkilerin örgüt içindeki dağılımını öngörüyor. Dağda merkezileşmek yerine, halkın bulunduğu bütün alanlarda yayılmayı, halkın örgütlülüğüne dayanmayı öngörüyor. Yine gerillaya dayanmak, askeri dayanakla siyaset yapmak yerine, sivil halkın örgütlülüğüne ve demokratik serhildanına dayanarak siyaset yapmayı öngörüyor. Halkın örgütlendiği, yetkiyi paylaştığı, siyaseti sivil demokratik örgütlülüğe ve serhildana dayanarak yaptığı bir sürece geçmeyi ifade ediyor. KONGRA-GEL böyle bir şekillenmenin adı oluyor. Bu anlamda yeni dönemin görevlerini başaracak, yeni sürecin özelliklerine tekabül edecek bir örgütsel yapılanmayı içeriyor. Pratikte yaptığımız değişiklikler ve mücadeleden çıkardığımız dersler bizi hareket olarak böyle bir kuruluşa ve değişiklik yapmaya götürdü. Bunun başlangıç adımını son kongreyle attık. Kuşkusuz her başlangıç gibi KONGRA-GEL'in de eksikleri ve hataları vardır, ama esas olarak temel adımlar atılmış ve başlangıç yapılmıştır. Hatalar ve eksiklikler ise pratik içinde mücadele geliştikçe giderilecek, düzeltilecektir.

KONGRA-GEL kapsamlı bir örgütlenme projesidir

Buradan baktığımızda KONGRA-GEL, yeni sürecin teorik ve stratejik tanımlanmasına en uygun düşen örgütlenmedir. KADEK, bu stratejiyi ortaya çıkarmaya çalışan bir hareketti. Daha doğru bir ifadeyle; stratejinin tanımlanmaya çalışıldığı sürecin adı oldu. Yeni stratejik sürece denk düşen ve tekabül eden örgütlenme, KONGRA-GEL oluyor. Bu bakımdan yeni stratejiyi KONGRA-GEL temsil ediyor. Yeni stratejimize uygun politikaların üretilmesini ve pratikleştirilmesini esas alıyor. Bunlar bir yönüyle KADEK'in de geliştirmeye çalıştığı politikalardı, ama onlar hem yeterli olmadı hem de hatalar içerdi. Şimdi bunu yeterli kılıyor ve geliştiriyoruz. Kendimizi daha yoğun politika yapan ve politik mücadele yürüten bir konuma getiriyoruz. Varsa pratiğe denk düşmeyen yönler, onları da düzeltiyoruz. Böylelikle KONGRA-GEL daha iyi tanımlanmış, sistem kazanmış, stratejik ve taktik gerçekliği daha net ortaya çıkmış bir yapılanma oluyor. Bu yönüyle KONGRA-GEL KADEK'in yol haritasını, ki o yakın dönemin Kürt sorununa demokratik çözüm adımlarını içeriyordu, olumlu buluyor. Nitekim bunu, sonuç bildirisinde kamuoyuna duyurdu. Zamanlama bakımından klişeleşmiş yaklaşımları olmasa da, öz itibariyle KADEK'in hazırladığı yol haritasını, Kürt

sorununa demokratik çözüm ve Türkiye'nin demokratikleştirilmesi yönünde doğru ilkeleri içeren ve uygulanabilir olan bir planlama olarak görüyor ve bu bakımdan o ilkelere sahipleniyor. Uygulandığı taktirde, bütün taraflara yarar getirecek düzeyde, Kürt sorununun demokratik çözümünün gerçekleşebileceğini düşünüyor.

Peki, bütün bunlar ne için gündeme geldi, KONGRA-GEL neyi ifade ediyor, diye sorulduğunda şunları söylemekte yarar var: KONGRA-GEL bir defa kapsamlı bir örgütlenme projesidir. Başkan Apo bunu; **'Kürt demokratik örgütlenme projesi'** olarak tanımladı. Toplum yaşamının bütün alanlarını içine alıyor. En geniş özgürlüklere dayalı demokratik bir toplum örgütlülüğünü, yaşamını ve mücadelesini içeriyor. Toplum özgürlüğünü, bireysel hak ve özgürlüklerle dengeli ve uyumlu bir biçimde birleştirmeyi esas alıyor. Bu bakımdan kapsamlı bir projedir. Kürt demokrasisinin geliştirilmesi projesidir. Bu bakımdan Kürdistan'da yepyeni bir çağın, yeni bir toplumsal yaşam sürecinin başlatılmasını ifade ediyor. En geniş özgürlüklere dayalı demokratik yaşam çağını Önderliğimiz; "Demokratik Uygarlık Çağı" olarak tanımladı. Kürdistan'dan başlamak üzere, böyle bir projeyle Ortadoğu'ya yayılmayı öngören bir temelde, demokratik uygarlık çağının gelişmesini öngörüyor. Dolayısıyla, KONGRA-GEL ilkeleri, hedefleri, stratejisi, örgüt yapısı, işleyişi ve mücadelesi en geniş, halka dayalı demokratik açılımı ifade ediyor. Bu yönüyle ilk olma iddiasında bulunuyor. Sadece Kürdistan'da ilk olma, Kürdistan'da tarihsel olarak yeni bir süreci başlatma, yeni bir çağı geliştirme değil, aynı zamanda Ortadoğu ve uluslararası alan açısından da ilk olma özelliği taşıyor. Başkan Apo KONGRA-GEL projesi için; *"dünyada bir ilktir"* diyor. Tabii bu yönüyle çok iddialı, bütün insanlığı içine alan, tarihsel olarak önemli bir gelişme sürecini içeren, insanlığın büyük gelişme adımlarını esas alan kapsamlı bir demokratik yaşam projesini ifade ediyor. Bu mevcut uygarlığa alternatif bir uygarlık sisteminin geliştirilmesi anlamına geliyor. Mevcut uygarlık sisteminin antitezini oluşturma ve bu temelde yeni bir uygarlık çağını geliştirmeyi ifade ediyor. Milliyetçiliğe karşı barışı ve kardeşliği öngörüyor. Devletçiliğe karşı halkın kendi kendini yönettiği, doğrudan demokrasi de diyebileceğimiz en geniş demokratik hak ve özgürlüklerin kullanıldığı bir sisteme geçişi ifade ediyor.

KONGRA-GEL demokratik halk örgütlülüğüne dayanıyor

Dikkat edilirse bu halk örgütlülüğü projesi, halkın bütün kesimlerinin kendi kendini örgütleyerek, kendi kaderlerini ellerine aldığı, yönetimin de herkesin katılımı ile karşılıklı konuşma, tartışma ve ikna olma yöntemi ile sorunları çözdüğü bir tarza ve sisteme ulaştırmayı içeriyor. Bunlar önemlidir. Devlet yönetimi ve sistemini aşmayı öngörüyor. Mevcut uygarlığın, devletlere dayalı uygarlığın aşılmasını ifade ediyor. Devlete dayalı uygarlıktan, halkın kendi kendini örgütleyip yönettiği uygarlığa geçişi içeriyor. Zaten demokrasi de halkın yönetimi demektir. Devletçiliğe yani yetkiye, baskıya, sömürüye ve ayrıcalığa dayalı yönetimden, iş ve rol koordinasyonu anlamına gelecek bir yönetme düzeyine geçişi öngörüyor. Bunun için bireyciliği, bencilliği, çıkarcılığı öngören, başkalarının bastırılması, sömürülmesi temelinde kendi yaşamını geliştirmeyi ifade eden milliyetçiliğe karşı demokratik ilişkiyi, paylaşımı, ortak katılımı, kardeşçe bir arada yaşamayı ifade ediyor. Bu bakımdan KONGRA-GEL en demokratik, en özgürlükçü örgütlenme, yönetim ve yaşam projesidir. Salt siyasal bir kurum değildir. Aksine siyaseti halka yaymayı, demokratikleştirmeyi ve bununla birlikte halkın en geniş katılımlı demokratik yaşamını inşa etmeyi ifade ediyor. Tabii bu anlamda yepyeni bir ideolojik çıkıştır. Kürt sorununun demokratik çözümü temelinde, Ortadoğu'nun sorunlarına yeni bir ideolojik politik yaklaşımla çözüm getirmeyi öngörüyor. Bu siyasal planda; ***"Demokratik Ortadoğu Birliği"*** olarak da tanımlandı. Sorunların barış içinde, demokratik yöntemlerle çözülmesini öngörüyor. Bunun için halkın demokratik örgütlülüğünü ve mücadelesini geliştirmesini ve çözümü böyle bir örgütlenmede ve mücadelede bulmasını içeriyor. Bunlar yeni ve önemli yaklaşımlardır. Demokratik halk örgütlülüğüne dayanıyor. En geniş sivil toplum örgütlülüğünü ifade ediyor. Ne devlet örgütlülüğüne ne de devletin resmi toplum örgütlülüğüne dayanıyor. Her ikisini de aşıyor. Halkın bütün kesimlerinin kendi özgünlüğüne dayanan sivil toplum örgütlülüğünü esas alıyor. Bunlar demokratik ve ekolojik toplum koordinasyonlarında temsile kavuşarak, iş ve rol koordinasyonu rolünü oynayacak yeni bir yönetim tarzının ortaya çıkmasını esas alıyor. Bu, KONGRA-GEL'in örgütsel ve yönetsel modelidir. Tüm bunlar otuz yıllık mücadelenin ortaya çıkardığı teorik ve pratik birikime dayanarak gerçekleşecek. Yeni bir anlayış esas alınarak uygulanacak. Nitekim bu anlayış, Başkan Apo'nun AİHM'e ve Atina Mahkemesi'ne sunduğu savunmalarda ortaya konulmuştur. Bunlar ***"Demokratik Uygarlık Manifestosu"*** ve ***"Özgür İnsan Savunması"*** olarak yayınlandı. Çok kapsamlı bir teorik çerçeveyi ve çözümlemeyi ifade ediyor. İnsanlık için yeni bir gelişme sürecini tanımlıyor ve bunun ideolojik teorik çerçevesini ortaya koyuyor. KONGRA-GEL kuruluş toplantısı ile bunlar daha somut bir programa ve tüzüğe kavuşturulmuştur.

Önümüzdeki süreçte Önderlik manifestosunun ortaya koyduğu teorik çerçeve doğrultusunda, yine KONGRA-GEL'in program, tüzük ve kararlarının öngördüğü biçimde yeni örgütsel ve pratik çalışmaları yapmak, örgüt yapımızda bunun öngördüğü değişiklikleri, yenilenmeyi ve yeniden yapılanmayı ortaya çıkarmak, teorik ve programsal olarak tanımlanmış olan KONGRA-GEL'i pratik ve örgütsel bir yapıya kavuşturmak, eyleme geçirmek, demokrasi ve özgürlük mücadelesini KONGRA-GEL'e dayalı olarak en geniş halkın katılımı temelinde sürdürmek, KONGRA-GEL'in teori ve programını örgütsel ve taktiksel bütünlüğe kavuşturmak, bunu da en somut olarak yürüteceği demokrasi mücadelesi ile ete kemiğe büründürerek pratikleştirmek esas görevlerimizdir. Tabii bu, halk serhildanı ile, demokratik halk örgütlülüğü ile olacak.

Önümüzdeki süreç, büyük gelişmelere sahne olacak. Şimdi böyle bir sürece girilmiştir. Dönem Önderlik manifestosunun çizdiği KONGRA-GEL programında, tüzüğünde ve kararlarında ifade edilen çerçevede pratikleşme, eyleme geçme, demokrasi ve özgürlük mücadelesini her alanda yükseltme dönemidir.

– PKK ve ardından geliştirilen KADEK örgütlenmesi özünde bir kadro örgütlenmesi olarak yürüdü. KONGRA-GEL ile birlikte bu anlamda da ciddi değişiklikler yapıldı. Bu konuda KONGRA-GEL nasıl bir yaklaşım sergileyecek?

– PKK, Kürt halkının kahramanlık döneminin adıdır. Yani kahramanlık kimliğidir. Bu nedenle Kürt'ün en militan mücadeleci örgütlenmesini ifade ediyor. 19. ve 20. yüzyılların bütün toplumlar açısından, bu tür süreçlerle dolu olduğunu biliyoruz. Bazı toplumlar 19. bazıları ise 20. yüzyılda benzer süreçleri yaşadılar. Farklı örgütlenmeler ve mücadelelerle olsa da, hemen hemen hepsi benzer adımları attılar. 20. yüzyılın son çeyreğinde de PKK ile Kürt halkı dünyanın diğer halklarının atmış olduğu adımı biraz gecikmeli de olsa attı, ama daha da kapsamlı attı. Diğer halkların tecrübelerini özümseyerek attı. Dolayısıyla, yeni gelişmeleri kendi içinde taşıyan bir mücadeleyle attı. Bu önemlidir. Bu anlamda 19. ve 20. yüzyılda ulusal demokratik gelişmenin en militan mücadeleye dayanması gerçeğine uygun olarak PKK de Kürt halkının ulusal demokratik mücadelesinin militan örgütü olarak ortaya çıktı. İşçi partilerin, komünist partilerin, ulusal kurtuluş partilerin ve devrimci partilerin hepsi militan silahlı partiler oldular. Elbetteki militan olmak, askeri disiplin ve örgütlülüğe dayalı bir siyasal partileşmeyi öngörmek, bir kadro hareketini gerektiriyordu. Önder kadro, savaşçı ve militan gücü istiyordu. Tabii bütün halk böyle bir örgütlülük içinde olamazdı. Bu bakımdan PKK'nin temel örgütsel yapısının, örgütsel omurgasının militan kadrolardan oluşması, yadırganacak bir durum değildir. Aslında sadece militan kadro ile de sınırlı kalmadı, giderek gerillalaştı. Parti ve ordu iç içe geçti. Kadro, savaşçı, komutan birlik ve bütünlüğü sağlandı. Bu, hem yürütülen görevlerin bir gereği hem de Kürdistan koşullarında olması gereken bir tutumdu. Ulusal diriliş mücadelesini başarıyla yürütmenin başka bir imkanı yoktu. İşin bir yanı elbette budur; PKK'yi Kürt toplumu için bir önderliksel doğuş olarak görmek ve tanımlamak lazım. Örgütsel gelişme dönemini öncü örgütün yaratılma dönemi olarak da görmek lazım.

Ulusal ruha ve bilince dayalı bir örgütlenme, demokratik gelişmenin yolunu açan bir örgütlenmedir. PKK gelişiminin başka yönleri de var elbette. Sadece böyle tanımlamak yetmez. Bu, birincil yandır. Diğer önemli yan ise; PKK'nin halk gerçeği olma, halkı harekete geçirme ve halkla bütünleşme yanıdır. PKK somut örgütlenmesinde öncü kadroya dayandı, ama her zaman kadro ve halk iç içe oldu. Kadro örgütlenmesi ile halkın en geniş sempatizan ve taraftar örgütlenmesini iç içe yürüttü. PKK, sıkı örgütlenmiş bir öncü etrafında kendini geniş bir halk hareketi haline getirdi. Bu önemlidir. Halk meydanlarda hep şunu söyledi, hala da söylüyor: ***"PKK halktır, halk da burada."*** Kürdistan'daki önderliksel doğuşun, PKK'sel gelişmenin bir halk hareketi olduğu gerçeğini böyle bir sloganla formüle ediyor, ortaya koyuyordu.

KADEK böyle bir gelişme üzerinde, yeni bir stratejik sürecin gerekli olduğu bir dönemde, yeniden yapılanmayı ifade etti. Daha çok halka açılmayı, geniş halk örgütleri kurmayı esas aldı. Birçok alanda yeni örgütler, partiler, sivil toplum örgütleri ve dernekler kuruldu. Ama az önce de belirttiğim gibi eski yapıdan tam olarak kurtulamadı, aksine daha da merkezileşti ve dağa dayandı. Dolayısıyla profesyonel kadroya dayandı. Kadroya dayalı bir örgüt ve hareket olma durumunu aşamadı. Oysa yeni stratejik dönem bunu aşmayı ve geniş bir halk hareketi haline gelmeyi gerektiriyordu. Demokratik serhildanı geliştirme yönünde yürüttüğümüz çalışmalar ve onun sorunları bize geniş bir halk hareketi olmamız gerektiği hususunu öğretti. Bunun gereklerini ortaya çıkardı. Başkan Apo bu gerçeği net ve somut gördü. Yapılanların yeterli olmadığı tespitini yaptı. Çok kapsamlı çözümlemeler geliştirerek, yeni örgütsel yapının ve mücadelesinin nasıl olması gerektiği hususlarını ortaya çıkardı.

KONGRA-GEL örgütlülüğü bu temelde gündeme geldi. KONGRA-GEL yeni stratejik sürece uygun örgütsel yapıyı ifade ediyor. Bu da sadece kadroya dayalı bir örgütlenme ve mücadele değil halka dayanan, en geniş halka yayılan, halkın demokratik işleyiş temelinde seçip görevlendirdiği yönetimleri esas alan bir örgütsel yapılanmayı ifade ediyor. Bu, oldukça yeni ve demokratik muhtevalı bir örgütlenme anlayışıdır. Kadro ile halkın iç içe olduğu, yönetimin halk tarafından demokratik seçimle belirlendiği bir sistemdir. Bu temelde en geniş kitlelere açılmayı, onları örgütlemeyi, mücadeleye ve demokratik yaşama çekmeyi öngören bir örgütsel yapılanmadır. Yurtsever ve demokrat olan herkesin KONGRA-GEL örgütlülüğü içinde bir yeri olacaktır. Bu konuda belki henüz başlangıç adımlarını atıyoruz. Yeterince değişiklikler olamamış ya da üyelik tanımı ile KONGRA-GEL'e katılım yeterince tanımlanamamış olabilir. Ama önümüzdeki süreçte varsa eksiklikler, bunlar giderilerek kapsamlı bir tanım geliştirilecektir. Nitekim Önderliğimiz; *"örgütsüz bir tek çocuk bile bırakılmayacak"* dedi. KONGRA-GEL'in bütün toplumu örgütlemesi gerektiğini ifade etti. Bu oldukça önemli bir yaklaşım. Toplumun tüm kesimlerinin kendi özgünlüğünde örgütlenmesini, demokratik yaşama ve mücadeleye çekilmesini öngörüyor. Dolayısıyla yurtsever, demokrat olan, KONGRA-GEL'i benimseyen ve onun mücadelesini destekleyen herkesi içine alan bir örgütsel yapılanmadır. Böyle bir yaklaşımı esas alıyor. Halkın en geniş örgütü oluyor. Demokratik muhtevada, halkın kendini örgütleyip yönettiği, kendi sorunlarına sahip çıkıp kendisinin çözüm bulduğu, kendi çabası ile kendi işlerini yürüttüğü bir sistemin adı oluyor. Kuşkusuz bunun kadrosu ve yönetimleri olacak, ama bütün bunlar halkın demokratik seçimi ile belirlenecek. Bu anlamda kendini yöneteni halk seçecek. Gerektiğinde görevden alacak ve görevi daha iyi yapana verecek. Böylelikle demokratik bir sistem ve işleyiş ortaya çıkartılacaktır. KONGRA-GEL örgütsel yapılanmada böyle bir çerçeveyi tanımlamış ve pratikte bunu en yaşamsal bir biçimde hayata geçirecektir.

> **"PKK'yi Kürt toplumu için bir önderliksel doğuş olarak görmek ve tanımlamak lazım. Örgütsel gelişme dönemini öncü örgütün yaratılma dönemi olarak da görmek lazım. Diğer önemli yanı ise; PKK'nin halk gerçeği olma, halkı harekete geçirme ve halkla bütünleşme yanıdır. PKK somut örgütlenmesinde öncü kadroya dayandı, ama her zaman kadro ve halk iç içe oldu. Sıkı örgütlenmiş bir öncü etrafında kendini geniş bir halk hareketi haline getirdi."**

> **"KONGRA-GEL savaş ve barış yaklaşımları konusunda KADEK'in formüle ettiği ilke ve yaklaşımları önemli ölçüde koruyor. Bunları daha da ileri götürerek, somutlaştırdı ve savaş nedeni sayacağı hususları çok somut olarak belirledi. Bunlar üç maddeden oluşuyor; birincisi, Önderliğe saldırı; ikincisi, halka saldırı; üçüncüsü de, örgüte saldırıdır. Bu üç alana yönelik saldırıyı savaş gerekçesi sayacağını karar haline getirmiş ve kamuoyuna duyurmuştur."**

Önderliğe yaklaşım savaş ve barış gerekçesidir

– Türk, devleti Kürt halkının tüm ısrarlarına rağmen barış sürecinde bir adım atmıyor. Önderliğin esaret koşullarını daha da ağırlaştırıyor. Yine gerillaya ilişkin yoğun operasyonlar gündemde. KONGRA-GEL'in bu konudaki yaklaşımı ne olacak? PKK ve ardından KADEK, Önderliğe yaklaşımın savaş gerekçesi olacağını çok açık ortaya koymuştu. KONGRA-GEL bu konuda nasıl bir tavır alacak?

– KONGRA-GEL savaş ve barış yaklaşımları konusunda KADEK'in formüle ettiği ilke ve yaklaşımları önemli ölçüde koruyor. Bunları daha da ileri götürerek, somutlaştırdı ve savaş nedeni sayacağı hususları çok somut olarak belirledi. Bunlar üç maddeden oluşuyor; birincisi, Önderliğe saldırı; ikincisi, halka saldırı; üçüncüsü de, örgüte saldırıdır. Bu üç alana yönelik saldırıyı savaş gerekçesi sayacağını karar haline getirmiş ve kamuoyuna duyurmuştur. Bu bakımdan neyi savaş gerekçesi saydığını oldukça somutlaştırmış ve ilan etmiş bulunuyor. Bunlar içerisinde Önderliğin durumu ve Önderliğe yaklaşım birinci maddeyi oluşturuyor. Bu, aynı zamanda örgütün ve halkın en duyarlı olduğu husustur. Bütün örgüt yapısı ve halk, Önderliğin yaşamı, sağlık koşulları ve özgürlüğü konusunda çok duyarlıdır. Mevcut İmralı koşullarını kabul etmiyor. Özellikle de tecrit ve izolasyon tam bir tahrik anlamına geliyor. Neredeyse savaşın eşiğine getiriyor. Önderliğin sağlık durumu, halkı ve örgütü en çok tedirgin eden hususların başındadır. Çünkü İmralı'nın yaşam koşulları Önderliğin sağlığını çok olumsuz etkiliyor. Şimdi bütün bunlara dayanan bir duyarlılık var. Bu koşulların değişmesi için Kürt halkı serhildan üzerine serhildan yapıyor. Bundan sonra çok daha fazla yapacaktır. Bazı düzeltmelerle sorunun çözülemeyeceği bilinci artık oluşmuş ve yer etmiş bulunuyor. Halkta şu kanı daha fazla ortaya çıktı: Özgürlük olmadan Önderliğin yaşam koşullarının ve sağlığının düzeltilmesi, gerekli tedavilerin yapılması mümkün olmayacaktır. Bu nedenle; ***"Başkan Apo'ya Özgürlük"*** şiarını giderek serhildanların temel amacı ve şiarı haline getiriyor. Son serhildanlarda bu daha da belirginleşti. Öyle görülüyor ki, bundan sonra Başkan Apo'nun özgürlük konusu tek hedef haline gelecek. Örgütün ve halkın demokratik eylemliliğinin, serhildanının temel amacı veya maddesi olacak. Önderliğe özgürlük tek madde olarak her şeyin yerine geçeceğe benziyor. Çünkü izolasyon ve tecrit ancak bununla aşılabilir. Önderliğin yaşam koşulları bu temelde düzeltilebilir, sağlık sorunları bu çerçevede çözülebilir. Önderlik özgürleştirildiği ölçüde, Kürt sorununun demokratik çözümü, Kürt toplumunun demokratik gelişimi hayat bulacaktır. Bunlar et ve tırnak gibi iç içe geçmiştir. Önderliğin durumu halkın durumu, halkın durumu Önderliğin durumudur. Önderliğin durumundaki her gelişme, Kürt sorununun demokratik çözümünde yeni bir gelişmeyi ifade edecektir. Bu bakımdan KONGRA-GEL, halkın ve örgütün bu duyarlılığını sonuna kadar koruyacak ve Önderliği özgürlük ilkesi temelinde formüle edip, demokratik eylemliliğe dökecektir. Bu bağlamda KONGRA-GEL, demokratik eylemlilik temelinde Başkan Apo'nun özgürlüğünü ve buna dayanarak Kürt sorununun demokratik çözümünü gerçekleştirmeyi en temel ve ilkesel yaklaşım olarak görüyor. Aslında bir yerde varlık ve yapılanma gerekçesi de oluyor. Önderliğe yönelik zorlayıcı yaklaşımları, hatta yaşamını tehdit eden yaklaşımları mücadele gerekçesi sayıyor. Önderliğe yönelik her türlü saldırıyı savaş gerekçesi sayıyor. Dolayısıyla, KONGRA-GEL bu konuda oldukça ilkeli ve son derece net bir yaklaşıma sahip. Bu alanda kesinlikle herhangi bir muğlaklığa yer yok. Sonuç bildirisinde bunu bu biçimde formüle etti ve kamuoyuna duyurdu. Bu hususu bütün açıklamalarında belirtiyor ve bu ko-

Başkan Apo Kürt halkının önderidir ve sonsuza kadar önder olarak kalacaktır. Bunun tartışılması bile gerçekçi ve anlamlı değildir. Özgürlük yönündeki her türlü gelişme Başkan Apo'nun ürünüdür. Yani O'nunla doğmuştur. Dolayısıyla önderliği yaratmış, geliştirmiş, şekillendirmiş ve kurum haline getirmiştir. Bu bakımdan nderliğin durumunu tartışma yürütmeye, hatta tartışmalık bir olay gibi ele almaya hiç kimsenin hakkı yoktur.

nuda çok somut bir kararı da var. O nedenle, bu husus çok fazla tartışma götürecek bir husus değildir.

Güncel olarak bu konularda çok olumlu bir durumun yaşandığı söylenemez. Önderlik üzerindeki baskı, tecrit ve izolasyon sürüyor. Son KONGRA-GEL kuruluşu ve yine siyasal gelişmelere dayanarak Önderlikle görüşmenin önü açıldı, ama görüyoruz ki, bu konuda yeni yaklaşımlar fazla yok. Devlet tutarlı değil. Bir hafta görüştürüldü, ikincisinde engellendi. Bunu ne Önderlik ne örgütümüz, ne de halkımız kabul edebilir. Devletin bu konuda dikkatli, gerçekçi ve çözümleyici olması gerekir. Eğer bir yenilik olmasını istiyorsa, yeni bir sürecin gelişmesini, demokratik yöntemlerin ve diyalogun işlemesini istiyorsa, kesinlikle bu baskıcı ve engelleyici tutumlarını düzeltmesi ve aşması lazım.

Gerillaya yönelik operasyonlar da bu çerçevedir. Halk üzerinde, demokratik eylem yapan kadınlar ve gençler üzerinde de polis baskısı var. Bunlar birbirine bağlı hususlardır. Az önce de belirttim; Önderliğin durumu halkın durumudur. Dolayısıyla Önderlik üzerindeki baskı, tecrit, gerillaya yönelik askeri operasyonlar, saldırılar, halk üzerindeki polis baskısı bir arada, iç içe ve benzer bir yaklaşımın pratik ürünleri olarak ortaya çıkıyor. Kuşkusuz demokratik bir tutum değil. Demokratik çözüm sürecinin gelişmesini engelleyen ve Türkiye'nin demokratikleşmesinin önünü kapatan yaklaşımlar oluyor. Antidemokratik saldırı olarak tanımlamak yerindedir. Bir baskıcı uygulama sistemini ifade ediyor. Bu durum karşısında tabii ki halkımız ve hareketimiz meşru savunma çizgisinde kendini savunuyor, koruyor. Meşru savunmayı daha çok uygulamak, kendi varlığını ve çıkarlarını koruyacak bir mücadeleyi saldırıların durumuna göre yürütmek zorunda kalıyor. Halk polis baskısına karşı demokratik yöntemlerle direniyor. Demokratik eylem hakkını kullanıyor, direnme hakkını kullanıyor. Bu daha da gelişecek. Halk demokratik hak ve özgürlüklerini elde etmek için meşru savunma çizgisi kapsamında kendi demokratik direniş hakkını kullanacaktır. Gerillanın da meşru savunma kapsamında geliştirilen askeri operasyonlara karşı bir direnişi var kuşkusuz. Gerilla, kendine yöneltilen her saldırıya karşı direnme hakkını kullanıyor. Tabii bu meşru savunma kapsamındadır. Saldırı karşısında direnme, kendini savunma ve misilleme hakkını kullanma biçiminde bir savunma çizgisini izliyor. Ordu saldırıları çoğalttıkça, büyüttükçe direnme de gelişiyor. Zaman zaman savaş durumunu andıran çatışma süreçleri de yaşanıyor. Özellikle de siyasi iktidar kendi sorunlarını örtbas etmek, maskelemek ve kendini kurtarmak için orduyu gerillanın üzerine yöneltmeye çalıştığı dönemler, böyle çatışmalara sahne oluyor.

Son İstanbul olaylarının ardından bunu gördük. Hükümet sözcüsü bunu açıkça ifade etti. *"Onlar vuruyorlarsa biz de vururuz, işte Bingöl'de şu kadar vurduk, Adana'da bu kadar vurduk"* diyerek yaptıkları katliamı, terör olayını bizzat sahiplendiler. Terör uygulayan bir devlet, teröre karşı çıkmaz. Terörü siyasal yöntem olarak kullanan bir hükümetin demokratik olduğundan, teröre karşı olduğundan söz edilemez. Bu bakımdan AKP hükümeti tehlikeli bir siyasi çizgi izliyor. Türkiye'yi neredeyse ateşe atacaklar. Bu tehlikelidir tabii. Bunun düzeltilmesi gerekiyor. Halkın, aydınların, yazarların, sanatçıların, demokrat olan, Türkiye'yi seven herkesin hükümetin kendini kurtarmak için geliştirdiği bu siyasetlere karşı duyarlı olması ve bunlara karşı çıkması gerekiyor. Yoksa demokrasi gelişmez, inşa edilmez ve korunmaz. Yaşam başkalarının eline bu kadar verilerek, demokratik toplum yaşamı kurulup geliştirilemez elbette. Bu anlamda mevcut hükümet yaklaşımları olumsuzdur. Bu olumsuzluklar sürdükçe, tabii ki bir zorunluluk olarak ve doğal hak olarak gerilla da kendini savunacaktır. Gerillanın kendini savunma gücü ve örgütlülüğü var. Zaten olaylar bunu gösteriyor.

Yine Önderliğe yönelik baskı ve saldırılar halkı ve gerillayı oldukça duyarlı kıldı. Demokratik serhildan bu çerçevede, yoğun olarak gelişti. Bu tür baskıları önlemek için halkın topyekûn bir direnişi var. Önderliğin de bizzat direnişi oldu. Zaten yaşamının her saniyesi büyük bir direnişi ifade ediyor. En büyük insanlık direnişi İmralı'da yaşanıyor. Çünkü İmralı'da insanlığı katletme sistemi kurulmuş. Başkan Apo'nun duruşu ve yaşamı, tepeden tırnağa insanlığı savunma duruşu ve yaşamıdır. Bunu sözle yapıyor, günlük yaşamla yapıyor, gerektiğinde politik tavırlar alarak yapıyor. Son dönemde tecrit ve izolasyona karşı uzun bir süre görüşe çıkmayarak pratik direniş içinde oldu. Halkımız ve örgütümüz bu Önderlik tutumu ile en üst düzeyde birleşti. KONGRA-GEL bu tutumu doğru buluyor. Meşru savunma çizgisindeki demokratik mücadele yöntemlerini uygun görüyor, geliştirilmesini istiyor. Bunu, halkın demokratik örgütlülüğü ve eylemi olarak değerlendiriyor. Demokratik haklarını kullanması olarak görüyor, teşvik ediyor, sahipleniyor, bunun bilincini ve örgütlülüğünü yaratıyor. Önderliğe, halka ve gerillaya yönelik saldırılar sürdükçe, KONGRA-GEL de meşru savunma çizgisinde en zengin demokratik eylem yöntemlerini esas alarak, bu saldırılara karşı halkın demokratik direnme hakkını kullanacaktır. Demokratik eylemliliği, halk serhildanlarını bu temelde en güçlü bir biçimde geliştirecektir. KONGRA-GEL bir yönüyle de meşru savunma çizgisinde böyle bir demokratik direnişin adı oluyor.

Başkan Apo Kürt halkı için bir önderliksel doğuş olmuştur

– Kürt halkının özgürlüğü için ayağa kaldırılmasında, onbinlerce insanın partiye katılmasında yine yeni bir yaşamın şekillendirilmesinde Kürt halkının her anlamda dünya halkları içinde saygın bir yere gelmesinde Önderliğin rolü ortada. KONGRA-GEL'de kurumsal Önderlik oluşumundan söz ediliyor. Önderliğin bundan sonraki durumu ne olacak?

– Başkan Apo Kürt halkının önderidir ve sonsuza kadar önder olarak kalacaktır. Bunun tartışılması bile gerçekçi ve anlamlı değildir. Güneş kadar açık ve yalın bir gerçeği ifade ediyor bu. Çünkü Kürt halkının özgürlük bilincinin oluşumuna, doğuşuna, örgütlenişine, iradesinin oluşmasına, eyleme dökülüşüne ve günümüze kadar özgürlük yolunda her türlü birikimin yaratılmasına Başkan Apo öncülük etti. Özgürlük yönündeki her türlü gelişme Başkan Apo'nun ürünüdür. O'nun dehasının ve yaratıcı emeğinin izini taşıyor. Yani Onunla doğmuştur. Dolayısıyla, Önderliği yaratmış, geliştirmiş, şekillendirmiş bir gerçeklik ve kurum haline getirmiştir. Başkan Apo Kürt halkı için bir önderliksel doğuş olmuştur. Bu bakımdan Önderliğin durumu çok zor tanımlanabilecek bir durum değildir elbette. Hiç kimsenin böyle bir tartışma yürütmeye, hatta tartışmalık bir olay gibi ele almaya hakkı yoktur. Çünkü öyle bir durum yoktur. Saptırmalar olabilir mi? Kuşkusuz geçmişte de bu yönlü çabalar görüldü. Provokatörler ve tasfiyeciler Önderliği saptırıcı ve etkisizleştirici yaklaşımlar içine girdiler. Bundan sonra da benzer yaklaşımlar gündeme gelebilir, ama örgüt ve halk bu konuda oldukça bilinçlenmiş ve tecrübe kazanmıştır. Kesinlikle bu tür oyunlara ve tutumlara prim verecek ve aldanacak durumda değildir. Bilinç netliği, duyarlılığı ve tecrübesi var. Her koşulda ve şartta doğru tutumu geliştirebilecek güce sahiptir.

Diğer yandan geçmişte Başkan Apo için Genel Başkan, Parti Önderliği, Ulusal Önderlik, Halk Önderliği gibi sıfatlar kullanılıyordu. Bazen resmi belgelerde tüzüksel tanımlamalar olarak geçti. Şimdi KONGRA-GEL, bütün bunları değerlendirerek, dikkate alarak ve yeni sürecin tanımlanmasını, bu sürece uygun olarak kendi örgütsel ifadesini göz önüne getirerek, Önderlik için yeni bir tanımlama ve adlandırma geliştirdi. Parti Önderliği, Ulusal Önderlik, Genel Başkanlık gibi kavramları değiştiren KONGRA-GEL Başkan Apo'yu, Kürt özgürlük mücadelesini yaratan ve geliştiren Önderlik kurumu olarak tanımladı. Önderlik kurumunu Kürt özgürlük mücadelesinin en üst kurumu olarak gördü. Felsefik, teorik ve stratejik hususları belirleyen, temel siyasetleri gözeten, genel kurulun ve yürütme konseyinin temel politikalarını ve kararlarını onaylayan en üst kurum olarak tanımladı. Tüzükte bir Önderlik kurumu tanımını geliştirdi. Şimdiye kadar pratikte varolan ve farklı sıfatlarla ifade edilen gerçeği KONGRA-GEL kendi tüzüğünde Önderlik kurumu olarak tanımladı. Dolayısıyla somut gerçeği daha iyi ifade etti. Genel başkanlık daha çok yürütmeyi içeriyordu. Ulusal önderlik, ideolojik bakımdan da dar bir çerçeveyi, ulusal çerçeveyi ifade ediyordu. KONGRA-GEL bu sıfatları yeterli görmedi ve felsefik, teorik ve ideolojik çizgiye uygun olarak Halk Önderliği sıfatını geliştirdi. Başkan Apo'yu Kürt halk önderi olarak sıfatlandırdı ve bunu tüzükte de ifade etti. Bu anlamda daha geniş tanımlamış ve pratikteki somut durumu ifadeye kavuşturmuş oldu. Hem çizgi gereklerine, hem oynanan role, hem de yerine getirilen görevlere uygun bir tanıma kavuşturdu. Bu anlamda da Halk Önderliği, özgürlük devriminin yaratıcısı, belirleyeni, felsefik, teorik ve stratejik hatları çizeni, onun gelişimini gözeteni olarak tanımlanmış bir kuruma kavuşturulmuş oldu. Bu daha gerçeğe uygun bir durumdur. Daha işlevsel bir durumdur. Önderliğin rolünü ve tarihsel olarak mücadele içerisindeki konumunu daha iyi tanımlayan bir durumdur. Gerçek tanıma ulaşılmıştır. Bundan böyle bu tanım çerçevesinde Önderlik yer bulacak, rol oynayacak, işlev görecektir. Hiç kimse bunu başka türlü anlamaya, sağa sola saptırmaya ve çarpıtmaya fırsat bulamayacaktır. Nitekim böyle açık bir tanımlama, bu tür çarpıtma ihtimallerinin tümünün önünü kapatmış oluyor.

– PKK ve KADEK Kürdistan dağlarında merkezileşen oluşumlardı. Her zaman tüm zor koşullara rağmen hep ülkede konumlanmayı esas aldı. Şimdi KONGRA-GEL yönetim kurulunun önemli bölümü Avrupa'da yaşıyor. KONGRA-GEL'in merkezi neresi olacak?

– PKK'nin her zaman ülkede ve Kürdistan dağlarında merkezileştiği düşüncesi doğru değil. Bu gerçeği tam ifade etmiyor. Evet, PKK Kürdistan'da kuruldu, ama felsefik ve ideolojik doğuşu, yine ideolojik gençlik gruplaşmasının geliştirilmesi Kürdistan'da olmadı. Aksine Türkiye metropollerinde oldu. Özellikle de Türkiye Cumhuriyeti'nin başkentinde yani Ankara'da oldu. PKK ideolojisi oradan Kürdistan'a taştı. Kürdistan'da Kürt gençliği ile buluştu, bir gençlik grubu oldu, halka taştı ve giderek bir halk hareketi haline geldi. Halk hareketi haline gelirken de, kendini PKK, Kürdistan İşçi Partisi olarak adlandırdı. Resmi kuruluşunu Kürdistan'ın merkezinde yaptı. Örgütlenmesini Kürt şehirlerinde, kasabalarında, köylerinde ve mahallelerinde geliştirdi. Daha sonra Kürdistan dağlarına taşıdı, gerillaya aktı. Fakat siyasal askeri mücadeleye geçtikten, siyasal çıkışını ilan ettikten sonra merkezileşmesini tümüyle Kürdistan'da gerçekleştiremedi. Türkiye devletinin ağır baskı ve saldırıları yurtdışına çıkmayı ve Kürdistan dışındaki ortamları kullanmayı bir zorunluluk haline getirdi. '79 yazından itibaren Başkan Apo Ortadoğu'ya açıldı. Arap direniş sahasında çalışmalar yürüttü. Böyle bir direniş sahasına dayanarak, oradan aldığı güçle Kürt ulusal demokratik mücadelesini Kürdistan'da örgütleyip, yürütmeyi sağladı. Bu anlamda örgütlenme esas olarak Kuzey Kürdistan'da oldu, sonra Güney Kürdistan'a, Güney Batı ve Doğu Kürdistanına taştı. Yine Avrupa ve Rusya'ya taştı. Yani Kürdistan dışında da örgütlenmeler oldu. Demokratik mücadele her alanda yürüdü, ama mücadele stratejik olarak Kuzey Kürdistan dağlarında ve şehirlerinde, gerillanın ve halkın mücadelesi olarak gelişip rol oynadı. Örgütlenme esas olarak buralara dayandı. Kuşkusuz parti ordu örgütlülüğü buralarda şekillendi. Merkezileşmesi de buralarda oldu. Partinin merkez komitesi büyük ölçüde Kürdistan'da ve dağda konumlandı, ama Önderlik kurumu Kürdistan dışında, Ortadoğu'da Filistin Arap sahasında, yine Suriye-Lübnan-Filistin üçgeninde, Arap direnişi ortamında konumlandı ve mücadeleyi yürüttü. Bu anlamda merkezileşmenin birinci bölümü Kürdistan dışında, Ortadoğu sahasında oldu. Dağda değil, şehirde oldu. Askeri mücadele içinde değil, sivil siyaset içinde oldu. Önderlik Kürdistan'ın dağında, şehrinde halkın ve gerillanın çok değişik yöntemlerle yürüttüğü mücadelenin sonuçlarını toparlayıp kendisinde birleştirerek uluslararası alanda sivil siyasete döktü. Bu, PKK gerçeğidir. Bu anlamda PKK savaş yürütmüş olmasına rağmen, savaşı sivil siyasete dönüştürebilen bir örgüt olarak kaldı.

Başkan Apo, karşıtlarının Türkiye'de, Ortadoğu'da ve dünyada bütün engelleme çabalarına rağmen, konumlanmasına ve yaratıcı yöntemlerine dayanarak savaşla sağlanan birikimi kendi üzerinden sivil siyasete dönüştürmeyi ve PKK'nin siyaset yapan bir kurum olarak kabul edilmesini sağladı. Bu, harekete büyük bir açılım kazandırdı, rol oynattı, nefes borularını açtı ve uluslararası siyasi sistemi etkileme gücü yarattı. Önemliydi, çünkü Özgürlük mücadelesinin siyasal gelişimini sağlıyordu. Fakat bu uluslararası komployla engellendi. Aslında uluslararası komplo, hareketin bu duruşuna bir saldırıyı ifade ediyor. Uluslararası komplo Önderliği hedefledi. Önderliğin mevcut konumlanmasını ve mücadelede oynadığı rolü hedefledi. Onu, ortadan kaldırmayı amaçladı. Dolayısıyla, durum 15 Şubat ardından değişti. PKK'nin aksine KADEK soru da tanımlanana biraz daha uygun düştü. Uluslararası komplonun Önderliğin mevcut konumunu değiştirmesi ardından, hareket kitlelerin genişlemeye çalışmasına rağmen, örgütlenmesini ve siyaset yapmasını halk içine yayamadı, sivil alana götüremedi.

Devamı Sayfa 30'da

KONGRA-GEL'İN YAŞAM VE MÜCADELE FELSEFESİ BAŞKAN APO'NUN YAŞAM VE MÜCADELE FELSEFESİDİR

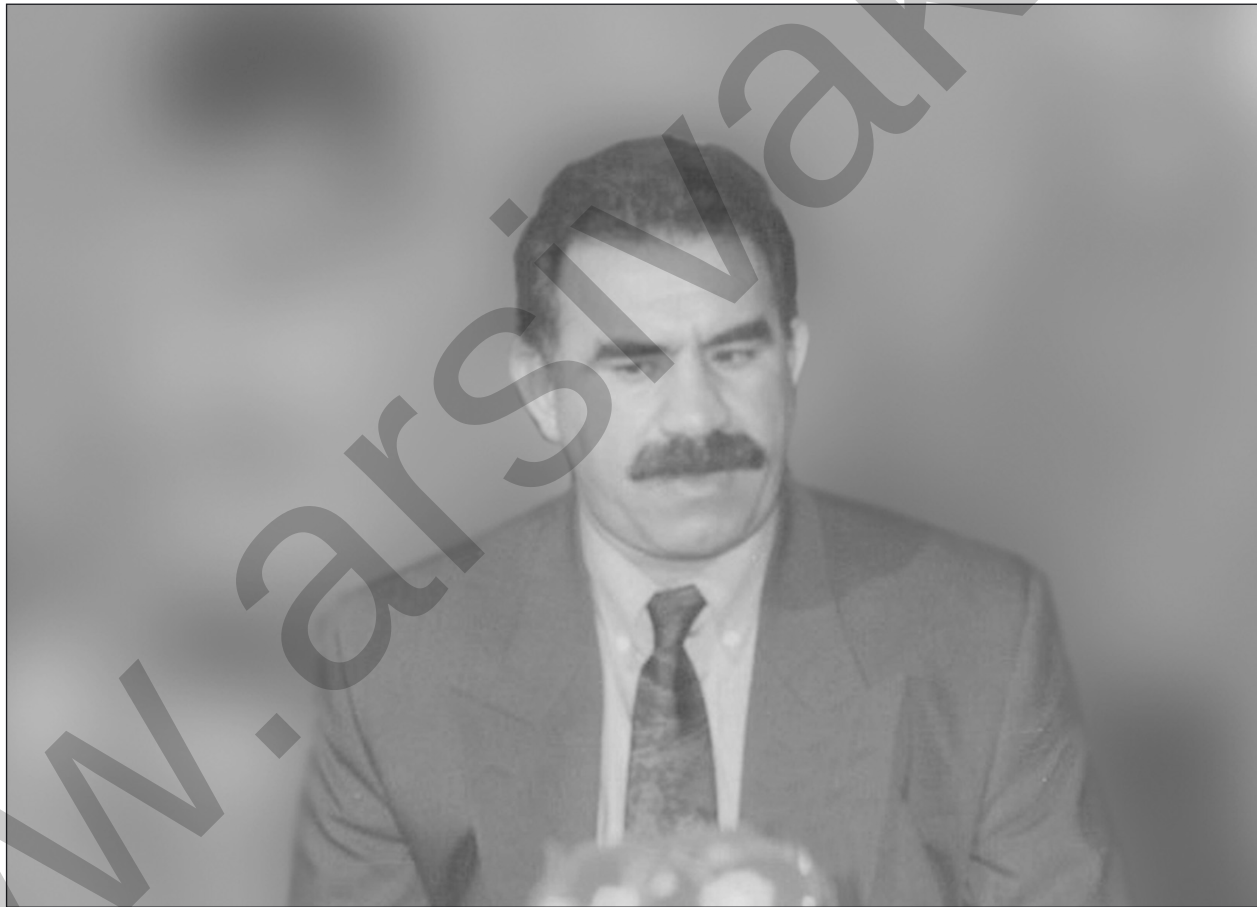
KONGRA-GEL Kürt halkının özgürlük mücadelesinde yeni bir aşamayı ifade etmektedir. Nitekim Başkan Apo Atina Savunması'nda, PKK'nin yürüttüğü 30 yıllık mücadelenin doğrultusu olan halk çizgisinin ortaya çıkardığı birikimin yeni bir hamlesi olarak tanımlamaktadır. Yine Ortadoğu'nun dönüşümü ve Kürt sorununun çözümünün kaçınılmaz hale geldiği bir süreçte, ideolojik, politik ve örgütsel bir müdahalenin gerçekleşmesi gerektiğini ifade etmiştir. Önderlik kongrenin ideolojik, politik ve örgütsel doğrultusunun ne olacağını ve hangi sorunlara nasıl cevap verileceğini de savunmada ortaya koymuştur. Önderliğimiz, KONGRA-GEL ile gerçekleşecek hamleye verdiği önemden dolayı, yeni örgüt modelinin isminin Halk Kongresi olmasını istemiştir. Yine hangi parçadan kaç delegenin katılacağı, oluşacak yürütme konseyinin kaç kişiden oluşması gerektiğini belirtmiş, bu çerçevede KONGRA-GEL'in kuruluşunun gerçekleştirileceği kongrenin de ekim ayında yapılabileceğini söylemiştir. Ortadoğu ve Kürt sorununda yaşanan tıkanıklıklara çözüm olacağını düşünerek, gecikmeden yapılması gerektiğini belirtmiştir. KADEK Yönetim Kurulu da temmuz ayında bu temelde toplanarak kongreyi gerçekleştirme kararı almıştır. Bu toplantıda bazı delegeler kongrenin baharda yapılmasını önermişler, fakat kongre, önemli bir siyasal müdahale, halk seçeneğinin ortaya konulması ve bu temelde hareketimizin inisiyatif kazanması olarak değerlendirildiğinden, erteleme önerileri kabul edilmemiştir. Kongreye 'Halk Kongresi' isminin verilmesinin 20. yüzyıldaki halk cumhuriyetlerini çağrıştıracağı ve bazı çevreler tarafından sıcak görülmeyeceği söylenerek ismin değiştirilmesi istense de, bu da kabul edilmemiştir. Bu kongre, Kürt egemen sınıf çizgisi ve bölgedeki diğer güçlerin siyasal yaklaşımlarına karşı 30 yıldır başarıyla yürütülen halk çizgisinin yeni bir ifadesi olduğundan, bu tür yaklaşımlar doğru görülmemiş, isminin Halk Kongresi olması gerektiği kararına varılmıştır.

Aslında bu kongre, KADEK ile KNK'nin birleşmesi kongresi olacaktı. Böylelikle dört parçadaki demokratik çözüm seçeneği, en geniş kesimlerin katılımıyla kongrede ifadesini bulacaktı. Çünkü Kürt halkının özgürlük özlemi ve bölgede yaşanan gelişmeler, Kürt sorununun çözümünü yakın ve kaçınılmaz hale getirmişti. Böyle bir birleşme ise, sürece daha etkin müdahale edilmesini sağlayacaktı. Bu açıdan KNK'nin katılımı da önemli görülmüştü. Bu kez KNK'ye ciddi yaklaşımın bir ifadesiydi hem de bugüne kadar yeterince oynamadığı rolünü daha etkili oynamasını sağlamayı amaçlıyordu. Ancak KNK içindeki dostlarımız, kurulacak Halk Kongresi'nin Kürdistan'daki tüm siyasal eğilimleri ve farklı sosyal kesimleri kapsamayacağını, bu nedenle KNK'nin devam etmesi gerektiğini söylediler. Bu konuda belirli tartışmalar yürütülse de, KNK içindeki dostlar ikna edilemedi. Sonuçta, tümü katılmasa da KNK'den önemli bir bileşimin katılımıyla kongrenin gerçekleştirilmesi kararı alındı.

Ekim ayında dört parçadan katılan delegelerle gerçekleşen Halk Kongresi, önümüzdeki süreçte Kürdistan'da, Kürt halkının yaşadığı ülkelerde ve bir bütün olarak bölgede önemli bir rol oynayacaktır. Başkan Apo'nun ortaya koyduğu doğrultu ve çerçevede kendini kurumlaştırır ve pratikleştirirse, önemli bir çözüm gücüne sahip, etkin ve saygın bir model olarak bölgede yeni bir tarih başlatacaktır. Bu kongre kuruluş kongresi olduğundan, halk delegelerinin katılımı istediğimiz düzeyde olmasa da, alınan kararlar pratikleştiğinde, kurumlar hem içerik hem de biçim olarak bizzat halk tarafından doldurulacaktır. KONGRA-GEL, bunun imkanını fazlasıyla ortaya koymuş, her konudaki kararlaşma düzeyini başarıya götürecek imkanlar sunmuştur.

Bunun için her şeyden önce başta Kürt halkının ideolojik, politik ve örgütsel birikim ve tecrübesine sahip olan üyelerinin KONGRA-GEL'i içerik ve model olarak kapsamlı biçimde kavraması ve özümsemesi önemlidir. Yeni bir model olduğu için kavrama ve özümseme daha da gereklidir.

> "PKK öncülüğünde yürütülen ve KADEK'le sürdürülen Kürt demokratik halk devriminin yarattığı halk gerçeğini ve Başkan Apo önderliğinin halkçı çizgisini, ideolojik politik gelişim ve dönüşümünün örgütsel modeli olarak anlamak gerekir. Kürt demokratik gücünü bu modelle daha örgütlü hale getirmek ve bugüne dek aşılamayan devletçi zihniyet ve onun türevi olan örgüt modellerinin aşılarak, alternatif bir toplum ve sistemi geliştirme amaçlanmaktadır."

KONGRA-GEL binlerce yıllık zihniyetin değişiminde tarihsel bir hamledir

KONGRA-GEL'in kuruluş temelleri ve amaçlarını üç temel başlık altında değerlendirmek mümkündür:

Birincisi, PKK öncülüğünde yürütülen ve KADEK'le sürdürülen Kürt demokratik halk devriminin yarattığı halk gerçeğini ve Başkan Apo önderliğinin halkçı çizgisini, ideolojik politik gelişim ve dönüşümünün örgütsel modeli olarak anlamak gerekir. Kürt demokratik gücünü bu modelle daha örgütlü hale getirmek ve bu çerçevede Sümer rahip devletinden bugüne dek aşılamayan devletçi zihniyet ve onun türevi olan örgüt modellerinin aşılarak, alternatif bir toplum ve sistemi geliştirme amaçlanmaktadır.

Başkan Apo, zihniyet değişimini ve ortaya koyduğu yeni örgüt modelini bu düzeyde köklü olmasa da, reel sosyalizmin yıkılışının ardından, özellikle '90'lardan sonra belirli düzeyde geliştirmek istedi. '93, '95 ve '98 ateşkesleri, aslında zihniyet ve örgütsel model konusunda yaşadığı değişimin ifadeleriydi. Bu adımlar belirli düzeyde yaşam bulsaydı, zihniyet değişimini ve örgütsel modeli daha da geliştirme imkanı bulacaktı. Ancak bu gerçekleşmedi. V. Kongre'de çok sınırlı bazı değişiklikler yapıldı. Yine VI. Kongre'de bu yönlü köklü değişimler gerçekleşecekti, ancak uluslararası komplo buna izin vermedi. Hatta uluslararası komployu, bir yönüyle Başkan Apo'nun gerçekleştirmek istediği ideolojik ve siyasal hamleye karşı yapılan bir komplo olarak görmek gerekir. Fakat Başkan Apo komployu, değişim ve yeni adımlar atma konusunda bir geri çekilme durumu olarak değerlendirmemiş, aksine, çıkarılan derslerle ideolojik, politik ve örgütsel adımları geliştirme ve böylelikle komployu boşa çıkararak, 30 yıllık mücadele çizgisini yeni koşullarda mücadele edecek ve başarıya götürecek hale getirme olarak değerlendirmiştir. Nitekim, İmralı'ya götürüldükten sonraki tüm düşünce ve adımları bu çerçevede gelişmiştir. İmralı koşullarında bu konularda daha kapsamlı bir yoğunlaşma içerisine girmiştir. Yaşadığı koşulları, komplocuların amacının tersine, Kürt halkı ve insanlık için yeni bir açılım ve nefes aldırma alanı olarak görmüştür. Her saniyesini bunun için yaşamaya vermiştir. Bunun sonucu olarak da, başta insanlık açısından önemli olan AİHM Savunmaları'nı, insanlığın, örgütümüzün ve halkın hizmetine sunmuştur. Savunmaları, tarihte çok önemli siyasal, sosyal, kültürel sonuçlar ortaya çıkaran büyük ideolojik devrimler ve hamlelerden biri olarak değerlendirmek gerekir. Özellikle dünyamızın egemen sınıflar tarafından ideolojik bombardımana tutulduğu, mevcut sistem dışında bir alternatifin olmadığının iddia edildiği bu dönemde, savunmaların insanlık ve halklar açısından tarihi önemi daha da büyüktür.

KONGRA-GEL'in ideolojik ve politik çizgisi, hatta nasıl bir örgüt olacağı ve mücadele yöntemlerinin ne olacağı, AİHM savunmasında çok kapsamlı biçimde ortaya konulmuştur. Atina Savunması ise bu kapsamlı çözümlemelerin daha somutlaşmış ve pratik ifadeye kavuşmuş biçimidir. Başkan Apo, KONGRA-GEL modelini binlerce yılın zihniyetini değiştirecek tarihsel bir hamle olarak değerlendirmiştir. Bu hamle ile Ortadoğu'daki egemen güçlerin geleneksel toplum ve yönetim zihniyetine dayanarak ya da dış güçlerle işbirliği içinde halk üzerindeki hakimiyetlerini sürdürmelerine köklü bir müdahaleyi hedeflemiştir. Yine eski zihniyeti çözecek halk seçeneğini gündeme sokmayı amaçlamıştır.

KONGRA-GEL halkı güçlü ve etkili kılmanın modelidir

AİHM ve Atina Savunmalarında kapsamlıca ortaya konulduğu gibi, neolitik toplumdan sınıflı topluma geçişten sonra Sümer rahiplerinin ortaya koyduğu bir devlet ve yönetim modeli vardır. Bu model, çok güçlü ideolojik yaratımlarla kölelere de benimsetilmiştir. O kadar köklü benimsetilmiştir ki, insanlığın zihninde sanki devlet ve yönetim modeli olarak bunun dışında başka bir alternatif yoktur. Reel sosyalizmin içine girdiği durumdan ve çözülmesinden de bu zihniyetin sonuçlarını görebiliyoruz. Halk adına hareket edilmiş olsa da, Sümer rahiplerinin yarattığı devlet ve yönetim modeli ufuk olarak aşılamamıştır. Sümerlerde yaratılan bu model, Sovyetlerde kızıla boyanmış, ama egemen yönetim anlayışından farklı bir sonuç ortaya çıkaramamıştır. Yani geleneksel devlet ve yönetim kültürü, reel sosyalizmi de kendine benzetmiştir. Ya da ezilenler adına hareket edenler, bu devlet ve yönetim anlayışına benzemişlerdir. Bu gerçekliğin ortaya çıkardığı gibi, merkezi ve hiyerarşik yönetimler yalnızca egemen sınıflara hizmet eden modellerdir. Egemen sınıflar, askeri güç, bürokrasi ya da parayı merkezi ve hiyerarşik yönetim modeli ile birleştirerek iktidar olabilmektedirler. Merkezi ve hiyerarşik yönetimde olanlar toplumun çok az bir kesimini oluştursa da, askeri güç, bürokrasi ve paraya sahip olduklarından, iktidara gelme imkanını elde edebilmektedirler. Diğer bir deyişle, bu model, bu imkanları elinde bulunduranların iktidar olmasına imkan veren bir niteliktedir. Egemen sınıflar, günümüze kadar görüldüğü gibi demokratik yöntemleri ve demokrasiyi çıkarlarına görmemekte ya da çıkarlarına hizmet eden sınırlı bir demokrasiye rıza göstermektedirler. Çünkü devlet ve toplum modeli demokratikleştiğinde, askeri gücün, bürokrasinin ve paranın yerini halk gücü alacaktır. Veya asker, bürokrasi ve para, demokratik bir modelde güç olmalarına yetmeyecektir. Dolayısıyla hiyerarşik ve merkezi yönetim anlayışları, sadece ve sadece egemen sınıflara hizmet eden veyahut onları yönetim yapan bir modeldir. Bu açıdan halkların ve ezilenlerin, bu tarihsel döngüden kurtulmak için demokrasiyi yerleştirmeleri gerekmektedir. Diğer bir deyişle devlet ve yönetim anlayışında Sümer rahiplerinin icat ettiği merkezi ve hiyerarşik yönetim anlayışı aşılacaktır. Sümer rahiplerinden bugüne kadar süren bu paradigma o kadar güçlü ve derindir ki, sadece egemen sınıflar değil, halk ve ezilenler de böyle bir devlet, örgüt ve yönetim mantığına göre düşünmektedir. Ezilenler de bir türlü bu zihniyeti aşamamaktadır.

Başkan Apo, köleci sistemde ortaya çıkan bu paradigmayı aşacak bir zihniyet devrimini ve yaşamı, insanlık için yararlı hale getirecek yeni bir paradigmayı ortaya koymuştur. Bu paradigma, halkı güçlü ve etkin hale getirecektir. Çünkü halk sadece ve sadece demokratik toplum modellerinde, demokratik örgüt ve yönetim işleyişinde güç haline gelebilir. KONGRA-GEL, bu gerçekler çerçevesinde halkı güçlü ve etkili kılmanın modelidir. Binlerce yılın yerleştirdiği egemen sınıflara hizmet zihniyeti böyle aşılacaktır. Demokratik kurumlaşma gerçekleştiğinde ve halk bunu sahiplendiğinde, egemenler ne yaparsa yapsın, yönetim ve güç olamazlar. Nitekim son 200 yılda emekçi halkın verdiği demokrasi ve özgürlük mücadelesi ile egemen sınıflar ister istemez bazı yetkilerini ve haklarını, halkla, demokrasi güçleri ile paylaşmak zorunda kalmışlardır. Bugün demokratikleşmede belirli bir düzeye gelinmişse, bunun nedeni halkın kendi gücünü ortaya koymasıdır. Demokrasi ve demokratikleşme, dünya çapında belli düzeyde gelişmiş olsa da, hala devlet yönetimi ve örgütlenme modellerinde hem egemen sınıflar hem de halk güçleri açısından eski modeller aşılamamıştır. Bu nedenle demokratikleşme ve halkın güç olması, istenilen düzeyde gelişememiştir. Bugün demokrasilerin yetersizliğinden söz ediliyorsa, bunun nedeni örgüt ve yönetim modeli olarak eski zihni-

> "Başkan Apo her zaman Kürt halkını güç yapmaya çalıştı. Diğer devrimlerin başına gelenlerin Kürt halk devriminin başına gelmemesi için her zaman tedbir geliştirmeye çalıştı. Bu tedbirlerin başında da, Kürt halkını kadınıyla, genciyle, yaşlısıyla güç yapmak geldi. Bunun için zaman zaman PKK kadrolarına, "halkı güç yapacağım, sizlerin halk üzerinde otorite olmanıza ya da başına bela kesilmesine izin vermeyeceğim" dedi."

yetin tümden aşılamamasıdır. Ezilenler ve halk adına hareket edenler bile, örgüt ve yönetim modelinde önemli oranda egemen sınıfların güç ve etkili olduğu modelleri aşamamıştır. Bu modeller de halkı güç yapamadığından, halkın siyasal, sosyal ve kültürel alanda etkinliği sınırlı kalmaktadır. Yeni paradigma bu zihniyeti aştırırken, KONGRA-GEL de bu teorik gelişimin örgütsel modeli olarak eski zihniyeti aşmayı pratikleştirerek, halkı etkili hale getirecektir.

Bu zihniyetin en köklü olduğu alan ise Ortadoğu'dur. Ortadoğu'da halk da, egemen sınıf yönetimini ve örgüt anlayışını benimsemiştir. Nitekim Ortadoğu'daki tüm devletler, sosyal yapıdaki bu anlayışa ve bu zihniyetin güçlü tarihsel temellerine dayanarak bugüne kadar iktidar olmuşlardır. Bu yönetim zihniyeti aşılmadan, Ortadoğu'da halkları güç yapmak mümkün değildir. Dolayısıyla KONGRA-GEL modeli, Ortadoğu'daki egemen sınıfların güç ve yönetim olma temellerine de vurulmuş bir darbe ve halk yönetim seçeneğidir. Bu açıdan halkı güç yapacak böyle bir modelin geliştirilmesi, dünyadaki her yerden daha önemlidir. Önderlik esas olarak bu modelle Ortadoğu gericiliğini çözmek istemekte, onlara güç veren temellerden yoksun bırakmaya çalışmaktadır.

Böyle bir halk modelini Ortadoğu'da gerçekleştirme imkanına sahip olan tek halk ise Kürtlerdir. Hem yaşadıkları uzun neolitik dönem etkilerini hala belirli düzede taşıyor olmaları hem de 30 yıllık mücadelede büyük bir demokratik halk devrimini gerçekleştirmiş olmaları böyle bir modeli gerçekleşme imkanı vermektedir. Nitekim özellikle Kuzey Kürdistan'da Kürt halkının kazandığı bilinç, örgütlenme ve anlayış düzeyi, yine edindiği deneyimler, böyle bir modeli rahatlıkla pratiğe geçirmeyi sağlayacaktır. Dolayısıyla bu model, Ortadoğu'da Kürt halkının demokrasi ve özgürlük mücadelesinde inisiyatif kazanmasını sağlayacaktır.

Bu model, aynı zamanda Kürt halkının ortaya çıkardığı büyük demokratik gücün yalnız Kürdistan için değil bölge halklarının özgürlük ve demokrasisi için de devreye sokulması anlamına gelmektedir. Kürt halkı böylece köleciliğin ortaya çıkması ile kendisi üzerinde başlatılan egemenliğin ideolojik ve örgütsel dayanaklarını ortadan kaldırarak, kendisine karşı işlenen suçların intikamını da böylesine kapsamlı bir biçimde almış olacaktır. Bu model oluştuğunda, Ortadoğu'da yalnız Kürtler üzerinde değil, diğer halklar üzerinde de baskı ve sömürü kurmanın ideolojik, politik ve örgütsel temelleri artık ortadan kalkmış olacaktır. Bu açıdan KONGRA-GEL, Kürt halk tarihini ve bu tarihteki kara kaderi değiştirmede stratejik önemde bir hamle olmaktadır.

Mücadelemiz ve halk gerçeğimiz açısından bu modelin önemini ve ihtiyacını ortaya koymak gerekir. Başkan Apo her zaman Kürt halkını güç yapmaya çalıştı. Diğer devrimlerin başına gelenlerin Kürt halk devriminin başına gelmemesi için her zaman tedbir geliştirmeye çalıştı. Bu tedbirlerin başında da, Kürt halkını kadınıyla, genciyle, yaşlısıyla güç yapmak geldi. Bunun için zaman zaman PKK kadrolarına, *"halkı güç yapacağım, sizlerin halk üzerinde otorite olmanıza ya da başına bela kesilmesine izin vermeyeceğim"* dedi. Bilindiği gibi birçok devrimde halklar önemli bir mücadele ve emek verdiği halde, sonuçta mücadelenin kazanımlarından egemenler yararlanmış, ortaya çıkan birikimlerin üzerine konmuştur. Başkan Apo bu gerçeği de savunmalarında dile getirmektedir. Dolayısıyla, halkçı çizgide yürüyen bu hareketin başına, diğer devrimlerin veya dinlerin başına gelenlerin gelmemesi açısından da bu model önemli olmaktadır. Başkan Apo bütün çabasını, halkın tepesindeki güç odaklarını ortadan kaldırmak ve ne adına olursa olsun, başka güçlerin halk üzerinde egemenlik kurmalarını engellemeye sarf etmiştir. Bu modeli bir de bu çerçevede değerlendirmekte fayda vardır.

Başkan Apo, tarihsel gerçekler nedeniyle bu modelin Kürt halkı için gerekli olduğunu ortaya koyarken, somut güncel durum açısından da bu modeli gerekli görmüştür. Çünkü sonuçta hiçbir halkta görülmeyecek bir demokratik halk gücü ortaya çıkmıştır. Başkan Apo bu nedenle defalarca, *"bu halkla birkaç devrim gerçekleştirilebilir"* ifadesini kullanmıştır.

Bu temelde de örgütün ve kadronun görevlerini yerine getirmediğini ısrarla söyledi. Yine Türkiye'de örgütlü olan DEHAP ve diğer demokratik güçlerin de halka karşı görevlerini yerine getiremediğini, halkı örgütlemediğini, halkın enerjisini ortaya çıkarmadığını belirtti. Hatta bu alanlardaki yönetimlerin bir ağa gibi, bürokrat gibi davrandığını, yalnızca iktidar hırsı ve koltuğu için yaşadıklarını, bu anlayışın da Kürt halkının gücünün ortaya çıkmasını engellediğini vurguladı. Bu nedenle birçok görüşme notunda Türkiye'deki demokratik örgütlenmeleri eleştirdi. Sonuçta, hem gelinen aşamada PKK ve KADEK'in hem de Türkiye'deki örgütlenmelerin rolünü oynamadığını gördü.

Kürdistan'da iki çizginin mücadelesi vardır

KONGRA-GEL, etkisiz kalan, halkı örgüt ve mücadeleye çekemeyen bu durumu aşmaya yöneliktir. Mevcut modellerin bürokratik kaldığını, bunun sonucu olarak da halkı örgüt, karar ve mücadele gücü haline getiremediğini çözümleyerek, halkı güç, irade ve eylem gücü haline getirecek KONGRA-GEL modelini önümüze koydu. Yalnızca bu modelin örgütü daha güçlü ve mücadeleci kılacağını; diğer alanlardaki siyasal örgütlenmelerde yer alan kişilerin de bürokratik ve yetkici değil, bizzat halkın içine girerek özgürlük ve demokrasi mücadelesini ihtiyaçlara cevap veren bir düzeye getireceğini düşünerek böyle bir hamle yaptırdı.

KONGRA-GEL, bu ideolojik, teorik ve politik gelişimin Kürdistan'ın bütün parçalarını kapsayan örgütsel modeli olmaktadır. Bütün parçalardaki örgütlenmelerde esas alınacak model olacaktır. Böylece yalnızca yönetimler değil, tüm kadrolar güç ve iradelerini en yüksek düzeyde ortaya koyacaklar ve kendilerini örgütte ve mücadelede daha anlamlı hale getireceklerdir. Bu onların enerjilerini daha fazla örgüt çalışmasına ve mücadeleye katmalarına sevk edecektir. Yine halkımız tamamen bu örgütlenme içine çekilecektir. Yalnızca bazı yöneticilerin, kadroların ya da ideolojik politik düzeyi yüksek olan elit bir kesimin değil, halkın bizzat kendisinin söz, karar, dolayısıyla yönetim gücü olacağı ve eyleme katılacağı bir yeniden yapılanma gerçekleşecektir. Böylelikle bugüne kadar mücadele dışında kalan halk güçleri örgütlenmeye çekileceği ve çalışmalara sevk edileceği gibi, örgüt ve mücadele içinde olan, ama kendisini özne kılamayan güçleri de daha aktif hale getirecektir. Bunun sonucunda da, yönetimlerin veya belirli bir elit kesimin hiyerarşik bir yaklaşımla kendisini etkin kıldığı, dediklerini yaptırdığı ve zihniyet olarak kendisini örgütlemeyi hedeflediği tutumları da bertaraf edecektir.

Nitekim halk, mevcut siyasal örgütlenmelerden duyduğu rahatsızlığı açıkça ortaya koyuyor, yer yer kendisini mücadeleden geri çekiyor ve seyirci kalıyordu. Yanlışlara müdahale edemiyordu. Bu nedenle halkın kendini geriye çeken bu durumu da aşılacaktır. Bu modelde herkese yer vardır. Kişinin katılım düzeyi ne olursa olsun, siyasal karar, örgütlenme ve eylemde yerini alacaktır. Çünkü halk, milyonları kapsamaktadır. Hepsinin sosyal durumu ve yaşam düzeyi farklıdır. Herkesten aynı düzeyde katılım beklenemeyeceği gibi, katılımın nitelik bakımından farklılaşması da doğaldır. Bunu halk yaşamının doğal bir sonucu olarak görmek gerekir. Önemli olan, halkın mevcut konumuna göre katılımını, sorumluluk düzeyini geliştirmek ve farklı kesimleri dışlamayan bir örgüt ve çalışma modelini ortaya çıkararak her kesimin enerjisinin özgürlük ve demokrasi nehrine akmasını sağlamaktır.

Bu modeli, belli bir kesimden ziyade halkın güç ve yetki sahibi olacağı bir model olarak görmek ve bu temelde pratikleşmesini sağlamak gerekiyor. Klasik örgüt modeliyle ne kadar halk adına hareket edilirse edilsin, sonuçta belli bir elit kesimin güç ve yetki sahibi olmasının önüne geçilemeyeceği açıktır. Böyle bir tarz, toplum içindeki egemen sınıfların güç ve yönetim olmasıyla sonuçlanır. Kürt özgürlük hareketi için de böyle bir tehlike vardı. Eski örgüt modeli aşılarak böyle bir model ortaya konulmasaydı, hiyerarşik ve merkezi model, sonuçta aşiret gücü ve parası olanın, yine belli yetkileri ele geçirenlerin güç ve yönetim olmasını kaçınılmaz hale getirirdi. Nitekim pratikte bunlar görülmekteydi. Bu durum, halkı güç ve yönetim yapamadığı gibi, heyecanını ve katılımını da düşürüyordu. Bu modelin getireceği heyecan ve demokratik örgütlenme, Kürt halkının ortaya çıkan gücünü daha etkin kılacaktır. Kürt sorununun çözümünü sağlamada önemli bir adım atmış olmanın yanında, diğer parçalarda da sorunun çözümü ve bölge devletlerinin demokratikleşmesinin imkan dahiline sokacaktır. Önderliğin KONGRA-GEL açısından öngördüğü temel amaç budur.

İkincisi; Kürdistan'da iki çizginin mücadelesi vardır. Önderliğin ifadesiyle birincisi, Diyarbakır'da sembolleşen Kürt demokratik çizgisi; ikincisi ise Kerkük'te sembolleşen egemen sınıfların ilkel milliyetçi çizgisidir.

Bilindiği gibi egemen sınıfların hakim olduğu binlerce yıllık Kürdistan tarihinde halk güçleri ilk defa PKK ile birlikte kendini örgütlü, siyasi ve sosyal bir güç haline getirdi. Demokratik halk çizgisi, Başkan Apo'nun önderliğinde 30 yıllık mücadele ile önemli bir birikim ve gücü ortaya çıkardı. Bu güç, Kürdistan ve bölge siyasetinde büyük bir rol oynayan düzeye ulaştı. Tüm Kürdistan parçalarını etkiledi ve bu alanlardaki halk gücünü harekete geçirdi. Yine bu güç, bölge halklarını da derinden etkiledi. Ortadoğu tarihinde ilk defa bir halk bu düzeyde kendini örgütlüyordu. Egemen sınıflardan, aşiretçilikten, feodal beylerden, tarikattan, şeyhlik vb kurumlardan kurtuldu. Başkalarının etkisiyle düşünen, başka güçler tarafından yönlendirilen bir güç olmaktan çıktı. Bunun halkımız ve bölge halkları için çok önemli bir kazanım olduğu açık bir gerçektir. Dolayısıyla ortaya çıkan bu gücü daha da geliştirerek Kürdistan'da ve bölgede etkili hale getirmek, Başkan Apo önderliğinde gelişen halk çizgisinin tarihsel sorumluluğudur.

İkinci çizgi olan Kürt egemen sınıflarının çizgisi, özellikle hareketimizin ortaya çıkmasından sonra halk çizgisini sınırlamak ve tasfiye etmek için sürekli çaba ve mücadele içinde olmuştur. Kürdistan halkı üzerindeki binlerce yıllık egemenliğini bırakmamak için her türlü yolu denemişlerdir. Bu güçler, Kürt halk çizgisini sınırlamak için bölge güçleri ve emperyalist güçlerle ilişki içinde olmuşlardır. Kendisinin gücü yetmediğinden, bu güçlerle birlikte Kürt halk çizgisini sınırlamaya çalışmıştır. Ancak Başkan Apo'nun önderlik ettiği halk çizgisini sınırlamak bir yana, bu çizgi bütün engellere rağmen gelişip güçlenerek bugünlere kadar gelmiştir. Bu güçler, Başkan Apo'ya karşı geliştirilen komplo içinde de yer almışlardı. İlkel milliyetçilik ve burjuva milliyetçiliği, bir taraftan gelişen demokratik halk çizgisini sınırlamak isterken, diğer taraftan da buna dayanarak politika yapma ve bu temelde kendini güç haline getirme politikasını sürekli izlemiştir. Özellikle demokratik halk çizgisini kendi çıkarına uygun görmeyen güçlerle ilişkilenme, bu çizginin varlığını kendisini güçlendirmede bir etken hale getirmeyi de her zaman politik bir üslup olarak devreye sokmuşlardır. Yalnızca bununla yetinmemişler, demokratik halk çizgisinin ortaya çıkardığı halk gücünün üzerine konmak ve böylelikle hem hareketi tasfiye ederek egemenliklerini güvenceye alma hem de ortaya çıkan gücün üzerine oturarak kendilerini daha etkili hale getirme çabası içerisinde olmuşlardır. Özellikle Önderliğin yakalanmasından sonra bu yönlü bir politikanın daha yoğun izlendiği görülmüştür.

Aşiretçi feodal ve belli düzeyde sosyal temele de kavuşan burjuva çizgi, ABD'nin müdahalesiyle Kürdistan'ın diğer parçalarında etkin olma çabası içerisine girmiştir. Bu müdahaleyi ve ABD ilişkilerini bu çerçevede değerlendirerek, Kürt demokratik çizgisi karşısında bir hamle yapmayı politik hedefleri içine almışlardır. Önderlik, Atina Savunması'nda bu gerçeği KONGRA-GEL'in kuruluş amaçlarından birisi olarak ortaya koymaktadır. Önderlik KONGRA-GEL'le, egemen sınıfların hamlesine karşı halk güçlerini örgütleyip harekete geçirerek bir hamle yapma, ortaya çıkan imkanları bu temelde Kürt halkının çıkarları doğrultusunda değerlendirme ve sonuç olarak demokratik çözümü hakim kılmayı amaçlamaktadır.

Halk Kongresi egemen sınıflara karşı halk güçlerinin inisiyatif kazanmasıdır

Önderlik Atina Savunması'nda, egemen sınıfların, kendi çizgilerini etkin kılarak halk güçlerinin kazanımları üzerine oturma tehlikesine vurgu yapmış ve demokratik halk güçlerinin görevlerini ortaya koymuştur. Egemen sınıfların, kendi meclis ve kongrelerini halkın meclis ve kongreleri olarak gösterip, Kürt halkını bu yörüngeye çekmelerine karşı, Kürt demokratik güçlerinin kendi kongrelerini örgütlemelerini tarihsel önemde görmüştür. Bu temelde gerçekleşecek Halk Kongresi'ni ve Kürt demokratik kurumlaşmasını egemen sınıf eğiliminin kendisini etkin kılma çabasına karşı bir müdahale ve halk güçlerinin tüm parçalarda bu temelde inisiyatif kazanması olarak ifadelendirmiştir. Önderlik bunu kalın çizgilerle vurgulamıştır. Bu hamleyi, PKK'nin yürüttüğü 30 yıllık mücadelenin ortaya çıkardığı birikimin egemen sınıf çizgisine karşı mücadelesinin yeni bir aşaması olarak da ortaya koymuştur. KONGRA-GEL'i anlarken ve pratikleştirirken, bu gerçeği de özellikle görmek gerekmektedir. Bu, KONGRA-GEL'in amaçlarından biri olarak görülmezse, Önderliğin Atina Savunması'nda öngördüğü hedefleri gerçekleştirmek ve KONGRA-GEL'e tarihsel rolünü oynatmak açısından önemli bir etken gözardı edilmiş olur.

KONGRA-GEL'in örgüt modeli ve kurumlaşması, Kürt halkının gücünü açığa çıkararak daha etkili bir siyasal mücadele yürütmesini sağlayacağı için, Kürt egemen sınıflarının çözüm gücü olamayan ve tıkatan durumu aşılacak, halkın örgütlü gücü karşısında etkileri sınırlanacaktır. KONGRA-GEL'i ve Kürt demokratik kurumlaşmasını bu yönüyle Kürt egemen sınıflarının gücünü sınırlayan bir örgüt modeli ve siyaset tarzı olarak da değerlendirmek önemlidir. Bu modelle Kürt halkını daha etkili hale getirmek ve PKK'nin 30 yıllık halk çizgisine yeni bir hamleyle tarihsel rolünü oynatmak, yerine getirilmesi gereken sorumluluk ve görevlerdendir.

İlkel milliyetçi ve burjuva çizgi, Ortadoğu'nun tarihsel gerçeği ve mevcut durumu dikkate alındığında, ne Kürt sorununu çözebilecek ne de halkları demokratikleştirecek bir niteliğe sahiptir. Bu nedenle Kürt halkının özgürlük ve demokrasi sorunu, yine Ortadoğu halklarının demokrasi, kardeşlik ve özgürlük sorunu bu güçlerin insafına bırakılamaz. Bu konuda yalnızca bölgede çözümü engelleyen gerici, oligarşik, teokratik ve otokratik güçleri sorumlu tutmak yetmez. Ortadoğu'daki sorunların hem tıkanma noktası hem de çözüm anahtarı olan Kürt gerçeğinde çözüm gücü olamayan egemen sınıf alternatifi yerine, demokratik halk çizgisinin alternatif olmasını sağlamak da çok önemlidir. KONGRA-GEL'i, bu alternatifi daha etkili kılma ve inisiyatif kazanmasını sağlama açısından örgütsel ve siyasal bir hamle olarak değerlendirmek de doğrudur.

Üçüncü olarak, KONGRA-GEL'in kuruluşu ve amaçları arasında, ABD'nin bölgeye müdahalesinin ortaya çıkardığı sonuçları da görmek gerekir. 20. yüzyılda yalnızca çözümsüzlük üreten çürümüş bölge güçleri, bu müdahaleyle birlikte tümden aşılmayla karşı karşıya gelmiştir. Yıkılan ya da hala varlığını sürdüren bu iktidar güçlerinin aşılmaları artık kaçınılmazdır. Her bakımdan ömürlerinin sonuna gelmişlerdir. Bu güçlerin, herkesin üzerinde görüş birliğinde olduğu gibi, kendilerini dönüştürüp bir çözüm gücü olabilmeleri zor, hatta imkansız gözükmektedir. Bırakalım çözüm gücü olmalarını, Ortadoğu'nun bu duruma gelmesinden sorumlu olan temel güçlerdir.

Klasik sol, milliyetçi ve islamcı güçlerin de çözüm olmayı bir yana bırakalım, işleri daha da çıkmaza sokmaktan başka bir işe yaramayacakları görülmektedir. Ortadoğu gerçekliğine uygun, halkçı bir çözüm yaratma gücünden yoksun oldukları gibi, geleneksel devlet, yönetim ve toplum zihniyetinin bir türevi olmaktan öteye bir işlev görmeleri de söz konusu değildir. Bu güçler hala varlıklarını sürdürüyorlarsa, bunun nedeni demokratik halk güçlerinin ortaya çıkmamasıdır. Bunlar halkların kültürel özgünlüklerini, demokrasi ve özgürlük özlemlerini sömürerek yaşamlarını sürdürmektedirler. Ama kazanma ve alternatif olma gibi bir şansları da yoktur. Aslında bunları Kürdistan ve Ortadoğu'daki çözümsüzlüğün yan etkileri ve arızi sonuçları olarak görmek gerekir.

Yukarıda belirttiğimiz gibi Kürt egemen sınıflarının ne Kürt sorununun çözümü ne de bölge demokrasisinin geliştirilmesi konusunda pozitif rol üstlenecek bir zihniyet ve politikaları yoktur. Kürt halkının demokratikleştirici gücünü kullanacak bir tutum, kendi varlık gerekçelerine uygun düşmemektedir. Hatta tutumlarıyla bölgenin demokratikleşmesine ve sorunların çözümüne engel durumundadırlar. İlkel milliyetçi ve çok fazla işbirlikçi olmalarının, sorunların çözümünü kolaylaştırıcı değil, daha fazla zorlaştırıcı olduğu söylenebilir.

Çokça değerlendirildiği gibi ABD'nin müdahalesi, bölgedeki statükonun, oli-

> "KONGRA-GEL'in örgüt modeli ve kurumlaşması, Kürt halkının gücünü açığa çıkararak daha etkili bir siyasal mücadele yürütmesini sağlayacağı için, Kürt egemen sınıflarının çözüm gücü olamayan ve tıkatan durumu aşılacak, halkın örgütlü gücü karşısında etkileri sınırlanacaktır. KONGRA-GEL'i ve Kürt demokratik kurumlaşmasını bu yönüyle Kürt egemen sınıflarının gücünü sınırlayan bir örgüt modeli ve siyaset tarzı olarak da değerlendirmek önemlidir."

garşik, teokratik ve otokratik güçlerin aşılmasının önünü açmıştır. Ancak müdahalenin, Başkan Apo'nun dediği gibi değişimin önünü açma dışında, bölge gerçekliğine uygun bir çözüm sunması da zordur. Çünkü bölge halklarına yabancıdır. Son 50 yılda daha çok oligarşik, teokratik ve otokratik güçleri desteklediği ve kendi çıkarları doğrultusunda kullandığı için bu yabancılaşma daha da artmıştır. Yapılan müdahale, ABD'nin kendi bölgesel ve küresel çıkarları temelinde gerçekleştirilmesi bir yana, Ortadoğu gerçekliğini çözümleyecek ve bu temelde çözüm gücü olabilecek alternatif bir proje üretmekten de uzaktır. Çünkü gerici otokratik ve teokratik rejimleri aşmak isteyip küresel, ekonomik ve sosyal çıkarlarına uygun nisbi bir demokratikleşme öngörse de, halkların özlemlerini ve çıkarlarını esas almaktan çok, kendini hakim kılacak bir sistemi ortaya çıkarmayı hedeflediğinden, bölge gerçekliğine uygun bir çözüm üretmesi mümkün olamıyor. Öte yandan kendisinin ortaya koyduğu düzeni yerleştirecek, kurmak istediği sisteme köprü olacak güçlü bir işbirlikçi dayanağa da sahip değildir.

Irak'ta geleneksel toplumda ısrarlı olan güçler hala etkili olabiliyor. Şiiler bu gerçeği ifade ediyor. Yine sünni kesim kendi üzerinde baskı ve zulüm yapanı kabul ederken; belli düzeyde değişim yaratmak isteyen bir gücü, bizzat yanına geldiği ve işgalci olduğu için sindirememektedir. Hatta direniş içinde olan milliyetçi, islamcı kesimlere zemin olabilmektedir. Bölgede islam kültürünü içselleştirmiş ve islamla tarihsel bazı ilerlemeler kaydetmiş ve bu dine dayanarak güç olmuş halklarda tarihsel olarak oluşmuş yabancıya güvensiz gavur kavramı, dış bir güce karşı olumsuz refleks haline gelmiştir. 20. yüzyılda görüldüğü gibi ABD, işbirlikçileri eliyle ülkeyi yönettiği zaman fazla bir tepki göstermezken, bugün görüldüğü gibi dolaysız hakim olduğunda kabul edilmemektedir. Bu gerçeklik, ABD müdahalesinin oturmasına engel olmaktadır.

KONGRA-GEL mevcut duruma müdahale ve alternatif olma hamlesidir

Öte yandan ABD'nin politik çıkarlarıyla bölge halklarının politik çıkarları tam olarak örtüşmüyor. Kültürel farklılık başta olmak üzere, diğer etkenler de ABD'nin bölgeye istikrar ve alternatif bir düzen getirmesini engellemektedir. Bölge halkları yaşanacak değişikliği ya da ABD'nin öngördüğü projeyi yalnızca bir siyasal değişiklik değil, kendi kültürünün ve özgün yaşam tarzının da değişmesi olarak görmektedir. Sorun yalnızca bir siyasal değişiklikle sınırlı kalsaydı, müdahale sonrası dünyanın birçok bölgesinde görüldüğü gibi, ABD istediği değişikliği yapar ve istikrarı daha çabuk sağlardı. Fakat sorunun böyle olmadığı gözükmektedir. Daha doğrusu halklar, bu müdahaleyi böyle algılamamaktadır. Bu nedenle de fazlasıyla güvensizlik vardır.

Bu durum, yalnızca statükocu güçlerin ABD ile karşı karşıya gelmesini değil, değişim, demokrasi ve özgürlük isteyen güçlerin de ABD'ye sıcak bakmasını engelliyor. Bu nedenle soruna basit ve yüzeysel yaklaşmak pek açıklayıcı olamıyor. ABD'ye karşı yürütülen direnişin, islamcı, milliyetçi, statükocu ve gerici nitelikte olduğu doğrudur, ama direnişi yalnızca bununla açıklamak da doğru sonuçlara götürmez. Böyle bakılırsa sadece onları suçlu görürüz ve bu durumda da doğru çözüm alternatifleri üretmek zorlaşır. Gerici güçlere darbe vurarak değişimin önünü açsa da, ABD politikalarının ve pozisyonunun bölgede bir çözüm getirmesinin zor olduğu açıktır. Bu nedenle, Ortadoğu gerçeğinin olumlu özgün yanlarını kendisinde somutlaştıracak bir demokratik halk gücünün ve cephesinin ortaya çıkması gerekir. Böyle bir demokratik halk gücünün ABD ile çatışarak değil, müdahalenin yarattığı koşulları değerlendirerek, bölge halklarıyla yabancılaşma ve karşıtlık içine girmeden, milliyetçi, islamcı, statükocu güçlere alternatif ideolojik ve politik örgütlenme gücüyle mücadele ederek kendini etkili hale getirmesi gerekir. Bölgede bir aydınlanma ve reformasyonu yaratması, demokratik çözümü geliştirerek halkları refah ve huzur içinde yaşamasının önünde engel olan, dogmatik ve gerici güçleri aşması gerekiyor. Dolayısıyla bölgedeki gerici güçleri etkisizleştirecek, bölgeye istikrar, demokrasi ve özgürlük getirecek olanlar, esas itibariyle bölgenin bağrından çıkacak yerli demokratik ve özgürlükçü güçlerdir.

ABD müdahalesi bölgeye neşter vurduğu için çözümsüzlükler ve tıkanıklıklar daha fazla açığa çıkmıştır. Sorunun çok karmaşık olduğu daha fazla gözler önüne serilmiştir. Bu karmaşıklık nedeniyle bölge sorunlarının köklü bir çözüme ihtiyacı vardır. Bunun yolunun da bölgenin demokratikleşmesi ve bu temelde Kürt sorununun çözümünden geçeceği tartışmasızdır. Önderlik bu çözümü AİHM ve Atina Savunmalarında ortaya koydu. Çözüm, bölge gerçekliğini dikkate alan, çözümleyici ve yapıcı projelerle mümkündür. ABD, çözümün ve yeniden yapılanmanın önünü açan ve eskiyi sarsan bir müdahale yapmış olsa da, bölgede çözüm gücü olacak bir zihniyete sahip değildir. Böyle bir zihniyeti oluşturması ve pratikleştirmesi de, kendi doğası gereği gerçekleşmeyecek bir beklentidir.

Tüm bu gerçekler, çözümleyici bir hamle ve inisiyatifi zorunlu kılmaktadır. Bu durum, bize tarihsel bir sorumluluk yüklemiş, çözüm gücü olabilme fırsatını önümüze koymuştur. KONGRA-GEL ve Kürt demokratik kurumlaşması, mevcut duruma bir müdahale ve alternatif güç olma hamlesidir. Önderlik bölge güçlerinin ve ABD'nin çözüm gücü olamayacağını görerek, halklara karşı duyduğu tarihsel sorumluluk gereği, KONGRA-GEL örgütlenmesi şahsında hareketimize bir hamle yaptırmıştır. Kürt halkının ve hareketimizin yaşadığı değişim, yeni paradigmayla böyle bir çözüm gücü olmanın imkanını eline geçirmiştir. Şu anda bizden başka Ortadoğu sorunlarına çözüm bulacak ve doğru politika yürütecek bir güç yoktur. Biz çözüm gücü olma konusunda hazırlıklı tek hareketiz. Başkan Apo bu gerçekliği görerek, KONGRA-GEL şahsında bu gücümüzü ve avantajımızı kullanarak Ortadoğu gerçekliğine bir çözüm alternatifi sunmuştur. KONGRA-GEL bu temelde ABD müdahalesini değerlendirerek, yine ABD ile ilişki ve doğal olarak çelişkiyi birlikte yaşayarak, Ortadoğu'nun demokratikleştirilmesi ve çözüm gücü olma konusunda önemli bir rol oynayabilir.

KONGRA-GEL'in ortaya koyduğu model ve yaklaşım, bölge halkları açısından bir demokratikleşme modeli olacak niteliktedir. Bölge halklarının da böyle bir siyasal ve sosyal projeyle bütünleşmekten başka çaresi yoktur. Çünkü KONGRA-GEL'in modeli halk güçlerine dayanıyor, bölge halklarıyla kardeşlik istiyor, halkların kardeşliği ve demokratik güç birliğiyle her türlü soruna çözüm alternatifi sunuyor. KONGRA-GEL'in bölge için önerdiği siyasal ve sosyal projeler halklara iyi anlatılırsa, en başta da Kürdistan'da gerçekleştirilecek demokratik kurumlaşma ile örnek olunabilirse, halkların çözüm aradığı bir süreçte bu modelin pratikleştirme ve başarı şansı fazlasıyla vardır.

Dolayısıyla ABD'nin müdahalesi, bölgede değişimi kaçınılmaz kılmıştır. Kürt sorununun çözümü ve bölgenin demokratikleşmesinin mutlaka geliştirilmesi gereken adımlar haline geldiği gibi, sürecin başka türlü işlemesinin mümkün olmadığı da ortaya çıkarmıştır. Bu durum, en fazla ideolojik, politik ve örgütsel hazırlığı olan hareketimizin tarihsel sorumlulukla ortaya koyacağı projelerle müdahale gücü olup inisiyatif kazanmasını gerektirmiştir. Hareketimizin bugüne kadar verdiği mücadele ve ödediği bedeller temelinde ortaya çıkardığı birikim, böyle bir çözüm gücü olmasına imkan vermektedir. Başkan Apo'nun geliştirdiği demokratik uygarlık çizgisi, en başta bir Ortadoğu çözümlemesidir. Bu yönüyle Ortadoğu'nun çözüm gücü olan bu projenin yaşama geçirilmesi, şehitlerimize ve Önderliğimize verilmiş en doğru cevap olacaktır.

Kürt halkı da böyle bir tarihsel role layıktır. Medlerden sonra halkımız ilk defa düşünce gücü ve siyasal projesiyle bunu gerçekleştirme avantajına kavuşmuştur. Nasıl ki Medler, Zerdüştlüğün yarattığı düşünce gücüyle, halkların kardeşlik ve birliğine dayanan projesiyle tarihte rol oynamışsa, bugün de böyle bir görevle karşı karşıyadır. Önderliğin demokratik uygarlık çizgisi, Ortadoğu tarihinde ortaya çıkan büyük düşünce devrimcilerinin oynadığı role paralel bir rol oynayacak niteliktedir. KONGRA-GEL, Kürt halkının bu rolünü pratikleştirmenin modeli olarak önümüze konulmuştur. Apocu hareket böyle bir role layıktır. Yalnız Kürt halkının değil, Ortadoğu halklarının önderi olan Başkan Apo'nun fikirlerinin böyle bir siyasal ve sosyal projeyle etkili kılınması gerekmektedir. Kürt halkı tabii ki kendine güvenecektir; kendinde böyle bir ideolojik, politik, örgütsel, sosyal ve kültürel güç olduğuna inanacaktır. Başkan Apo, Kürt halkının KONGRA-GEL'le böyle bir anlayış ve yaklaşımla hareket etmesini sağlamaya çalışmaktadır. Savunmalarında ve bütün çözümlemelerinde bu rolü oynamanın coşkusu ve heyecanını görmek mümkündür. Nitekim kendisinin yeni isminin anti İskender olacağını ortaya koymuştur. Kaldı ki, Kürt halkının özgürlüğü açısından da tek yol, Ortadoğu'yu demokratikleştirecek bir projedir. KONGRA-GEL ve Kürt demokratik kurumlaşmasıyla Kürt halkı, demokratikleşmeyi ve bu çözüm gücünü kendisinden başlatacak ve bunu bölge halklarına yayacaktır. Bölgedeki çözümsüzlüğün aşılması için, KONGRA-GEL'in ortaya koyduğu siyasal, sosyal ve kültürel yaklaşım dışında bir alternatif yoktur.

Yeni model tarihimize verilen en doğru karşılıktır

İster dış güçler isterse bölgedeki güçler olsun, Ortadoğu'yu demokratikleştirmek istiyorlarsa, KONGRA-GEL'in ortaya koyduğumuz projeye sahip çıkmalıdırlar. Avrupa, ABD ya da diğer dış güçler, Ortadoğu'daki mevcut durumun değişmesini istiyorlarsa, hiçbir komplekse kapılmadan, bu projenin pratikleşmesine engel çıkarmak bir yana, yardımcı olmalıdırlar. Bunun dışındaki her türlü siyasal yaklaşım ve proje, Ortadoğu'yu sorunlu durumdan ve kaostan çıkaramayacaktır.

Ortadoğu'daki Arap-İsrail çatışmasının çözümü, yine bu proje içinde saklıdır. Çünkü bu proje, bırakalım halkları karşı karşıya getirmeyi, dünyadaki tüm demokratik birikimin ve kültürlerin olumlu yanlarını almayı, sentezlemeyi ve Ortadoğu kültürünün bir parçası haline getirmeyi amaçlamaktadır. KONGRA-GEL'in ortaya koyduğu proje, bu yönüyle Ortadoğu'da varolan başka kültürlerle çatışma yerine, kendi gerçekliğine dayanan, ama diğer kültürleri ve demokratik değerleri de Ortadoğu'nun olumlu değerleriyle daha üst aşamada bütünleştirerek gerçek değerini ve hakkını verecektir. Bu açıdan Ortadoğu'nun en temel kültürlerinden biri olan Yahudiliği ve onun yarattığı değerleri de, Ortadoğu halklarının zenginliği haline getirecektir. Özcesi, KONGRA-GEL ve Kürt demokratik kurumlaşması, Kürdistan ve Ortadoğu'nun demokratikleştirilmesi projesinin hayata geçirilmesini sağlayan örgütsel araç olmaktadır. Bu bakımdan KONGRA-GEL ve Kürt demokratik kurumlaşması, yalnızca Kürt halkının demokratik siyasal hamlesi değil, tüm Ortadoğu halklarının her türlü gericiliğe ve çözümsüzlüğe karşı demokratik siyasal hamlesidir.

Tabii ki KONGRA-GEL modeli ve demokratikleşme hamlesi, 30 yıllık mücadele birikimimize dayanmaktadır. Bu temelde Önderliğin PKK ile başlattığı ve KADEK'le devam eden özgürlük ve demokrasi mücadelesinin kendisini değişim ve dönüşüme uğratıp kurumlaştırmada yaşadığı yeni bir ifade olmaktadır. VII. ve VIII. Kongre'de yaşanan ideolojik ve politik değişikliğin çözüm gücü olabilecek bir modele kavuşturulmasıdır. VII. ve VIII. Kongre'de programsal düzeyde zaten önemli değişiklikler ve açılımlar yapılmış olsa da, örgütsel modelde eski tümüyle aşılamamıştır. KONGRA-GEL'in kuruluşu ise, yaşanan ideolojik, teorik ve politik açılımların doğal sonucu olarak gelişen bir örgütsel modelin kuruluşunu ifade etmektedir.

Tabi ki 30 yıllık mücadelemiz, onurlu ve gurur duyacağımız bir tarihtir. Bu süre içerisinde ortaya çıkarılan ideolojik, politik ve örgütsel kurumlaşma ile çok önemli başarılar elde edilmiştir. KONGRA-GEL bu pratiğin ürünü olarak ortaya çıkan ideolojik değişimin birikimi üzerinde kuruluyor. Tabii ki geçmiş modellerin eksik ve yetersizlikleri vardı. Bunlar, Önderliğin AİHM ve Atina Savunmalarında ortaya konulmuştur. Bu nedenle KONGRA-GEL, temelsiz ve birden bire ortaya çıkan bir kurumlaşma değildir. Köklü bir tarihe, güçlü bir mücadele birikimine dayanmaktadır. Mücadelenin, Başkan Apo şahsında kendi diyalektik gelişiminin bir sonucudur. Diyalektiği, eleştiri ve özeleştiriyi ilke olarak benimsemiş bir hareketin yanlışlıklarını eleştirerek ve doğrularını yeni adımlarla güçlendirerek geliştirmesi kadar doğal, doğru ve gerekli bir şey olamaz. Dolayısıyla yeni model, tarihimize verilen en doğru karşılıktır. PKK'ye ve onun devamı olan KADEK'e saygı da, ancak böyle bir modeli pratikleştirmeyle mümkün olacaktır. Dolayısıyla, bu model, geçmişini inkar eden değil, geçmişiyle onur duyan bir kurumlaşmadır.

PKK 30 yıllık mücadelesi ile büyük birikimler ortaya çıkardı. Son beş yılda eksiklikler olsa da, uluslararası komplo ve tasfiye güçleri karşısında ayakta kalmış, hatta çeşitli düzeylerde kendini güçlendirerek önemli bir rol oynamıştır. Eğer uluslararası komplodan sonra verilen büyük mücadele ve emek olmasaydı, bugün KONGRA-GEL'i de gerçekleştirmiş olamazdık. Nitekim halk, eksiği ve yetersizliğiyle son beş yıllık mücadeleyi, komployu önemli düzeyde boşa çıkarıp değerleri koruduğundan takdir etmiştir. Böylece hareketimiz ve halkımız, Önderliğin büyük mücadeleyle yarattığı birikimleri KONGRA-GEL pratikleşmesine taşımıştır.

Tabii ki KONGRA-GEL, PKK veya KADEK değildir. En başta örgütsel model olarak PKK ve KADEK'ten tamamen ayrıdır. PKK ve KADEK, klasik örgüt modeli ile örgütlenerek mücadelesini yürüttü. O günün tarihsel koşulları içinde örgütlenme modeli öyle oluşmuştu. Ama başta da belirttiğimiz gibi reel sosyalizmin yıkılışından sonra, özellikle de '90'lardan sonra Başkan Apo bunu aşmaya çalışmıştı. Şimdi KONGRA-GEL'le, reel sosyalizmden kaynaklanan ve temelinde Sümer rahip devlet modelinin sol içindeki yansıması olan hiyerarşik merkezi modelleri ya da elit bir tabakanın örgütlendirdiği profesyonel kadrolar örgütü yerine, tamamen halkın katılacağı bir örgütlenme modeline geçiyoruz. Çünkü klasik örgüt modelleri, eninde sonunda egemen sınıf yönetim anlayışı ile sonuçlanmaktan başka bir netice vermez. Dolayısıyla eski modeldeki yönetim anlayışını, biraz da egemen sınıfların yönetim anlayışı olarak görmek gerekir.

Şimdi bunu aşıyoruz ve halkı gerçek anlamda yönetim gücü yapacak, egemen sınıfların da yönetim olma yollarını tümden kapatacak bir model geliştiriyoruz. Dolayısıyla bu model, mücadelenin ve halk çizgisinin gerçek zaferi olmaktadır. Halk bu modelle, verdiği mücadelenin zaferini ilan etmektedir. Bunu şimdiye kadarki en anlamlı zaferlerden biri olarak görmek gerekir. KONGRA-GEL'i böyle anlamak ve pratikleştirirken bu çerçevede yaklaşmak daha doğrudur.

Tabii ki KONGRA-GEL'in kuruluşu veya örgüt modelini şematik olarak ortaya koymak yetmez. Bu modelin içeriğinin doldurulması ve etiyle kemiğiyle canlı hale gelmesi için, en başta Apocu hareketin mirasından gelen KONGRA-GEL üyelerinin, halk önderlerinin ve tüm sorumlu yurtsever ve demokrat güçlerin üzerlerine düşen sorumlulukları yerine getirmeleri gerekir. KONGRA-GEL, daha fazla güçlenmek ve mücadeleyi geliştirmek için kurulmuştur. Başkan Apo'nun tüm yaşamı, halkı örgütleme, güç yapma ve bu gücü mücadeleye seferber etme ile geçmiştir. KONGRA-GEL'in de halkın daha fazla örgütlenip güç olması ve mücadele etmesi olarak anlaşılması gerekir. Dolayısıyla KONGRA-GEL, mücadelede gevşemeyi değil, hamle yapmayı ifade etmektedir. Eski örgüt ve mücadele yöntemlerinde ısrar edilseydi, mücadelemiz yeterince etkili olmayabilirdi. KONGRA-GEL ortaya çıkabilecek olan bu tıkanmayı aşacak, mücadelesiz kalma riskini ortadan kaldıracak ve daha fazla mücadele imkanlarını

yaratacaktır. KONGRA-GEL bu nedenle de halkı daha fazla güç yapma, Kürt demokratik gücünü mücadeleye çekme ve mücadeleyi yükseltme hamlesi olmaktadır. KONGRA-GEL'i, mücadeleyi daha fazla yükseltme hamlesi olarak algılamanın dışındaki tüm anlamalar yanlıştır. Başkan Apo'nun yaşam ve mücadelesini tanıyorsak, KONGRA-GEL'e nasıl bir rol biçtiğini de anlarız. Başkan Apo'nun bir mücadele ve yaşam felsefesi vardır ve KONGRA-GEL de bu felsefeyi pratikleştirmenin yeni bir aşaması olmaktadır. Dolayısıyla 'KONGRA-GEL'in *yaşam ve mücadele felsefesi, Başkan Apo'nun yaşam ve mücadele felsefesidir*' diyeceğiz. KONGRA-GEL'i, bu felsefenin pratikleştirilmesi olarak anlayacağız. Bunun dışında anlamak, Başkan Apo gerçeğini ters anlamak olur ki, bunun da KONGRA-GEL zihniyeti olmayacağı açıktır.

Başkan Apo görüşme notlarında DEHAP'ı şiddetle eleştiriyor ve nasıl bir çalışma yürütmesi gerektiğini ortaya koyuyordu. KONGRA-GEL'in anlayışı ve çalışmaya yaklaşımı, en yalın olarak bu değerlendirmelerde görülmelidir. Eğer DEHAP'a ve diğer örgütlere yönelttiği eleştiriler bunlarsa, KONGRA-GEL içinde yer alan Apocu hareketin birikimi açısından bunlar daha fazla geçerlidir.

Tabii ki KONGRA-GEL'de herkes bulunacaktır, farklı düzeyde insanlar ve yapılar yer alacaktır. Bir halk örgütlenmesi olduğuna göre, düşünce, örgütlenme ve pratik düzeyde birikimi olanlar, kendi düzeylerine göre bu birikimlerini katacaklardır. Fakat KONGRA-GEL'in kurulması; gücü, birikimi ve imkanı fazla olanların KONGRA-GEL'de yer alan birikimi ve imkanı az olanların düzeyine inmesi anlamına gelmez. Bunu akla getirmek bile doğru değildir.

KONGRA-GEL sınıf zihniyeti ve kültüründen tümüyle kopmayı ifade etmektedir

KONGRA-GEL klasik örgütlenmeyi aşıyor. Klasik örgütlenmenin temel zaafı, kendini halktan ayrı görme ve halk adına her türlü kararı kendisinin vermesidir. KONGRA-GEL ise bunu ortadan kaldıran bir modeldir. Bu açıdan örgüt içinde elitleşmeyi, kastlaşmayı kabul edemez. KONGRA-GEL'de kadrolar esas olarak geçmişten alınan bu kültürü bırakacaklar. Kendi ideolojik, politik ve örgütsel birikimlerini yetki elde etme ve avantaj sağlamada kullanma yaklaşımı içinde olmayacaklar. Bu tür alışkanlıklar terk edilecek ve tecrübenin verdiği sorumluluk düzeyiyle, özgürlük ve demokrasiye karşı sorumluluklarını dün olduğu gibi bugün de en üst düzeyde çaba harcayarak yerine getireceklerdir. Hatta eskisinden daha fazla halkla yan yana çalışabilen, elit olma özelliklerini bir kenara bırakan, mütevazılığı daha fazla çalışma ve çaba gösterme biçiminde ortaya koyan bir tutumun sahibi olacaklardır. KONGRA-GEL, Apocu militanın yeni sorumluluk ve görev anlayışını bu biçimde ortaya koymaktadır. Görev ve sorumluluk anlayışı bu çerçevede anlaşıldığında, KONGRA-GEL'i pratikleştirme ve ona karşı sorumluluklarını yerine getirme de layıkıyla gerçekleşmiş olacaktır.

KONGRA-GEL'le birlikte böyle bir devrimcilik anlayışını gerçekleştirmeseydik ve birikimlerimizi böyle bir modelle değerlendirmeseydik, 30 yıllık mücadele tarihimize saygılı olamazdık. Ya da bu mücadele tarihine bağlılığımız doğru bir anlam bulmazdı. KONGRA-GEL, tarihimize saygıyı da daha anlamlı ve somut hale getirmektedir. Bu açıdan hem zihniyet ve vicdan devrimini gerçekleştirerek dönüşümü sağlama hem de Kürt demokratik kurumlaşmasının örgüt ve kadro kültürünü kendimize yedirme sorumluluğuyla karşı karşıyayız. KONGRA-GEL esas itibariyle egemen sınıf zihniyeti ve kültüründen tümüyle kopmayı ifade etmektedir. Yeni paradigma, bu kopuşun köklü ifadesi olmaktadır. Bu açıdan yaşadığımız değişim ve dönüşüm tarihsel önemdedir.

KONGRA-GEL, tüm halk güçlerinin içinde yer alacağı bir örgüt modeli olduğu için, eski örgütlenme biçiminden farklı özellikler taşıyacaktır. Önceki model, sadece kadro ve militanların örgütlenmesini esas alıyordu. Kitle örgütleri ise bir kol biçiminde geliştiriliyordu. Dolayısıyla örgütün işleyişi farklı olurken, kitle ve diğer örgütlerin işleyişi farklı oluyordu. Örgüt modelimiz geçmişte her bakımdan homojen bir özellik taşıyordu. Anlayış, çalışmaya yaklaşım ve yaşam bakımından da militan ölçüleri gerektiriyordu. KONGRA-GEL'le birlikte tüm özellikler geniş yelpazede ele alınmak durumundadır. Burada belirli bir tüzük ve örgütsel çerçeve olsa da, esas olarak herkes bu tüzükle ortaya konulan örgütsel modelin gerisine düşmemek kaydıyla, kendi niteliğine göre emek verecek ve kendi kavrama düzeyine göre yaşama anlayışını geliştirecektir. Yine kendi ideolojik, politik ve örgütsel düzeyine göre çaba harcayacaktır. Yeni modelin böyle bir özgünlüğü var. Yukarıda da belirttiğimiz gibi, herkesin en üst düzeyde ya da en alt sıralarda bir yaklaşıma çekilmesi, bu ölçülere göre kendi tutumunu belirlemesi söz konusu olmayacaktır. Yeni model, her bakımdan zenginlik içerecektir. Militan yaklaşımı bugüne kadar sürdürenler, bundan sonra da kendi yaşam ve katılım anlayışını devam ettireceklerdir. Yeni model tüm halkı içine alıyor diye, militanların ve kendisini daha fazla katma sorumluluğunu taşıyanların bu yelpazenin en altındaki ölçülere uymaları gibi bir durum söz konusu olamaz. Böyle bir yaklaşım içinde olunursa, KONGRA-GEL'in esprisi ve amacı yanlış anlaşılmış olur ya da negatif bir yaklaşımla ele alınmış olur. Tabii burada bütün halkın militanlar gibi çalışması, yaşaması ve örgütlenmesi dayatması yoktur, ama örgüt militanlarının da alt düzeyde katılım gösterenlerin seviyesine inme gibi bir sorumsuzluğu olamaz. KONGRA-GEL bunun için kurulmamıştır.

Geçmişteki tüzüğümüz, herkesten en yüksek düzeyde ölçüler istiyordu. Örgüt anlayışı ve kültür olarak da bunu dayatıyordu. Bu ölçülere ulaşmak için örgütsel tedbirler de alınıyordu. Bundan sonra da örgütsel tedbirler olacaktır, ama esas olarak kişiler, öz sorumluluk ve öz disiplinle mücadeleye katılacaklardır. Bu bakımdan aslında kadrolara eskisinden daha fazla sorumluluk düşüyor. Militan ölçüleri daha fazla içselleştirerek, halka ve tarihimize karşı sorumluluğun gereği olarak öncülük yapacaklardır. Burada öncülük daha çok üslup, tarz, yöntem ve tempoyla ortaya konulacaktır.

KONGRA-GEL'de yönetim sorumluluğu taşıyanlar yine bulunacaktır. Bu yönetimler, niteliği olan arkadaşlardan, halkın önder kadrolarından oluşacaktır. Kendi alanında uzman olan kadrolardan oluşacaktır. Ancak eskisi gibi profesyonel kadroların oluşturduğu öncü örgüt ve bunun çeşitli biçimlerde örgütlendirdiği yan örgütler ya da daha alt örgütler biçiminde gerçekleştirilen bir öncülük olmayacaktır. Şimdi durum kadroyu eskisinden daha fazla çabaya, tempoya ve emek harcamaya zorlayacaktır. Çünkü eskiden *'kadroyum'* demekle öncülük sıfatı kazanılıyordu, kazanıldığı sanılıyordu. Tarzı, temposu ve üslubu buna denk olmadığı halde kadro olma avantajı, bir otorite etkeni olarak kullanılıyordu. KONGRA-GEL modeli ile bunları aşıyoruz.

"KONGRA-GEL'de herkes bulunacaktır, farklı düzeyde insanlar ve yapılar yer alacaktır. Bir halk örgütlenmesi olduğuna göre, düşünce, örgütlenme ve pratik düzeyde birikimi olanlar, kendi düzeylerine göre bu birikimlerini katacaklardır. Fakat KONGRA-GEL'in kurulması; gücü, birikimi ve imkanı fazla olanların KONGRA-GEL'de yer alan birikimi ve imkanı az olanların düzeyine inmesi anlamına gelmez. Bunu akla getirmek bile doğru değildir."

Şimdi yetenekli ve çaba harcayan halk önderleri de, profesyonel olmasa bile yeteneğiyle, profesyonel kadrolarla birlikte yöneticilik yapabilecek ya da onlarla aynı yönetimlerde yer alabilecektir. Yalnızca profesyonel olmanın hiçbir avantajı, otorite ve itibar olma yönü olmayacaktır. Bir yönüyle kadroyu siyasal rant ve mevki elde etme aracı olarak kullanma anlayışı son bulacaktır.

Sosyal reform, demokratik ilişki düzeyini topluma yansıtmanın formülasyonudur

Halk önderlerinin yaşamı, tabii ki farklı olacaktır. KONGRA-GEL'in ortaya koyduğu ölçülerin gerisine düşmeden, yaşamını istediği gibi örgütleyecektir. Ama militanın da daha özgürlükçü bir duruş içinde olacağı, ilişkilerinde özgürlük ve eşitliği esas alacağı, Önderlik ölçülerini kendisinde somutlaştırmaya devam edeceği açıktır. KONGRA-GEL, Önderliğin koyduğu özgürlük ölçülerinin gerisinde yaşayabiliriz anlayışını getirmemektedir. Ya da Önderliğin ortaya koyduğundan daha geri bir özgürlük ve yaşam ölçüsünü, militanlar ve Apocu hareketi gerçekten temsil edenler için meşrulaştırmamaktadır. Bu konu da yanlış anlaşılmamalıdır.

Bir sosyal reform projesi ortaya konuldu ve projede KONGRA-GEL üyelerinin uymaya zorunlu oldukları asgari ölçüler ifade edildi. Bunlar ortalama ölçülerdir. Ama KONGRA-GEL tek bir bileşimden oluşmadığı, geniş bir yelpazeyi kapsadığına göre, bu konuda da farklı duruşlar söz konusu olacaktır. Yaşam ve özgürlük ölçülerini, kadın erkek ilişkisi dahil, her türlü ilişki biçimini daha üst düzeye çekecek ve ölçüleri yüksek tutacak militanlar, dün olduğu gibi bugün de olacaktır. Bu konuda KONGRA-GEL'in tek bir kalıbı, bir modeli olmayacaktır. Özgürlük ve demokrasi anlayışı da, sürekli gelişen ve ölçülerin yükseltilmesi gereken çok dinamik bir alandır. Militanların ya da ölçüleri yüksek olanların, herkes benim gibi olsun diyemeyeceği gibi, herkesin de ortaya konulan ortalama ölçülere çekilmesi söz konusu olamaz. KONGRA-GEL'in bütün üyeleri tek bir model içinde olsun demek, ya bu örgüt modelini daraltır ya da örgüt modelindeki özgürlük ölçülerini sürekli yükseğe çeken dinamizmi ortadan kaldırır. Dolayısıyla her iki yaklaşım da doğru değildir.

Bazılarının belirttiği gibi, sosyal ilişkilerin nasıl olması gerektiğini ifade eden sosyal proje, herhangi bir yasak ya da tabunun ortadan kaldırılması olarak kabul edilmemiştir. Önderliğimizin ve hareketin bugüne kadar ortaya koyduğu ölçüler, bunun pratikteki uygulanışı ve ilişkilerdeki düzey, herhangi bir yasak veya tabu nedeniyle ortaya konulmamıştır. Aksine toplumdaki tabuları ve cinselliğe dayalı namus anlayışını ortadan kaldırarak, ilişkilerde özgürlük ve eşitliği esas alan bir modeli gerçekleştirmeyi hedeflemiştir. Hareketimiz kadın erkek ilişkisini hiçbir zaman iki kişi arasındaki bir sorun olarak görmemiştir. Kadın erkek ilişkisinin düzeyinin toplumsal özgürlük ve eşitlik düzeyini belirlediğini öngörerek, özgürlük, eşitlik ve demokrasi anlayışını en fazla bu alanda yükseltmek, yüksek ölçülerle model olmak ve bunu topluma yansıtmak amaçlanmıştır. Nitekim bunun sonucu olarak Kürt kadını ayağa kalkmış, aile ilişkileri daha özgürlükçü ve demokratik bir zemine oturmuş, Kürdistan'da hiçbir toplumda olmayacak kadar kadın erkek ilişkilerinde bir gelişmişlik düzeyi ortaya çıkmıştır. Önderlik, *"tıkandığımı düşündüğüm yerde, en fazla kadın erkek ilişkisindeki özgürlük mücadelesine ve bu ölçülerin yükseltilmesine kendimi verdim. Çıkışı burada aradım"* diyerek, bu çalışmayı destansı bir çalışma olarak değerlendirmiştir. Kadın erkek ilişkilerine bu temelde bir düzey ve ölçü kazandırma, bunun için de geri ilişki ve ölçüleri reddetme çabası yaşanmıştır. Sonuçta, bunun hem örgütteki hem de toplumdaki özgürlük ve eşitlik düzeyini geliştirmede başarılı olduğu, büyük devrimci sonuçları ortaya çıkardığı tartışmasızdır. Nitekim, kongrede ortaya konulan sosyal reformu, halk örgütlenme modelinin bir ihtiyacı ya da Kadın özgürlük hareketinin geldiği düzeyle açıklamayan, sorunu tabuların ve yasakların kaldırılması olarak gören anlayış kabul görmemiştir. Sosyal reformu bu tür anlayışlarla gerekçelendirenlerin yaklaşımı reddedilmiş, bunun yerine gerekçe olarak Halk Kongresi ihtiyacı ve Önderliğin geliştirdiği özgürlük mücadelesinin geldiği seviye ortaya konulmuştur.

Özcesi, tabii ki KONGRA-GEL'deki sosyal yaşam ilişkileri, PKK ve KADEK'teki gibi olmayacaktı. Bu örgütlenmelerde varolan ilişkilerin dayatılması söz konusu olamazdı. Bu nedenle KONGRA-GEL'i gerçekleştirirken, hem geniş kitlelerin katılımını sağlayacak bir yaklaşımı esas almak hem de Önderliğin verdiği özgürlük mücadelesinin sonuçlarını böyle bir modeldeki sosyal yaşam ilişkilerine yansıtmak gerekecekti. Çünkü KONGRA-GEL, bu soruna herhangi bir sorun gibi yaklaşan örgütler gibi davranamazdı. Çünkü Özgürlük hareketi ve Başkan Apo, bu soruna çok önem veriyordu. Bu açıdan KONGRA-GEL'in toplumun tüm alanlarını demokratikleştirme sorununda olduğu gibi, bu alanı da demokratikleştirme sorumluluğu vardı. Yalnızca örgüt modeli değil, yaşam modelinin de ortaya konulması gerekiyordu. Ortadoğu'da gerçekleştirilen bu büyük sosyal devrimin yalnız ideolojik olarak değil, yaşam ilişkileri açısından da toplumda nasıl gerçekleştirilmesi gerektiğinin ortaya konulması gerekiyordu. Nitekim bu yapılmıştır. KONGRA-GEL'in yaptığı açılımı da bu çerçevede değerlendirmek gerekir.

Bu alanda da bir geriye çekmeden söz edilemez. Aksine örgütün geliştirdiği özgürlük, eşitlik ve özgün demokratik ilişki düzeyini topluma yansıtmanın formülasyonu olarak görmek gerekir. Önceki örgüt modelimizde örgüt düzeyindeki militanlık ve özgürlük ölçüleri, yine çaba, tempo ve üslup konusunda örgütsel kurallar vardı. Örgütün kültürü ve ideolojik anlayışımıza göre hareket etme dayatması ve isteği vardı. Bu alanda da militanlar, örgüt kuralları veya tüzüğüne göre değil, bir özgürlük militanı olmanın, Önderliğimiz ve şehitlerimize karşı sorumluluğun gereği olarak, kimsenin şöyle ya da böyle yaşa demesine gerek duymadan, kendi özgürlük ölçülerini ortaya koyarak, toplumdaki ölçüleri yukarı çeken rollerini bundan sonra da oynamaya devam edeceklerdir. Bu konuda örnek olma duruşu ve sorumluluğu azalmamış, aksine yeni modelle birlikte daha da önemli hale gelmiştir. Bu ölçülerdeki sorumluluk, anlayış ve kavrayış düzeyinin ne kadar içselleştiği, bunun ne kadar inanarak ve gönüllü pratikleştirildiği ve bu ölçülere ne kadar layık olunduğu bu model çerçevesinde daha net görülecektir. Bugüne kadar bu gelişme düzeyini ölçme imkanımız yeterince olmadı. Çünkü bu konuda belirli örgütsel ölçüler vardı. Şimdi örgütsel ölçüler ve kurallar perdesi resmi düzeyde KONGRA-GEL tüzüğünde bulunmadığından, bazı zayıflıkların üstünün örtülmesi durumu ortadan kalkacak, özgürlük anlayışının ne kadar içselleştiği ortaya çıkacaktır. Özgürlük ve eşitlik anlayışının gelişmesi açısından bu model, daha fazla ölçü kazandıracaktır. Bu yönüyle de kabul ve ret ölçülerini sağlıklı geliştirmenin, zayıflıkları görerek gidermenin imkanları ortaya çıkacaktır.

"Hareketimiz kadın erkek ilişkisini hiçbir zaman iki kişi arasındaki bir sorun olarak görmemiştir. Bu ilişkinin düzeyinin toplumsal özgürlük ve eşitlik düzeyini belirlediğini öngörerek, özgürlük, eşitlik ve demokrasi anlayışını en fazla bu alanda yükseltmek ve bunu topluma yansıtmak amaçlanmıştır. Nitekim bunun sonucu olarak Kürt kadını ayağa kalkmış, aile ilişkileri daha özgürlükçü ve demokratik bir zemine oturmuş, kadın erkek ilişkilerinde bir gelişmişlik düzeyi ortaya çıkmıştır."

Geniş örgütlenmelerin en etkili mücadele yöntemi demokratik mücadeledir

KONGRA-GEL, Ortadoğu ve Kürt halk tarihinin en devrimci hamlelerinden biridir. Nitekim Başkan Apo, bunu binlerce yılın hamlesi olarak değerlendirmiş, böyle bir rol biçmiştir. Bunu Ortadoğu insanlık tarihinin en büyük değişim dönüşüm ve devrimci hamlelerinden biri olarak görmek gerekiyor. Bu bakımdan da KONGRA-GEL'e böyle bir sorumluluk ve duyarlılıkla yaklaşılacak, bu modelin geliştirilmesi sağlanacaktır. Özellikle Apocu hareket geleneğinden gelenler için bunu gerçekleştirme sorumluluğu daha da artmıştır.

Bu hamle, ABD'nin müdahale ettiği bölgede çok karmaşık ve keskin bir siyasal mücadelenin yaşandığı bir ortamda yapılmaktadır. Birçok güç, her türlü aracı kullanarak kendisini etkin kılmaya, öngördüğü siyasal projeyi ve hedefleri gerçekleştirmeye çalışmaktadır. Bu açıdan devrimci sorumluluğun gereği olarak, eskisinden daha tempolu çalışmaya ihtiyaç duyulan tarihsel ve siyasal bir dönemden geçiyoruz. Böylesine büyük alt üst oluşlar ve siyasal çekişmelerin yaşandığı bölgede hamle yapma da, inisiyatif kazanma da ancak güçlü sorumluluk ve bunun gerektirdiği pratik çabayla mümkün olabilir. Aksi halde Kürdistan ve Ortadoğu'da attığımız bu adıma bir hamle rolü biçmek mümkün olmaz. Bu nedenle dünden bugüne mücadele yürüten kadrolar, mücadele içinde yer alan yurtsever demokratlar ve halk, her bakımdan daha duyarlı olmak, daha fazla emeğini katmak zorundadır. Başka türlü Kürt halkı ve özgürlük güçlerini inisiyatifli kılmak, avantajlı duruma getirmek mümkün olamaz. Önderlik örgütten, halktan, demokrasi ve özgürlükten yana olan, KONGRA-GEL içinde yer alması gereken herkesten böyle bir sorumluluk, çaba ve mücadele bekliyor. Önderliğimizin başka bir beklentisi veya mesajı olamaz.

Yukarıda belirttiğimiz gibi Önderliğimizin mücadele ve yaşam felsefesi sürekli yükselmektedir. Eğer AİHM ve Atina Savunmaları okunursa, satır aralarından özgür insan duruşu, heyecanı ve coşkusunun yayıldığını rahatlıkla hissedebiliriz. Bırakalım gevşeklik veya geri çekilmeyi, daha sorumlu davranmamız, daha etkili mücadele etmemiz ve daha fazla zamanımızı vermemizin gerektirdiğini bu sayfalarda yansıyan ruhta görebiliriz. Bunun aksini iddia etmek, Önderlik gerçeğini anlamamak ya da kendine göre anlamak olur.

Devamı Sayfa 30'da

KONGRA-GEL

21. YÜZYILIN BİLİMSEL ÇAĞDAŞ ÖRGÜTLENMESİDİR

Apocu hareketin gelişim tarihi içinde çeşitli aşamalar bulunmaktadır. Yine bu gelişim diyalektiği, kaydedilen aşamaların tarihin ilerleyen yılları içinde daha da artacağını göstermektedir. Bugüne kadar ki Apocu hareketin gelişim aşamaları, üç doğuş biçiminde bir ifadeye kavuşturulmuştur.

Birinci doğuş; ideolojik çıkışın gerçekleştirilip, Önderliğin oluştuğu ve amatör ilişkilerle, amatör ruhla dolu kadrolarca yürütülen çalışmaların öne çıktığı bir dönemdir. İki kutuplu dünyanın doğrudan etkisini taşıyan, cepheden savaş esprisinin benimsenerek örgütsel inşaya doğru gidişin gerçekleştiği bir süreçtir.

İkinci doğuş; amatör çalışmaların büyüdüğü ve bunun aşılmasının zorunluluk haline geldiği bir dönemdir, artık hareket kitleselleşmiştir. Karşıt güçlerin doğrudan hedefi haline gelinmiştir. Gerçekleşen bu büyüme örgütsel büyümeyi dayatınca partileşme aşamasına girilmiştir. Bu süreç pratikleşme, politikleşme ve ulusal dinamikleri içine çekerek ordulaşmaya geçişi ifade etmiş, iktidar perspektifi öncelikli olan bir dönemi içermiştir.

Üçüncü doğuş; değişen dünya koşullarında partileşmenin aşılarak yeni paradigma temelinde düşünce, örgüt ve kadrosal olarak yeniden yapılanmanın öne çıktığı bir dönemdir. 21. yüzyılın öne çıkan çelişkilerinin ve değerlerinin esas alınarak bir pratikleşmenin içine girilen bir süreçtir.

KONGRA-GEL'in bu gelişim içinde alınıp ona göre bir değerlendirme yapılması bir zorunluluk halini almaktadır. Onun içindir ki, KONGRA-GEL, PKK veya KADEK'in devamıdır demek mümkün değildir. Bu anlamda KONGRA-GEL, üçüncü doğuş ve Apocu hareketin gelişiminin bir evresi niteliğindedir. Fakat Apocu hareketin gelişimi içinde oluşturduğu siyasal oluşumların bir devamı değildir. Kendi hedefi ve kadrosu da buna göre belirlenmektedir.

KONGRA-GEL, bu temelde ele alınmalı ve ona göre bir yaklaşım içinde olunmalıdır.

KONGRA-GEL 21. yüzyılın çağdaş örgütlenmesidir

Hangi örgütlenme biçimi olursa olsun bunların ortaya çıktığı koşulların özelliklerinden, gerçekleştirmeye çalıştığı hedeflerden, kendilerini kurumlaştırmasından ve hedeflerini kimlerle, nasıl gerçekleştireceğinden ayrı olarak düşünmek, ele almak mümkün değildir.

KONGRA-GEL'in kuruluşu da böylesi bir gerçeklik içinde anlamını bulmaktadır. PKK, 20. yüzyılın son çeyreğine doğru ortaya çıkmıştı. Dönemin temel çelişkileri sınıf karşıtlığına göre belirlenmişti. Zıt kutuplara bölünen dünya sorunlarının çözümünün nasıl gerçekleşeceği de bu koşullara göre ele alınmış, PKK buna göre oluşmuş ve rolünü oynamaya çalışmıştı. KONGRA-GEL'in oluşumu da PKK'nin oluşumunda olduğu gibi onu belirleyen koşullara dayanmaktadır.

21. yüzyıl Demokratik Uygarlık Çağı olarak belirlenmiştir. Ekolojik demokratik toplumun yaratılmasının hedeflendiği bu çağa damgasını vuracak olan yeni paradigma, egemenliği reddederek, doğa ve toplum arasında dengeli ve uyumlu birlikteliği esas alan bir modelin yaşamsallaştırılmasını hedeflemektedir. KONGRA-GEL'in oluşumuna temel teşkil eden ve yakalanması gereken ana halka burasıdır.

Bu gerçeğe rağmen dünyanın içinde bulunduğu durum ve 20. yüzyılın hala çözümlenmeyen sorunlarının varlığı yeni paradigmayı içeren sistemin gerçekleşmesi önünde engel teşkil etmektedir. O nedenle içinde bulunduğumuz süreç 20. yüzyılın çelişkilerinin yoğun olarak yaşandığı, o ölçüde de çözümünü dayattığı özellikleri kendi içinde barındırmaktadır. Bu tam bir geçişi ya da bir ara süreci ifade etmektedir. Bu gerçeklik, KONGRA-GEL'in oluşumu ve örgütlenmesine de önemli ölçüde etkide bulunmaktadır. Bu da KONGRA-GEL'in oluşum temeli ve hedeflerinden sapmadan daha gerçekçi bir örgütlenme içine girmek zorunda bırakmaktadır. Asıl görevi 21. yüzyılın sorunlarına çözüm getirmek olan KONGRA-GEL'in sorunların yoğun olarak yaşandığı Ortadoğu gerçeği içinde yer alması, bunu daha bir zorunluluk haline getirmektedir. KONGRA-GEL'in kendi çalışmalarını ve kadrolarını yaşamsallaştırmasının temel nedeni budur.

20. yüzyılın son on yılında tek kutuplu hale gelen dünyada öne çıkan anlayış globalizm ya da küreselleşme olmuştur. Kapitalist dünya kendi içinde böyle bir sürece girmiştir. Bu, halkların aleyhine bir durum yaratmıştır. Ama bununla birlikte bir çok yönüyle 20. yüzyılın temel özelliklerinin aşılmasını da beraberinde getirmiştir. Uluslar üstü sermaye gümrük duvarlarının, sınırların aşılmasını sağlarken, bilimsel teknik gelişme dünyayı adeta 'küçük bir köy' haline getirmiştir. Bu durum iktidar, devlet ve toplum ilişkisinin sorgulanarak yeniden düzenlenmeye doğru bir gidişin başlamasını zorunlu kılmıştır. Bugün dünyada sınıfların, ulusal devletin aşıldığını kabul etmeyen hiç kimse bulunmamaktadır.

Bilimsel öğretiyi, diyalektik gelişmeyi bir bakış açısı ve yöntem olarak kabul edenlerin bu gelişmeyi görmemesi ve bu noktada bir yenilenme içine girmemeleri mümkün değildir. KONGRA-GEL'in oluşumunu belirleyen temel espri de budur.

KONGRA-GEL iktidar perspektifiyle kurulmamıştır. Değişen dünya koşullarında esas aldığı yeni paradigmayı yaşamsallaştırmayı ve bunun önündeki engellerin aşılmasını hedeflemiştir. Örgütlenmesini ve kurumlaşmasını da buna göre gerçekleştirmektedir.

KONGRA-GEL, özelde dört parçaya bölünmüş ve değişik nedenlerden dolayı ülkesini terk etmiş Kürtleri esas alan bir örgütlenme olarak oluşsa da, bu coğrafyada yaşayan tüm kimliklere açık olan, bu ölçüde de Ortadoğu halklar örgütü haline gelmeye, kendini dönüştürmeye en elverişli bir örgütlenme konumundadır. Ortadoğu'da çizilen mevcut sınırların üstünde yer alan ve Kürtlerin bulunduğu her parçada yeni paradigmanın yaşamlaştırılması için kendini görevli ve sorumlu gören bir gerçekliğe sahiptir. Ama bu PKK'nin diğer parçalarda olduğu gibi bir örgütlenme ve mücadeleyi geliştirmesinden farklıdır. Kendi adına bir örgütlenmeyi değil; yeni paradigmanın orada yaşamsallaştırılmasını sağlamayı ve çalışmaların geliştirilmesini öngörmektedir. Çalışmalarındaki örgütlenme anlayışı salt Kürtlerle sınırlı değildir. O coğrafya üzerinde yaşayan halklarla birlikte barışçıl, demokratik mücadeleyi esas alan, her türlü egemenliğe karşı çıkan, yaşamda sivil toplumu ya da üçüncü alanı öne çıkaran ekolojik demokratik bir toplumun yaratılmasıyla yükümlü bir program sahibidir. Örgütlenmesini ve mücadelesini buna bağlı geliştirmekte, sınırlar üstü yeni paradigmanın o ülke coğrafyalarında yaşamsallaştırılması perspektifiyle hareket etmektedir. Bu çerçevede KONGRA-GEL, demokratik örgütlenmelerin oluşumunu teşvik eder, oluşturacağı projelerle onlara katkı sunar, güç verir. Nihayetinde de kendini parçaların temsilinin gerçekleştiği, ortak sorumluluk ve görevlerin somutlaştığı bir meclis ve örgütlenme olarak sorumlu görür.

Kongra-Gel'in görev ve sorumlulukları bu çerçevede kendini örgütlemesinin çerçevesini oluşturur. Kurumlaşmasını da buna göre gerçekleştirir. Sorun yeni paradigmanın yaşamsallaştırılması, bunun için örgütlenme ve mücadele verilmesi olduğuna göre, kurumlaşma da buna hizmet edecektir. Kendiliğinden, sorumlulukları ortada bırakan, dağılışa neden olacak her türlü yaklaşımı terk ederken, daha geniş bir katılımı ön gören bir yaklaşımın esas alınması temelinde bir kurumlaşmayı öngörür. Aksi bir yaklaşım yeni paradigmanın ne anlama geldiğinin anlaşılmaması gibi bir sonuç yaratacaktır. Meşru savunmanın bir hak olarak varlığını koruduğu koşullarda kendiliğinden, sorunların çözümünü ortada bırakan bir yaklaşımın kabul edilebilir bir yanı yoktur. Onun içindir ki kendini tüm parçaların ortak örgütü olarak gören KONGRA-GEL, parçalarda teşvik ettiği, kuruluşuna güç verdiği örgütlerin, sivil toplum kuruluşlarının oluşumunda rolünü oynarken kendini bir toparlama organı olarak da görmektedir. Bu doğrultuda program ve tüzüğünde öngörüldüğü gibi dengeli ve demokratik temsili öngören bir genel kurulu, yine onun içinden çıkarılan yürütme konseyine sahiptir. Bunlar merkeziyetçiliğin öne çıkarıldığı herhangi bir partiden farklıdır. Bürokratik merkeziyetçiliğin oluşumunu engelleyecek bir tarzda yapılandırılmışlardır. Her parçada yürütülecek çalışma, o parçanın özgünlükleri çerçevesinde yürütülecek ve ona göre örgütlendirilecektir. Fiili bir müdahale söz konusu değildir. Ama her parça kendi özgülünde yürüttüğü çalışma ile de birbirine karşı sorumludur. Böylelikle toparlanma organı rolünü oynamak yine KONGRA-GEL'in görevi olmaktadır.

KONGRA-GEL, kurumlaşma çabalarını da bu çerçevede sürdürmektedir. Hem yeni paradigmanın yaşamlaştırılmasını sağlayacak, bilim sanat, basın yayın, kültür, sivil toplum örgütleri vb oluşturacak hem de bunların ihtiyaçlarını karşılayacak kollar gibi pratik örgütlenmeler içine girerek kendi kurumlaşmasını da sağlayacaktır. Mümkün olması halinde de kendisini yaşamsallaştırma arayışlarının sahibi olacaktır.

KONGRA-GEL kapitalist küreselleşmenin antitezidir

KONGRA-GEL gerçekleştirmiş olduğu birinci kuruluş kongresiyle birlikte kendini örgütleme ve kurumlaştırmada bir mesafe kat etmiş bulunmaktadır. Devraldığı miras ve yaşanan hazırlık süreçleri KONGRA-GEL'in bunu sağlamasında önemli dayanak oluşturmuştur.

İnsanlığın gelişiminde ve onun uygarlıksal ilerleyişinde önemli rol oynayan Ortadoğu, bugün de aynı rolü oynayacağının belirtilerini ortaya koymuş bulunmaktadır. Günümüzde koşullarında Ortadoğu'nun bu kadar çok çelişkiler

> "Ortadoğu halkları içinde Kürtler, kapitalizmin tezi karşısında kendi antitezini ortaya koymada en elverişli bir konuma sahiptir. Çünkü Kürtlerin kapitalist dünyada bir kazanımları olmamıştır. Kapitalizmin aşılması herkesten çok onların çıkarınadır. Çözülüş sürecine giren kapitalist uygarlığın bütün kurumlarıyla çelişkili olan toplumsal, kültürel yönleriyle de diğer halklardan daha çok Kürtlerin, halkların önünü açabilecek bir konum sahibi haline gelmeleri söz konusu olmaktadır."

"ABD, KONGRA-GEL'e karşı Türk devletinin istemi doğrultusunda yaklaşmıyor. Farklılığını değişik biçimlerde ortaya koyuyor. Şiddet dışında bir çözüm arayışlarının olabileceği yönünde Türkiye'ye telkinlerde bulunuyor. Ve KONGRA-GEL'i karşısına almamaya çalışıyor. ABD KONGRA-GEL'i karşısına almasının Kürtleri karşısına almak olduğunu biliyor, yaşanacak bir çatışmanın yaratacağı sonuçları hesaba katıyor."

"Apocu hareketin gelişim diyalektiği içinde üçüncü doğuş olarak nitelendirebileceğimiz KONGRA-GEL'i, kendi gerçekliği içinde ele alarak değerlendirmenin gereği açığa çıkmış bulunmaktadır. Örgütlenmesi, kurumlaşması bu gerçeklik içinde belirleneceği gibi Ortadoğu özgünlüğü içinde oynayacağı rol büyüktür. Uluslararası ve bölgesel güçlerin tutumlarının da yine bu gerçeklik içinde ele alınması önemlidir."

yumağı haline gelmesi ve çözüm arayışlarının yine bu coğrafyada gelişmesi bunu göstermektedir.

21. yüzyıla yeni bir yüzyıl olarak girilmesine rağmen ilk girişte kapıyı kapatan zincirin Ortadoğu'da kırılacağı açığa çıkmıştır. Çünkü 20. yüzyılın biriken sorunları Ortadoğu'da düğümlenmiş ve yine burada çözümünü beklemektedir. Zincir burada kırıldığında 21. yüzyıla, Demokratik Uygarlık Çağı'na küresel çapta girilmiş olacaktır.

20. yüzyılın son on yılına globalleşme ya da küreselleşme ile giren kapitalizm *"tarihin sonu"* diyerek kendi zaferini ilan ederken, bunu Ortadoğu'da somut bir ifadeye kavuşturmak istemişti. Ortadoğu'ya *"yeni düzen"* oturtulması ise bunun gerçekleştirilme biçimi olarak kabul edilmişti. Birinci Körfez Savaşı bu nedenle oluşmuş, ardından Kürt özgürlük mücadelesi önderliği Başkan Apo'ya uluslararası komplo gerçekleştirilmişti. 11 Eylül olayları, Afganistan ve Irak müdahaleleri de hep bu doğrultuda geliştirilmişti. Tüm bunlar, kapitalizmin Ortadoğu'ya taşıdığı ve hala uygulanmakta olan küreselleşme dayatmalarının bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır.

Yaşanan bu gelişmeler, Ortadoğu'nun kapitalizmin küreselleşme sürecindeki önemini ve kapitalizmin uygarlıksal arayışındaki tezinin yaşamsallaştırılmasında, yine Ortadoğu'ya biçmiş olduğu rolü ortaya koyan gelişmeler olarak tarihin yerlerini almışlardır. Fakat bu müdahalelerle kapitalizm kendi antitezinin oluşumunun da koşullarını olgunlaştırmıştır. Şimdi Ortadoğu bunun arayışı içinde bulunmaktadır.

KONGRA-GEL'in böylesi tarihsel bir dönemde kurulması onun rolünü ve önemini artırmaktadır. Bu niyetsel bir yaklaşım olmaktan öte tarihsel bir gerçekliği ifade etmektedir.

Günümüzde, Ortadoğu'da kapitalizmin tezi karşısında bir direniş sergilenmektedir. Her ne kadar bu direniş Doğululuk özelliklerini içinde taşısa da, Ortadoğu'da bir antitez olmaktan uzaktır. Çünkü içinde tamamen kapitalist bir karakter taşımaktadır. Fiiliyatta açık direnen ve öne çıkan güçlerin çoğu kapitalizmle işbirliği yapan güçlerdir, daha çok kapitalizmin yarattığı koşullarda ortaya çıkmışlardır. O nedenle kapitalizmin antitezi değil, aşılan kapitalizmin savunucusu, statükocu güçlerdir. Onun içindir ki, bunlar kapitalist küreselleşmenin antitezi olamazlar. Bağrında kültürel direniş olmakla birlikte siyasal gericilik buna imkan tanımamaktadır. Bu noktada KONGRA-GEL'in oluşumunun farklılığı ve antitezin yaratılmasındaki rolü öne çıkmış olmaktadır.

KONGRA-GEL adı ile yaratılan bu oluşumda Kürdistan'i yön öne çıkmaktadır. Kürt halkı ise 20. yüzyıl kapitalizmi içinde statüsüz bırakılan bir halktır. Egemen değildir ve egemenlik mücadelesi içine girerek, halklarla bir boğazlaşma içine girmemiştir. Kürtler için "Ortadoğu'nun en mazlumu" biçiminde bir belirleme yapmak doğru olanıdır. Bu gerçeklik Ortadoğu halkları içinde Kürtleri, kapitalizmin tezi karşısında kendi antitezini ortaya koymada en elverişli bir konumuna getirmektedir. Çünkü Kürtlerin kapitalist dünyada bir kazanımları olmamıştır. Kapitalizmin aşılması herkesten çok onların çıkarınadır. Çözülüş sürecine giren kapitalist uygarlığın bütün kurumlarıyla çelişkili olan toplumsal, kültürel yönleriyle de diğer halklardan daha çok Kürtlerin, halkların önünü açabilecek bir konum sahibi haline gelmeleri söz konusu olmaktadır.

Kürtlerin son otuz yıllık mücadele tarihleri ve devraldıkları miras da bu gerçekliği tamamlayan bir başka yön olmaktadır. Kapitalist sistemin yarattığı güçlere karşı mücadelenin bir arayış olarak gelişmesi, Ortadoğu karakterinin öne çıkmasının da koşullarını yaratmıştır. Ortadoğu'nun tarihsel özellikleri de buna güç vermiştir.

KONGRA-GEL karşısında uluslararası ve bölgesel güçlerin tutumu

KONGRA-GEL devralınan böylesi bir mücadele mirasının sahibi olarak şekillenirken, kapitalist küreselleşmenin de bir antitezi olma özelliğine de sahip olmaktadır. Demokratik Uygarlık Çağı, ekolojik demokratik toplum biçiminde formüle kavuşturulan yeni paradigmada bunun somutlaşmış biçimini ifade etmektedir. KONGRA-GEL'i de bundan ayrı olarak düşünmek mümkün değildir.

KONGRA-GEL'in örgütlenmesi de bu çerçevededir. Parçaların özgülünde kendini gerçekleştirmektedir. Buna kendi olarak, tek başına yapmayı hedeflemiyor. Oradaki mücadeleye yön veriyor ve onu teşvik ediyor. Diğer kimlik ve halklarla ortak hareket etmeyi ve çözümü birlikte getirmeyi amaçlıyor. Ortak noktaların, ortak mücadeleyi getirmesinin de ötesinde, bir uygarlıksal sorun olarak ele alıyor. Ve böylece KONGRA-GEL kendini her alanda gerçekleştirmeyi hedefliyor. Böylelikle bir parçanın değil, dört parçanın hatta onu da aşarak Kürtlerin bulunduğu tüm coğrafyaların bu gerçekleşmeye zemin haline gelmesi anlamına geliyor. Bu da KONGRA-GEL'i yürüttüğü mücadele çerçevesinde bir öncü güç durumuna getiriyor.

Dile getirilen bu hususlar bir böbürlenme değil, bir gerçekliktir. Kapitalizmin kendini küreselleşme biçiminde ortaya koyduğu dünyamızda Ortadoğu halklarının bir tezi belirlenmiştir. Onun içindir ki Ortadoğu'yu küreselleşmede kilit önemde gören kapitalizm, Ortadoğu'da da Kürt sorununu öncelikli olarak ele almıştır. Afganistan'a, Irak'a müdahaleden önce Başkan Apo uluslararası bir komplo ile tutsak hale getirilerek Kürtlere, onun özgürlük mücadelesine müdahalede bulunulmuş, Kürtler başsız bırakılmaya çalışılmış ve tehlike olarak görülmüştür. Egemen güçler böyle bir oluşumu hala da kendileri açısından tehlike olarak görmeye devam etmektedirler.

KONGRA-GEL'in Ortadoğu'daki öncülük rolünü bu çerçevede ele alma gereği ortaya çıkmış bulunmaktadır. Ortadoğu'nun kapitalist küreselleşme karşısında bir antitez olarak belirlenmesi ve sentezi oluşturma da bu çerçevede bir anlama kavuşacaktır. Bu yapıldığında genelde uluslararası, özelde de bölge devletlerinin KONGRA-GEL ve Kürtlere yaklaşımlarına doğru anlam vermek olanaklı hale gelecektir.

Karşıtının varlığıyla birlikte de olsa, hiç bir gücün karşıtının gelişmesine ve belirleyici bir konuma gelmesine müsaade etmeyeceği bilinmektedir. Onun içindir ki Kürtler ve Kürt özgürlük mücadelesi hep karşı cepheden ele alınarak bir tehdit olarak görülmüştür. Bugüne kadar uluslararası ve bölgesel güçlerin tutumlarında bu sürekli açığa çıkmıştır.

Uluslararası güçler Ortadoğu'da hakim olmak için bölge devletlerine dayanırken, Kürtlerin soykırıma varan uygulamalara tabi tutulmasına göz yummuşlar, hatta destek vermişlerdir. Bölgesel devletlerde, varlıkların Kürtlerin inkarı ve imhası üzerinde kurmuşlardır. Kapitalist emperyalizm Kürtlerin statüsüz bir konumda tutulmasını kendi çıkarına göre görmüştür. Öyle ki, gerek sistemin yaratıcıları gerekse de bölgesel güçler kendi aralarında uzlaşmazlık noktasında sorunlar yaşamalarına rağmen Kürtler söz konusu olduğunda birleşmişlerdir.

Kürtler açısından 20. yüzyılın neden olduğu gerçeklik bu çerçevede bir ifadeye kavuşmuştur. 20. yüzyılın aşılması gerçeği, bozulan dengeler ve sarsılan statükolar tüm dünyayı olduğu gibi Kürtleri de etkilemiştir. Kendini temsil gücüne ve iddia düzeyine ulaşan Kürtlerin ise bu etkilenmeyi 20. yüzyıldakinden farklı değerlendirmeye tabi tutarak varlıklarını ortaya koymaları 21. yüzyıla doğru giderken bir kilit rolünde olan Ortadoğu'da Kürt kimliğinin de hesaba katılması gerektiği sonucunu doğurmuştur.

Kapitalizmin bu yaklaşımı kendi içinde politik olarak değerlendirilmesi gereken bir pozisyon da yaratmaktadır. O nedenle bu yaklaşımın Kürtleri düşünen değil, değişen dünya koşullarında Kürtleri de hesaba katan bir yaklaşım olarak değerlendirilmesi gerekmektedir.

Uluslararası ve bölgesel güçlerin KONGRA-GEL'e yaklaşımını da bu gerçeklikten bağımsız olarak ele almak olası görülmektedir. Kapitalizm küreselleşme boyutuyla "yeni düzenini" Ortadoğu'ya oturtmak için yeni bir süreç başlatmış bulunmaktadır. 20. yüzyıl dünyasına göre şekillenmiş Ortadoğu'nun katı siyasal yapılanmaları bu direniş içine girmişlerdir. Kürtler ise bu katı şekillenişlerin içerisinde bazı mevziler kazanmış, eski güçsüz ve zayıf yönlerini aşarak muhatap haline gelmiş durumdadırlar.

Kapitalist küreselleşmenin öncülüğünü yapan ABD ve kendini küreselleşme içinde gören AB ülkelerinin görmezlikten gelemeyeceği bir husus olarak öne çıkan bu gerçeklik, bu güçlerin de Kürtlere karşı yaklaşımlarını belirlemektedir. Mevcut durumda kapitalist küreselleşme Ortadoğu'nun gerici, statükocu güçleriyle çatışıyor. Kürtlerde bu güçlerle çatışıyor. ABD'nin ve AB ülkelerinin kendi aralarında Ortadoğu'ya yönelik farklı yaklaşımları olmakla birlikte Kürtlere yaklaşımlarını bu gerçeklik içinde ele almak ve ona göre bir değerlendirmeye tabi tutmak gerekiyor.

KONGRA-GEL'i karşısına alan bir güç bütün Kürtleri karşısına alır

ABD ve AB'nin Kürtlere yönelik kendi çıkarlarını gözeten yaklaşımları Ortadoğu'da eski statüko temelinde oluşan bölgesel güçlerin Kürtlere yaklaşımını da etkiliyor. Bu etkilenme eski tutumlarının daha da katılaşarak sürdürülmesinden başka bir anlama gelmiyor. Türkiye, İran ve Suriye kendi aralarında Kürt karşıtlığı temelinde vardıkları anlaşmalarda bunu doğruluyorlar. Bu devletler Kürtleri açık karşıt güç ilan etmiş bulunmakta, bunu da Apocu hareket karşıtlığı temelinde yapmaktadırlar. Kendi ülkelerinde Kürt sorununa demokratik bir çözüm bulacaklarına Apocu hareket karşıtlığını öne çıkarmaktadırlar. İran fiilen bir abluka oluşturarak her türden hareketi engellemektedir. Demokratik mücadele vermek isteyenleri ya denetim altına ya da cezaevlerine almaktadır. Suriye'nin tutumu ise İran'a paralel gelişmekte yasal çalışmaları engellemektedir. Kürt sorununu demokratik bir tarzda çözme yerine bastırmayı ve yok saymayı çıkarına görmektedir. Hafız Esat döneminde gelişen dostluğu bile hiçe saymakta, maddi varlıklarına el koyarken, bilinen kadroları da tutuklayarak Türkiye devletine teslim etmektedir. Ve yoğun biçimde karşıt propaganda içine girmektedir. Türkiye'de ise klasik inkarcı ve imhacı politikada ısrar edenlerin ağır etkisi görünmektedir. Atılan adımlar dahi adeta kuşa benzetilerek anlamsızlaştırılmak istenmektedir. Başkan Apo'ya uygulanan ağır tecrit koşulları ve HPG güçlerine yönelik gerçekleştirilen saldırılarla provokasyonlar yaratılarak yeniden bir savaşın önü açılmak istenmektedir. Tüm bunlar genelde uluslararası, özelde ise bölgesel güçlerin KONGRA-GEL'e ve onun kuruluşuna yaklaşımlarını belirlemektedir.

ABD, KONGRA-GEL'e karşı Türk devletinin istemi doğrultusunda yaklaşmıyor. Farklılığını değişik biçimlerde ortaya koyuyor. Şiddet dışında bir çözüm arayışlarının olabileceği yönünde Türkiye'ye telkinlerde bulunuyor. Ve KONGRA-GEL'i karşısına almamaya çalışıyor. ABD KONGRA-GEL'i karşısına almasının Kürtleri karşısına almak olduğunu biliyor, yaşanacak bir çatışmanın yaratacağı sonuçları hesaba katıyor. KONGRA-GEL'in yaklaşımı da Irak'ta yaratılan yasal ortamın demokratik çalışma için sunmuş olduğu olanakları değerlendirme biçimindedir. AB devletleri de Kürt sorunu ve KONGRA-GEL karşısında ilgisiz değildir. İçlerinde KONGRA-GEL'i Kürtlerin ileriye doğru atmış olduğu bir adım olarak değerlendirenler de bulunmaktadır. KONGRA-GEL bu yaklaşıma anlam vermekte ve görmemezlikten gelmemektedir.

Objektivitenin ortaya çıkardığı bu gerçekliği KONGRA-GEL'in ABD ve AB devletlerine entegrasyonu olarak görmek ne kadar saçmalıksa Ortadoğu halklarından ayrıştığını görmekte bir o kadar saçmalık olarak anlaşılmaktadır. Çünkü Ortadoğu, 20. yüzyılın kapitalist emperyalist devletlerinin yarattığı statükocu gerici devletler demek değildir. Ortadoğu uygarlıksal gelişmenin yaratıldığı ve bunu yaratan halklar gerçekliğidir. KONGRA-GEL'de bunun temsilcisidir.

Sonuç olarak, Apocu hareketin gelişim diyalektiği içinde üçüncü doğuş olarak nitelendirebileceğimiz KONGRA-GEL'i, kendi gerçekliği içinde ele alarak değerlendirmenin gereği açığa çıkmış bulunmaktadır. Örgütlenmesi, kurumlaşması bu gerçeklik içinde belirleneceği gibi Ortadoğu özgünlüğü içinde oynayacağı rol büyüktür. Uluslararası ve bölgesel güçlerin tutumlarının da yine bu gerçeklik içinde ele alınması önemlidir.

Bunları görmemezlikten gelen bir yaklaşımın KONGRA-GEL'i anlamayacağı kesinken, onun tarihsel rolünü görmesi de bu biçimde olanaklı görünmemektedir.

O nedenle KONGRA-GEL için 21. yüzyılın bilimsel, çağdaş örgütlenme modelidir tanımını yapmak en gerçekçi olanıdır.

SADDAM HÜSEYİN'İNİN YAKALANMASI VE OLASI GELİŞMELER

2003 yılının son günleri yaşanıyor. Bu yıl büyük çatışmalarla, savaşlarla ve değişikliklerle geçen bir yıl oldu. Bölgemiz açısından bu değerlendirme daha da geçerli. 2004 yılına neler bırakılıyor? Özellikle de ABD'nin Irak'a müdahalesiyle Ortadoğu'da başlayan süreç yeni yılda nasıl bir seyir izleyecek? Bu hususlar herkes açısından büyük önem taşıyor. Daha şimdiden herkes bunu tartışıyor ve değerlendirmeye alıyor. Yapılan muhasebeler, 2003 yılının üzerinde durmaya değer bir yıl olduğunu gösteriyor. Bu tartışmalar daha da süreceğe benziyor.

2003 yılına da tartışmalı girildi. ABD'nin Afganistan ardından Irak'a yönelik askeri müdahaleyi gündemleştirmesi, yoğun bir tartışma ile ideolojik ve psikolojik mücadeleyi beraberinde getirdi. Yoğun görüşmeler, diplomatik çalışmalar ile ilişki ve ittifak arayışları yaşandı. Tüm bunların yanı sıra, bir de yoğun askeri hazırlıklar yapıldı. 20 Mart'ta bütün bunlar son model silahların kullanıldığı kısa süreli yoğun bir savaşa yol açtı. Siyasi ve askeri mücadele, bölgenin yeni durumu haline geldi. Saddam Hüseyin rejiminin çözülmesi, I. Dünya Savaşı'yla oluşan Ortadoğu statükosunda çok önemli bir gedik açtı. Yılın geri kalan kısmı da, Irak'taki rejimin çözülmesi ile ABD'nin askeri hakimiyetini sağlama çabalarının ortaya çıktığı olaylar çerçevesinde gelişti. Uluslararası sistem tartışması ve mücadelesi, bunun üzerinden yaşandı. Yine bölge çapında yoğun bir tartışma ve mücadele gündeme geldi. Bu, bölgeyi etkiledi; etkilemeye de devam ediyor. Zaten her olay, yıl boyu yoğun analiz ve tartışmalarla karşılandı. Şimdi ise, yıl sonu nedeniyle hepsinin toplam bir muhasebesi yapılıyor. Neler kazanıldı, neler kaybedildi, nasıl bir durum ortaya çıktı, yeni yıla neler devrediliyor, 2004 yılı ne tür gelişmelere gebe? Tüm bu noktaları herkes kendi açısından anlamaya çalışıyor. Buradan çıkan derslerin yol göstericiliğinde, herkes yaşadıklarını daha derin bilince çıkartarak ve imkanlarını gözden geçirerek, 2004 yılında gücünü geliştirmeye, yaşatmaya ve korumaya çalışacak.

Bölge kızgın bir mücadele durumunu yaşıyor. Çok yönlü, çatışmalı ve değişken bir süreçten geçiyoruz. O nedenle herkes gibi bizim de bu süreci etraflıca değerlendirmemiz lazım. Bütün bu gelişmelerin içinde Kürdistan'ın ve Kürtlerin konumu neydi? Kürt özgürlük mücadelesi nasıl bir rol oynadı? Bütün bu gelişmelerden nasıl etkilendi? Hareketimiz süreci nasıl etkiliyor? 2003 yılında neler kazanıldı? Ne tür tehlikelerle yüz yüze? 2004 yılında olası gelişmeler nasıl olacak? Halkın ve mücadelenin yararına bir yıl geçirebilmek için, şimdiden ne tür yaklaşımlar ve hazırlıklar içinde olunmalıdır? Bunları netleştirmemiz gerekiyor. Bütün bunların elbette analiz edilmesi, irdelenmesi, tartışılması ve bu temelde gerçekçi, somut, uygulanabilir yöntemler ve sonuçlar içeren cevapların verilmesi gerekiyor.

Öncelikle yılın sonuna denk gelen ve birçok değerlendirmecinin, *"Bush'un armağanı"* olarak tanımladığı Saddam Hüseyin'in yakalanması olayı var. Olayın üzerinden henüz kısa bir süre geçmesine rağmen çok fazla şey söylendi, söylenmeye de devam ediyor. 2004 yılı, Saddam Hüseyin tartışmalarıyla geçecek bir yıl olacağa benziyor. Nitekim, 2003 yılı da bu tartışma gündemiyle geçti. Yani Saddam Hüseyin, yeni yılda da tartışılan kişi olmaya devam edecek. Bu tartışmalar ne kadar sürer, nasıl tartışılır, değişik çevreler nasıl yaklaşırlar konusu ayrı bir konu. Ama Saddam Hüseyin'in dünyanın tartışma gündeminin önemli maddelerinden biri olmaya devam edeceği açık.

Körfez Savaşı yeni bir uluslararası dönemi başlattı

Peki Saddam Hüseyin üzerinde neden bu kadar tartışma yürütülüyor? Kim bundan ne kazanıyor, ne kaybediyor konusunun sorgulanması lazım. Saddam Hüseyin baştan beri bir olay kişilik. '79 yılından günümüze kadar –yani devlet başkanı olduğundan bu yana– üzerinde sürekli tartışmalar yürütülüyor. Önce muhalifleriyle mücadele yöntemleri bakımından tartışma konusu oldu; o süreçte birçok kişiyi Suriye ajanı olarak mahkum etti. Birkaç yıl sonra da Cezayir Anlaşması'nı feshederek İran'a savaş açtı. İran-Irak Savaşı, bölgenin en önemli olayı olarak sekiz yıl boyunca devam etti. Gün geldi, *"Saddam Hüseyin vurulmuş"* dendi; gün geldi, *"Saddam Hüseyin rejimi çöktü, yıkıldı, Irak'ta darbe oldu, rejimin sonu geldi"* dendi; gün geldi Saddam Hüseyin'in büyük operasyonlarından ve katliamlarından söz edildi. Tartışmaların içeriği ne olursa olsun, her daim tartışma konusu olmaya devam etti. İran İslam Devrimi önderi Humeyni, savaşı sona erdirme kararı verirken, *"bu, zehir içmekten daha zor"* demişti. İran-Irak Savaşı, bu düzeyde bir gerginlik yaratmıştı. Tabii bu gerginliklerin ardı arkası kesilmedi. '90 yılının ağustos ayında Kuveyt işgali gelişti. Irak ve Saddam Hüseyin rejimi bir kez daha uluslararası siyasal gündemin ön sıralarına oturdu. Öyle ki, yüzyılı belirleyen ABD-Sovyet bloklaşmasının kaderini bile bu mücadele çizdi. Bazı çevreler, Saddam Hüseyin yönetiminin Kuveyt'e girişini, Sovyet sisteminin varolup olmadığının denenmesi hareketi olarak tanımladılar. İran İslam Devrimi'ne karşı Batı sisteminin koruyucu şövalyesi olan ve hepsinden destek gören Saddam Hüseyin, Kuveyt işgaliyle birlikte Batı ile karşı karşıya geldi. Böylelikle yeni bir çatışma alanı açıldı. Saddam o süreçte şöyle bir değerlendirme yapmıştı: *"Uzun süredir kullanmadığım bir kelimeyi yeniden kullanmak zorunda kalıyorum. Aslında kullanmak istemiyordum, ama bölgeye bir emperyalist saldırı var."* Dolayısıyla '90'ların başında *"emperyalizm"* kelimesini yeniden hatırladı. Kral'a suikast düzenleyecek kadar radikal ve eylemci olan bu kişilik, '90'larda ABD ile karşı karşıya geldiğinde, yeniden emperyalizme karşı mücadele ile islamiyetle politika yapma konularını hatırladı.

Körfez Savaşı, yeni bir uluslararası dönemi başlattı. Bunu bir tarihin başlangıcı olarak da değerlendirebiliriz. I. Dünya Savaşı'nın ortaya çıkardığı sistemin sona ermesinin ve parçalanmasının başlangıcıdır Körfez Savaşı. Bu, yeni bir uluslararası sistem oluşumunun başlangıcını da ifade ediyor. Dolayısıyla Saddam Hüseyin'in Kuveyt işgali ile gelişen Körfez Savaşı'nı küçümsememek lazım. Çünkü uygarlık tarihi içerisinde önemli bir yeri var. Uluslararası sistemin yıkılıp yenisinin kurulmasında bir dönemeci oluşturuyor. Kronolojik tarih anlayışında da, bildiğimiz gibi bu tür tarihler önemseniyor. Örneğin I. Dünya Savaşı'yla oluşan uluslararası sistemin sonu ne zaman diye sorulduğunda; Körfez savaşının başlangıç tarihini vermek hatalı olmaz. Çünkü bunun üzerinden Doğu bloğu çözüldü. Ortaya çıkan gerginlik ve çatışma ortamında hiçbir etkinlik gösteremeyen Sovyet yönetimi, kendi içinde bile darbe yapamayacak kadar zayıf düştü; nitekim sonunda çözüldü. Bir zamanlar Irak'ın dayandığı ve Ortadoğu'nun önemli temsilcilerinden biri olan Sovyet sistemi, bu şekilde çöktü.

20 Mart 2003 tarihi de, Batı sistemi açısından çözülmenin ve değişimin başlangıç tarihi olarak ele alınabilir. Nasıl ki Bağdat yönetimi, çeşitli dönemlerde Batı karşısında Doğu bloğunun şövalyeliğini yaptıysa, farklı dönemlerde de benzer bir biçimde Doğu karşısında Batı'nın şövalyeliğini yaptı. Bağdat rejimi ile Batı sistemi arasındaki çatışma, önce Doğu bloğunu çözdü. Kendi çözülüşüyle de, Batı sisteminin çözülüşünü ve değişimini başlattı. O nedenle Saddam Hüseyin rejiminin çözülüşünü basite almamak lazım. Çünkü bu, 20. yüzyıl sisteminin çözülüşünün temel halkalarından biridir. Geçen on yılda Doğu bloğunun etkisi aşıldı, fakat Doğu üzerinde uluslararası sistem oluşmadı. Doğu sistemi, yeni bir uygarlık yaratma iddiasındaydı. Ekim Devrimi bu iddialarla doğdu, yalnız çeşitli gelişmeler yaratmış olmasına rağmen bunu başaramadı. Bu iddialarında başarılı olamadığı gibi, kendini çözülmekten de kurtaramadı.

Uluslararası sistemin I. Dünya Savaşı'yla, yani Batı'nın şekillenmesiyle oluştuğunu biliyoruz. Yani sistemi belirleyen, Doğu'nun varlığı değildi. Temel ve esas olan Batı sistemiydi. Ortadoğu da bu sisteme göre şekillendi. Ortadoğu'nun çok eleştirilen mevcut siyasal statükosu, Batı sisteminin oluşumuna göre şekillendi. Dolayısıyla Saddam Hüseyin rejiminin çözülüşü, Batı sisteminin çözülüşünü, aşılmasını ve parçalanmasını başlatmış bulunuyor. Saddam Hüseyin'in yakalanması ise, bu çözülmede kesin bir durak. Şimdiye kadar olup bitenleri çözülme yönündeki mücadeleler olarak değerlendirebiliriz. Yani 20 Mart'ta başlayan savaşı, rejimin çözülüşü yönünde atılmış büyük bir adım olarak değerlendirebiliriz. Bununla geri dönülmez bir biçimde Batı sisteminin çözülüşünün başladığını, Ortadoğu'da 20. yüzyıl statükosunun kesin bir biçimde parçalanacağını, Batı sisteminin önemli bir ayağını, belki de direklerinden birini kaybettiğini söyleyebiliriz. Saddam Hüseyin'in yakalanması, bu bakımdan önemli bir olay. Bu nedenlerden ötürü, Saddam Hüseyin siyasi mücadelelere ve tartışmalara konu oluyor. 2004 yılında bu tartışmalar daha da yoğunlaşacak, hatta bir sistem mücadelesine dönüşecek. Üzerinde siyasi, ideolojik ve psikolojik mücadeleler yürütülecek.

Saddam hiçbir zaman mücadele yürütmedi

Saddam Hüseyin'in yakalanmasına ilişkin doğru olmayan bazı değerlendirmeler yapılıyor. Öncelikle bu hususları tespit etmekte yarar var. Örneğin Amerika, Saddam'ın yakalanmasını hiristiyan alemine Noel hediyesi olarak sunmak istediğini açıkladı. Amerika, Saddam'ı yakaladığı en son ana kadar da yoğun bir takip sürdürdü. Son iki üç ayda Irak'ta gerçekleştirdiği bütün operasyonların odağına, Saddam'ı bulmayı ve ele geçirmeyi koydu. Yoğun bir çaba, takip ve operasyon sonucunda alanı daraltarak Saddam'ın yakalanmasını sağladı. Bu yakalanmayla birlikte, Saddam diktatörlüğünün sonu kesin bir biçimde gelmiş oldu. Bunu yılbaşı sürecinde yapmış olması, Amerika için bir avantaj sağlamış olabilir. Bu olayın Amerika açısından psikolojik bir üstünlük yarattığı doğru. Fakat Amerika'nın *"yılbaşı için bu yakalamayı sağlamam gerekir"* düşüncesiyle hareket ettiğini düşünmek yanlıştır. O nedenle yapmadı Amerika. Yürüttüğü mücadelenin ilerlemesi ve başarısı için Saddam Hüseyin'i yakalaması gerekiyordu. Çünkü Irak'ta işleri başka türlü yürütemez hale gelmişti.

Öte yandan bazı çevreler Saddam Hüseyin'in çok korkak olduğunu, canını çok sevdiğini, yine teslimiyetçi olduğunu dillendiriyorlar. *"Niye çatışmadı, vurulmadı?"* diye suçluyorlar. Kız kardeşi ve kızları, bunu kimyasal ilaçların verilmiş olmasına bağladılar. Saddam'a çeşitli ilaçlar verilmiş olabilir. Çünkü Saddam bir tesadüf sonucunda değil, bir ihbarla yakalandı. Yani kaldığı yer öğrenildi. Zaten yakalayanlar, en az üç sefer aynı yeri aradıklarını, fakat bulamadıklarını söylediler. Önceden ihbar aldıklarından, bu konuda hazırlıklı gitmiş olabilirler. Etkisiz hale getirmek için çeşitli maddeleri kullanmış olabilirler. Fakat Saddam'ın çatışmaya girmeden ele geçmesini korkaklığa ya da kimyasal ilaçlara bağlamak doğru değil. Her iki değerlendirme yanlış olduğu gibi, Saddam kişiliğini de izah etmiyor.

"20 Mart 2003 tarihi, Batı sistemi açısından çözülmenin ve değişimin başlangıç tarihi olarak ele alınabilir. Nasıl ki Bağdat yönetimi, çeşitli dönemlerde Batı karşısında Doğu bloğunun şövalyeliğini yaptıysa, farklı dönemlerde de benzer bir biçimde Doğu karşısında Batı'nın şövalyeliğini yaptı. Bağdat rejimi ile Batı sistemi arasındaki çatışma, önce Doğu bloğunu çözdü. Kendi çözülüşüyle de, Batı sisteminin çözülüşünü ve değişimini başlattı."

Saddam hiçbir zaman mücadele yürütmedi. Geçmişi şöyle bir gözden geçirelim: Saddam hiçbir yerde kesin bir sonuca gitmedi ki, şimdi yakalanırken çatışmaya girsin. Bazıları Saddam'ı Hitler'le karşılaştırdılar. *"Hitler intihar etti de, neden Saddam intihar etmedi"* yönünde görüşler dile getirdiler. Saddam'ı bu bakımdan Hitler'e benzetmek doğru değil. Hitler dünyayı ele geçirmek istedi. *"Ya ben olacağım ya da olmayacağım"* dedi. Olmadığı zaman da kendini yok etti. Saddam Hüseyin'in böyle bir hedefi olmadı. Saddam, Arap milliyetçiliğini geliştirdi; nitekim Arap milliyetçiliğinin önemli liderlerinden biri durumundaydı. Bunun için şiddet de kullandı, silahlı eyleme de girdi. Ama Kuveyt'e girerken, Kuveyt'i Irak'ın bir parçası saydığı için girdi. Hala da öyle sayıyor. Arap alemini birleştirmek için şiddet içeren mücadele yöntemleri de kullandı. Fakat Saddam'ın, Hitler'in dünyayı ele geçirme hedefi gibi, bölgeyi ele geçirme hedefi olmadı. Mücadeleyi o tarzda yürütmedi. Bu konuda İran-Irak Savaşı ile Körfez Savaşı ortada, en son ABD ile girilen savaş da ortada. Örneğin 20 Mart'ta başlayan savaşta, devleti Amerikan ordularının karşısına çıkartmadı, halka direnme çağrısı yaptı. İşgal kuvvetlerine karşı gelişen direnişi, büyük ölçüde halk yürüttü. Saddam, Amerikan askerlerinin Bağdat'a geldiğini görür görmez kayboldu, yer altına çekildi. Burada dikkat edilirse, kesin sona giden bir mücadele tarzı yok. O açıdan Amerikan askerleriyle karşılaştığında, neden çatışmaya girmedi, eski mücadele tarzına göre bunu yapması gerekiyordu demek doğru değildir. Bu, Saddam'ın mücadele tarzını ifade etmiyor. Dolayısıyla olduğu gibi davrandı. Saddam'ın çatışmaya girmesi beklenmemeliydi.

Amerika Saddam Hüseyin'i vurma değil yakalama stratejisini izledi

"Madem çatışmaya girmeyecekti, o zaman neden bu kadar saklandı, zorluk çekti" şeklinde değerlendirmeler yapılıyor. Kuşkusuz bunu belli amaçlarla yaptı. Amaçlarının gerçekleşmesi için zaman yarattı. Saklandığı dokuz ay, Saddam açısından boşa geçmedi. Bu süre birçok şeyin oluşmasına ve şekillenmesine yol açtı. Saddam, gizlenme sürecinde belli bir mesafe katettiğine inandı. Belli bir zaman dilimi geçtikten sonra, rolünü oynadığını hesap etti. Şimdi de öyle değerlendiriyor. Bu, *"artık gizlenmesine gerek kalmadı, onun için açığa çıktı, teslim oldu"* şeklinde değerlendirilmemelidir. Elbette bu süreci ve o tarz bir mücadeleyi daha da uzun bir süre sürdürmek isterdi. Ama mevcut duruşundan öyle anlaşılıyor ki, Saddam oynayabileceği rolü oynadığına inanıyor. *"Rolümü tamamladım"* diyor. Zaten o nedenle rahattır. Çatışmaya girmemesinin nedeni de budur. Aslında bu, Saddam'ın mücadele tarzına en uygun düşen yöntemdir. Suçlayıcı yaklaşımlar elbette amaçlıdır. Bunu, bu tür propagandalardan medet uman çevreler yapıyorlar. Bunun Amerika tarafından yapıldığını söylemek yanlış olmaz. Çünkü psikolojik bir üstünlük sağladı ve bunu mümkün olduğu kadar ilerletmek istiyor. Saddam Hüseyin aleyhinde bir yığın propaganda yaptırtarak Irak üzerindeki egemenliğini sağlamlaştırmayı hedefliyor. Saddam'dan etkilenerek, kendisine karşı gelişen direnişleri bu şekilde zayıflatmayı planlıyor.

Amerika, Saddam Hüseyin'i vurma değil yakalama stratejisini izledi. Saddam'ı yargılamayı kendi çıkarları açısından daha doğru buldu. Saddam'ın yakalanması, oğullarının da vurulması, Amerikan çıkarlarına daha da uygun düşüyor. Saddam Hüseyin'i vurup oğullarını yakalayamazlardı. Öyle olsaydı, rejimin gelecek iddiası olurdu. Amerika Sadam'ın oğullarını vurarak rejimin geleceğini tümden ortadan kaldırdı. Eğer Saddam'ı vursaydı, Saddam'a dayanan örgütlere, kendisine karşı direniş içerisinde olan tüm kesimlere karşı uzun süreli bir mücadele yürütmesi gerekecekti. Bunu çıkarına uygun bulmadığı için Saddam'ı mümkün olduğu kadar çatışmasız ele geçirerek yargılamayı planladı. Bu, her halükarda yakalanacağı anlamına gelmiyordu. Eğer silahlı çatışmaya girseydi vurulabilirdi de. Ancak Amerika'nın hedefi, Saddam'ı yakalayarak yargılamaktı. Nasıl ki oğullarını vurmakla rejimin geleceğini darbeleyip ortadan kaldırdıysa; Saddam Hüseyin'i de yargılayarak kendine karşı olan direnişi zayıflatmayı, ortadan kaldırmayı ve Saddam gerçeğini mahkum etmeyi amaçlıyor. Tüm bunları Saddam'ı yargılayarak gerçekleştirmeyi hedefliyor. Bunu sağlamak için daha şimdiden propaganda geliştiriyor.

Saddam'dan etkilenen çevrelerin moralini bozmak, psikolojilerini zayıflatmak ve direniş güçlerini kırmak için propaganda savaşının bütün yöntemlerini kullanıyor. Aslı olmayan değerlendirmeler, bu nedenlerle ortaya atılıyor. Bunu, Amerika dışında yapanlar da var. Irak-ABD çatışmasından çıkar sağlayan, rant elde eden çevreler var. Bu çevreler, Saddam'ı çatışmaya girmediği için suçluyorlar. Türkiye basını, bu konuda örnek gösterilebilir. Türkiye, Irak'taki çatışmadan yanaydı, bu nettir. *"Türkiye Irak'ın istikrarından yanadır"* deniliyor. Saddam rejiminin çözülüşüyle birlikte Türkiye'nin bu stratejisi değişti. Güncel siyaset itibariyle, bugün Irak'ın istikrarından değil, istikrarsızlığından yanadır. Irak'ta çatışma ne kadar derinleşir ve Amerika ne kadar zorlanırsa, Amerika'dan o kadar destek alacağını, Amerika'nın kendisine o kadar muhtaç olacağını düşündü ve siyasetini bunun üzerinden geliştirdi. Fakat Saddam'ın yakalanması, Türkiye için bu imkanı ortadan kaldırıyor. Türkiye basını bu nedenle çok aşağılayıcı bir dil kullanıyor. Böyle bir siyaseti izleyen başka çevreler de var. Aynı yöntem uluslararası komplo sürecinde Önderliğe karşı da kullanılmıştı. Örneğin Yunan basını, Alman basını, Türkiye'deki bazı basın çevreleri, özellikle de islami basın çok karalayıcı ifadeler kullandılar. Neden? Çünkü Önderlik mevcut tutumuyla onların rant elde etme imkanlarını ortadan kaldırdı. İşte bu nedenle öfke duydular. Tahrik ederek yeniden çatışma ortamını canlandırmak istediler. Benzer bir tutum, Saddam Hüseyin'in yakalanması olayında da görüldü.

Şu anda en çok tartışılan husus, Saddam'ın nasıl yargılanacağı hususudur. Çeşitli yönetim çevreleri, Saddam'ın Irak'ta yargılanacağı konusunda açıklama yaptılar, güvence verdiler. Uluslararası mahkemelerde yargılanması yönünde de tartışmalar var. Irak'taki yönetim çevreleri, Saddam'ın Irak'ta yargılanmasına istekli görünüyorlar. Bu şekilde Irak üzerindeki etkinliklerini geliştirebileceklerini düşünüyorlar. Amerika'nın da bundan yana olduğu gözleniyor. Çünkü ortada bir Miloseviç örneği var. Miloseviç'in Lahey Uluslararası İnsan Hakları Mahkemesi'nde yargılanması fazla fayda getirmedi; üstelik zorlayıcı oldu. Kaldı ki Miloseviç, Batı sistemi açısından bir risk oluşturmuyordu. Saddam ise, büyük bir risk oluşturuyor. Bir uluslararası mahkemede yargılanırsa, ortaya nelerin çıkacağı belli değil. Öyle bir mahkemenin yönlendiriciliği olabilir. O nedenle Amerika etkileyebileceği bir mahkemede Saddam Hüseyin'in yargılanmasını tercih edebilir. Yargılamanın seyrini kendi çıkarları doğrultusunda yönlendirebilmek için Irak'ta özel bir mahkeme kurulabilir. Savaş suçlarını yargılamak üzere zaten bir özel mahkeme kurulmuş, muhtemelen bunu daha da geliştirip uluslararası bağlantılarını kurabilirler. Bir de yargılanacak olan sadece Saddam Hüseyin değil, geniş bir yönetim çevresidir.

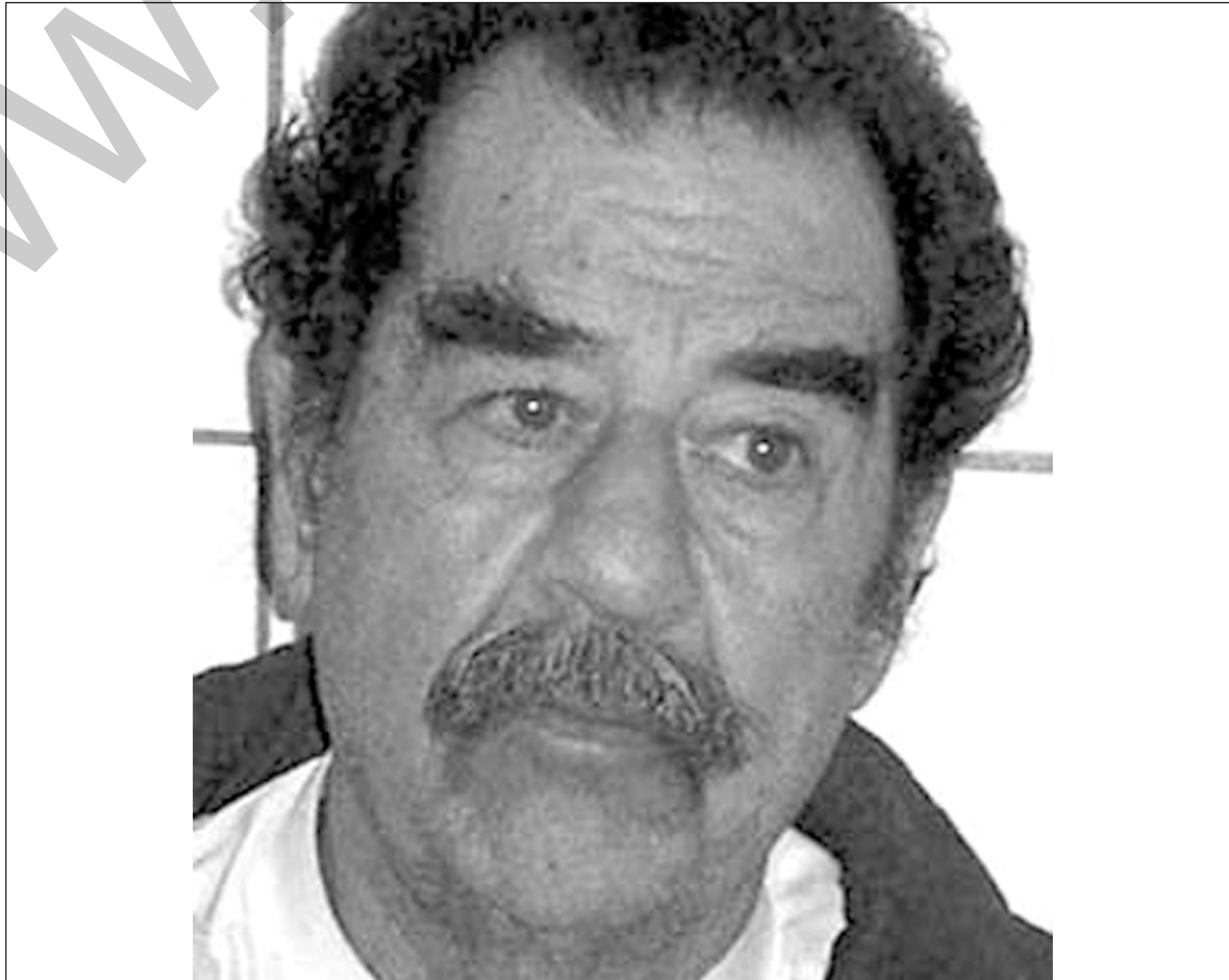
Uluslararası mahkemelerden uzak bir yöntemle yargılamayı geliştirebilirler. Bu tür bir yargılama, Saddam Hüseyin'in yargılanmasını daha hafif tutar. Uluslararası mahkemeler, meseleyi daha da derinleştirebilirler. Mesele derinleşirse, altından nelerin çıkacağı belli değil. Herkesi suçlu duruma düşürecek sonuçlar ortaya çıkabilir. Bu nedenle herkes kaygılı ve endişeli. Saddam Hüseyin'in hemen yargılanıp idam edileceğini, böylelikle de bu sorunun kısa sürede bitirileceğini söylüyorlar. Fakat bu değerlendirme, çok fazla gerçekçi görünmüyor. Saddam Hüseyin'in idam edilmesi zordur. Onun yerine yargılanıp tutulacak. Saddam'ın mahkemesi, siyasi malzeme olarak kullanılacak ve bazı çevreler bunun üzerinden siyasi etkinlik sağlayacaklar. Yani Saddam Hüseyin siyasi malzeme olmaya devam edecek.

Büyük bir olasılıkla Saddam'ın temel suçlarını ortaya koyacaklar. Örneğin muhaliflere karşı işlenen suçlar, Kuveyt işgali, İran savaşında işlenen suçlar, Halepçe katliamı ile Amerika'ya karşı işlenen suçlar ele alınacak. Fakat çok fazla ayrıntıya girmek istemeyecekler. Çünkü ayrıntıya girmeleri önemli sonuçlar doğurabilir. Bu açıdan Saddam'ın yargılanmasını, hukuk açısından muhakeme edilmesini önemsemek lazım. Nasıl ki Körfez Savaşı Doğu sistemini çözdüyse, 11 Eylül'le başlayan süreç ile Saddam rejiminin çözülüşü Batı sisteminde köklü bir değişim başlattıysa, Saddam Hüseyin'in yargılanması da bu sistemin kirini, pasını ve gerçeğini su yüzüne çıkaracak. Eğer gerçek bir araştırma, inceleme ve yargılama yapılırsa, böyle bir sonucu beklemek mümkün. Saddam Hüseyin gökten zembille düşmedi. Durup dururken Bağdat'ta yönetim de olmadı. Saddam uygarlık tarihinin 20. yüzyılda geldiği düzeyin, 20. yüzyıl uluslararası sisteminin Ortadoğu'daki şekillenişinin en son ve en önemli temsilcilerinden biri oluyor. Çünkü Saddam gerçeği, bir sistem gerçeğidir. O sistemin Ortadoğu'daki şekillenme gerçeğidir. Dolayısıyla Saddam'ın ayrıntılı çözümlenmesi, analiz edilmesi ve irdelenmesi, sistemin çözülmesini ve çözümlenmesini beraberinde getirecek.

12 Eylül rejimi Saddam'la ittifak halindeydi

Saddam irdelenmesi sonucunda neler çıkar bilinmez, ama bu rejimin gelişmesinde herkesin en az Saddam kadar payı var. Soveytler bu rejimin gelişmesine önemli katkılar sundu. ABD, Irak'ı İran'da gelişen Şii İslam Devrimi'ne karşı sonuna kadar destekledi. Askeri, siyasi ve ekonomik destek verdi. Saddam ordusu için Arap ülkelerinden asker topladılar ve İran'a karşı savaştırdılar. Fransa da bu rejimin şekillenmesine büyük destek verdi. Yine Almanya ekonomik ve askeri destek sundu. Bu rejimin arkasında Doğu da var, Batı da. Bu, iç içe geçmiş bir gerçeği ifade ediyor. Saddam'ın yargılanması derinleşirse, suç unsurları bütün bu güçlere ulaşabilir. Büyük bir ihtimalle bunun önünü almaya çalışacaklar.

"Saklandığı dokuz ay, Saddam açısından boşa geçmedi. Bu süre birçok şeyin oluşmasına ve şekillenmesine yol açtı. Saddam, gizlenme sürecinde belli bir mesafe katettiğine inandı. Elbette bu süreci ve o tarz bir mücadeleyi daha da uzun bir süre sürdürmek isterdi. Ama mevcut duruşundan öyle anlaşılıyor ki, Saddam oynayabileceği rolü oynadığına inanıyor. "Rolümü tamamladım" diyor. Zaten o nedenle rahattır. Çatışmaya girmemesinin nedeni de budur. Aslında bu, Saddam'ın mücadele tarzına en uygun düşen yöntemdir."

ABD'nin Irak'a müdahalesine en çok Almanya ve Fransa karşı çıkmıştı. Fakat çok tuhaf bir biçimde Saddam Hüseyin'in yakalanması üzerine ilk açıklamayı bu devletler yaptılar. ABD'yi kutlayarak memnuniyetlerini dile getirdiler. Tabii bu açıklamalarıyla sanki ABD'ye bir mesaj verdiler. 'Bu işi çok fazla kurcalamayalım, çok fazla eşelemeyelim, Saddam'ın yargılanmasını aramızda bir mücadeleye dönüştürmeyelim, uzlaşalım, yoksa zararlı çıkarız' mesajı verilmek istenmiş olabilir. Amerika'dan gelen sinyaller de bunu gösteriyor. Bu bakımdan mevcut yönetimler sistemi temsil ettikleri için, Saddam'ın yargılanmasını çok fazla derinleştirmek istemeyecekler. 'Doğrusu budur, buna razı olmak gerekiyor' demek mi lazım? Tabii ki hayır. Bu rejimler Saddam'la mücadele etmediler. Amerika da bir süreden beri Saddam rejimiyle çatışmaya giriyor. İran, Suriye çatışmalı oldu, ama Saddam rejimiyle en çok halklar çatıştı. Irak'taki halklar çatıştı. Kürtler, Şiiler, Türkmenler ve Asuriler çatıştı. Bu rejime karşı en çok halklar mücadele ettiler. Çünkü bu rejimden en çok halklar zarar gördü. Zorluğu, acıyı, katliamı ve işkenceyi halklar yaşadılar. Onun için Saddam'ın yargılanmasını en fazla da halklar istemeli. Saddam diktatörlüğünün çözülmesi ve aşılması, halkların özgür ve demokratik gelişimi açısından büyük bir önem taşıyor.

Saddam Amerika ile çatışmaya giriyor diye Saddam'ı aklayan tutumlar içine girmek, demokratik, özgür ve halkçı bir yaklaşım olmaz. Bu duruma asla düşmemek lazım. 'Saddam Amerika'yı zorluyor, onun için destek verilmelidir' yaklaşımı, doğru bir yaklaşım değildir. Amerika ile çatışmaya girdiği için bu rejimin karakterini görmezden gelmek, özellikle de katliamlarını, yine şiddet uygulamalarını hafifleten yaklaşımlar içinde olmak, kesinlikle halkçı, demokratik, özgürlükçü ve devrimci bir tutum değildir. Bu tür tutumlar bazen solculuk adına gösteriliyor, ama bunun solculukla hiçbir ilgisinin olmadığı açık. Bu bir 20. yüzyıl değerlendirmesidir. Bu değerlendirmeler çok geride kaldı. Söz konusu değerlendirmeler, belki o zaman için doğruydu, ama bugün itibariyle hiçbir doğruluğu kalmadı. Dolayısıyla bilimsel ve diyalektik düşünmeyi esas almalıyız. Solculuk, devrimcilik ve demokratlık adına yanlış değerlendirmeler içinde olmamalıyız. O nedenle Saddam'ın yargılanmasını en fazla demokratik, devrimci güçler ile halklar önemsemeli. Halkların temsilcisi olduğunu söyleyen güçler bunu önemsemeli ve Saddam'ın yargılanmasını derinleştirmeye çalışmalılar. Saddam'ın katliamlarına ve uygulamalarına dayanarak Batı sisteminin neler ürettiğini, Doğu-Batı mücadelesinin ve işbirliğinin nelere yol açtığını, demokrasi, özgürlük ve halklar karşısında nasıl bir kirliliği ifade ettiğini açığa çıkarmaya çalışmaları daha doğru ve gerçekçi olur.

Saddam'a yönelik davalar açılıyor. İran dava açıyor, tazminat da isteyecek. Cezayir Antlaşması'nı ortadan kaldıran Saddam'ın kendisiydi. Anlaşmayı çiğneyerek savaş ilan etti. Bu durum, İran'da ağır insani ve maddi kayba yol açtı. Halklar ve onun demokratik güçleri de dava açacaklar. Her şeyden önce Kürtler dava açmalıdır. Sorun sadece Halepçe sorunu olarak ele alınmamalıdır. Dava daha geniş bir çerçevede açılmalıdır. Muhtemelen şiiler de açacaklar, açmalılar da. Irak'ın bütün halkları dava açacaklar, tazminat isteyecekler. Belki Suriye de dava açabilir.

Devamı sayfa 31'de

Demokratik ekolojik topluma doğru kadın

Baştarafı Sayfa 36'da

Bundan şöyle bir sonuç çıkmamalı; insanlığın yaşadığı bu kadar kapsamlı sorunların tümünü kendi başına yalnız kadın çözüp aşacak. Söz konusu edilen bir anlayış, mantık, sistem ve zihniyet sorunudur. Söz konusu sistemde bu zihniyetin kendini formüle edip kurumlaştığı alan olunca, bu zihniyetin olduğu kadar onun yarattığı tüm kurumların demokratikleşmemesi, hatta bazılarının tümden aşılmaması halinde insanlığın yaşadığı acıların daha uzun bir süre devam edeceği günlük olarak yaşanılanlardan da anlaşılmaktadır. Burada esas rolü bu temelde Kadın özgürlük hareketine biçiyor olsak da, tüm ezilen kesimlerin kendisini içinde ifade edebileceği ve mücadele perspektifi kazanacağı bir düzey ve yaklaşıma ihtiyaç her zamankinden daha fazla vardır, ve bu sorun öncelikli olmaktadır. Kadın özgürlük hareketi bu amaçla; kendisini salt bir cinsin sorunlarının çözümünde sorumlu gören dar yaklaşımlara çakılı kalmadan daha geniş bir perspektiften hareketle, toplumsal sorunların tümünü kapsayacak bir çözüm projesini pratikleştirme görevi ve tutumunu ortaya koymuştur. Bunu ortaya koyarken genel kadar özgün olan bir Bağımsız kadın hareketine hem ulusal, bölgesel hem de evrensel olarak ihtiyaç olduğu görüşünü korumaktadır. Bu; kadının kendi adına, kimliği ve iradesiyle, hiçbir tahakküm ve müdahaleye maruz kalmadan özgürleşme, demokratikleşme amacına dayanmaktadır. Hatta deyim yerindeyse insanlığın en büyük özlemi olan bireyin, sınıfın, kesimin, zümrenin diğeri üzerinde bir hak iddia edemeyeceği ve tahakküm geliştirmeyeceği sosyalist bir toplum arayışını, yani sosyalizmi çağdaşlaştırarak, yaşamsallaştırma hedefine sahiptir.

Kadın özgürlük mücadelesinde ısrarlı olmalıdır

Genel Kurul Toplantısı'nda bu sorumlukla bir örgütlenme kararına gidilmiştir. Kadın özgürlük hareketinin çağsal ve bölgesel gelişmeleri de dikkate alarak hiyerarşik anlayışa dayalı yapılanmaları aşma hedefiyle, demokratik ekolojik paradigma temelinde pratikleştirilecek toplumsal bir modelin geliştirilmesi için gerçekleştireceği bir kongreyle bağımsız bir kadın oluşumuna gitme kararına ulaşılmıştır. Yani kadın kendi zemininde, kendi irade ve kararıyla bağımsız kadın hareketinin kapsamı, amaçları, hedefleri ve sorumluklarıyla kendisini tartışıp, kararlaşarak mücadele rotasını belirleyecektir.

Bu kararlaşmanın yanı sıra ayrıca KONGRA-GEL içinde de özerk bir kadın örgütlenmesine gidildi. Bu örgütlenme en üstte, özerk bir kadın komitesi biçimini aldı ve çalışmalarını başlattı. Bu örgütlenme KONGRA-GEL kapsamına giren tüm çalışmalar içindeki kadının kendi özerk örgütlenmesi olarak kararlaştı. En üstten en alta kadar tüm genel çalışmalar içinde, hem kadının iradesini temsil etmesi hem de toplumsal, ulusal ve halklar mücadelesinin gelişimi ve yaratılan kurumlaşmaların tümden erkek zihniyetine, mantığına, vicdanına ve insafına terk etmeme yaklaşımının bir gereği olarak gelişti bu örgütlülük. Bu noktadaki mücadelesinde de ısrarlı olacaktır. Halklar çizgisinde kadın; özgürlük, kimlik ve özgüce dayalı mücadelenin geliştirilmesi noktasındaki ilkeli tutum ve duruşunda güvence olma durumunun kendisine yüklediği misyonun bilincinde ve sorumluluğundadır. Mücadele içinde veya dışında kendi iradesini koruması; tüm ezilen, sömürülen, ötekileştirilenlerin, halkların, azınlıkların ve cinslerin iradesel tutumu ve duruşunu temsil etmeye büyük gayret göstermesi ortaya koyduğu yaklaşımın gereği olmaktadır. Genel Kurul'da kadının hem yönetim kademelerinde hem de delege seçimlerinde bundan böyle yüzde ellilik bir kotayla temsil edilmesinin tüzüksel bir karar haline gelmesi mücadelenin çok somut bir kazanımı anlamında önemli bir gelişmeyi ifade etmektedir. Esasta ise kadının karşı karşıya olduğu sorumlukları açısından dikkate alınması ve üzerinde sorumlukla yoğunlaşılması gereken önemli bir yön olmaktadır.

Kadın, kendisini egemen zihniyetin etkisinden tümden kurtararak yaşanan acıların insanlık açısından en asgari düzeye çekilmesinde rolünü oynayabilir. Kadın daha yaşanılır bir dünya için; herkesin birbirinin düşüncesine, tercihine saygı duyarak daha tahammüllü, tamamlayıcılık ilkesi temelinde ortaklaşabileceği; ayrılıkların, farklıkların ise mozaiğin birer motifi ve deseni, rengi olarak güzellik katacağı bir dünya görüşünün vesilesi kılabilir bu mücadelesini. Bu başarıldığı taktirde, bu uğurda mücadele edenler bundan güç ve moral alarak onure olabilirler. Büyük bir yitiriliş ve tüketim ortamında kadın mücadeleyi yücelmenin, duygulanmanın ve paylaşımın vesilesi kılabilirse sorumluluğunu önemli oranda yerine getirmiş olacaktır.

Bu anlayış ve yaklaşımla ele alındığında kararlarda da somutlaştığı üzere hem KONGRA-GEL içindeki özerk kadın çalışmaları, hem de Bağımsız kadın hareketinin eşgüdüm içinde birbirini tamamlar tarzda pratikleşmesi halinde, önemli bir gelişmenin gerek genel mücadele açısından gerekse Kadın hareketi açısından açığa çıkacağını kestirmek zor değil. Mücadele içerisinde yıllardır az veya çok emek harcamış, görev yapmış, katkısı olan her kadının böylesi bir tarihsel süreçte görevi ve karşı karşıya olduğu sorumluluğun bilincinde olması halinde bu düzeyi karşılamanın ve gerilikler karşısında ısrarlı mücadele etmenin, sonuç almanın zemini ve imkanını her zamankinden çok daha fazla yakalacaktır. Bu anlamda büyük umutların yaşamsallaşması her zamankinden daha fazla imkan dahilindedir. Buna karşı düşünsel, ideolojik, politik, sosyal ve psikolojik saldırıları çok güçlü karşılayarak mücadelesini, eylemini, özgürlükte ısrarını yükseltmek durumunda.

Tüm bunlar ise, kadının mücadele ısrarı, ulaşılan düzey ve vermiş olduğu özgürlük mücadelesi diyalektiğinden bağımsızlaştırılamaz. Kadın örgütlülüğünün dayandığı zemin, kadın bilinçlenmesinin, aktifleşmesinin, siyasallaşmasının kendi içinde izlemiş olduğu gelişim seyri bugünün özetidir. O yüzden bugün nasıl yaşanmalı sorusunun cevabı bu tarihsel özete dayandırılmak durumunda. Bugüne kadar reddetmek alternatifi yaratmak için geliştirilmesi gereken ilk adım olmuştur. Salt duygulara dayanan ya da yaşanılanların acısı, tepkisi üzerinden gelişen bir ret değil bu. Binyılların arayışının, öfkesinin, birikmiş tüm karşı çıkışların, isyanların ortaya koyduğu reddir yaşanan. Ve özünde yeni bir yaşam arayışıdır. O kadar keskin olması ve karşılığında ödenebilecek tüm bedellerin göze alınması da bu yüzdendir zaten. Perspektifini özgürleşme üzerine kuran Kadın hareketinin reddinin bu kadar keskin ve net olması, toplumsal düzeyde tüm siyasal, sosyal, kültürel, ekonomik, yani insani değerlerde yaşadığı gerilik, bitiş ve tükenişinin derinliğinden kaynağını aldı. Tüm bu noktalarda yitiriliş düzeyinde ortaya çıkan tükenişin, yaşamın yeni tercihini açığa çıkararak üretir hale getirilmesi sadece düşünsel olarak değil, teorik, politik ve pratik olarak da verili olanın tümünün reddi temelinde alternatifi geliştirilebilirdi. Bunun geliştirilmemesi halinde reddedilen ve karşısında mücadele edilen toplumsal gerçekliğin aynısını ya da biraz daha gelişmiş halini yaşayarak alternatifinin geliştirilmediği birçok mücadele örneğini vermek mümkündür.

Verili sosyal yaşam gerçeğinin kadına sunmuş olduğu alternatifler sistemlerin kendi kurumsallaşmalarını yaratma olanaklarıyla sınırlıdır. En klasik tanımlamayla bir evle, çocukla varsa sınırları belirlenmiş bir iş ortamıyla sınırlandırılmış yaşam anlayışı bunun en belirgin örneğidir. Hatta bu ev, çocuk ve iş dahi kendi tercihi ya da istemi üzerinden gelişmemektedir. Oysa ki bilinen bir gerçek de tüm bunların kurumsallaşmış ifadelerde anlamını bulan kendisini geliştirmek, yaygınlaştırmak ve kökleştirmek isteyen egemen sistemin bir dayanağı ve güç zemini olmasıdır. Köleci, feodal, kapitalist toplumlar ya da rejimler boyutuyla isimlerini çoğaltabileceğimiz birçok yaşam düzeneği kendisini kadın ve kadın değerleri üzerinden kurumlaştırdı. Bunun en somut ifadesinin aile olduğu bugün sosyolojik ve siyasal birçok kuram tarafından formülleştirilmiştir. Girişte özetlediğimiz Kadın özgürlük mücadelesinin ideolojik, siyasal, örgütsel gelişim diyalektiği içerisine egemen sistem kurumlaşmalarının reddini de eklemek yerinde olacaktır. Bugün KONGRA-GEL oluşumuyla dönüşümü yaşayan özgürlük mücadelesinin perspektifinde önemli bir yönünü oluşturan sosyal yaşamın yeniden düzenlenmesi programını, bu gelişim seyrinin bir sonucu ve aşaması olarak ele almak gerekmektedir. Redle açığa çıkan mücadele kazanımları üzerinden yenilenmesi gereken tüm yaşam ayrıntılarının, siyasal perspektifin yanı sıra "iğdiş edilmiş" ilişki gerçeğini de bu kapsamda değerlendirmek yerinde olacaktır. Sosyal yaşamın yeniden düzenlenmesi her şeyden önce kadının insanlık ve kadınlık sıfatlarına kavuşması, bunları siyasal iradeyle temsile kavuşturması çerçevesine dayanır. Siyasal yaşamdan, örgütlülükten, birey olma gerçeğinden, düşünce gücü kazanmaktan koparılan bir sosyalitenin, gelenekselliğin bile gerisine düşeceği açıktır.

Kadın özgürlük mücadelesinin yarattığı gelişim, bakış açısı artık kadına kendisine dayatılacak her türlü geleneksellik ve gerilik karşısında tutum koyabilecek düzey kazandırmıştır. Kadın bu düzeyi özgürlük ideolojisine, Önderliğinden aldığı güce dayandırarak gerçekleştirdi ve büyük bedeller ödedi. Ve henüz bir bütün tamamlanmamış bu mücadelenin yürütücülüğünü yapıyor. Bu yüzden de egemen sistemin her gün daha da inceltilmiş saldırılarına, en ilkel boyutuyla da tacizine, tecavüzüne uğruyor.İHD raporunda son iki ayda sadece Diyarbakır'da tecavüze uğrayan ve katledilen kadınların istatistiki bilgileri kamuoyuna açıklandı; verilen sayının sadece bilinen olduğu dikkate alındığında, bir de böylesi kapalı bir toplumda bilinmeyenleri de eklenince ortaya çıkacak sayıyı düşünmek dahi ürkütücüdür. Yine son günlerde basına yansıyan bir diğer konu da Almanya'da da kadınların, hatta reşit olmayan birçok genç kızın zorla evlendirildiği yönündeydi. Verilen istatistik bilgiler değerlendirme konusu edilecek rakamları içeriyordu. Uluslararası kadın hakları örgütü *"Tere des Femmes"* Almanya'da yılda yaklaşık 30.000 kadının evliliğe zorlandığı, bunların çoğunun Kürt ya da Türk kökenli kadınlardan oluştuğunu bildirmişti. Böylesine somut örneklerden onlarcasını sıralamak mümkün. Geçen kısa süreç içerisinde peş peşe yapılan recm ve linç olayları özünde erkeğin işlediği suçların günahını kadına ödetmekten başka bir izah içermiyor. En son Diyarbakır'da ***Afife Mintaş*** örneğinde görüldüğü gibi bu geri sosyal gerçek, egemen sistemin tüm kurumlarının gerçeği ve mantığı halini almış durumda. Bundan dolayıdır ki, kadının ulusal, sosyal ve cins anlamında ortaya koyduğu sorumlukları noktasında geri adım attırılmak istendiğinde, kendisine karşı bu namus adı altında geliştirilen kirli silah kullanılıyor. Kadının özgürlük tercihini tüm boyutlarıyla topluma mal edilmiş olmasa da, artık kadının yaşanan gerçeğin adını koyma ve yakıştırılmak isteneni değil de kendi mücadele gerçeği üzerinden tercihini geliştireceği açığa çıkmaktadır. Bu nokta da kadına geri adım attırmak çok fazla olası görülmemektedir. Egemen zihniyetin kendisini kurumlaştırdığı bütün zeminler kendi çıkar dünyasına göre şekillendirildiği için, tüm sosyal, siyasal, ekonomik ve insani ilişkiler de buna uydurulmuş bir durumda. Bu gerçek ise mücadelenin hangi kapsamda yürütülmesi gerektiğini çok açık bir şekilde ortaya koyuyor. Şimdi böylesine bir mücadele gerekliliği ortadayken, egemen sistem zihniyetinin açığa çıkmış değerler üzerinden kendisini yeniden kurumsallaştırmak istemesine müsaade edilebilir mi?

Çözümlenmiş sistem ve karakter gerçeği eskinin aşıldığı anlamını taşımıyor

Bugün sosyal yaşam adına istenilenleri değerlendirdiğimizde, egemen sisteminin en temel bir kurumunu demokratik ve özgürlükçü söylemlerle gerçekleştirme arayışının geliştiğini görebiliyoruz. Fakat bugün kadınların ne istediğini tespit etmek hiç zor değil. Bunun en somut örneğini Diyarbakır'da gerçekleşen ***Kadriye Demirel*** örneğinde de görmek mümkündür. Namus kisvesi altında tam bir cendereye alınmış, bunun üzerine yazılı olmayan kanunlar, töreler, gelenekler belirlenmiş kadının kendisi de bir süreye kadar bu cenderenin gönüllü uygulayanıydı. Törelere karşı gelene, geleneklere ters düşene ilk tepkiyi gösteren, onu ayıpsayan, lanetleyen, gerekirse cezasını kendi eliyle veren bir kadın gerçeği yaratılmıştı. Feodalizmin günümüzde kendi toplumumuzda aşılmayan noktaları bilinen hususlardır. Fakat tüm bunlara karşı Diyarbakır'da Kadriye'nin annesinin Kadriye'ye sahip çıkışını kadın aydınlanma ve bilinçlenmesi temelindeki bir duruş olarak değerlendirmek gerçekçi olacaktır. Bu sahip çıkış törelere isyanın, onlara boyun eğmemenin, kadına küçük yaşta, iradesi dışında yapılan saldırıyı ve buna sahip çıkıp savunan mantığı, zihniyeti lanetlememenin, öldürmemenin eylemiydi. Ve binlerce kadının kendi omuzlarında Kadriye'yi taşımaları, onu toprağa vermeleri Kadriye'nin annesinin yalnız olmadığını, onun gibi daha binlerce, milyonlarca kadının artık bu geriliklere, çirkinliklere, egemen sistemin kadın katliamına karşı durduğunu gösterdi. Tüm bunlar Özgürlük mücadelesinin toplumsal boyutta açığa çıkarmış olduğu düzeyin ifadesidir. Şimdi böylesi bir anlayışa, örgütlülüğe, eylemselliğe kavuşan kadının eskiyi kabul edebileceği beklenebilir mi? Zaten tüm tepkiler, isyanlar, eylemler eskiyi yıkmaya dönük. Bu gerçeği yaşamsal kılmaya çalışan kadının bazı söylemlerin peşine takılarak tekrardan aynı şeyleri yaşamayı göze alması da mümkün değildir. Özgürlüğü için verdiği mücadelede tecavüze, tacize, dayağa, küfüre maruz kalan kadınların bu bedellerden vazgeçeğini de beklemek fazlaca hayalci bir yaklaşım olur. Bir yazarın *"eskiden de duvarlar duvar gibiydi. Beni kuşatıyorlardı. Sonra ben onları öğrendim. Ellerim uzun uzun üzerinde gezindi. Bütün memleketim bu duvardı benim. Ben öğrendikçe onları, tanıdıkça duvar olmaktan çıktılar, benim olmaktan çıktılar. Şimdi gene duvar gibiler. Ama öğrenilmiş olarak" (M. M.)* sözleri, betimlemeleri günümüzde yakalanması ve ulaşılması gereken kadın gerçeğini oldukça iyi ifade ediyor. Kadın artık kendisini kuşatan ve ısrarla kuşatmak isteyen gerçeği yakından tanıyor, belki henüz bu kuşatmayı aşabilecek bir özgürlük düzeyini yaratamadı, ama kuşatmışlığı farkında ve tümden aşma gücünü toplama çabası içerisinde. Bu elbetteki Kürdistan ve Ortadoğu toplumlarında geri sosyal düzeyinde yaşanan çözülmenin mevcut çabayla sınırlı kalması halinde yeterli olacağı anlamına gelmemektedir. Çünkü mücadele ve çağ gerçeği geleneksel ve geri toplumsal düzeylerin çözülmesinde önemli bir adımı ifade ederken, kadının tüm sosyal, siyasal, ekonomik anlayışı ve kurumlaşmalarını özgürlük tercihine dayalı yaratmadığı, yani alternatifini kendi zeminine dayandırma gücünü açığa çıkarmadıkça, mevcut düzey yeterli olmayacaktır. Erkek zihniyeti, sistemi ve kurumlaşmaları atmosferi ve etkisinden kurtulamaması halinde, bir kısır döngüyle karşı karşıya kalabilir. Bir yandan ortak zeminde mevcut gerçekliği dönüşüme uğratma mücadelesinde ısrarlı olma, ama aynı zamanda da özgün zeminde, tüm tahakküm, hakim olma, katagorize eden yaklaşımlardan arınma imkanını yaratarak, çözülen bu toplumsal düzeyin pençesinden kurtulmak isteyen kadına yaşam ve mücadele imkanı ve sahası yaratmada ısrarlı olmak önemli bir görev olarak ortaya çıkmaktadır.

Bu değerlendirmeler sadece kadın açısından değil erkek açısından da oldukça belirleyici. Çünkü çözümlenmiş sistem ve karakter gerçeği eskinin aşıldığı anlamını taşımıyor. Erkek açısından da açığa çıkan düzeyin çok daha fazla geliştirilmesi gerekiyor. Özgürlük, eşitlik, demokrasi anlayışının temel kişilik değerleri olması süreci henüz tamamlanmamış hatta buna daha yeni yeni bazı adımlar atılmış durumda. Egemen sistemin gerçekleştirmiş olduğu kadın katliamlarına karşı herhangi bir duruş, eylem içinde olmayan erkeğin tekrardan kadınla olma gibi istemleri çok da gerçekçi olmasa gerek. Sistem gerçekliğiyle mücadele aynı zamanda bireyin kendisini yaratma ölçülerini belirler. Salt ulusal, sınıfsal temellere dayanan bir mücadele içerisinde bulunmak özgürleşmenin gerçekleşmesi anlamına da gelmez. Kaldı ki çağımızın en temel çelişkisinin cins çelişkisi olduğu gerçeğinde erkeğin vereceği mücadelenin kapsamı da ortaya çıkıyor. Kendisini cins temelinde bir perspektife kavuşturmayan, siyasal, sosyal, kültürel vb temellerde zihniyetini cins özgürlüğü örgüsüne ulaştırmayan bir yaklaşım özgürlükçü, demokrat bir anlayışa bürünemez.

Hem kadın, hem de erkek açısından henüz tamamlanmamış bu mücadele sürecini bundan sonra demokratik ekolojik toplum perspektifine oturtmak gerekmektedir. Ekolojik zihniyet bütünleyen, tamamlayan, hükmün ve tahakkümün, mülkiyetin olmadığı ilişki diyalektiğinin üzerinden şekillenmektedir. Herkesi ve her şeyi kapsayacak, ötekinin varlığına saygıyı ve tahammülü geliştirecek bir zihniyetin kadın ve erkek açısından en doğru yaşam anlayışını geliştireceği doğrudur. Çünkü yaşam ne salt erkeğe, ne kadına, ne de her ikisinin birlikteliğine dayalı, bunlar da içinde olmak üzere daha geniş bir yelpazeyi içermektedir. Bütünleyicilik her şeyin birbiriyle dolaylı ya da dolaysız ilişkisine dayanır. Uyum ise eskiye ait ne varsa onlardan kurtulma, saygı ve sevgiyi geliştirmeye dönüktür. Bir birey açısından ilişki ayrışımı ilkeler ve ölçüler temelinde bir sisteme kavuşabilir, fakat dışlama veya tahakküm yaşam bulduğu ruhsal, psikolojik, davranışsal olgular egemen zihniyet ürünüdür. Bu yüzden neyin, nasıl geliştirilmesi gerekliliği değişimi ve dönüşümü içinde barındıran, mutlakiyetin katılığında boğulmayan esnek bir sistematiğe oturmak durumundadır. Bu çerçeveden ele alındığında bir bireyin –kadın veya erkek– sosyal, siyasal, örgütsel, kültürel vs yaşam anlayışının en yaşanılır ifadeye kavuşması özgürlük tercihindeki düzeyle ifadesini bulacaktır.

> "Kadın özgürlük hareketi, kendisini salt bir cinsin sorunlarının çözümünde sorumlu gören dar yaklaşımlara çakılı kalmadan daha geniş bir perspektiften hareketle, toplumsal sorunların tümünü kapsayacak bir çözüm projesini pratikleştirme görevi ve tutumunu ortaya koymuştur. Bu; kadının kendi adına, kimliği ve iradesiyle, hiçbir tahakküm ve müdahaleye maruz kalmadan özgürleşme, demokratikleşme amacına dayanmaktadır."

Başkan Apo değerlendiriyor

İdeolojik ve politik soframızda sarsılmalısınız

Nereden bakılırsa bakılsın, hangi gerekçeye dayanırsanız dayanın, ciddi kadrolaşma sorununuz var ve devam ediyor. Gelişmeler ne kadar yoğunlaşırsa, kadrolaşma sorunu da o kadar yoğunlaşır ve çözümünü dayatır. Günümüz kadro sorunu; hareketimizin başlangıcındaki gibi, birkaç genel doğruyu belirlemekle halledilmesi şurada kalsın, bu kadro yaklaşımı kendi başına büyük bir engel teşkil eder. İkincisi; hareket büyük mesafe almış, yeni katılımlar başlangıçtaki ideolojiden nasibini almadan, salt savaşın sıcaklığıyla katılmaktadır. Savaşçı, hele alışagelmiş komutan kişiliğine, bu haliyle çözüm bulacaklarını sanıyorlarsa, bu da çok büyük bir yanılgıdır. Eski kadro yapımızın genellemeci tarzıyla, yeni katılanların daha da ideolojik yoğunlaşmadan uzak, dar kalıpçı yaklaşımları partiyi çok zorluyor. Partiyi, onun çizgisini, savaş çizgisini zorlarken neredeyse karmaşık, herkesin kendine göre bir yaklaşım, dolayısıyla disiplinsiz ve keyfiyetçi tarzı yaşatma gibi vahim bir sakıncayı beraberinde getiriyor.

Kürt gerçekliğindeki büyük ideolojik darlık, eski ideolojinin çok tehlikeli alışkanlıkları, yaşam tarzı, umumi ahlakın bitirici özellikleri, siyasallaşmanın çok zor gelişmesi, bunun yanında çok karmaşık bir hal alan savaş gerçekliğimiz arasındaki sıkışma, siz kadro adaylarını tanınmaz hale getiriyor.

En temel bir sorunumuz bu. Bu halinizle barakın özgürleşmeyi, çizginin asgari gereklerini bile yerine getiremiyorsunuz. Daha da kötüsü, bunu çok rahat karşılıyorsunuz. Bu sizin en temel sorununuz değilmiş gibi, sorunu hep üstten çözmeyi bekliyorsunuz. Son derece dar, bencil yaklaşımlarla kendini sıyırarak yaşatmayı bir kural, bir hal, bir tarz haline getiriyorsunuz. Sonuç; PKK'nin kadro komuta gerçekliğinde kriz ve dolayısıyla yine en sakıncalı durumların ortaya çıkması oluyor.

Siz kesinlikle sarsılmalısınız ve iyi niyetiniz ne olursa olsun bu kadro gerçekliğinizle zarar vermekten öteye bir varlık ifade etmediğinizi anlamalısınız. Nasıl ki Kürt halkı gerçekliğinde iyi niyetle düşmanın çok iyi bir askeri ise, siz de iyi niyetle PKK'nin en yaramaz, en yetmez bir savaşçısı, sözde bir militanısınız. Sorumluluk duygularınız burada hiç gelişmiyor, kendini tarihi güncel görevlerden uzak tutuyor, "bana ne!" diyorsunuz. En iyi niyetlisi, "hayatımı ortaya koyuyorum, daha benden ne istenilir" diyor. Bu hiçbir şey kurtaramaz. Nasıl ki, halkımızın düşünce, inanç dünyası kendini kurtaramıyorsa, sizin de bu tür parti, kadro anlayışınız zarar vermekten öteye bir rol oynayamaz. Bizim halk kadar iyi niyetli bir halk yok, ama hep kaybedendir.

Genel bir hastalığınız, kadrolaşmayı sığ yaşamak, en ucuz bir biçimde temsil etmektir. Buraya gelişinizin en temel nedeni şüphesiz kadro sorununa çözüm getirmek içindir. Biz de yıllardır bu okul sistemimizi bunun için geliştiriyoruz. Ama sizde gereken gücü göremiyorum. PKK'nin gerçekten bir çizgi militanı nasıl olunur? Bu konuda iddianız zayıf! Kadronun temel özellikleri var –iddiası, azmi, ihtirası, kararlılığı, örgütsel boyutu, çaba yeterliliği, üslup hitabet özellikleri vb– bunlar aklınızdan bile geçmiyor. Bunun bir sonucu olarak da şu anda bütün alanlarımız tam bir kadro felaketini yaşıyor.

Hareketin büyümesi, sorunu daha da yakıcı kıldı. Hiçbir şeye hazırlıklı değilken, bir devlet kurmayla karşı karşıya geldik. Son Güney kargaşası, çatışmasında bir kez daha gördük ki, devlet kurmanın önündeki en büyük engel; klasik Kürt önderliğinin, ilkel-milliyetçi önderliğinin ta kendisidir. Hayretle dünya bunu gördü. Bu anlamda içimizde de iktidarlaşmanın önünde tek engel; PKK kadrosudur.

Dışımızda ilkel milliyetçi önderlik, içimizde yetersiz, dar kadro, bugün iktidarlaşmanın önündeki en büyük engeldir. Bu çok net. Gerek Güney savaşını değerlendirdiğimizde, gerekse bizim temel karargahlarımızdaki sorumlu kadroların görevlere yaklaşımından çıkacağımız biricik sonuç; "iktidarlaşmanın önünde nasıl engeliz, devlet çalışmalarının imkanlarına kavuştuğumuz halde bunları nasıl yerle bir ediyoruz" yaklaşımıdır.

Dünya kamuoyu şunu söylüyor; "Kürtler birbirleriyle savaşmayı ne kadar seviyorlar, devlet olmamak için ne kadar birbirlerine karşı direniyorlar." Bu olayı biz çok büyük çaba harcayarak aşmak istedik, ama çok tuhaftır ki, içimizde iktidar olmamak için bazıları ne kadar aşağılıkça ve alçakça direniyor. Kadrolarımız ne kadar silik! Ciddi iktidarlaşmayı kendisi için tehlike olarak görüyor. Eski ahbap çavuş dünyası, eski ağalık bile diyemeyeceğimiz dar köylü, küçükburjuva kendini kurtarma anlayışıyla, rahatlıkla kendini avutabiliyor. Nereden bakarsanız bakın, gerçekliğiniz önemli oranda bu sınırda cereyan ediyor.

Size göre bunlar normal! Bana göre ise dehşet verici, affedilmez yetmezlikler, hatalar, yanlışlıkları yaşatma anlamına geliyor. Çünkü sizin gerçekten ciddi bir siyasi deneyiminiz yok. Ne siyaseti! Siyasetin sadece lafını ediyorsunuz. Onun kuralına, onun adabına göre kendini ayarlayan, önde gelen kadrolarımız yok. Şu anda mevcut siyasal gelişmeleri hızla iktidara dönüştürme azim ve kararlılığını gösteren yok. Köylülerimiz nasıl günü kurtardıklarını tartışıyorlarsa, bir yılı kurtarmak onlar için en idealidir. Var mı ülkemizin geleceğini sağlama almak, bütün bir halk olarak selametimizi, özgürlüğümüzü sağlamak var mı? Yok! En çok ailesini veya birkaç komşusunu, akrabasını alırsa ne mutlu ona. Sizin de PKK içerisinde yaşadığınız gerçeklik budur. Kendini avunduracak, kendini kurtaracak bir çaba içinde olmak bunlar da en iyi niyetlisi oluyor.

Kürt erkeği dünyanın en zavallı tipidir

Partinin büyüklüğü için dönemin temel görevlerini yürütmesi için; "ben sorumluyum, başarmak için her şeyimi ortaya koyacağım" diyen ve bunu lafta bırakmayan, bir de bunun pratikleşmesini büyük çabayla, heyecanla yürüten böyle kadro bizde pek gözükmüyor. Her birisi köşesini genişletmeye çalışıyor. Diğerleri üzerinde etkinlik kurma, bölge içinde tekliği sağlamak şu anda temel kadro tarzı, ama en tehlikeli tarzdır da. Köşeni genişletirsen kaç para eder? Bireyciliği, tekliği kurdun! Kimin üzerine kuruyorsun? Yapı üzerine, halk üzerine. Kendini genişletiyorsun. Kime karşı? Parti içinde yoldaşlara karşı. Onların hakkını, onların gücünü sınırlandırarak, onların gelişmesini önleyerek. Hem de hiç farkında olmayarak... Belki hoşunuza gidiyor; "etkili olmam ne kadar iyidir" diyorsunuz. Etkili olma çabayla, çizgi temelinde olmazsa ve tüm partiyi büyütmeyi hedeflemezse, son sorgulama pratiklerimiz gösteriyor ki, kişi ne kadar çalışırsa çalışsın, ne kadar bilinçli de olursa olsun, partiye en büyük zararı vermekten kendisini alıkoyamıyor.

Birileri çalışmadan milyonların emeği üzerinde yaşamak istiyor, birileri oldukça çalışıyor, fakat bu sefer milyonların emeği üzerine kendi egemenliğini kurma hakkını kendine görüyor ve çoğunuz da buna ya seyircisiniz, ya alet oluyorsunuz. Parti kadrosu böyle olursa, o partide hiç düşmanın darbesine gerek kalmadan çözülüşün zemini sağlanmış olur. Ben kendinizi böyle katın, siz kattınız. Sizin için çizgi endişesi fazla önemli değil; "büyüklerimizdir, varsın böyle çalışsınlar" veya "ben de çalışıyorum, elimden geleni yapıyorum, ne gereği var ince eleyip sıkı dokumaya" diyorsunuz. Yine "alelusul geleneklerimize, atadan kalan usullerimize göre geçinir gideriz" diyorsunuz. Politika bunu affetmez. Bunu yoğunca yaşıyorsunuz.

Size göre normal olan, benim için dehşet vericidir. Bütün davranışların yüzde doksanı benim için kusurludur. Bizim için kusurlu olmayı da sıradan ele almalısınız. Çünkü bizim ölçülerimiz son derece siyasal ve siyasi terbiye ölçülerine göredir. Biz sizin baktığınız gibi olaylara, ilişkilere, süreçlere bakmayız. Kanıtlanmış, doğruluğu ve başarısı ortaya çıkmış tarzımız var. Bununla sizi yargıladığımızda bunları rahatlıkla söyleyebiliyorum, millet bayağı dalmış bu işe.

Biz Ulusal kurtuluş mücadelesinin boyutlarını yaydık, genişlettik. Bugün milyonlar kendisini bu mücadeleye katmış bulunuyor ve bu normaldir de. Başlangıç itibariyle herkesten iyi bir bilinç beklemek, neden kendini iyi eğitmedin, devlet adamı gibi hareket etmiyorsun demek gerçekçi değil, ama süreç içinde bu geri halinizle devam ederseniz, felaket o zaman başlar işte. Biz şimdi onu yaşıyoruz. Başlangıç için son derece doğal olan bu durum, olgunluk aşaması için en büyük tehlike oluyor. Farkında olmadığınız husus bu. Size göre başlangıçtaki genel doğrularla hareket etmek ve o etki altında yürümek normaldir. "Nasıl olsa böyle başladık" şeklinde, genellemeci, dogmatik arkadaşların esasta ileri sürdükleri ve sarıldıkları husus budur. Ama şu çok açık; gelişmeler o kadar hızlı ki, bu tip genellemeci yaklaşımlara bırakalım başarı fırsatını, ciddi bir engel olmaktan öteye şans vermiyoruz.

Devrim bir sanattır, siyaset bir sanattır. Sizin için bırakalım devrimin, siyasetin bir sanat olmasını; bir zanaat, yani bir köylü işi, aşiret işi kadar bile değer vermiyorsunuz. Eğitimi ihmal ediyorsunuz. Eskiden egemenlerin bir terbiye sistemi vardı. Çocuklarını yedi yaşından itibaren alırlar, eğitirler. Bu dönemin eğitimine bakın, inanılmaz bir incelikle yürütürler. Çin'e bakın, Ortadoğu'ya bakın, Avrupa'ya bakın; müthiş bir terbiye sistemleri var. Şimdi de burjuvazinin terbiye sistemleri var. Maalesef biz ne ilkçağda, ne ortaçağda, ne de yakınçağda kendi terbiyemizi kuramadık. Terbiye şurada kalsın, müthiş bir siyasi terbiyesizliği, siyasi yoksunluğu iliklerimize kadar yaşadık.

Dikkat edin her gün düşmanlarımız bunun propagandasını yapıyor, onlara hiç de siyasi terbiyeye gerek yok, onların yüzyıllardan beri devlet deneyimleri var. Devlet sınıfı başlı başına beşikten kendini eğitimle karşı karşıya bulur. Onların bizim gibi eğitime ihtiyaçları yok, çünkü gerçeği yaşıyorlar. Ama yine de okullarındaki eğitim hayret vericidir. Bizim elimizde böyle bir okul çıktı, onun da gereklerine siz uymuyorsunuz. Buradaki sınırlı terbiye olma işini bile savsaklıyorsunuz. Peki sorarım; acaba gerçekten iddianızda ciddi misiniz? Devlet kurmayı bırakalım, bir çadır bile kurabilir misiniz?

Yıllardır gerillamıza bir üs kurduramıyoruz. Dağlarımız her türlü üslenmeye müsait olduğu halde, bir üs geliştiremediniz. Naylon çadırdan öteye bir kuruluş gücünü ortaya koyamadınız. Bakın, en önemlisi de ruhunuza bakın, ordu ruhundan çok uzak. Laçkalık dört tarafınızdan akıyor. Sağlam bir duruş şeklini bile temsil edemiyorsunuz. Dökülmüş fakir fukaralar grubu olmaktan öteye geçemiyorsunuz. Bunların hepsi muazzam yetersizliklerdir. Bir toplantıya bile hakkını veremiyorsunuz ki, burada hepiniz iyi niyetlisiniz. Dediğim gibi, iyi niyet hiçbir şey ifade etmez. Zorla terbiye desek, o da pek mümkün değil. Zorla sizi terbiye etmekle, sizi dövmekle ne sağlayabiliriz? Zaten vuran size vurmuş, birkaç tokatta PKK atsa, daha çarpık olacaksınız.

İç eğitim aslında nefs savaşıdır. Ama onun da gücünü gösteremiyorsunuz. Sanki gereksizmiş, zorakiymiş gibi... Öyle değil. Kürt neden dünyanın en geri insan tipidir? Bakın bugün kendini terbiye edemediği için dünyanın ağzına dolanmış. Ben açık söyleyeyim; Kürt insanı, başta da Kürt erkeğini dünyanın en zavallı tipi olarak görüyorum. Kendini bir çocuk gibi bırakmış. Çağdaş ölçülerle kıyasladığımızda bir bebekten farkı yok. –İmkanım olsaydı da romanını yazsaydım diyorum.– Ama kendini çok olgun sayar, çok erkek gibi sayar. Halbuki bebektir, bir 'karıdan' daha acınacak durumdadır. Erkeklik veya yiğitliğin tanımı, dikkat edilirse er meydanlarında başarıyla boy göstermektir. Bizde siyasi meydanlarda, askeri meydanlarda –en değme olanlarımız da dahil– böyle başarıyla boy gösteren var mı?

Bu büyük bir sorundur. İçinizde 'benim gelişme iddiam var, ben kolay yaşamayacağım' diyenler varsa, ben onlara söylüyorum; tutarlıysanız, kendi kendinize karşı varsa bir yiğitlik iddianız, her zaman söylediğim gibi kendimi öyle ahım şahım görmüyorum, sadece yaptığım kendimi insan olarak biraz kurtarmak. Alay edilmekten, zavallı, acınası bir insan olmaktan kendimi kurtarmak için bu çabayı sergiliyorum. İnsanlığa karşı bir iddiam; ben de ciddiye alınabilmeliyim, benim de ciddiye alınacak bazı yanlarım olmalı, onun savaşını veriyorum, baştan beri kırk yıldır böyledir. Kendinize bakın; ben sizin yerinizde olsam kendimden müthiş korkarım, bu canavara bak derim. Bu bir abartma değil, bu bir gerçek! Çağın ötesinden gelen bir canavar, bazıları "nesli tükenmiş" der, bir yönünüz böyledir! Bütün yönleriniz böyledir demiyorum, ama ısrar ederseniz, siz de nesli tükenmiş bazı tarihi kalıntılar var, onunla bir halk nasıl anlaşılırsa, öyle değerlendirileceksiniz.

Kürt insanı kendine bakmaktan en çok korkan insandır

Şu hatayı yapamazsınız; "ben çağ insanı gibiyim" diyemezsiniz, çünkü öyle bir durumunuz yok. Bu büyük bir yanılgı, bir tuzak! Bunu bir defa başından itibaren reddedelim. Ayıp değil reddetmek. Adam değilken adam gibi kendini göstermek ayıptır. Benim gerçekliğimde en temel özellik yalın olmaktır, kendimi müthiş kandırtan özelliklere göre kandırtmamaktır. En önemli bir özelliğimiz bu. Sizdeki tam tersidir. Mesela savaşamayacağınız halde ne kadar savaşa yatkın, kadro olmadığınız, siyasi olmadığınız halde ne kadar iyi olduğunuzu, çok ayıptır söylemesi, bazı böyle horozlar gösteri yapmayı, tüylerini kabartmayı bu şekilde gösterme halindesiniz. Sizin gösteriniz bunu aşmıyor. Laf düzeyiniz, yaklaşım düzeyiniz bir abartma! Onun için 'derinleşmekten korkuyoruz' diyorsunuz, çünkü derinleşirseniz kendinizi göreceksiniz. Kendinizi gördünüz mü, dehşet verici zaaflarınız, zayıflıklarınız olacak. Şu anda Kürt insanı kendine bakmaktan en çok korkan insandır.

Bu edebiyatın işi, tabii ben bunu burada fazla açamam. Edebiyatçılarımız da yok maalesef. Bu tip öyle kitaplara mal edilebilir ki, çok traji komik kitaplar çıkar ortaya; öyle olmadığı halde, öyle olduğunu göstermek, her şeyiyle, gerçekle ifade tarzının ters olması, söz sahibi olmadığı halde öyle görükmesi, kendi gerçeğini örtbas etmesi vs. Sanattır bu, bizdeki yaşam sanatı! Neden? Çünkü zayıflıklar korkutuyor, gerçekler korkutuyor. Abartma sanatı doğaldır, çünkü korkmamak için gerekiyor.

Kendini kandırarak yaşamak da bir sanattır! Tespit edilmiştir. Zaten kendi kendini kandırmak başlı başına bir yaşam direncidir. Geri halkların mitlere sığınması, mitolojiye, bazı modası geçmiş inançlara aşırı sığınması neyin kanıtıdır? Bu gerçeklere yönelmekten korktuklarını gösterir. Sizin de bırakalım halkı, onun masumane inançlarıyla kendinizi kandırmanız budur. Parti ortamı ve siyasi gerçeklik, toplumlar açısından artık en kendini kandıramaz ve kandırılırsa feci sonuçları olan savaş alanıdır. Bu gerçeği kabul etmeniz gerekir.

Madem girdiniz bu alana, alanı tanıyacaksınız; tanımak yetmez, gereklerine göre rol alacaksınız, hem de müthiş. Hele savaş alanına gittiniz, savaş alanı ateş sanatını gerektirir. En basit bir hata can yakar. Dolayısıyla o konuda rolü daha da anlamlı oynayacaksınız. Bu yaklaşımı kendinize uygulayın, siz nerede, gerçekler nerede? Geriye ucuz ölümler, ucuz kayıplar ve kaçışlar, yerine getirilmeyen görevler çıkar. Suçlamalar, birbirine girmeler, eşeğini dövmeyen semerini döver, düşmanı yenemeyen kargaşayı kendi içinde geliştirir, düzeni geliştiremez. İşte sizin sorununuz bu! Sorunlarınıza inanmalısınız ve hiç olmazsa bu gençliğinizi bunun için adayacak gücü göstermelisiniz.

Gençsiniz, tekrar söyleyeyim ki, parti de size bir militanlaşma, kadrolaşma imkanı veriyor. Öncelikle kendi yalanlarınızla, uydurmalarınızla savaşın, onu adam akıllı yenin. Bazı doğrulara da mütevazıca, ama sarsılmaz bir bağlılık, ilgi ve iddia ile yaklaşım gösterin, belki bazılarınız kazanabilir. Ayıptır, bu basit, bayatlamış yaşama dayanarak yaşanmaz! Hele saflarımızda kabul edilmez. Ben tüm içtenliğimle şunu söylemek zorundayım ki, siyaset, savaş sanatı, bu tarzı, bu kişiliği asla kabul etmez, affetmez. Yani biz her şeyi aşiret işi gibi yürütüyoruz. İşin gerçek kurallarına göre yürürsek, içinizde sağlam biri kalmaz. Bu açıdan sabırlıyız.

Benim gibi birisi ortaya çıkmış, siyasi sanatla sizin gerçekliğinizi kaynaştırmak için her türlü yolu deniyor. Aslında başka bir siyasetçi böyle davranmaz. Kürtlerde de böylesi dikkat ederseniz çıkmamıştır. Ya bilinen tarzda halk yaşar, sözde önderlikler çıkar, en kötüsünden satar, bitirir; ya da herkes uyur, "bu bize göre değil" der. Tabii ben kendim ikisini de reddediyorum. Ne bu uyku tarzımızda kendi kendimizi ret, ne de o toplumsal sahte önderlikler adı altında daha da kötüye götüren tarz! Her ikisini de karşımıza aldık. Bu yüzden direniyorsunuz. En ince entrikacı direnmeler var, içimizde ve dışımızda kandırmacalar, saf saf yalanlar, zavallılar var, hepsini görüyorum. Çaresizlikler, ucuz ölümler bana göre bir yalan! Olmaması gerekirdi. Bu bir kader olmamalı.

'Dokunma bize, yüzyıllardan beri biz böyleyiz, hamurumuz böyle yoğrulmuş' diyorsunuz. Müsaade edin, bu hamuru bir de biz karıştıralım veya yeni bir hamurla sizi yoğuralım. Adam olduğunuza, yaşayabileceğinize inanıyorsanız bu yalana artık bir son verelim. Eğer bu yalana son verirseniz, adam gibi olmaya başlarsınız. Kafanız iyi çalışır, iradeniz gittikçe çelikleşir. Böyle kendini görevler karşısında kandırma, yetersiz kalma olmaz, olmaması gerekiyor. Ayıptır artık. Bu utanılası durumdan niye çıkmıyorsunuz?

Açık söyleyeyim; görev anlayışınız şu anda düşmanın da en çok güvendiği bir özellik oluyor. Bu adamların kendileri söylüyor, 'devlet kuracakları falan yok" diyor, tespit bu! "İlkel milliyetçilik kendini devletleştirmek değil, devletleştirmemek için her şeyi yapar, PKK'nin içindekiler de öyledir" diyor. "Bunların işi gücü birbirine girmek, bir iktidarsızlığı, sözüm ona iktidar savaşı gibi yaşamak" diyor. Tespit bu ve yerinde! İçinizde bazı dürüst ve gerçekten sözünün sahibi adamlar varsa, buna son verecekler, aksi halde insan sizi ne yapsın, sizi nereye koyalım? Utanmıyor musunuz kendinizden?

Gerçekten gidip nerede yaşayacaksınız? Ben halen utanıyorum. Bazılarınız belki alınabilir, her gün ben kendimden sıkılıyorum, utanıyorum ama, görüyorsunuz kendimi müthiş de zorlayarak, yine bir şeyler yapmaya çalışıyorum. Yaşam ancak beni bu kadar kabul edebilir veya ben yaşamı bu kadar kabul edebilirim. Mutluluğum budur. Biraz kendimle savaştım, kendimi aldatmadım. Bu beni tatmin edebilir. Size baktığımda tam tersini görüyorum; "kendimi iyi kandırdım, bak ne kadar kurnazım, ne kadar işimi yürüttüm" diyorsunuz, bunun üzerine dayalı hesaplar yapıyorsunuz. Koca bir ömür böyle geçiyor. Hiç hak-hukuk istemeyin. Böyle kendisine kıyanların dalga geçilmekten, alay edilmekten öteye bir gerçekliği olamaz.

Size açık söyleyeyim; "alem niye bizi ciddiye almıyor, niye bizimle dalga geçiyor" demeyin. Senin mentaliten, gerçekliğin öyle. Bugün dünya bunu açık söylüyor; "Kürt kendi kendini aşağılık duruma getirmiştir, bencil, çirkin hesap, kötü hesapların konusu yapmıştır" diyor. Doğru! Niye alemi sorumlu tutalım? Sen asgari kendi kendini doğru yola sokmazsan, tabi ki dövülmelisin, yerle bir edilmelisin. "Ben ağlarım" diyor, ağla! Allah belanı versin!

PKK özgürleşmenin adıdır

Bizim yapımız içinde de böyle. Halk olarak sadece ağlamıyoruz, kadromuzun hemen hemen hepsinin gözü yaşlı. Bu sizin alınganlığınız, sıkılganlığınız, daralmanız, tıkanmanız nedir? Bir ağlamadır gidiyor. Ben açıkça size söyleyeyim; ağlıyorsunuz, adını tıkanma koymuşsunuz, daralma koymuşsunuz, yüzeysellik koymuşsunuz, bunalım can sıkıntısı koymuşsunuz. Ağlamak da bu değil midir? Niye gizliyorsunuz? En önemlisi de, ağlamanın daha tehlikeli bir biçimi, kendini görevler karşısında sırt üstü bırakmadır. Bunlar bir gerçek, nasıl örtbas edeceksiniz? Onun için sorunlarınız ciddi. Açık söyleyeyim; içinizde bazı yiğit adamlar ve iddiası olanlar varsa, yanıltmadan bu çerçevede, kendine bir çıkış yaptırsın. Bu sahtelik üzerine büyüyemeyiz, temelsiz bina kurulmaz.

Ben bir özelliğimi daha söyleyeyim; benim kadar keyfi, özgür veya özerk yaşama ilgisi yüksek olan kişi yoktu diyebilirim. Herkes az çok anasının babasının kucağında olmaya özenirken, kendi sıcak yerlerinde yer aramaya çalışırken, ben tam tersi yola koyuldum. Bu çok özerk olmadır, çok keyfi yaşama yol açmadır. Sizin bu keyfi, bireyci yaklaşımlarınıza anlam vermek için söylüyorum; benim kadar bunu deneyen, benim kadar gözü pek olan yoktur. Ama görüyorsunuz, şu anda benim getirdiğim müthiş bir sistem. Sadece bir ulusal düzeyi değil, uluslararası düzeyde etkileyen bir sistem haline gelebildim. Keyfiyet yok, özerklik yok, müthiş bir sistem var diyorum. İçinde kolektivizm yürüyor. Neden? Çünkü şunu gördüm ki, özgürlük biraz böyle olmaktan geçer

Daha bizim o çocukluk dönemimizin gerçeklerine ulaşmamışsınız. Yani özerkliği de yaşayamıyorsunuz. Aile kültürü ile, düzen kültürü ile sakatlanmışsınız. Düşüncede hiç kıramamışsınız, yürekte de kıramamışsınız. İşte karşımıza "ben özgürlük istiyorum, özerklik istiyorum, keyfiyet istiyorum" diye çıkıyorsunuz. Ben de size büyük tecrübeme dayanarak söylüyorum; bunları istemek iyi de, büyük sisteme ulaşmaktan öteye, iradeleri birleşmekten öteye bunu gerçekleştirme şansı yok. Siz ise 'PKK özgürleşmenin adıdır, burada o kural tanımaz, keyfi istemlerimi yaşasam ne olur' diyorsunuz, o hatayı işliyorsunuz. Bütün bu hususlar, çok ciddi bir kadrolaşma sorununuzun olduğunu gösterir.

Madem bazılarınız, "hacca gidiyoruz" diye yanımıza geliyorsunuz, ben de yanıma gelmenin biricik anlamını böyle size vermeye çalışıyorum. Ne siz kendinizi kandırın, ne de ben sizi. Böyle ucuz kandırmaya da yeltenmemelisiniz. Nefret ediyorum çünkü, sille tokat girişmek istiyorum. Ama beni öyle anlayıp her istediğinizi dayatacak bir tip olarak da görmeyin. Biraz saygılı olun, terbiye ölçülerinde mümkünse kavramaya çalışın. Öyle karşınızda sizi anlamayacak, kendinizi dayattığınızda oyununuza gelecek kişi yok. Düşmanın bu kadar oyunlarını karşılayan biri, sizin basit oyunlarınız karşısında görmezlikten gelebilir mi? Ağlamayı, sızlamayı daha erken yaşlarında kendi kendine kesen biri, sizin bu ağlama, sızlamalarınızı nasıl kabul edebilir? Özgür yaşamayı en büyük tutku olarak değerlendiren bir Önderlik gerçeği, sizin bu boyun eğmeci, teslim olma tarzınıza nasıl anlam verebilir, nasıl kabul edebilir?

Buraya beni tanımaya geldiniz, ben de kendini tanıtıyorum. Tanımadıysanız tanıyacaksınız. Size zorla çağrı yapmadım, kendiniz koşa koşa neredeyse bir karasevdalı gibi bize geliyorsunuz. Ben de gerçekliğimi anlatmak zorundayım. Şeker şerbet dağıtacak halim yok. Varsa bir bireyciliğiniz, onu da elinizden alacağım öncelikle. Varsa küçük, keyfi istemleriniz hepsini sizden alacağım. Sizi sadece ve sadece genel bir halk iradesinin düşünce ve savaş gücü haline getireceğim. Zaten siz de "savaşa gidiyorum" dediniz. Belki lafın içeriğini bilmiyordunuz, bu lafın içeriğini öğretmek zorundasınız.

Burada ne ben, ne siz yalancı olamazsınız. 'Yakma bizi, yapma biz çocuğuz, Kürt bu kadarına dayanmaz' derseniz, açık söyleyeyim ben öyle Kürt'ten değilim. Yansanız da, yakılsanız da, kesinlikle benim gözümden bir yaş bile akıtamazsınız. Bu konuda hiç acımam yok.

Şimdi bakıyorum, bu duvara çarpıyorsunuz, sıkılıyorsunuz. Önceden anlayıp adım atacaksınız. Ben size PKK'yi tanımadan katılın dedim mi, size yaşamı şirin gösterdim mi, çocuk keyfinize göre her şeyi bulabilirsiniz dedim mi? Bakın, bütün değerlendirmelerimiz, gerçeklerimizi dallandıra budaklandıra anlatmaktır. Umarım artık bizi biraz ciddiye alırsınız. En az geliş amaçlarınızın içeriğini doğru bellersiniz. Varsa gücünüz, biraz ilerlersiniz. Yiğit olmaya çalışırsınız. Adam olmakta iddialısınız, ben böyle olmanızı şiddetle isterim. Ne size bir kötülüğü yakıştıralım ne de siz bana doğru olmayan bir yaklaşımda bulunun. Bizi de başka tür yaklaşım kurtaramaz. En değerli, yerinde yaklaşım bu yaklaşım türüdür. Yaşınız çok genç, biz hala bu heyecanı, bu iradeyi gösteriyorsak, siz neden göstermeyeceksiniz?

Yalnız bir şey daha isteyeceğim, bu sefer eskiden bolca yaptığınız gibi, 'çok ciddi yetersizliğimiz, içine düştüğümüz uzlaşmacılıklar' derseniz; bizim de ilgilenme sabrımız vardır, yeniden bunu ele alamayız, çünkü artık yok o sabır. Bu aşamadan sonra, artık bu sabrı size gösteremeyiz. Bir yere atılırsınız. Çok iyi öğreneceksiniz, bu sizinle ilgilenmemizi devam biçiminde bir sonuca yol açar. Yok, bıktırıcı davranışlarınızı dayatırsanız; bıktırıcılık, yaptığınız tahrikçilik, bile bile kendini dayatma değil, doğru anlama, ciddi bir yeterliliği yakalamamadır, bunu da göstermeyeceksiniz. Gerçek adam olma böyle yürür.

Siz savaş meydanına geldiniz. Beni sıradan bir adam yerine koyamazsınız. Adı sanı belli olan bir kişiyim artık. Dünya da artık bizi öyle kabul ediyor. Ben çocukça nasıl oynayayım? Sizin bu bebek yaklaşımlarınızla nasıl kendimi kandırayım? Adam olmak zorundayız, hem de alelacele. Halk çocuklarısınız, öyle arkanızda bir sermaye dünyası yok. Benden daha fazla desteksiz, dayanaksız birisiniz. Varsa yaşam umudunuz, her şeyinizle yükleneceksiniz bu gerçeklere. 'Ben de iş bitmiş' diyorsanız, bir yere yığılın, yaklaşmayın bu meydana. Önderlik gerçeğini tabii ki anlayacaksınız. Amansızlığı ile, kuralları ile, bir yerde kendini hiçe sayarcasına yaşamak denilir. Gerektiğinde tüm bu özellikleri kazanırsanız, Önderlik gerçeği ile yürüyebilirsiniz.

> "Kendini kandırarak yaşamak da bir sanattır! Zaten kendi kendini kandırmak başlı başına bir yaşam direncidir. Geri halkların mitlere sığınması, mitolojiye, bazı modası geçmiş inançlara aşırı sığınması neyin kanıtıdır? Bu gerçeklere yönelmekten korktuklarını gösterir. Sizin de bırakalım halkı, onun masumane inançlarıyla kendinizi kandırmanız budur. Parti ortamı ve siyasi gerçeklik, toplumlar açısından artık en kendini kandıramaz ve kandırılırsa feci sonuçları olan savaş alanıdır. Bu gerçeği kabul etmeniz gerekir"

> "Devrim bir sanattır, siyaset bir sanattır. Sizin için bırakalım bunların bir sanat olmasını; bir zanaat, köy, aşiret işi kadar bile değer vermiyorsunuz. Eğitimi ihmal ediyorsunuz. Eskiden egemenlerin bir terbiye sistemi vardı. Çocuklarını yedi yaşından itibaren alırlar, eğitirler. Bu dönemin eğitimine bakın, inanılmaz bir incelikle yürütürler. Maalesef biz ne ilkçağda, ne ortaçağda, ne de yakınçağda kendi terbiyemizi kuramadık. Terbiye şurada kalsın, müthiş bir siyasi terbiyesizliği, yoksunluğu iliklerimize kadar yaşadık."

Sürekli mücadeleciliği kişiliğime egemen kıldım

Bütün bunları burada öğrenmelisiniz. Hem de çok ciddi öğrenmelisiniz. Ben öğretmeye hazırım. Ben gerçekleri büyük tartışmaya hazırım sizinle, hem de hiç sınır koymaksızın. Ayıbı, saklısı olmaksızın. Ama siz de biraz ciddi ve sözünün adamı olabilecek yeteneği, namusluluğu göstermelisiniz. Bu kandırmacalardan nefret ediyorum, siliklikten, böyle sözünün sahibi olmamaktan nefret ediyorum. Kendini başarısızlığı belli olduğu halde ısrarla dayatmaktan nefret ediyorum. Çünkü bu yaklaşımlar gelişmelerin önünü keser, kişiyi büyütmez. Böyle birçok özellikleriniz var, bunları bırakacaksınız. Bu okulun değerine inanmalısınız.

Tamam, burjuva okulları gibi belki bizim mekanlarımız yok, ama mühim olan ruh ve düşünce dünyamızın eğitimidir. Mekanların bu eğitimlerde fazla etkisi yoktur. İskender de Aristo okulundan geçmişti, ama dünyayı fethetti. O okul da böyle bir bahçeli okuldu. Burada şekil o kadar belirleyici değil. Okul sistemimizin gereklerine bağlı kalırsanız eğer, büyük komutanı da, büyük düşünce adamını da, politikacıyı da, ahlakçıyı da ortaya çıkarabilirsiniz. Komple bir okul. Her konuda hem aydınlatıyor, hem dönüştürüyor.

Bu temelde ben bu devremize, yeni gelenlerimize hoş geldiniz diyorum. Şunu hepiniz iyi bilin ki, doğru geldiniz, doğru katıldınız ve bundan sonra da daha doğru katılmayı esas almalısınız. Başka şeylere de ilgi duymayın. Savaş ilgisi, mücadele ilgisi en değerli kişi özelliğidir. Mücadelecilik ilgisi, mücadelecilikte başarı tarzı en değerlidir, bunu vereceğiz size burada. Bitmez tükenmez bir mücadeleci olma ve onun başarı gerçeğini yakalamadan daha değerli ne var ki? Şunu büyük bir güvenle söylebilirim ki, bu mücadeleci kişilik, maddiyatı da, maneviyatı da yani bir bütün olarak her şeyi de getirir. Bunun dışındaki ise her şeyi kaybettirir. Herhangi başka bir istediğiniz, 'şu da olsa, şöyle de bir şeye bağlansam ne olur' yaklaşımınız kaybettirir.

Kendi deneyimimi size anlattım; beni ben yapan, mücadeleci olmayı ve onun başarı ifadesini yakalamayı bilmemdir. Benim tüm marifetim budur. Sürekli mücadeleciliği kişiliğime egemen kıldım ve tarzımı da çok duyarlı, çok amansız, inatçı ve doğruları kendine mal edeni yarattım. Bu temelde karşımıza aldığımız her insanı, her ilişkiyi binde bir ihtimal dahilinde bile olsa, lehimize kullanmayı bildiğimiz için, işte bu gelişmeyi ortaya çıkarabildik. Bunu da burada öğrenebilirsiniz. Bu da en büyük öğrenmedir.

Başka bu ülkede nerede öğrenebilirsiniz, hangi özellikle yaşamı kazanabilirsiniz? Ben büyük bir heyecanla hala bu öğrenme işi içindeyim. Düşünün, siz daha yeni başlıyorsunuz. Benim için böyle öğrenme mücadeleciliği daha biraz geliştirme, inanılmaz bir tutku ve heyecan kaynağı. Durursa ben de yaşam durur. Mesela dikkat edin, şu anda en büyük heyecan konusuyuz. Mücadele her an herkesin yüreğini hoplatıyor. Ama ben halen yetersiz buluyorum. Daha büyük mücadelecilik, daha fazla hareketlilik, daha fazla koparıcılık, daha fazla başarı diyorum ve yerimde duramıyorum. Sizin bazı küçük başarınız bile yok, kendinizi bile kazanmamışsınız, nasıl yerinizde duruyor, bu yaşamı kabul ediyorsunuz? Ben bunu her zaman hayretle soruyorum, bu insanlar neden böyle durabiliyor? Büyük başarı olmadığı halde, yaşamı neden böyle götürmeye cesaret ediyorlar. Bu kadar da desteğimiz var size.

> Kürdistan'da gerillacılık müthiş bir şey. Kürdistan tarihinde ilkel bir isyandan öteye hiç birisi ne düşüncede, ne yürekte aslında mücadeleci olmayı becerememiştir. Her isyan edenin de başına felaket yağmıştır. Tarihi öğrenmişseniz, görürsünüz. Kürt tarihinin en temel özelliği; baş kaldırma ve ezilmedir, hatta daha kötü bir duruma düşmesidir. PKK tarihine bakarsınız; bunun bir tersi gerçekleştiriliyor. Bu önemli bir sonuçtur. Çünkü yegane bir gelişme yolu yok. Kurtulma şansınız, yaşamanız sanırım bu örnekle biraz bağlantılı olacaktır. Kürt olayında başka yer yok.

Kimse halen bizim elimizden tutmuyor. Benim bütün rakiplerim aleyhimde oyun yaparlar, hatta dostlar, hevaller de dahil. Ama ona rağmen görüyorsunuz, kendimizi nasıl yürütüyoruz? Bizim mücadeleye sunduğumuz hep destektir. Almıyoruz, hep veriyoruz. Hiç olmazsa almasını bilin, kendinizi hiç olmazsa güçlendirin. Bunu da yapmazsanız, sizin ne bu dünyada, ne de öte dünyada yeriniz vardır.

Her yerde hakaret, her yerde tokat sizin en doğal göreceğiniz, yaşamınızın bir karşılığıdır. Nereye giderseniz bir iki tokat yersiniz. Çünkü siz bunu hak etmişsiniz. Maddi tokat, manevi tokat, tokadın bin bir biçimi vardır, hepsini de yiyeceksiniz. Suçu da başkasında aramayın, kendinizde arayın. Kendini kurtarmanın tek yolu benim biraz denediğim yoldur; mücadeleci başarı yolu. Biraz rahatım şu anda. Zaten eskiden yaşayamıyordum. Yaşayamaz durumdaydım, ama günümüze dek nasıl yaşamayı becerebildim? Bunun hikayesi çok ilginç, mutlaka öğrenmelisiniz.

Bazen düşüncelerim beni kıvrandırdı, bazen ekmek kavgam beni kıvrandırırdı. İlk dönemlerde şu ekmek parçasını nasıl yakalayacağım derdim, kıvranırdım, deli olurdum. Bir kuruş parayı nasıl bulacağım, şu bilimi nasıl öğreneceğim, en son şu allahı nerede bulacağım? Kıvrandırırdı, kıvrandırdı ve düşmek üzereydim. Daha sonra sosyalizm, siyaset, en son sizin bu gerillacılığınız kıvrandırıyor.

Kendi yaşamımı özgürlük seçeneği olarak değerlendiriyorum

Kürdistan'da gerillacılık müthiş bir şey. Kürdistan tarihinde ilkel bir isyandan öteye hiç birisi ne düşüncede, ne yürekte aslında mücadeleci olmayı becerememiştir. Her isyan edenin de başına felaket yağmıştır. Tarihi öğrenmişseniz, görürsünüz. Kürt tarihinin en temel özelliği; baş kaldırma ve ezilmedir, hatta daha kötü bir duruma düşmesidir. PKK tarihine bakarsınız; bunun bir tersi gerçekleştiriliyor. Benim tarihime bakmalısınız, "halen yaşıyor" gibi bir sonuca varırsınız. Bu önemli bir sonuçtur. Çünkü yegane bir gelişme yolu yok. Kurtulma şansınız, yaşamanız sanırım bu örnekle biraz bağlantılı olacaktır. Kürt olayında başka yer yok.

Mesela içimizde bazı anlı şanlı arkadaşlarımız var. İnceliyorum onların durumlarını; kesinlikle bunlar bizim gerçekliğimize, parti gerçekliğimize göre yaşayamazlar diyorum. Bunlar egemen sınıfın, egemen ulusun bir tarzını amansız dayatıyorlar, hem de farkında olmaksızın. Çoğunuzun durumu öyle. Özgürlük seçeneğimize göre yaşam gücü gösteren sanıldığından daha azdır, yoktur belki de. Ben zor da olsa biraz deniyorum. Çünkü şu anda beni en çok bağlayan bu. Bazılarınız şu anda bana öykünüyorsunuz, özeniyorsunuz veya anlamaya çalışıyorsunuz. Bu gerçeklik böyle bir gerçekliktir. Dediğim gibi, çok kolay karşıladınız. Bu yalnız silahlar, gerillacılık meselesi değil. Size anlatsam, kafanıza nasıl sığdıracaksınız bilemiyorum. Bir silah edinme faktöründen tutalım bir cesaret faktörünü geliştirmeye kadar bunların hepsi çok büyük çaba ister. Benim korkum şu; bu mücadele gerçeğini anlamadığınız için cesaretli ve silahlı yürüyorsunuz. Hikayesi bilinmediği için felaket getirecek, bunu kırmaya çalışıyoruz.

Öğrenemiyorsunuz, aslında öğretiyoruz. Hiçbir şey yapamayacaksak, orduya hak veriyoruz, 'senin bu işin olmuyor sayın Başkanım' deyin, 'senin bu hikayen tutmuyor, yaşamımızı kurtarmıyor' deyin, kesinlikle sizi cezalandırmayacağım. Birkaç kuruş bilet parası veririm, geldiğiniz yere gidin. Olmuyorsa ben ne yapayım? Ayıp da değil. Ama olurmuş gibi kendini göstermek, yaparmış gibi göstermek tam bir işkencedir. Şu anda siz yalnız düşmanın işkencesi değil, PKK içinde de işkenceciliği temsil ediyorsunuz. Yani işkenceli yaşamı! Hem kendine, hem de birbirlerine işkence etmeyi. Hiç olmazsa bunu bırakmalıyız. Kendinize işkence ettirmeyin. Neden bu kadar tutuklanıyorsunuz, dayak yiyorsunuz. Yaşamın kendisi de bir işkence bizde. Yaşadınız zaten, ülkeden gelenlerin şahsında bu çok daha iyi belli oluyor, mahvolmuşsunuz.

Beni çok görmek istiyorlarmış. Ben biliyorum niye çok görmek istiyorlar. Hesap sormaya geliyorlar çoğunlukla, "neden bizi bu hale düşürdün" diye. Geçen devrelerde bir arkadaşımız 'kendimizi bela etmeye geldik buraya' diyordu. Bravo dedim kendisine, doğruyu söyledi. Ne yapayım diyorum? Yine kendisine göre yalancı bir ahlaki yapısı var, "ölsek de bırakmayız" diyor. Çok ilginç bir ikiyüzlülük! Hem belalı bir durumu var, hem de bırakmıyor. Tıpkı eski toplum gerçekliğimiz gibi.

Ben kesinlikle bu durumu normal göremem. Yapamıyorsan uzak dur. Örf ve adetlere göre neden "varım" diyorsun? Bu iş çok ciddiyet istiyor. Biraz da çıkar var, erken iktidar olanakları var. Ben ona da şu karşılığı verdim, küçük bir memurken veya köyümüzde tarla işleriyle uğraşırken içtiğimiz bir tas ayranın, yediğimiz bir pilavın tadını hiçbir yerde bulamıyorum. Bırakalım erken iktidar hastalığını, her şeyin tadı bile kalmamış. "Yok, PKK'de para var, yaşam var, maddiyat var" diyor. Nereden çıkartıyorsunuz? Burada her şey amansız bir savaşçılıktır. Bazıları da böyle kalmaya çalışıyor. Yanlış! Başını belaya sokuyor. Yaşar gibi gözükmek başını belaya sokmaktadır. Sizi uyarıyorum, böyle kalmayın.

Ben hikayemi size her zaman anlattım, hiç örtbas etmedim ve halen de hikayeyi sürdürüyoruz. Köylülerimize göre değerlendirmekten tutalım sömürgeci devlete kadar, hatta sizin yaklaşımlarınıza kadar anormaliz, deliyiz, işlerinizi bozan, yaşamınızı zorlayan bir gerçekliğiz. Bunu itiraf ediyorsunuz. Tabii bana göre durum daha değişik, kendi yaşamımı özgürlük seçeneği olarak değerlendiriyorum. Şu anda biraz ilgisi yüksek bazı başarıları da beraberinde getiriyor. Şimdi buna sahip çıkın diyoruz. Gelişinizi özgürlük seçeneğinize göre belirlemeye çalışın. Bu büyük yalanı böyle ortadan kaldıralım. Kendi anlayışıma göre, benden beklentilerine göre başka da bir şans göremiyorum. Daha iyi marifeti olan varsa ortaya çıksın, biz onu da alkışlayalım. Yeter ki, yıkmayacağına, daha iyisini ortaya çıkaracağına dair bizi ikna etsin, kesinlikle öylelerine canı gönülden bağlı olacağız, değer vereceğiz ve hizmetine gireceğiz.

Görüyorsunuz ki, bunlar çok önemli gerçekler. Bu temelde hoş geldin demek yerindedir ve biraz da ciddiye alın, klasik usullerle beni ve kendinizi kandırmayın. Bana göre çok şey var, klasik usullere göre iyi bir sofra kurmayız, ama ideolojik politik soframız çok zengin, askeri soframız da çok zengin, büyük yiğitlikler çıkabilir. Yanlış geldiyseniz, hemen kendinizi doğrultun. Bu da iyidir. "Neden başka tür bizi karşılamıyorsun, bunları niye söylüyorsun bize, başka bir yaşam yolu çok mu?" demeyin. Yok! Ben de bulamadım. Milimi milimine hesap kuruyorum, yok! Tek yol bu! En büyük tecrübe sahibi benim, ben milyon kere tekrarlıyorum bazı kelimeleri, nasıl dayanabiliyorsam, siz neden dayanamayacaksınız.

Bir karış yol alamadınız. Hele bir içine girin, hele heyecanlanın, hele tartışın, hele bir de savaşın, ondan sonra başka bir şey yok mu deyin. Yapmamışsın, tatmamışsın bir şeyi, atıyorsun. Ağzına al, biraz ye iç, ondan sonra hakkında bir şeyler söyle. Savaşmayacaksınız savaştan bıkacaksınız, örgütlenmeyeceksiniz örgütlenmeye karşı olacaksınız, siyasileşmeyeceksiniz, hatta siyasileşmekten kaçacaksınız; bunlar yalan, sahtekarlık! Size bunları bırakın diyorum. Örgütlenmenin ve siyasileşmenin büyük gücünü gururunu, askerileşmenin büyük heybetini, zevkini yaşayın, ondan sonra birbirimizi değerlendirelim.

Umarım bu sefer tamı tamına böyle yaklaşırsınız ve çok ciddi kadrolarımız olarak, çok önemli görevlerin yürüyüşçüleri olursunuz. Bu da sanırım kendimize yapacağımız en büyük iyilik, hatta tek saygınlıklı yaklaşımdır. Ben dünyayı da, düşmanı da iyi tanıdım. Bunun dışında iyiliğin, saygının yerini göremedim. İnsanımıza yapabileceğimiz tek iyilik ve saygı gerçeği, bundaki büyük ısrar ve başarı ifadesidir.

5 Eylül 1996

MİLLİYETÇİLİĞİN PANZEHİRİ ÖRGÜTLÜ KADINDIR

Demokratikleşme süreci, ayrılıklar ve farklılıkların öne çıkarıldığı, gelişmelerin ayrılığı öne çıkararak yaşandığı bir süreç değildir. Bu açıdan ayrılma, sınırlar çizme ve çatışmaya girme yaklaşımı yerini daha farklı bir yaklaşıma bırakmıştır. Artık birlik yönlerini arama ve birleşmeyi esas alma, farklılıkları öne çıkarma yerine benzer yönleri ortayla çıkarma, birlikte yaşama yollarını ve imkanlarını arama ve bunu toplumların gelişiminin temel siyaseti kılma öne çıkmaktadır. Buna göre bir siyaset belirleme ve hakim kılma, bunun mücadelesini yürütme esastır. Demokratikleşmenin yolu böyle bir siyaset izlemekten geçmektedir.

Kürt toplumu açısından ulusal gelişmenin böyle bir siyasetle geliştirilmesi ve çözüme kavuşturulması esastır. Toplumun ulusal ve kültürel gelişimi, onun demokratik yaşamının ve demokratik çerçevede örgütlülüğünün geliştirilmesiyle olacaktır. Ulusal mücadelenin önde tutulduğu süreçlerde yaratılan ulusal gelişme belli bir düzeyi yakalamış ve Kürt toplumu açısından önemli bir niteliği açığa çıkarmış durumdadır. Bunun örgütlendirilmesi, daha kalıcı kılınması ve içselleştirilmesi gerekmektedir. Bu da bireyin ve toplumun demokratikleştirilmesi, toplumun demokratik yaşamının geliştirilmesi anlamına gelmektedir. Demokratik örgütlülük ve katılımcılık ne kadar güçlü olursa ulusal kişilik ve ulusal yaşam da o kadar gelişme kaydedecektir.

Siyaset bunun üzerine kurulacaktır. Çözüm siyasetinin siyaseti, demokratik siyaset, sürecin kendisi demokratik gelişme sürecidir. Ulusal gelişme düzeyini daha ileriye götürebilmek ancak demokratik açılımla olacaktır. Artık ulusal sorunda çözüm, kopuştan ve sınırlar çizmekten değil; birbirini anlamaktan, kabullenmekten ve bir arada demokratik yaşamı kurup geliştirmekten geçmektedir.

İlkel milliyetçi çizgi çözümsüzlük çizgisidir

Değişim zorunluluğunun iki temel kaynağı vardır. Bunların birincisi dünyadaki gelişmeler, diğeri de her toplumun geçen süreç içerisinde mücadeleyle ve çabayla ortaya çıkardığı gelişmelerdir.

Bu temelde toplumun demokratikleştirilmesi, örgütlülüğünün sağlanması, siyasetin ve devletin demokratikleştirilerek değişik kesimlerin katılımına açık hale getirilmesi, toplumun ekonomik, sosyal ve kültürel gelişiminin daha da ileriye götürülmesi ancak bunun önündeki engellere karşı tüm toplumun katıldığı değişik biçimlerde ve değişik örgütlerle yürütülen siyasal mücadeleyle sağlanacaktır.

Mevcut durumda demokratik siyasal mücadele, demokratik kurtuluş sürecinin birincil mücadele biçimidir. Burada kitlelerin yasal örgütlülüğe ve çerçeveye dayanmayan, yasal çerçeveyi kullanmakla beraber, onu aşan, toplumun kendi öz bilincine ve örgütlülüğüne dayanan siyasal eylemi gündeme girmektedir. Serhildan yöntemi demokratik kurtuluş stratejisini hayata geçirebilecek olan esas mücadele yöntemidir.

Serhildan düzen sınırlarını aşan ve onu değişime zorlayan bir mücadele ve örgütlenme tarzını ifade eder. Halkın bu biçimde örgütlendirilmesi antidemokratik çitlerin parçalanması ve örgütlülüğün güçlenmesi, toplumun demokratik yaşamının gelişmesi demektir. Serhildan hareketimiz uzun süreliliği içermek, değişik

"Mevcut durumda demokratik siyasal mücadele, demokratik kurtuluş sürecinin birincil mücadele biçimidir. Burada kitlelerin yasal örgütlülüğe ve çerçeveye dayanmayan, yasal çerçeveyi kullanmakla beraber, onu aşan, toplumun kendi öz bilincine ve örgütlülüğüne dayanan siyasal eylemi gündeme girmektedir. Serhildan yöntemi demokratik kurtuluş stratejisini hayata geçirebilecek olan esas mücadele yöntemidir."

aşamaları öngörmek, farklı mücadele biçimleriyle birlikte var olmak ve onlardan beslenmek durumundadır. Biz serhildana sistemin demokratik değişimini yaratma görevini yüklüyoruz. Bu bir anda ve bir eylemle mümkün değildir. Bu yüzden serhildan hareketimizi uzun vadeli, belli bir sürece yayılan, kesintisiz süren ve belli aşamalardan geçen, hem toplumun demokratik örgütlülüğünü ve hem de düzenin demokratik değişimini gerçekleştirme görevini yerine getiren bir hareket olarak ele alıyoruz.

Serhildan hareketi değişik eylem biçimleri olan, değişik aşamaları ifade eden ve farklı kesimleri içine alan bir harekettir. En basit eylem biçimlerinden en kapsamlı eylem biçimlerine kadar her türlü kitle eylemselliğini öngören bir harekettir. Yine en geniş, çıkarı demokrasiden yana olan tüm kesimleri kapsayan bir harekettir.

Bu dönemin siyaseti, demokratik gelişme ve kurtuluş siyasetidir. Başka türlü bir yaklaşım ve siyasetle Kürdistan ve bölgede yaşanan hiçbir soruna çözüm bulunamaz.

Dar ulusalcılık, aşiretçi feodal yaklaşımlarla çözüm gelişemez. Dış güçlere dayalı bir yaklaşımla, siyasette işbirlikçilikle de çözüm olmaz.

Dolayısıyla toplumların hem tek tek gelişimlerini sağlayacak, hem de birbirleriyle yeniden doğru temelde ilişki ve işbirliğini ortaya çıkaracak bir siyasete ihtiyaç vardır. Bu da demokratik siyasettir. Bu nedenle çelişki ve çatışmaları ortadan kaldıran, ona neden olan sorunları çözmeyi ve demokratik birliği esas alan bir siyaset temel gelişme ve mücadele siyasetidir.

Bu temelde halkın örgütlendirilmesi ve eyleme kaldırılması gelişme gösterdiği oranda zafer kazanılabilir.

Geldiğimiz aşamada serhildan hem örgütlenme hem de eylemsel alanda sınırsız bir biçimde tüm halkı içine alacak düzeyde bir anlam ve kapsam kazanmıştır. Ve yaşadığı sorunların başında mücadeleden derinden etkilenmiş, bilinç düzeyi yüksek kesimi yeterli örgütlülükle, sürekli eylem yeteneğine kavuşturulması sorunu gelmektedir.

Siyasal mücadelenin kadrosu tamamlayıcı değil, belirleyicidir. Halkın bilinçlendirilmesi, örgütlendirilip eyleme kaldırılmasının sorumluluğu ona yüklenmiştir. Bu nedenle kadronun belirleyici rolünü kavrayarak yaklaşım ve çabalarını buna uygun düzenlemesi gerekmektedir. Orta sınıf özelliklerinden kaynaklanan bürokratizm ve sınırlı devrimcilik yetkicilik, ben merkezcilik vb anlayışlardan kurtulması gerekir. Bunları aşarsa, daha geniş kitlelere açılım, örgütlülük ve eylem düzeyini yükseltme gerçekleşir.

Demokratik siyasal mücadelenin sıradan bir bilinçle başarısı beklenmemelidir. Sabır, kararlılık ve çok yönlülük, yaratıcılık, süreklilik gibi özellikler isteyen bu mücadele bilinçli kitle gerçeğini dayatır. Bu temelde yürütülecek çalışmaların eğitici yönü ön plandadır. *"Eylem bilinci, bilinç eylemi yaratır"* formülüne uygun olarak halkı eylem içinde tutarak eğitme çizgisi uygun bir yaklaşım haline getirilmelidir.

Türk devleti çözümsüzlüğü bir çözüm gibi dayatıyor

Gelinen aşamada serhildanın Türkiye'deki inkar sistemini bu düzeyiyle kıramadığı, zihniyette ve sistemde Türkiye'de yöneteni ve yönetileni ile ortak yürünecek, demokratik kuruluşu gerçekleştirecek bir değişimi yaratamadığı ortadadır. Serhildan stratejisini tam çözümlemiş, özümsemiş, ona hakim olmuş, onu örgütlemiş, onu yürüten bir duruşu açığa çıkaramadık. Dolayısıyla bir stratejiye bağlı, birbirine eklenen, üst üste binen, biriken bir taktik mücadeleyle serhildanı yürütemedik. Bu yetersizlikleri kapsamlı olarak değerlendirdik ve bugüne kadar yürüttüğümüz serhildan çalışmalarından çıkardığımız deneyimlerle ***"Barış İçin Demokratik Çözüm Kampanyası"***nı bu önemli tarihi kesitte planladık.

Bu kampanya ABD'nin Irak üzerinden bölgeye müdahale gerçekleştirdiği ve buna karşı direnişlerin geliştiği, dolayısıyla Türkiye'nin yeni bir yol arayışı sürecinde olduğu bir süreçte gündeme geldi. 1 Ekim ve 1 Aralık tarihleri arasında gerçekleştirilen kampanya, AKP hükümeti ve derin devletin savaşı kışkırtan politikalarına karşı barışa bir şans tanımak, savaş rantçılarını teşhir etmek ve Kürt sorununun demokratik çözümünü sağlamayı hedefledi. Bu kampanya, ana hedefe bağlı olarak, KADEK'in IV. Yönetim Kurulu Toplantısı'ndan sonra yayınladığı ***"Yol Haritası"***'nın birinci maddesinin pratikleştirilmesi için imkanları oluşturma, mümkün olan en geniş kesimleri, bugüne kadar sorunla ilgilenmeyen çeşitli çevreleri de harekete geçirip sürece dahil ederek olası saldırıları püskürtmeyi, yine rejimin Irak'a asker göndermesini engelleme gibi görevleri başarmayı önüne koydu. Bu anlamda kampanya aslında Kürt özgürlük hareketinin bölgeye yönelik alternatif müdahalesi olarak ta değerlendirilebilir.

KADEK, PKK'nin başlattığı tek taraflı ateşkesi aldığı bir kararla sürdürmeye devam ediyordu. Ancak rejimin ve hükümetin inkar ve imha siyasetinde ısrar etmesi, bu çerçevede Önderlik üzerinde tecridi ağırlaştırması üzerine yeni bir durum değerlendirmesi yapma gereği ortaya çıktı. Yapılan durum değerlendirmesinde artık tek taraflı fedakarlıklarla rejimin saldırılarının durdurulamayacağı, demokratik çözümün geliştirilemeyeceği sonucuna varıldı. Özgürlük hareketi ve halk olarak duyulan sorumluluğun gereği, savaşın bir daha yaşanmaması için, kitleleri konu hakkında bilinçlendirip duyarlı kılmak için böyle bir kampanya başlatıldı. Çözüm imkanları varken, çözümsüzlüğün de bir çözüm olarak rejim tarafından dayatıldığı bir ortamda savaşın yeniden başlaması halinde bunun eskiyi fazlasıyla aşan bir kapsamda olacağı varsayılarak, bu kampanyayla bu durumun önü alınmak istendi.

Herkesimin bu kampanya temelinde özgün etkinliklerle somut taleplerini kampanyaya paralel formüle etmesi amaçlanmıştı. Çünkü barış ve demokrasi paydası tüm kesimlerin ihtiyaçlarını ifade eden kapsayıcılığa sahipti. Yaratıcı yaklaşımlarla çocuklarını faili meçhul cinayetlerle, ya da savaşta kaybeden anaların talepleri; emeğinin karşılığı kesilerek savaşa aktarılan Karadenizli, Egeli emekçilerin talepleri; köyü yakılarak göçertilen insanlarımızın beklentileri; kendisinden çalınan parayla yolsuzluğun, rantçılığın palazlanmasına öfkelenen geniş yığınların talepleri ortaklaştırılarak Türkiyelileşme hedeflenmekteydi.

Kampanyanın değerlendirilmesine geçmeden önce kısaca da olsa bir kampanya örgütlemenin ve yürütmenin temel ölçüleri üzerinde biraz durmak istiyoruz.

Birçok konuda kampanya örgütlendirilebilir. Herhangi bir eşyayı tanıtan reklam kampanyasından tutalım, bir olumsuzluğu teşhir etme, yardım toplama, bir konuya dikkat çekme vb kampanyalar olabilmektedir. Bizim yürüttüğümüz kampanya ise siyasal ve toplumsal yönü olan bir kampanyadır. Bu anlamda kampanya, yürütenleri tarafından temel bir amaç ve ona bağlı amaçlara ulaşabilmek için geliştirilen en yoğun hazırlık, örgütlülük ve eylemlilik anlamına gelmektedir. Bir kampanyada başarının en temel ölçülerinden birisi kampanyanın planlaması, hazırlığı, öncülüğü ve yetkince yönetilmesidir.

Kampanyada amaç ve mesajın net olarak tanımlanıp, hedef kitleye doğru ve en etkin bir biçimde aktarılması bir kampanyanın başarısı açısından diğer bir temel noktadır. Aktarımın başarı ölçüsü ise hedefe uygun ne kadar sonucun açığa çıktığıdır.

Yürütülen kampanyada başarının başka bir ölçütü, iletilen mesaj ve belirlenen hedefin farklı, çelişen hatta kampanyayı engellemeye dönük politika ve mesajları da etkisiz kılabilme düzeyidir. Kampanyayı bu açılardan da değerlendirmek gerekmektedir.

Kürt halkı ve Özgürlük Hareketi ilk kez kampanya örgütlemiyor. Daha önceden de düzenlediği birçok kampanya olmuştur. Son yıllarda, özellikle stratejinin değiştirilmesiyle birlikte daha çok kitlelerin en geniş katılımını hedefleyen kampanyalar yürütülmeye başlandı. Avrupa'da gerçekleştirilen ***"Ben de PKK'liyim"***, Türkiye ve Kuzey Kürdistan'da gerçekleştirilen ***"Anadilde Eğitim"***, ***"Adalet istiyorum"***, ***"Önderliği Sahiplenme ve Savunma"***, ***" Toplumsal Barış İçin Demokratik Katılım"*** gibi kampanyalar gerçekleştirildi. Her kampanya da içinde gerçekleştiği süreç ve gündemleştirdiği sorunlardan ayrı olarak değerlendirilemez. Her kampanyanın başarısız, etkisiz yönleri kadar, başarılı, etkili ve birikim yaratan yönleri olmuştur. Fakat bunların çok iyi bir biçimde bilimsel bir yöntemle analiz edildiği çok fazla söylenemez. Ancak son kampanyalarda halkın da katılımıyla bu gerçekleştirilmeye çalışılmaktadır. Bu anlamda kampanya değerlendirmesinde bazı ölçüleri ortaya koymak, önümüzdeki süreçte yürütülecek kampanyalarda daha ileri sonuçlar almak açısından gereklidir.

Bir kampanyanın başarı ölçüsü mesajının kitleler tarafından doğru anlaşılmasıdır

Kampanyanın hazırlığı, önceki kampanyanın sonuçlarının kapsamlı tartışılması esasına dayandırıldı. Geçen kampanyanın ardından tüm kurumlar kendi cephelerinden kampanyayı değerlendirdiler ve ulaşan raporlar temelinde yeni bir planlamaya gidildi. En temel sorun, öncülüğün, kurum ve kitlelerin yeterince hazırlık yapmadığına ilişkindi. Bundan hareketle daha erkenden kampanyaya yönelik perspektif geliştirilerek alanlara ulaştırıldı. TV'de, gazetelerde belli bir açıklama geliştirildi. Kampanyanın anlamı ve tanıtımına yönelik açıklamalarla birlikte duyarlılık çağrısı yapıldı. Özcesi bu temelde belli bir süreyle kurumların ve halkın eğitiminin yapılması hedeflendi. Fakat kampanyanın başlatılmasına ilişkin öncülüğün başlangıç tarihine ilişkin farklı açıklamaları geliştirmesi, kampanyanın pratik yürütücülerini çelişkide bırakmıştır.

Kampanya yürütücüleri yeterince örgütlü olmamaları nedeniyle kendi iç eğitimlerini dahi güçlü bir şekilde yapamamış, dolayısıyla kitle toplantılarıyla halk eğitilip hazırlanamamıştır. Dolayısıyla iletilen mesajlar yeterince doğru algılanıp, ona göre bir örgütlenme geliştirilememiştir. Yapılan kimi çalışmalar ise geçmişi aşmayan düzeyde kalmış, bu nedenle kampanyanın ilk ayı oldukça sönük geçmiştir. Denilebilir ki bu süreçte kurumlar kampanyayı fazla sahiplenmediler. Daha çok kitlesel olmayan basın açıklamaları, yine fazla etkili olmayan sınırlı gece eylemlilikleriyle kampanya karşılanmaya çalışılmıştır. Buna rağmen hemen hemen Kuzey Kürdistan'ın ve Türkiye'nin tüm alanlarından benzer açıklamaların yapılması, yetersiz de olsa belli bir duyarlılığı oluşturmuş, sonraki eylemselliğin zeminini oluşturmuştur. Bu bir ay daha çok kitlelerin hazırlığı ve sınırlı etkinliklerle geçmiştir. Bu dönemde de kimi nitelikli gençlik eylemleri olsa da, çok fazla yaygınlaşmamış ve sürece damgasını vuramamıştır. Bu nedenle sistem kampanyayı, bu süreçte fazla ciddiye almamıştır.

Kampanyanın ikinci ayı ise eylemlerin hem niteliksel olarak geliştiği, hem de nicelik olarak arttığı bir ay olmuştur. Eş zamanlı olarak tüm Kuzey Kürdistan şehir ve kasabalarında ve Türkiye metropollerinde çok çeşitli eylem ve etkinlikler geliştirilmiştir.

Eylemler; basın açıklaması, açlık grevi, yürüyüşler, korsan gösteriler, gece korsan gösterileri, molotoflama, meşaleli yürüyüş, okul boykotu, bildiri, afişleme, polisle çatışma, pankart asma, oturma eylemleri, trafiği durdurma, beyaz tülbent asma, çiçek dağıtma, zincir oluşturma, duvar yazılaması, isim değişikliği ve Kürtçe eğitim için dilekçe yazma, AKP binalarına yönelik eylemler, işgal, kepenk kapatma, şehitlik ziyaretleri, devlet kurumlarına toplu olarak faks, mektup gönderme, Cuma yürüyüşleri, Denize İmralı'ya dönük olarak mesaj atma, Önderliğin posterlerini, KADEK, HPG ve PJA'nın bayraklarını taşıma olarak geliştirilmiştir. Yine siyasi partinin hemen hemen tüm Kürdistan illerini kapsayan mitinglerine büyük kitlesel katılımlar gerçekleşti. Araba konvoyları oluşturularak şehir turları atıldı. Çok sayıda halk toplantısı, düzenlenen festivallerde on binlerce insanın kampanyanın taleplerini dile getirmesi, paneller, tartışmalar ve Sivil Toplum Örgütleri'nin çeşitli basın açıklamaları, hükümet ve meclis düzeyinde yapılan görüşmeler bu kampanya kapsamında geliştirildi.

Eylemler, geçmişte daha çok gece yapılmaktaydı. Bu dönemde eylemler ağırlıklı olarak gündüze kaydırıldı ve eylemlere hem katılım, hem süreklilik, hem de saldırılar karşısında eylemde karşı koyuş tutumu gelişti. Halkın bir iradesi olarak rejimin güçlerine dayatıldı.

Bu kampanyada daha önceki süreçlerde aktif katılmayan bazı bölgelerde de eylemler gelişmeye başladı. Yine '90'lı yılların yaygın serhildanlarına tanık olan, daha sonra sistemin şiddetli yönelimleriyle birlikte geri çekilen bazı alanlarda da yeniden bir canlanma gelişti.

Bütün eylemlerde demokratik çözüm, barış ve Önderliğin özgürlüğü çok net olarak dile getirildi, sahiplenildi ve meşrulaştırıldı. Hemen hemen tüm kurumlar bu dönemde Önderliği sahiplenen, özgürlüğünü savunan açıklamalarda bulundular. Bütün bunlar bu sürecin somut kazanımları olarak belirtilebilir.

İlk ayın ortalarından itibaren Önderliğin kamuoyuna yaptığı açıklama ve geliştirdiği eylem, kampanyanın ivme kazanmasını ve eylemlerdeki niteliksel sıçramayı sağlamıştır. Bu tarihten sonra gelişen bütün eylemleri aslında Önderliğin hazırlayıp geliştirdiği eylemler olarak nitelemek gerekmektedir.

Bir kampanyanın başarı ölçüsü, temel mesajının kitleler tarafından doğru anlaşılmasıdır. Bu ise bir propaganda sorunudur. Ortaya çıktığı gibi, çok güçlü bir propaganda verisi olmasına rağmen bu iyi değerlendirilemedi. Propaganda olmadan kitlelerin eğitimi, örgütlenmesi ve eyleme çekilmesi mümkün değildir. Propagandasız örgüt ve eylem olamaz. Bu konuda basın ve TV'nin yetersiz kaldığından bahsetmek gerekir. Bazen kampanyanın gündemi bırakılabilmiş, farklı şeyler çok daha fazla öne çıkmıştır. Propaganda ve ajitasyon tabii ki sadece basın yayın araçlarının görevi değildir. Aynı zamanda her yurtsever, militan ve kadronun da görevidir.

Kampanyada açığa çıkan en temel yetmezlik, her şeye hazır olan halk gerçekliğini doğru, yetkince değerlendirmeyen öncülük alanında yaşanmıştır. Eylemlere hazırlık boyutunda ve koordine etmede ciddi yetersizlikler yaşanmıştır. Hemen hemen bütün kurumlar, kendi iç sorunlarına fazlasıyla kapandıklarından esas gündeme fazla giriş yapamamışlardır.

Diğer temel bir sorun ise, sadece bu kampanyada değil, yaklaşık bir yıldan bu yana aralıksız süren kampanyalarda doğal halk önderliklerini açığa çıkarıp bunlara dayalı bir örgütlenme yaratmada yaşanan yetersizliktir. Bu aslında yapılması gereken görevlerimizi de belirlemektedir. Bu kampanyada belirtilen hedeflere somut siyasi kazanç olarak ulaşılamadı. (Örneğin ateşkesin çift taraflı kılınması vb) Bu bir gerçek. Aslında bunun olanakları vardı. Fakat bu yeterince değerlendirilemedi. Ancak bu kampanyaların yarattığı birikim bir dönemin başarılamayan görevlerini başarmanın güçlü zeminini yarattı diyebiliriz.

Kürdistan ve Türkiye'de anaların, kadınların, gençlik ve çocukların siyasal serhildan kampanyasına katılım biçimleri ve düzeyleri, yarattığı etki.

Geçen kampanyaya eylemsel alanda damgasını vuran kadın ve gençliğin eylemleri olmuştu. Bu kampanyanın ilk ayında kadın ve gençlik belli bir durgunluğu yaşadı. Ancak ikinci aya girişle birlikte her iki dinamiğin de daha etkili ve sonuç alıcı eylemlere yöneldikleri görüldü. Bu eylemler geçmiş serhildan eylemlerinden bazı bakımlardan farklılıklar da açığa çıkardı. Kadın ve gençlik alanda neredeyse bir eğilim olarak gelişen yasal sınırlara takılıp kalan, risksiz, fazla bedel ödemeyi göze almayan eylem anlayışının dışına çıkarak, son derece bilinçli ve radikal bir biçimde en ağır bedelleri ödemeyi göze alarak bir katılım ve duruş sergiledi. Bu durum eylemde niteliksel bir sıçramayı ifade etmiştir. Anaların Boğaz Köprüsü'nde trafiği durdurması, gençliğin İstanbul Adliyesi'ni işgali ve halkın Gemlik yürüyüşü bu çerçevede eylemlerdir. Analar, gençlik ve halkımız bu eylemlerle Önderliğe bağlılıklarını hesapsızca ortaya koydukları gibi, Kürt halkının meşru iradesini de açıkça sisteme ve hükümete dayattılar. Bugüne kadar yapılan eylemleri küçümsemek anlamında belirtmiyoruz, ama eylemlere katılan insanlar, daha çok yasadışı bir şey yapmama psikolojisiyle hareket ederek yakalanmamaya dikkat ediyordu. Ancak bu eylemlerde serhildana katılanlar, yakalanma da dahil birçok kaygıyı aştılar. Bu bir özgüven, moral, iddia ve irade düzeyini açığa çıkardığı gibi, aynı zamanda önümüzdeki dönem serhildanları açısından önemli bir birikim ve gelişim ortaya çıkarmıştır.

Bu eylemlerin Türk anaları ve gençliğiyle kısacası Türk halkıyla buluşamaması kampanyanın eksik kalan ayağı oldu denilebilir. Sistem her iki halkın özgürlük ve demokrasi paydasında buluşmasını kendi açısından en ciddi tehlike olarak görmektedir. Dolayısıyla her iki halkın demokrasi potansiyelini kendi zemininde sınırlandırarak etkisizleştirmek istemektedir. Böylesi bir durumda, yapılması gereken her iki nehri aynı denizde birleştirmektir. Bu konuda en avantajlı iki toplumsal kesim ve öncü güç kadın ve gençlik olmaktadır. Ancak öyle anlaşılıyor ki, bu konuda hala aşılması gereken ciddi engeller vardır. Bu engellerin varlığı sonuç almayı da etkilemektedir. Kürdistan'da yüz binlerin harekete geçirilmiş olması eğer Türk toplumunda gerekli yankıyı yaratmıyor, bir kıpırdanmaya yol açmıyorsa, hala yapılması gereken önemli işlerin olduğunu göstermektedir. Bu da ciddi bir örgütlenme ve demokratik birlik stratejisini kavrama ve içselleştirme sorunuyla karşı karşıya olduğumuzu ortaya çıkarır. Bilinç işin bir boyutu olsa da, işin diğer bir boyutu ilkel milliyetçi ve geri feodal yaklaşımdan kaynağını almaktadır. Bu anlayışa karşı mücadele edilmeksizin Türk halkıyla doğru bir buluşma gerçekleştirilemez. Bu da ancak kadın ve gençliğin bilinçli, örgütlü eylemiyle sağlanabilir. Yani gerek ezen ulus milliyetçiliğinden kaynaklanmış olsun, gerekse de ezilen ulus milliyetçiliğinden kaynaklanmış olsun, her iki anlayış ta karşılıklı aynalar gibi birbirini çoğaltmadan öteye gitmemektedir. Bu durumun panzehiri kadının duruşu ve eylemidir.

Bu serhildana renk veren bir kesim de çocuklardı. Kendi dünyalarına uygun bir talepte bulundular. Yürüdüler, balonlar uçurdular. Önderliğin özgürlüğü için sloganlar attılar ve barış içinde bir dünya özlemlerini haykırdılar. Filistin İntifadası'nda ***küçük generaller***, Kürdistan'da ***serhildan çocukları*** hep böyle bir dünyanın kavgasını yürüttüler. Bunu hemen hemen Kuzey Kürdistan'ın bütün şehirlerinde ve Türkiye metropollerinde yaptılar. Hatta tutuklandılar ve işkence gördüler. Bu da yaralı coğrafyamızın bir dramı olmakla birlikte, geleceğimizin sağlam ellere bırakılması açısından bir moral faktörü de olmuştur.

Demokratik uygarlık stratejisinde temel taktik Serhildanlar olmaktadır

Bilindiği gibi yeni bir kuruluş sürecini tamamladık. Önderliğimizin Demokratik Uygarlık Manifestosu ve Atina savunması perspektifiyle çağı, mücadele tarihimizi, dünyayı, bölgeyi ve ülkemizdeki gelişmeleri değerlendirerek yeni yüzyılı karşılayabilecek bir örgütsel yapılanmanın kararlaşmasını yaşadık. Kuşkusuz bunun nedenleri vardı. Yıllardır yürütülen bir mücadele, miras ve bunun içinde şekillenen bir halk gerçekliği vardı. Bu halk gerçekliği denilebilir ki serhildanlarda kendisini yarattı. Tarihte ve günümüzde hiçbir halkla kıyaslanmayacak süreklilik ve bilinç düzeyiyle öncüsünü yarattı ve sahip çıktı. Ulaştığı bu düzeyin örgüte, söz ve karar düzeyine yansıtılmasından daha doğal bir şey olamazdı. Çağın gereklerinin yanı sıra bizi KONGRA-GEL biçiminde değişime zorlayan içsel dinamik işte ulaşılan bu halk gerçekliğiydi.

Bir taraftan otuz yıllık mücadele tarihi boyunca halk savaşı ve serhildanlar içinde bilinçlenen, örgütlenen ve irade haline gelen halk gerçekliği ve onun siyasal, ekonomik, kültürel, sosyal, örgütsel vb konulardaki ihtiyaçları, öte yandan kendisini bir direniş hareketi olarak örgütleme ve buna göre yapılandırma gerçekliği... Tabii ki böyle bir yapılanmayla kapsamlılaşan halk gerçekliğinin sorunlarını karşılamak, yine çağın gereklerine yanıt vermek mümkün değildi. Öte yandan siyasal demokratik mücadelenin kapsamına giren farklı kesimlere açılabilmek yine karşıtları etkisizleştirmek için böyle bir değişim "olmazsa olmaz kabilinden" kendisini dayatıyordu.

Halk savaşı stratejisinde gerilla temel taktikti. Bütün gelişmelerin yaratıcısı, koruyucusu ve geliştiricisi gerillaydı. Şimdi ise demokratik uygarlık stratejisinde temel taktik serhildanlar olmaktadır. Bu kuşkusuz gerillanın rolünün bittiği anlamına gelmemektedir. Hala inkar ve imha siyasetiyle karşı karşıya olan bir halk olarak meşru savunma temelinde örgütlenmiş gerilla güçlerinin varlığı özgür yaşamın teminatıdır. Fakat geçmiş süreçte gerillanın yaratmış olduğu kazanımları korumak ve büyütmek görevi gelinen aşamada örgütlü halkın serhildanlarına düşmektedir.

Demokrasi özünde halk iradesinin açığa çıkarılmasıdır. Serhildan bu iradenin ifadesi olmaktadır. Yeni yaşam nasıl ki özgür dağlarda gerillayla yaratıldıysa, bunun günümüzde devam ettiricisi serhildanlardır. Bu aynı zamanda halkın gerçek eğitim okulları olmaktadır.

KONGRA GEL, aslında halkın en ileri düzeyde söz, karar ve yetki sahibi olmasıdır. Bu örgütlenme ile bugün artık doğrudan, katılımcı demokrasinin imkanları açığa çıkmaktadır. Bu, halka her bakımdan daha büyük görev ve sorumluluklar yüklemektedir. Yani daha çok serhildan, daha çok eğitim ve örgütlenme anlamına gelmektedir. Bu örgütlenme ve eylem bakımından tüm toplumsal kesimlerin, cinslerin, etnik, dini çevrelerin kendi renkleri ve özgünlükleriyle sürecin aktif özneleri olmaları ve kendilerini katmalarını gerekli kılmaktadır. Bugüne kadar belli bir aktif kitleye dayalı olarak serhildanlar geliştirildi. Bu ancak sorunu gündemleştirebildi. Fakat çözüm sürecinin serhildanları farklı olmak durumundadır. Bu da, belirtilen bütün bu kesimlerin gelinen aşamada en ileri düzeyde enerjilerini serhildana kanalize etmesiyle mümkündür. Kürt sorunun çözümü ve demokratikleşme ancak böyle bir topyekun örgütlenme ve ayağa kalkışla olanaklıdır. Önümüzdeki dönemde serhildanlara böyle bir perspektifle yaklaşılmalıdır.

Her ne kadar başından bu yana daha çok Kuzey merkezli bir değerlendirmede bulunduysak ta, bu Kürdistan'ın diğer parçalarının durumunu ve çözümünü göz ardı ettiğimiz anlamına gelmez. KONGRA-GEL Kürdistan'ın diğer parçalarının yanı sıra bölge sorunlarının çözüm perspektifine de sahip bir yapılanmadır. Bundan hareketle, diğer tüm parçaların birbirini tamamlayan eylemlerle ulusal birlik anlayışını serhildan çizgisinde süreklileştirmeleri gerekir. Bu diğer halklarla demokratik birliği, giderek te Ortadoğu kimliğini oluşturmayı ve sorunları bu temelde çözmeyi hedeflemeyi gerekli kılmaktadır.

Serhildanlarla demokratik Ortadoğu kimliğini yaratmak küresel emperyalizme karşı küresel demokrasinin Ortadoğu'dan başlayan karşı müdahalesi olmaktadır.

Elbette bu düzeyde kapsam kazanan görev ve sorumlulukların yerine getirilmesi bir örgütlenmeyi gerekli kılmaktadır. KONGRA GEL model olarak aslında buna oldukça uygun bir örgütlenmedir. Sorun bunun en kalabalık şehirden en ücra köye kadar örgütlenmesinin yaratılmasıdır. Bu da öncelikle KONGRA GEL perspektifinin ve farklı mesajının öncelikle kitlelere doğru aktarılmasıyla mümkün olabilir. Bu anlamda dönem her zamankinden daha fazla Apocu halkçı militanlığı gerekli kılmaktadır. Bir yaşam projesi olarak önümüze koyduğumuz Demokratik Ekolojik topluma başka yolla ulaşmanın da olanağı yoktur. Böyle bir toplum, yani Sümer rahip devlet geleneğinden kendini tümüyle kurtaran, ben merkezciliği ve hiyerarşiyi aşan yeni paradigma zihniyetiyle olanaklıdır. Her kesimin bunu böyle anlaması ve katılımını sağlaması gerekmektedir.

KÜRDİSTAN'DA YEREL YÖNETİM SORUNLARI VE ÇÖZÜM PERSPEKTİFİ

Demokratik toplum yaratmada Kürdistan yerel yönetimlerinin rolü

Kürtlerin demokratik bir toplum kuruluşunu gerçekleştirmeleri önünde büyük engeller vardır. Ama aynı zamanda çağdaş dünya toplumlarının sorunları ve çözüm imkanlarıyla kıyaslandığında pek çok avantaja da sahip olduğunu söylemek mümkündür.

Demokrasi mücadelesinin yerel, bölgesel ve evrensel boyutları güncel dünyada iç içe geçmiş durumdadır. Bir yerel yönetimin demokratik değerleri koruma ve gerçekleştirmesinde çoğu kez gerçekleşen uluslararası destek önemli rol oynayabilmektedir. Ama en temelinde demokrasinin çağdaş insan ihtiyaçlarına maddi ve manevi boyutuyla cevap olacak düzeyde gelişmesinde bilimsel teknik gelişmenin ortaya çıkardığı imkanlar üzerinde en çok tarihsel mirasa dayanan toplumsal kültürel dinamizmin rol oynadığı kabul edilmektedir. Batı kapitalist dünyasının doğuya yöneliminin derinlerinde tarihin ruhu olarak da tanımlanan bu manevi gücü kendi araçları ile ve zihniyet yapısına uygun biçimde kendi yararına sunmak olduğu belirtilebilir. Başka bir ifadeyle gelinen aşamada insanlığın gelişmede bir atılım yapması tarihin başlangıcında gizli olan değerleri güncelle harmanlama önemli potansiyel içeren bir imkandır. Ortadoğu üzerinde ve özellikle de Kürdistan üzerinde yüzyılın kaderini belirleyecek hesaplamaların yoğunlaşmış olmasının anlamı bu şekilde açıklanabilir.

Bu çerçevede yerel yönetimlerin demokratik toplum yaratmada işlevleri ve rolleri küreselleşmenin yerelliği yeni bir kavramsal içeriğe büründürmüş olması nedeniyle oldukça önemlidir. Kürdistan gibi tarihi değerleri daha yeni gün yüzüne çıkarılan, bu bakımdan da çok fazla dogmatik kalıpların maddi yaşam ilişkilerine hükmetmediği, zihniyet oluşumunda katılaşmanın gelişmediği bir alanda demokrasi ölçülerinin toplumsallaştırılmasında yerel yönetim imkanları büyük rol oynayabilir. Fakat aşılması gereken engeller, çözülmesi gereken sorunlar görmezden gelinerek demokratik toplum mücadelesinde sağlıklı adımlar da atılamaz.

Kürdistan'ın parçalanmış olması durumu, Kürdistan toplumsal yapısının demokratikleştirilmesinde en önemli dezavantajdır. Demokratikleşmenin bir yaşam, ilişki, düşünüş, ahlak ve vicdan bütünselliği içinde anlam kazandığı tartışmasızdır. Bu düzeyleri birbirinden koparmamak kaydıyla, en önemli dönüşüm dinamiği düşünüş, ahlak ve vicdan alanında bulunmaktadır. Bilimsel teknik bütün toplumlarda olduğu gibi Kürdistan'da da eskinin yerine ikame edilebilmektedir. Ama bunun araçsallığının toplumsal hedeflerin önüne geçmesi toplumsal gelişmeye, kendi tarihsel değerleri temelinde yeni bir düzey kazanmaya hizmet etmez. Batı kapitalist dünyasının amaçladığı gibi tüm Doğu'da olduğu gibi Kürtlerde de araç haline gelmeye yol açar. Bu nedenle toplumsal zihniyetin demokratik ölçülerde kurtuluşa veya dönüşümü yakıcı ve zorunlu olur. Aksi halde geçmişte Kürtlerde de yaşanmış olan pek çok halkın ve topluluğun egemen ülkelerin ve sistemin karikatürü durumundaki bir yaşam girdabına kapılmaları ve ancak devingenlikleriyle kendilerini bitişe, erimeye götüren kısır döngüye girmeleri kaçınılmaz olur.

Zihniyet, tarihin tüm süreçlerinin birikiminin güncel yaşamın mekanında yorumlanması, ihtiyaçları karşılama, sorunları çözme tarz ve anlayışı olarak tanımlanabilir. Başka bir ifadeyle bu toplumsal akıldır. Her ne kadar günümüzde salt akılcılığın (rasyonalizm) eleştirisi yapılmakta ise de toplumların akılsız olamayacağı, yapamayacağı da açıktır. Nitekim, kendi tarihsel gerçekliklerini güncel toplumsal yapıya emdiren toplumlar ya da iktidarlar haklı haksız büyük başarılara da imzalarını atmaktadırlar. Kürtlerin bu konuda önemli sorunları olduğu tartışmasızdır.

Kürtlerin toplumsal akıl konusunda hem tarihten gelen hem de tarihin yaşanış biçiminde rol alan siyasal güçlerin işlevleriyle ilgili oldukça büyük sorunları bulunmaktadır. Akıl tarihi sürekliliğin toplumsal yapı tarafından bir muhakeme gücüne dönüştürülmesi olduğundan, Kürtlerin kendilerine özgü tarihlerinde yaşanmış büyük boşluklar, kesilmeler ve kırılmalar nedeniyle önemli yapısal sorunları vardır. Kürt toplumsal yapısında da muhakemeden daha çok duygusallığın egemen olduğu aşiret, kabile, aile ilişkilerinin güçlülüğü bunun hem nedeni hem de sonucu durumundadır. Algılama, uygulama ve sonuç çıkarma gibi organik bütünselliği olan edimler arasındaki kopukluğun, psikoloji biliminin diliyle şizofreninin (kişilik parçalanması) Kürtlerde toplumsal özellik olması bunun sonucudur. Bu nedenle Kürt toplumunda yönetim gücü olmanın bu özelliklerinin tanınmasını zorunlu kıldığı da bir gerçektir. Ama bu gerçeğin sağlıklı bir akıl oluşumunu engellediği de açıktır. Bu nedenle Kürtlerin demokratik zihniyete kavuşmaları mücadelesinde kendilerini muhakeme gücüyle tanımaları ihtiyacı bulunmaktadır. Bu durum ciddi bir dezavantaj olduğu kadar olumlu bir zemin de sunmaktadır. Nitekim ulusal kurtuluş sürecine katılım düzeyi, halen Ulusal Önder Abdullah ÖCALAN'a bağlılık demokratik zihniyetin toplumsallaştırılmasında önemli olanaklar sunmaktadır.

Son otuz yılda sürdürülen mücadelelerin zihniyet dönüşümünde yol açtığı gelişme, Başkan Apo'nun uygarlıklar çözümlemesiyle Kürt aklının oluşumunda önemli bir aşamaya gelinmiştir. Bundan sonra yapılacak olanlar içinde yerel yönetimlere düşen bu perspektif ışığında toplumsal yaşama, çalışmaya, doğaya, tarihe ilişkin akıl oluşumunu güçlendirme ve geliştirmektir.

"Demokrasi mücadelesinin yerel, bölgesel ve evrensel boyutları iç içe geçmiş durumdadır. Bir yerel yönetimin demokratik değerleri koruma ve gerçekleştirmesinde çoğu kez gerçekleşen uluslararası destek önemli rol oynayabilmektedir. Ama demokrasinin ihtiyaçlara cevap olacak düzeyde gelişmesinde bilimsel teknik gelişmenin ortaya çıkardığı imkanlarla birlikte, tarihsel mirasa dayanan toplumsal kültürel dinamizm rol oynamaktadır."

"Demokratik zihniyetin toplumsal yaşamın bütün alanlarında gerçekleşme zemini olabilmesinde Kürdistan halkının temel alarak değiştireceği bir şekillenme vardır. Diğer toplumlarda olduğu gibi sınıflı egemenlikli toplumlar süreci içten dönüşümle ve derinlere nüfuz eden bir biçimde yaşanmamıştır. Bu durum Kürtlerde bütün toplumsal gelişme aşamalarının ilişki, söylem ve davranışlarının iç içe, bazen karışmış, bazen de ayrı haliyle yaşanmasının nedenidir."

Toplumsal aklın oluşabilmesi için zihniyet devrimi gerekir

Verili haliyle dönüşüm sürecini yaşayan Kürdistan toplumunu yüzyılın gelişme ihtiyacına cevap olacak demokratik bir toplum durumuna getirmede rol oynayan yerel yönetimlerin en başta demokratik vicdan ve ahlakı temsil eden bir yapıda olmaları gerekmektedir. Bu da Kürdistan tarihini bilince çıkarma, kültür ve folklorunu özden yaşama, siyasal ve yönetsel görevlerini buna uygun bir tarz ve anlayış temelinde geliştirmedir. Doğu toplumculuğunun değişmesi ve aşılması gereken pek çok yönü olmakla birlikte sahip çıkılacak pek çok yönü de bulunmaktadır. Değişmesi gerekenlerin nedenini bilmek kadar gerçekçi ve halkçı bir yaklaşımla sahiplenmek, seçkinci davranışlarla kaba biçimde reddetmemek yönetim duruşunun ihtiyacıdır. Bununla beraber sahip çıkılması gerekenin alternatifiyle birlikte bilince çıkarılarak özümsenmesi ve davranış biçimine dönüştürülmesi zorunludur.

Bu da yönetimlerin başta kendilerini eğitme ihtiyacının yakıcılığını, demokratik denetimin gücüyle kendilerini gözden geçirmelerini gerektirir. Örneğin son dört yıllık deneyde Doğubeyazıt ve Kızıltepe belediye başkanlarının kadın olmalarına, hizmet üretmede büyük sıkıntıları yaşamalarına rağmen makam otosu kullanmadan, halktan biri gibi işlerine gitmeleri, yüz yüze ilişki avantajını kullanmaları önemli bir sempati ve sahiplenme nedeni olmaktadır. Ama belki de zorunlu ve güvenlik gerekçesiyle makam arabasını çok kullanan, biçimde de olsa halkla kendi arasına bir sınır koymuş görünümünden kurtulamayan belediye başkanları, halkın gözünde yönetici yabancılığını korumuş ve güçlendirmişlerdir. Bunun başka bir toplumsal ortamda nasıl olabileceği tartışmasına girmek yarar getirmez. Bundan Kürdistan halkının sosyopsikolojik özelliklerini tanımak için sonuçlar çıkartırsa yararı olabilir. Değiştirmek için de demokratik yol ve yöntemin gereği öncelikle tanıma ve uyum şarttır.

Demokratik zihniyetin toplumsal yaşamın bütün alanlarında gerçekleşme zemini olabilmesinde Kürdistan halkının temel alarak değiştireceği bir şekillenme vardır. Diğer toplumlarda olduğu gibi sınıflı egemenlikli toplumlar süreci içten dönüşümle ve derinlere nüfuz eden bir biçimde yaşanmamıştır. Bu durum Kürtlerde bütün toplumsal gelişme aşamalarının ilişki, söylem ve davranışlarının iç içe, bazen karışmış, bazen de ayrı haliyle yaşanmasının nedenidir. Esasen toplumsal gelişmenin iç dinamiklerle, içten gelen ihtiyaç ve kabullerle en derinden yaşandığı neolitik dönemin kültür, inanç ve ilişki tarzının toplumsal bünyeye sinmiş ve en küçük imkanı bulduğunda dışa vurması söz konusudur. Diriliş sürecinin demokratik devrimini derinden benimseyerek yaşamanın temeli buna dayanmaktadır. Bu nedenle;

1- Kürtlerde ve Kürdistani bütün kültürel kimliklerde tarihe yaklaşımda modernizm kadar köklü inkarcılık da yoktur. Sınıflı toplumların en son biçimi, dolayısıyla sınıflar öncesi insan toplumu oluşumunun inkarının zirvesi kapitalist sanayi toplumunda yaşanmaktadır. Ama Kürtlerde neolitikten sonraki toplumsal düzeylerin dışsal etkilerle iç içe yaşanması neolitiğin reddi doğaya yabancılaşmanın düzeyi olarak, derinden yaşanmamıştır. Halen canlılar ve cansız varlıkların ruh sahibi oldukları şeklindeki inanç biçiminin yani fetişizm ve animizmin kalıntılarının varlığı bunun göstergesidir. Kuşkusuz bu düşüncenin gelişimi bakımından çok geri bir düzeydir. Ancak pek çok gelişmeden mahrum kalmış olma yanında olumsuzluklar ve tahribatlardan da etkilenmeme sonucunu yaratmıştır.

Kürt halk yaşamının bir yandan doğa olaylarının fetişleştirilmesi, bir yandan canlıcılığın izleri olan ağaçların, hayvanların kutsanması bir biçimde tapınmanın devamı, ziyaretler örneğinde görüldüğü gibi devam etmektedir. Yine tüm canlıların ruh sahibi oldukları, ölenlerin ruhlarının başka insanlarda ve canlılarda yaşadıkları şeklindeki inançlar zayıflamış da olsa etkisini sürdürmektedir. Bu kültürde doğaya hükmetme yaklaşımının bir iktidar hırsı şeklinde gelişmemesinin, doğayla iç içe bir yaşamın sürdürülmesine tutkuyla sarılma kültürünün bugünde sürmesinin ideolojik, inançsal zeminidir. Kürdistan coğrafyasının su ve yeşil bitki ve hayvan türleri konusunda çok zengin olması, doğayla iç içe ve barışçıl olmasa da uzlaşmaya yatkın bir tarzda yaşanmasının açıklayıcısıdır. Halen de hiç bir doğa olayının afet düzeyinde yaşansa dahi büyük bir suçlayıcılıkla karşılanmaması, kısmen korkuyu da barındıran bir öfke yaratmış olma suçluluğunun yaşanması, doğaya yaklaşımda modernizmden farklılığın göstergesidir. Bu düzeyin modernist endüstrileşme, makineleşme karşısında maddi planda bir geriliğe tekabül ettiği açıktır. Ama organik topluma yakın bir ruhsal, manevi yaklaşım olduğu da tartışmasızdır. Bu nedenle Kürtlerde güncel bilimsel teknik imkanlar temelinde gelişimi insan doğasının özüne uygun, çağcıl organik toplum biçiminde kurmak daha kolay olacaktır.

Bu konuda en somut ve güncel örnek Maxmur mülteci kampında yaşayan halkın yeşile tutkusunun sonuçlarıdır. Üç yıl içinde bütün imkansızlıklara, iklim zorlamasına, susuzluğa rağmen Maxmur kampının kurulduğu taşlık alan yeşile büründürülmüştür. Yılan ve akrep yatağı iken içme suyunu paylaşarak her ailenin bir bahçe oluşturma mücadelesi ilkel koşullar ve im-

kansızlıklar ortamında başarıya ulaşmıştır. Hava sıcaklığının 55 dereceye ulaştığı yaz aylarında pek çok ağaç ve çiçek solmasına rağmen yılda iki üç kez ekerek ve yenileyerek, budayarak yeşil korunmakta ve geliştirilmektedir. Eski yerleşim yeri Maxmur kasabasıyla kıyaslandığında, kimsenin yaşayamayacağı yargıları Kürt insanının doğa sevgisiyle aşılmış, eski Maxmur'un çıplaklığı yanında yeşil bir vaha yaratılmış gibidir. Bu da demokratik toplumun oluşturulmasında Kürdistan'da insan doğa barışıklığının hazır bir zemin olduğunun açık bir göstergesidir.

Zerdüşt inancında yeşili korumak bir yaşam ilkesidir

Kürdistan'da insan doğa ilişkilerinde toplumsal ekolojinin bugün dünya toplumlarına yeni bir anlayış olarak sunduğu doğayı nesneleştirmekten çıkarma kültürünün tarihsel temelleri vardır. Zerdüşt inancında yeşili korumak bir yaşam ilkesidir. Modernist Batı'nın, İseviliğe de katkıları olan Zerdüştiliği bugüne kadar görmezden gelmesi, bu özeliğinden gelmektedir. Modernizmin doğaya hükmetme, sadece insani yaşamın güncel ihtiyaçlarını karşılayacak bir nesneler deposu olarak bakma anlayışı ile Doğu felsefesinin ve yaşam geleneğinin derinliklerinde iz bırakmış olan Zerdüştilik arasındaki karşıtlık Doğu-Batı yol ayrımının da kavşağıdır. Şimdi Batı toplumları gelişme sorunlarının çözümünde yeniden aynı kavşağa gelmişlerdir. Bu da insanlık için büyük bir fırsattır. Bu fırsatın tarihi mirasını toplumsal gen haline getiren Doğu toplumları ve Kürtler, çağcıl demokratik gelişmede önemli bir avantajı yakalamışlardır.

Bu durum Kürdistan yerel yöneticiliği açısından da büyük bir avantaj sunmaktadır. Pek çok belediye çalışması yanında çevreyi güzelleştirme ağaç dikimi, yeşil alanlar oluşturma çalışmalarına Kürt halkı diğer işlere oranla çok daha istekli ve gönüllü katılım sergileyebilir. Bunun için mekanı sahiplenme duygu ve bilincinin varlığı yeterli etkendir.

2- Kürdistan kadınının özgürleşme çabası demokratik toplum yaratmanın en önde dinamiklerinden biri olarak tarihsel özelliklerini çağdaş gereklerle yoğurup harekete geçirebilir. Bunun için partileşen kadın özgürlük hareketi pek çok yan kuruluşuyla kadın potansiyelinin demokratik uygarlığın gelişiminde işlevsel kılınmasını sağlamada rol sahibidir.

Kadının barışçıl, paylaşımcı, koruyucu ve savunmacı özelliklerinin neolitik sürecin kuruluşunda edinilen ve bünyeye yedirilerek bütün tahribatlara rağmen yeniden açığa çıkarılabilir duruma gelen özellikleri olduğu tartışmasız tarihsel gerçeklerdir. Bunlar Kürdistan kadınında fazlasıyla bulunan ve diğer toplumlara oranla canlılığını koruyan özelliklerdir.

Kadın özgürlük hareketinin çalışmaları demokratik toplum yaratmada yerel yönetimlerin en temel dayanağı ve gerçekleştireni olma göreviyle karşı karşıyadır. Bu konuda son dört yıllık süreçte siyasal mücadelede kadının oynadığı rol, yerel yönetimlerde alınan sonuçlar önemlidir. Yine Maxmur belediyeciliği yanında yerleşim mekanında sorunları çözmede kadın inisiyatifinin etkinliği örnektir. Belediye meclisinde yaklaşık üçte bir oranında, halk meclisinde beşte iki oranında kadın temsilci yerlerini almışlardır ve çalışmalarda aktif rol oynamaktadırlar. Ayrıca barış anaları, şehit aileleri kurumu, kadın vakfı gibi kuruluşlar, kadının toplumsal yaşama katılımını sağlamakta hem eğitim yeri rolünü oynamakta hem de toplumsal karar mekanizmasına katılımı, inisiyatif ve sorumluluk bilincini daha da arttırmaktadır. Yine terzihane kuruluşunda kadınlar çalışmakta, halı ve kilim dokumacığını kadınlar yürütmekte, sağlık çalışmalarına katılmaktadırlar.

Kuzey Kürdistan'da son dört yıldır barış anaları, kadın inisiyatifi, kadın dernekleri gibi değişik kuruluşlarla Kürt sorununun çözümünde rol yüklenen kadın, daha örgütlü ve planlı bir katılımla toplumun demokratikleşmesinde toplumlar, halklar ve kültürler arasında köprü rolünü oynayabilir. Yine pek çok konuda atölye ve çiftlik üretiminde rol alarak daha fazla inisiyatif kazanacak konuma ulaşmaları mümkündür. En fazla da toplumun eğitiminde rol alabilir. Bunun için mevcut kurum ve kuruluşlar, kültürel, sanatsal, ekonomik, demokratik ve siyasal örgütler içinin doldurulmasını, işlevselleştirilmeyi beklemektedir.

Gençlik, çocuklar ve yaşlılar, Kürdistan yerel yönetimlerinin en fazla üzerinde durması gereken kesimlerdendir. Hem demokratik siyasal mücadelenin geliştirilmesinde en dinamik güç olmaları nedeniyle gençliğin eğitimi ve örgütlenmesi, hem geleceğin teminatı olan çocukların korunma ve sağlıklı bir şekilde eğitilip beslenmesi, hem de yaşlıların demokratik etik bir yaklaşımın ölçüsü olarak saygın ve anlamlı bir konuma ulaştırılması vicdan ve ahlak gelişmesinde belirleyici ölçülerdir. Gençlik için pek çok kültürel, eğitsel kurum ve kuruluş yanında sportif çalışma alanları oluşturulabilir. Özellikle sporun dar bir elit kesimin lüks uğraşı olmaktan çıkarılarak, en geniş kesimlerin yaşam ihtiyacı ve uğraşı haline getirilmesi toplumsal adaletin gerçekleşmesindeki ölçülerden biridir. Bunun için açık ve kapalı spor salonları yanında genel kültür ve spor eğitmenleri görevlendirmek yerel yönetimlerin görevidir. Yerleşim yerinin iç ilişkilenmesinde olduğu kadar çevresiyle ve diğer yerellerle ilişkisinde de sportif faaliyetler önemli bir araç olmaktadır. Demokratik yerel yönetimler sporu ve uğraşanı birer meta haline getiren kapitalist zihniyeti bu alanda da aşma mücadelesini yürütmektedir.

Çocukların eğitiminde pedagojik yöntemlerin geliştirilmesi için aile eğitimi, çocuk yuvaları konusunda yerel yönetimlerin yapabilecekleri pek çok şey vardır. Çocukluktan kazanılan özellikler tüm yaşam doğrultusunu etkilemektedir ve ailenin bunda belirleyici rolü vardır. Bu nedenle çocuğun bağımsız gelişim koşullarının oluşturulmasında önemli görevler beklemektedir.

3- Kürdistan toplumsal yapısında faklı dil, kültür ve kimliklerin varlığı demokratik toplum kuruluşunda bir avantajdır. Türk, Kürt, Ermeni, Arap, Asuri, Keldani dil ve kültürlerinin kimlik oluşumlarının bugüne kadar yan yana yaşamasında ciddi sorunlar ortaya çıkmamıştır. Türkiye devletinin şovenizmi körüklemesiyle zaman zaman gerginlikler yaşanmış ise de Kürt halkı diğer kültürlere yaklaşımda hoşgörülüdür. Bu farklılık inanç ayrılığında da aynı biçimde bir kabul görmektedir. Bu da pek çok topluma nasip olmayan önemli bir demokratik zihniyet potansiyelidir.

Doğayı korumak yerel yönetimlerin temel görevidir

Yerel yönetimler sadece dil, inanç ve kültür farklılıklarını değil, aşiretçi, kabileci bölünmeleri de taraf konumuna düşmeden kayırma görüntüsüyle ayrılığı körükleyen olmaktan kaçınan bir şekilde bütünleştirici, kaynaştırıcı olmakla yükümlüdür. Hem tarihsel miras olarak hem de son otuz yıllık mücadelenin yarattığı değişimde bu konuda önemli aşama kaydedilmiştir. Ama yine de bazı, engeller sakıncalar bulunmaktadır. Son dört yıllık HADEP'li belediye deneylerinde ezici çoğunluk kapsayıcı bir yurtseverlik yaklaşımı sergilemiş olsalar da, tek tük yerel yönetimler şahsında dar çıkarcı yaklaşımlar sadece yerel çalışmalara değil, genel olarak ulusal demokratik harekete zarar vermiştir. Bir yandan sınıflı egemenlik zihniyetinin ve insan doğa ilişkisindeki çarpıklığın aşılması öngörülürken, yerelde aşiret ve kabileler arasında dar imkanları paylaşımda kayırma ve tolerans nedeniyle çelişkilerin derinleşmesine yol açmak birbirine ters konum arz etmektedir. Nitekim geçmiş süreçte Van belediyesinin amaç ve hedeflere ters düşen yaklaşımlarından şikayetler ve rahatsızlıklar olmuştur. Kuşkusuz bir aşiretçi eğilim gösterme konumundaki yöneticinin demokratik ve adil uygulamalar geliştirmesi beklenemez.

Medya TV örneğinde görüldüğü gibi çok sınırlı imkanlarla farklı dil ve kültürlerin kendilerini ifade etmelerinde paylaşımcı bir tutum sahibi olmak, dünyada eşine rastlanmayan bir uygulama ve yaklaşım olarak takdir toplamaktadır. Bu yaklaşımın aynı misyonun sahipleri tarafından her alanda benimsenmesi ve pratikleştirilmesi gerekmektedir. Azınlık konumundaki bütün farklı kültürel, inançsal oluşumlara ortak özelliği olan hassasiyetlerini gözeten buna göre şematik bir eşitlikçi, sayıya oranlayan imkan paylaşımı vb yerine daha dengeleyici ve duyarlı bir yaklaşım zorunludur. Bu tutum inanç farklılıklarının kendilerini yaşatmalarında mabet ve kutsal alanlarının korunması ve imarı, günlük ihtiyaçlarının su, elektrik vb karşılanması gibi konularda öncelik tanımada da kendisini göstermelidir.

4- Kürdistan'da merkezi hükümetin tek yanlı planlamalarıyla gelişen hidroelektrik santralleri ve ekonomik yatırımların kısa vadeli çıkarlar karşılığında tarihi eserler ve kalıtlar ile çevre ve ekolojik dengeye verdiği zararlar büyüktür. Yaklaşık otuz yıl önce devreye giren Keban hidroelektrik santralı bugünden ekonomik ömrünün sonuna yaklaşmıştır. Atatürk, Kargamış, Batman gibi ekonomik ömrü 40-50 yılı aşmayacak hidroelektrik santrallerinin yapımı sırasında su altında kalan tarihi kalıntılar hiç hesaba katılmamıştır. Bu gelişmeler karşısında sivil toplum kuruluşlarının girişimleri ise zayıf ve yetersiz kalmaktadır.

Hasankeyf örneğinde görüldüğü gibi sınırlı bir kamuoyu oluşturma çabası bile önemli etkiler yapmaktadır. Benzeri biçimde Van ile Hazar gölleri çevresinde plansız ve denetimsiz yapılaşmanın yol açtığı kirlenme ise birer doğa katliamı niteliğindedir.

Genelde doğaya yaklaşımdaki modernist tahakkümcülüğün de ötesinde merkezi hükümetin bürokrasi aygıtında yerleşik zihniyet, Kürdistan'da bütün yer altı ve yerüstü zenginliklerini Türkiye'ye aktardığı gibi doğal dengenin, erozyon ve toprağın verimsizleşmesine yol açan düzensiz tarımcılığın da gelişmesinde temel etkendir. Bunun sonuçları heyelanlar, erozyonlar, toprak kaybı, hayvancılığın yapılamaz hale gelmesi olmaktadır.

Son otuz yıllık savaş sürecinde ise özellikle doksanlı yıllarda gemi azıya alan topyekün savaş politikalarının sonucu olarak ormanlar yakılmış, köyler boşaltılmış, toplumun varoluşunu sürdürebilmesinin koşulları ortadan kaldırılmak istenmiştir. Bunun şehirlere yansıması ise aşırı nüfus yığılması olmuştur. Eskiden kendi içinde yetersiz ve geleneksel de olsa bütünlüklü bir planı olan şehirler, resmen kabul edilmeyen büyük nüfus yığılmalarıyla gece kondulardan plansız ve projesiz imardan oluşan metropollere dönüşmüşlerdir. Halen de bu yaklaşım zihniyet olarak aşılabilmiş değildir.

Bu nedenle hem plansız aşırı büyüme hem de düzensiz ekonomik yatırımların çevreye etkileri bakımından denetlenemeyen sonuçları şehirlerin ve içyerlerinin tehlikeli çevre kirlenmesine yol açmasını getirmiştir. Şehir alt yapısının su kanalizasyon çöp vb sorunlarının çevre kirlenmesine yol açan etkilerinin azaltılabilmesi için belediyelere ek ödenekler ve imkanlar tanınmasını gerektirirken merkezi hükümet siyasal tercihlerini ön planda tutarak HADEP'li belediyeleri nefes alamaz duruma getirmeye çalışmıştır. Bunun sonucunda bazı belediyeler mali sorunlarının altından çıkamaz duruma gelmişlerdir. Proje üretmek imkan yaratmayla paralel yürüdüğünde anlam kazanır. Kürdistan'da bırakalım imkan yaratılmasını belediyeler eski borçlarını ödeyemez hale düşürülmüştür.

Bu durum demokratik belediyeciliğin geliştirilmesi önündeki en ciddi engellerden biri konumundadır. Belediyeciliğin sadece eğitim ve aydınlanma çalışmalarıyla geleceğe dönük umut yaratım üzerinde yürütülmesi mümkün değildir. Kaldı ki günlük hizmetlerin yürütülmesi ciddi sağlık sorunlarını dolayısıyla şehrin yaşamının tehlikeye girmesini getirmektedir.

Bu nedenle merkezi hükümetin doğaya yaklaşımını ve endüstrileşme politikalarını değiştiren bir konuma getirilmesi, bunun için yerel yönetimlerin koordineli, birlikte ya da paralel bir mücadele geliştirmesi zorunludur. Yasal mevzuatın yerel yönetimler arası işbirliği ve dayanışmaya ne kadar imkan verdiği de gözetilerek yasal mücadeleleri hedefleyen bir mücadelenin sivil toplum etkinliğiyle gerçekleştirilmesi önemli bir demokratikleşme çabası olmaktadır.

Yerel yönetimlerin işlevlerinin gelişen demokratik taleplere uygun düzenlenmesinde hak sağlığı ile ilgili sorumluluklarını da yerine getirebilecek imkanlara kavuşturulmaları önemlidir. Her ne kadar bugünkü mevzuatla da bazı şehirlerin belediyelerine bağlı hastaneleri bulunmakta ise de mevcut yetki ve imkan sınırlarıyla halka geniş ve adaletli bir sağlık hizmeti götürmenin koşulları da bulunmamaktadır. Bunun için sağlık hizmetlerinin belediye çalışanları ve aileleriyle sınırlı kalmaktan çıkarılarak yerel halkın tümüne eşit, adil ve uygun ölçülerde ulaştırılabilmesi konusunda yerel yönetimlerin yetki ve inisiyatifleri arttırılmalı, sağlık hizmeti gibi son derece önemli bir konu da rant ve ayrıcalık konusu olmaktan çıkarılmalıdır.

"Kürdistan'da insan doğa ilişkilerinde toplumsal ekolojinin bugün dünya toplumlarına yeni bir anlayış olarak sunduğu doğayı nesneleştirmekten çıkarma kültürünün tarihsel temelleri vardır. Zerdüşt inancında yeşili korumak bir yaşam ilkesidir. Bu da insanlık için büyük bir fırsattır. Bu fırsatın tarihi mirasını toplumsal gen haline getiren Doğu toplumları ve Kürtler çağcıl demokratik gelişmede emli bir avantajı yakalamışlardır."

"Merkezi hükümetin doğaya yaklaşımını ve endüstrileşme politikalarını değiştiren bir konuma getirilmesi, bunun için yerel yönetimlerin koordineli, birlikte ya da paralel bir mücadele geliştirmesi zorunludur. Yasal mevzuatın yerel yönetimler arası işbirliği ve dayanışmaya ne kadar imkan verdiği de gözetilerek yasal mücadeleleri hedefleyen bir mücadelenin sivil toplum etkinliğiyle gerçekleştirilmesi önemli bir demokratikleşme çabası olmaktadır."

BİLİM VE KÜLTÜR SANAT PROJESİ

Bilim ve teknik, çağdaş demokratik ekolojik toplum sisteminin geliştirilmesinde en önemli temeldir. Çağ ve gelecek itibariyle daha da kapsamlılaşarak gelişecek bilim teknik, beraberinde yeni bir zaman ruhunun oluşumunu da sağlayacaktır. Bugün bile mekanik fizik kökenli tekniklere ek olarak, gelişen elektronik ve nükleer enerjinin kontrolüne dayalı bilimsel gelişmeler, toplumun maddi temelini kökten değiştirecek kadar ileri bir seviye içermektedir. Bilim ve teknikte ulaşılan seviyenin doğru ve yerinde kullanılması halinde, insanlık adına çok önemli gelişmeler sağlamak, sınıflaşma ve sosyal eşitsizliklerin kaynağı olan yoksulluğu ortadan kaldırmak mümkündür. Zaten mevcut haliyle bilim ve iletişim tekniği, toplumları tutsak olmaktan çıkarmanın koşullarını yaratmıştır. En önemlisi de eşitsizliklere dayalı toplumsal ilişki ve kurumlaşmaların zeminini parçalamış olmasıdır. Bugün için daha çok gerekli olan bilimi, bütün toplumun hizmetine sunabilecek projelerle geliştirebilmektir. Şayet bunu mümkün kılan projeler, ekonomik siyasi yönetim ilişkilerine de yansıtılırsa sonuçları büyük olacak, insanlık gerçek anlamda eşitliği ve özgürlüğü geliştirme imkanına kavuşacaktır. Bilim ve teknik temel, adil paylaşım ve eşitliğe bu kadar imkan sunduğu halde, hiyerarşik sisteme dayalı sınıflı toplum koşullarında tersinden bir rol oynamaktadır. Bu koşullarda bilim ve teknik bir yandan atıl bırakılırken, diğer yandan kontrolü güç bir canavara dönüştürülmektedir. Kapitalist toplum bilimcilerinin eleştirisiz yaklaşımları bir anlamda, onları doğa ve toplumun katliamcısı haline getirmiştir. Bu nedenle bilim ve teknik gelişmeler ele alınırken, eleştirisiz yaklaşım kadar dönüştürücü gücünü görmemek ve bunu inkar etmek de sakıncalı ve tehlikelidir. Bu her iki yaklaşımın da aşılması önem arz etmektedir. Dolayısıyla insanlığın temel ihtiyaçlarına cevap verecek bir bilim politikasıyla, ilkeli bir yaklaşımın geliştirilmesi gerekmektedir. Demokratik uygarlığın gelişmesine hizmet eden bir anlayış içinde bilimin hem uygulanışı hem de etik düzeyini belirlemek önemlidir.

Çağın verili gerçeklerine uygun, demokratik ekolojik toplum çizgisinde ilerlemeyi esas alırken evren, doğa, toplum, ekonomi, siyaset, askerlik, kültür ve sanata bakış açısında tamamen bilimsel ve Rönesans değerinde bir dönüşümü yaşamak şarttır. İnsanlık artık bilimin gücüyle dini, fanatik, dogmatik ideolojilerin ve boş ütopyaların etkisinden kurtulma olanağına kavuşmuştur. Çağ ideolojik bilimselliği ve yaratıcılığı dayatmaktadır. Olgular ve ilişkiler ne kadar bilimle aydınlatılırsa yaratıcılığın da gelişmesi o kadar olanaklı hale gelir. Kürt olgusunu çağdaş demokratik düzeye ulaştırmak için bilimsel teknik gelişmelere önem vermek ve amaçlara uygun kullanımını sağlamak gerekli olmaktadır.

Bilimsel devrim ve teknik gelişmenin, iletişim teknolojisi sayesinde kültür ve sanatla olan bağı daha evrensel bir içerik kazanmaktadır. Kültürlerin uyanışına dayalı bilgi toplumları giderek çağın yönünü de belirlemektedir. Bilimsellikten uzak, sanatsız bir toplum çıplak ve ilkel bir vücut gibidir. Daha da ötesi ruhun ve fiziğin doğru zihniyet yapısından kopukluğunu ifade etmektedir. Sanat seçkinlerden çok, halkların mitoloji, din ve felsefeye verdiği yanıtın dilidir. Bu nedenle en ilkel topluluklardan en eski ve en modern uygarlıklara kadar tarih içinde kendini yaratmış halkları tanımak, onların kalıcılaştırdıkları kültür eserlerini bilimsel ele almayı gerektirir. İnsanlığın kültürel mirası eğer doğru ve bilimsel tarzda ele alınırsa, insanlık adına çok büyük eserlere ulaşmak mümkündür. Bu temelde hiyerarşik sınıflı uygarlığın tarih anlayışını, kültürel geleneğini ve sanatsal yaratımlarını doğru çözümlemek önemlidir. Geri özelliklerini ayrıştırmak, çağdaş buluşlarla yenileyip sentezlemek demokratik, ekolojik toplum paradigmasının en önemli öğesidir. Çağın ve demokratik uygarlığın gereklerine uygun bilim, teknik ve kültür-sanat çalışmalarını ele almak ve bu çalışmaları yeni doğuşlara temel yapmak önemli olduğu kadar, kültürlü, özgür iradeli bir toplum yaratmanın da olmazsa olmaz koşuludur.

Kültür insanın varoluş tarzıdır. Toplumsallaşma ile, insan kendisini ve kendisini kuşatan doğa ile ilişki, çelişki içinde kültürel bir varlık haline getirmiştir. Sadece yazılı tarih değil, bütün insanlık tarihi boyunca ürettiği maddi manevi değerlerin toplamını kapsamaktadır. Bu bir bakıma insanlığın özünü oluşturmaktadır. Eğer insanlığın kültürel tarihi bilimsel ele alınırsa, geleceğin nereye doğru bir akışkanlık içinde olduğunu kestirmek zor olmayacaktır. Bunun için yeniden doğuşların müjdesini her zaman kültür, sanat ve sanatçılar vermiştir. Kültürel değerlerde sanatın kendine has parıltısı vardır. Sanat eski karşısında yeni yaşam tarzının nasıl olması gerektiğini ortaya koyar. Yazım ve sanatta yaratıcılık ve özgürlük, dilde zenginlik toplumsal yaşam birikiminin göstergesidir. Sanat çalışmasının tipikleştirme ve imgeleme en ince, en estetik, içli ideolojik yeniden üretimi kapsamaktadır. Demokratik uygarlık çizgisinde Ortadoğu Rönesansı'nın ve aydınlanmasının gelişmesine hizmet edecek bir kültür sanat anlayışını geliştirmek dönemin en önemli çalışmasını oluşturmaktadır. Kürt demokratik hareketinin omuzlarına yüklenen yeni görevlerden biri de Ortadoğu kültürünü yeni bir sentezle buluşturmaktır. Bu Kürt hareketinin ve doğuşunun en önemli yaratım eseri olacaktır. Bunu başarabilmek için, kültür sanat çalışmalarına özgün bir yer vermek ve bireysel yetenekleri açığa çıkartmak gerekmektedir. Eski, dar, dogmatik, ürün vermeyen, yetersiz yaklaşımların aşılması önemlidir. Herkesin özgür gelişmesine yol açacak, ekolojik, demokratik dayanışmayı bağdaştıran düşünce özgürlüğü ve ayrılıkları içinde birliği koruyup geliştiren bir kültür sanat ortamının ve yaklaşımının geliştirilmesi esastır.

Bu nedenle KONGRA-GEL bünyesinde bilim teknik, kültür ve sanat çalışmalarını organize eden ve yönlendiren bir kurumlaşmaya gitmek ihtiyaçtır.

a- Bilim-Teknik Komitesi

1- Bilimsel teknolojik alandaki tüm gelişmeleri yakından izleyen ve sonuçlarını toplumsal yaşama yansıtan bilim teknik komiteleri oluşturur ve çalışmalarını destekler. Bu komite her düzeyde bilimsel çalışma yürüten kurum ve kuruluşlarla ilişki içinde çalışmayı esas alır.

2- Egemen devletlerin maksatlı politikaları yaşanan savaş ve katliamlar nedeniyle ciddi sosyal problemlerin yaşandığı Kürt toplumunda sosyal bilimlerle uğraşmayı çalışmasının merkezine alır. Bu amaçla sosyal bilim merkezleri oluşturarak toplumsal sorunların çözümüne katkı sunar.

3- Kürt tarihi ve dili, kültür ve yazın sanatı, düşünce, mitoloji, din, felsefe ve ideoloji konularında inceleme araştırma yapan kurumlaşmaları, bilim akademileri, enstitüler, vakıf ve özgür özerk üniversiteleri destekler. Değişik felsefi ve ideolojik akımları inceler, demokratik ekolojik toplumu güçlendirecek sonuçlar çıkarır ve toplumun hizmetine sunar.

4- Özel olarak Kürdistan'ın tarihsel ve kültürel birikimini açığa çıkartacak, sosyolojik gerçeklerini araştıracak, ekonomik ve sosyal yönleriyle ilgili çalışmaları ve projeleri önemser ve destekler.

5- Bilim ve tekniğin gücünden yararlanarak, özgür toplum ve bireyin gelişmesine katkı sunacak aktivitelerin geliştirilmesine çalışır.

6- Başta tekniğin uygun kullanılması olmak üzere, nükleer enerji, sera etkisi, hormonal gıdalar ve gen teknolojisinin insanın ve doğanın dengesini bozacak zararlı uygulamalara karşı aktif mücadele eder ve bilim ahlakı temelindeki denetimi önemser.

7- Nüfus planlaması, hastalıklara karşı önlem, eğitim vb konulardaki tedbirlerin geliştirilmesine katkı sunar.

8- Bilim yönteminde doğa, çevre ve toplumların ekolojik demokratik uyum içinde düzenlenmesinden yana olur. Ve bunu gözetmeyen uygulama ve yaklaşımlara karşı mücadeleyi esas alır.

9- Belli aralıklarla periyodik olarak bir bilim sanat dergisinin çıkarılmasını sağlar.

10- Uluslararası bilim kurum ve çevreleriyle ilişki içinde olur ve onları Kürdistan'a yönelik çalışmalara ve projeler üretmeye teşvik eder.

b- Kültür-Sanat Komitesi

1- Kürt kültür ve sanat değerlerinin korunması, demokratik kültür ve sanatın geliştirilmesi için etkin çalışmalar yürütür, kurumlaşmalara gider ve bu konularda çalışma yürüten kurum ve kişileri destekler.

2- Ortadoğu Rönesansı'na ve aydınlanmasına hizmet edecek sanat eserlerinin gelişmesini teşvik ederek, bütün sanat dallarında yaratıcılığın ve üretkenliğin geliştirilmesini esas alır.

3- Ne Batı kültürünü ret ne de taklit etme yaklaşımına düşmeden, karşılıklı kültürel etkileşim ve sentez oluşturma yaklaşımını benimser.

4- Ortadoğu halkları arasında birliğin ve güvenin gelişmesine hizmet eden sanatçı ve aydınların çalışmalarına destek sunar.

5- Bölgede şiddet ve ahlakı zedeleyen, acıları yeniden üreten anlayışla ırkçı, şoven, milliyetçi eğilimlere karşı sanat diliyle mücadeleyi geliştirir.

6- Kürt kültür ve sanatını geliştirmeye dönük kurumların oluşmasını ve özerk kültür sanat merkezlerinin gelişmesini teşvik eder.

7- Bilimsel sanat çalışmaları yapacak yeteneklerin oluşması için bireysel girişimciliği teşvik eder. Bu yönlü sanatsal çalışmalara destek sunar.

8- Sanatçıların bilimsel bilgi ve entelektüel düzeylerinin geliştirilmesi ve her dalda bilimsel bilgiye dayalı yaratıcılığın önünün açılması için, teorik, teknik, pratik katkılar sunar.

9- Tiyatro, bale, opera, özgün müzik, çok sesli ve çağdaş müzik, halk dansları ve otantik sanatı kültür sanat gelişmesinin en önemli öğeleri olarak ele alır ve geliştirilmesine önem verir.

10- Sinema, filmcilik ve resim gibi görsel sanatın gelişmesine önem verir, bu yönlü çalışmaların geliştirilmesini teşvik eder.

11- Kürt kültür sanat değerlerinin tanıtım ve korunması için bir ulusal müzeye sahip olunması yönünde çalışmaları destekler.

12- Kaynak ve eserlerin korunması ve hizmete sunulması amacıyla ulusal kütüphaneye sahip olunması yönünde çalışma yürütür.

13- Kürt dilinin araştırılması ve geliştirilmesinde 'Kürt Dil Kurumu'nun işlerliğe kavuşturulması için proje dahilinde gerekli çalışmalara destek verir.

14- Kültür mirasımızın doğasını oluşturan taşınır veya taşınmaz değerlerin korunmaya alınması ve bölgemizden çıkartılmış kültür değerlerimizin geri getirilmesi yönündeki çalışmalara destek olur. Tarihi ve kültürel eserleri tahrip ve yok etmeyle sonuçlanacak her türlü uygulamaya karşı etkin mücadeleyi teşvik eder.

15- Halklara ait bütün tarihi eser ve kalıntılara karşı tahripkar ve ihmalkar tutum içinde olan ya da bunun kaçakçılığını yapan kurum ve kişilere karşı mücadele eder.

YEREL YÖNETİMLERE İLİŞKİN

Tarihten bu yana iç içe yaşayan kültürlerin mekanı olan Ortadoğu, uzun yıllar merkezi devletlerin idaresinde kalmıştır. Bununla birlikte bölgedeki toplumsal kesimler beylik, eyalet, sancak gibi yerel yönetimlerin idaresinde özgünlüklerini, farklı özelliklerini korumuş ve sürdürebilmiştir. Geçen yüzyılda Batı eliyle kurulan devletler ise tek etnik kültürel yapıyı esas almış, sınırları içerisinde zorla üniter, tek tip uluslar yaratmaya çalışmıştır. Gerek geniş coğrafyaların üzerinde kurulmaları, gerekse çok farklı kültürel, sosyal, etnik, dini kesimleri barındırmaları sebebiyle baştan itibaren bu uygulamalar zorlayıcı, halkları kurutucu bir etkide bulunmuş ve rejimlere karşı muhalefet, isyan gerekçesi olmuştur. Farklılıkları inkar isyana, isyan da toplu kıyımlara yol açmıştır. Bu kör döngü kırılmalıdır.

Devletin, sınırları içerisinde yaşayan insanlarca kabul edilebilir hale gelmesi, karşıtlığın aşılıp uyumlu birey devlet, toplum devlet ilişkisine varılabilmesi için küçülmesi ve sosyal kesimlere kendisini idare, kimliğini ve iradesini temsil hakkının tanınması gerekmektedir. KONGRA-GEL, hemen hemen tüm alanları denetimde tuttuğunda işlemez hale gelen devletin genel güvenlik, sağlık, ulaşım, diplomasi, eğitim gibi ağırlıklı sosyal hizmet alanları ve genel çıkarları belirleyen konular dışındaki tüm yetki ve sorumluluklarını yerel yönetimlere devretmesini çağın gereği saymaktadır.

Dışta küreselleşmenin ulus devletlerin etkisini azaltan hamlesi, içte de bölgenin sosyo kültürel özellikleri, yerel yönetimlerin önemini ve etkinliğini arttıran faktörler olmaktadır. Demokrasi devletlere dayalı değil, esasta kentlere ve genel olarak yerel yönetimlere dayalı gelişmektedir. Bu da bölge açısından çok işlevli ve üretken kılınmayan yerel yönetimlerin gözden geçirilmesi ve yeniden yapılandırılmasını, halkın temel idare organları haline getirilmesini gerekli kılmaktadır. Belli bir olgunluğa varan her bireyin toplumsal sorunları çözme gücüne ve iradesine kavuşturulmasına inanan KONGRA-GEL etkin katılımcılığın ancak yerel yönetimlerin bu düzeyde örgütlendirilmesiyle mümkün olacağını savunmaktadır.

Bunun için;

1- Devletin yerel yönetimler üzerindeki ezici üstünlüğü ve sırsız müdahaleciliğine karşı mücadele edilecek, yerel yönetimlerin inisiyatif ve uygulama gücü arttırılacaktır.

2- Yerel yönetim organlarının seçim ve işleyiş düzeni demokratikleştirilecek, köylerde meclis, şehir, ilçe ve beldelerde özgür belediyecilik temelinde yeniden yapılandırılmaya gidilecektir

a- Şehir ve ilçelerde 'özgürlükçü belediye hareketi' temelinde yeniden yapılanma şart görülmektedir.

Varolan belediye meclisleri yanında konsey ya da halk meclisi örgütlendirilmesi için çalışılacaktır. Halk meclisi ya da konsey, farklı etnik, kültürel, siyasi, dini kimliğin temsilinden mesleki ve çeşitli sivil toplum örgütleri ve mahalle temsilcilerinden oluşmalıdır.

b- Muhtarlık ve ihtiyar heyetleri halkın idarede aktif katılımına uygun kurumlaşmalar olmadığından halkın en geniş katılımını içeren Köy Meclisleri örgütlendirilmesine gidilecektir

3- Bu hareketler katılımcılık, çoğulculuk ve hoşgörü üzerinden yükselecektir.

4- Yerel yönetimlerde etnik, cinsel, hiyerarşik önyargıların kırılması ve çalışma birimlerinde farklılıkların adilce temsili sağlanacaktır.

5- Önemli yerel sorunların çözümünde ve önceliklerin tümünde referandum benzeri yöntemlerle halka başvurulacak, gerektiğinde 'geri çekme' mekanizması işletilecektir.

6- Köyün geneline ait ya da hasat benzeri toplu çalışmayı gerektiren durumlarda imece usulü dayanışma teşvik edilecektir. Belde, ilçe ve illerde de koşullara göre bu tür dayanışmalar geliştirilebilir.

7- Demokratik köy meclislerinden başlatılarak belediyelerde de geliştirilmek üzere farklı sosyal, kültürel ve doğasal yapıların özgürce gelişimi ve etkileşimi sağlanarak, kültürlerin zenginleşerek yaşaması için çalışılacaktır.

8- Kültürel zenginliğin bir parçası olan çevredeki hayvan türleri ve bitki örtüsünün korunması ve yaşatılmasında yerel yönetimlerin rolü önemlidir. Bu sebeple gerek bizzat buna yönelik çalışmaları, gerekse çevre örgütlerine vereceği her türlü destekle ekolojik dengeye ulaşma mücadelesine hizmet etmelidir.

9- Yerel yönetimlerin en temel görevi alt yapı ve imar faaliyetlerini geliştirirken çevre tahribatına meydan vermemek, toplum ve çevre sağlığını iyileştiren hizmetler yapmaktır.

SİYASAL KURUMLAŞMA PROJESİ

Günümüzde Kürtler, Ortadoğu'nun en çok ezilen halkı olarak, tarihteki onurlu yerini alma çabası vermiştir. Çok parçalanmışlık ile feodal aşiret düzeni, geri kalmalarının temel nedeni ve sonucu olmuştur. Bu iç ve dış kıskaçlardan kurtulmayı bir türlü başaramamışlardır. Din ve ilkel milliyetçilik ideolojileri, komşu uluslar gibi siyasal gelişmelerinde olumlu rol oynamamıştır. Yoksul bir halk olarak tüm tarihini bağlayan özgürlük kölelik ikilemini günümüzde de yaşamaktadır. Bu yönüyle uygarlıkların ihanetine en çok uğrayan bir halk durumundadır. Güçlü bir zihniyetten yoksunluk kadar sağlam ittifaklardan da nasibini alamamıştır. Milli ve sosyal yöndeki zayıflık bir eksiklik ve tehlike olarak halen varlığını sürdürmektedir.

Kürt olgusundaki tarihsel gelişim özelliği, sorunun özüne de damgasını vurmuştur. Kürt sorunu bir ulus olmanın ötesinde dağılan neolitik, feodal aşiretlerin bir halklaşma sorunudur. Bu nedenle tarih ve güncellik, Kürtler için en doğrusunun demokratikleşme olduğunu göstermektedir. Çağımızda dinin ve milliyetçiliğin aşılmakta oluşu, kalıntı halindeki aşiretçilikle feodalizmin hızla çözülüşü, Kürtlerin demokratik kurtuluş şanslarını arttırmaktadır. Dünya çapında yükselen demokratik uygarlık kriterleri bu süreci daha da olumlu etkilemektedir. Irak'ta dış müdahalenin demokratikleşmenin önünü açmada oynadığı rol ve ortaya çıkan elverişli imkanlar, Türkiye, İran ve Suriye üzerinde demokratikleşme yönünde artan iç ve dış baskılar, Kürt'ü çevreleyen çemberin lehte rol oynamasına imkan sunmaktadır. İç ve dış dönüşümler, ilk defa Kürtlerin, sorunlarına demokrasi kriterleriyle çözüm bulma olanağını vermektedir. Kürtlerin kendileri de komşuları için bir isyan ve parçalanma öğesi olmaktan çıkmıştır. Daha çok demokratikleşme temelinde sağlam bir birliğin garantisi durumuna gelmişlerdir. Her iki kesim için diyalektik süreç demokratikleşme ekseninde hızlandıkça, Kürt sorununun çözüm yoluna girmesi kaçınılmaz olacaktır. Bu yol parçalama ve isyan değil, barış ve demokratik çözüm yoludur.

Tarih Kürt halkına, tarihin bu döneminde eşsiz bir rol yüklemektedir. Birlikte yaşadığı tüm halklarla demokratikleşme adımlarında birlikte yürüme ve başarma şansını sunmaktadır. Parçalanmış sınırlar arasında kalmak bir avantaj konumuna gelmiştir. Milliyetçiliğin zehirlediği bir halk konumuna gelmemiş olmak bir kazanımdır. Kendini demokratikleştiren Kürt halkı, içinde yaşadığı ülkeyi ve halkını da, demokratik çözüme çekecektir. Eskiden parçalanmanın ve dış oyunların aracı gibi görülen Kürt özgürlük hareketi, şimdi barışın, kardeşliğin ve özgürlüğün güvencesidir. Dolayısıyla ülkelerin bütünlük, devletlerin birlik temeli haline gelmiştir. Kürt halkının olduğu her yerde ve devlet içinde, onurlu ve özgürlüğe dayalı demokratik normların işlediği bir gelişme akla gelecektir.

Kürtlerin yaşadığı ülke, ulus ve devletlere baktığımızda sorunlar benzerdir. Kürt halkı egemen devlet otoriteleriyle benzer sorunları yaşamaktadır. Kürtlerin alın yazısı artık cehalet, isyan, bastırılma ve katliam değil, demokratik bilinç, gelişmiş toplum ve özgür birlikteliktir. Çağın demokratik gelişme gerçeği bunu emrediyor. Uluslararası gelişmeler Kürt özgürlük hareketinin gelişme ve çağı yakalama seviyesi, Ortadoğu'daki hakim ulus ve devletlerin yaşadığı derin sorunlar bütünlüklü ele alındığında demokratik siyaset ve çözüm projesi ekmek su kadar gerekli olmaktadır. Bu temelde siyasete yön veren demokratik siyasi kurumlaşmanın, iç ve dış komiteler biçiminde örgütlendirilip geliştirilmesi gerekmektedir.

a- İç Siyasi Komite

Toplumun iç çelişkileri ve Kürt sorununun çözümü için mevcut ulus devletler ile barışçıl ve demokratik siyaset esaslarına uygun iç siyasi kurumlaşma ve çalışmaların yürütülmesinden sorumlu olacaktır. Buna göre:

1- KONGRA-GEL'in dönem politikalarını ve taktiklerini hayata geçirmek için çalışma yürütür.

2- İhtiyaç duyulan siyasi kadroyu yetiştirmek amacıyla gerekli olan eğitim kurumlarını örgütler ve geliştirir.

3- Çağdaş demokrasinin gelişmesi ve kurumlaşması için çalışır, tüm sorunları demokratik siyaset ve diyalog yoluyla çözmeyi esas alır.

4- Kürtler ve Kürt örgütleri arasında iç barışı sağlamak ve demokratik birliği gerçekleştirmek için etkin çalışma yürütür. Bu amaçla bir barış ve ulusal birlik konferansı düzenlemeyi, örgütler üstü, ortak konsensüse dayalı bir Barış ve Ulusal Birlik Komitesi oluşturmayı hedefler.

5- Kürtlerin yaşadığı her alanda, o alan koşullarına uygun yasal ve meşru siyasi kurum ve partilerle ilişki kurar ve çalışmalarını destekler.

6- Kürt siyasi kurumlarının her ulus devlet içinde kendini yasal bir statüye kavuşturması için çalışmalar yapar. Tüm kurumlarda kadınların aktif bir biçimde katılımını destekler ve geliştirir.

7- Kürtlerin yaşadığı devletlerin içinde yasa dışı değil, yasal parti ve kurumlarla çalışır. Bunlar yalnız kendi iradesine mensup partiler olmayıp, dostluk konumu içinde olan siyasi kurumları da kapsar.

8- Yerel yönetimleri destekler ve güçlendirilmesi için çalışır.

9- Sosyal yaşamın demokratik temelde düzenlenmesi ve geliştirilmesi için ilgili kurumlarla ilişki ve dayanışma içerisinde olur. Çeşitli toplumsal nedenlerden kaynaklanan aile ve aşiret kavgalarını barışçıl temelde çözmek için çalışır.

10- Kürtlerin yaşadığı her ülkede demokratik siyasal sürece aktif katılmasını önleyen yasal ve idari engellerin kaldırılması, anayasal vatandaşlık çerçevesinde tüm haklarını kullanması ve egemen ülke parlamentolarında yeterli temsilin sağlanması için çalışır.

11- KONGRA-GEL Genel Kurul Seçimlerinde seçim yasasına uygun ve Seçim Kurulu ile ilişki içinde çalışır.

12- Eğitim, toplum ve çevre sağlığı, tarihi ve kültürel eserlerin korunması, bilim-kültür ve sanatın geliştirilmesi vb alanlarda ilgili kurumları oluşturmaya gider ve ilişki içerisinde, destekleyici çalışmalar yapar.

13- "Anadilde eğitim hakkı," "yoksulluk ve işsizliğe çare" gibi çok değişik kapsamda sorunları içeren konularda çözüm amaçlı proje ve program geliştirir.

14- Barış için, demokratik çözüm esasları çerçevesinde katkı sunmak isteyen herkesi, yurtdışında, Avrupa'da, kanun dışına düşenler dahil cezaevindeki ve dağda silahlı olanları da kapsayan, cumhuriyetin demokratik, laik, sosyal, hukuki özelliklerine katılım ve barış imkanı veren bir düzenlemenin gerçekleştirilmesi için çalışır, ayrıca devletlerin varolan yasa ve anayasalarının demokratik esaslarda yeniden düzenleyip, yeni anayasaların çıkarılmasını siyasal bir çalışma hedefi olarak gündemleştirir.

b- Dış ilişkiler Komitesi

Kürt özgürlük mücadelesinin ulaştığı düzey ve diplomatik ihtiyaçları, yeni dönem çalışmalarında dış alanların daha yetkince değerlendirmesini zorunlu kılmaktadır. Kürt sorununda demokratik çözüm çabasını yoğunlaştırırken, bunun dışa yönelik ilişki ve ittifaklarını sağlam esaslara bağlamak, en az iç ittifaklar kadar önemlidir. Bunu gerçekleştirebilmek de ancak demokratik uygarlık çizgisinde bir dış ilişki çalışması örgütleyip yürütmekle olur. Kürt sorununun demokratik çözümü için uluslararası güç ve olanakları bu temelde değerlendiren ve çalışmalara yön veren kurum dış ilişkiler komitesi olacaktır. Dış ilişkiler Komitesi Kongre'nin dönem politikaları ve taktikleri temelinde diplomasi çalışmalarını yürütür, stratejik ve taktik ilişkileri geliştirir. Buna göre;

1- Kürt sorununu, BM, AB gibi uluslararası platformlara taşırarak çözümü için çalışır ve soruna meşruiyet kazandırmayı hedefler.

2- Başta Avrupa olmak üzere ABD ve uluslararası alanda demokratik kurumlar ve sivil toplum örgütleriyle ilişki ve ittifaklar geliştirir. Barış ve dostluk komitelerini kurar, lobiler oluşturur.

3- Kürt sorununun çözümüne katkıda bulunacak uluslararası çapta, Demokratik Çözüm ve Barış Konferansı'nı toplamaya çalışır.

4- KONGRA-GEL'in Uluslararası alanda Kürt halkının meşru iradesi ve siyasi temsilcisi olarak muhatap kabul edilmesi için çalışır, önem arz eden devletler başta olmak üzere ilgili tüm devletlerde resmi temsilcilik açmayı hedefler.

5- Kürdistan özgürlük mücadelesinin tanıtımı amacıyla enformasyon çalışmalarını yürütür.

6- Kürt sorununun çözümü için egemen ulus devletlerle diyalog ve ilişki arayışı içinde olur, ortaya çıkan imkanları değerlendirir.

7- Kürtlerin yaşadığı ilgili ülke, ulus ve devletlerde bulunan demokratik kurum ve kuruluşlarla dostluk ve dayanışma içinde olur, ittifak geliştirir.

TERÖRİZME İLİŞKİN KARAR TASARISI

Terörizm tanımı, uluslararası belgelerde tanımlanmış, çeşitli şarta ve kararlarda (Resolution) dile getirildiği biçimini benimsemekle beraber, bulunduğumuz bölgenin özgünlüne denk tanımı genişletmek yerinde olacaktır.

Terör yada terörizm her ne nedenle olursa olsun suçsuz sivil insanların, inanç gruplarının, etnisitelerin hedef dahiline alınarak üzerinde uygulanan şiddeti içerir. Dünyamızda, birey, grup, örgüt ve devletlerle olmak üzere, çok geniş bir yelpazede bu şiddet terör biçiminde uygulanmaktadır.

Günümüzde en çok uygulanan terör devlet terörü olup, insanlığı da en fazla zarar vereni olmaktadır. Dayandığı güç ve olanaklar göz önünde tutulduğunda daha derin ve sistematik olarak uygulama imkanlarına sahiptir. Yıkıcılığı daha derinlere nüfuz etmektedir.

Her şiddet uygulaması terörizm olmasa da, her şiddetin tahrip edici ruhsal, psikolojik yanı vardır. Buna rağmen bir bireyin, bir halkın, bir cinsin, ya da inanç grubunun varlığına kastediliyorsa, tüm bu kesimler kendilerini yaşatmak için savunmaya geçerler. Bu savunma refleksi BM'nin kriterlerine göre meşru olduğu gibi yasaldır. Her birey, ya da her kesim kendini örgütleyerek, –silahlı mücadele dahil– her türlü savunma hakkına sahiptir. Bu meşru savunma hakkını hiçbir güç engelleyemez.

Kürt halkının en temel hakkı olan dil, kültür ve kimliğine TC başta olmak üzere diğer Kürdistan'ı egemenliğine alan devletlerce –nüans farkları olsa da– inkar ve imha temelinde terör uygulamışlardır. Bunu siyasal, kültürel, psikolojik ve fiziki imha temelinde derinleştirmiştir.

Genelde uygulanan inkar ve imhaya karşı Kürt halkı çeşitli tarihi süreçlerde meşru müdafaa hakkını kullanmıştır. Özelde de Kuzey Kürdistan'da, 15 Ağustos 1984 ile 1 Eylül 1999'a kadar 15 yıl boyunca PKK önderliğinde Kürt halkı kendi ulusal kimliğini kazanma temelinde bir direniş göstermiştir. Resmi belgelerde "düşük yoğunluklu savaş" olarak değerlendirilen bu direniş savaşı, bir varolma mücadelesi olduğundan meşrudur. Halkın katılımı, kapsamı, genişliği ve sonuçları dikkate alındığında bu meşruiyete gölge düşürülemez. Ağırlıklı olarak uluslararası normlarda belirlenen meşru savunma temelinde bir direniş gösterilse de, yer yer bireyler bazında hedefini aşan, provokatif, sivilleri hedefleyen savaş suçu sayılabilecek haller yaşanmıştır. Bu uygulamalar özgürlük ve direniş mücadelesine gölge düşürdüğü gibi, bir çizgi olarak hiçbir zaman benimsenmemiş ve bunlara karşı ciddi bir karşı duruşla mücadele edilerek hakim olmaları önlenmiş ve giderilmiştir.

Belirtilenlerin ışığında, bireylere, haklara, etnisitilere, dinlere ve cinslere karşı ne amaçla olursa olsun suçsuzlara ve sivillere karşı uygulanan şiddeti KONGRA-GEL terör kapsamında değerlendirerek, bu şiddet uygulamalarına karşı uluslararası arenada karşı mücadele eder.

Bunun için KONGRA-GEL;

1- BM'nin çeşitli şarta ve Resolution'larında ele alınan terörizm kavramını eksikte olsa benimser ve gerekli olan karşı mücadeleyi ve dayanışmayı sürdürür.

2- Sivillere, inanç gruplarına cinslere ve etnisitelere karşı uygulanan her türlü şiddeti terör sayarak eylemelerini mahkum eder.

3- Dünyamızda giderek sivrileşerek şekillenen radikal islami, ırkçı ve dinsel fanatik terörü mahkum eder. Buna karşı uluslararası alanda sağlanan mutabakat temelinde mücadele eder.

4- PKK ile TC devleti arasında yaşanan 15 yıllık "düşük yoğunluklu savaş" süresince işlenen terör kapsamındaki suçların araştırılıp açığa çıkarılarak faillerinin Lahey Adalet Divanı ve Mahkemesine götürülerek yargılanması.

5- Toplumsal ve ailesel bazda kadına, çocuğa ve özürlülere karşı uygulanan her türlü sistemli şiddet girişimini terör olarak tanımlar ve buna karşı aktif mücadele edilmesini öngörür.

HUKUK PROJESİ

Tarihte en çok görülen yönetim biçimleri iradelerini buyruk yolu ile topluma kabul ettiren oligarşik ve monarşik dikta rejimleri olmuştur. Değişme hızının çok yavaş olduğu ve insan kuşaklarının siyaset sahnesinde hiç yer almadan iradesiz, yığınlar biçiminde yaşadıkları tarihsel süreçlerde geleneksel, otoriter rejimleri sürdürmek çok zor olmamıştır. Politika insan topluluklarından ayrı ve ancak ayrıcalıklı kesimlerin yürütebilecekleri bir iş sayılmıştır. Ancak yakın çağlarda yaşanan siyasal, toplumsal ve teknolojik devrimler geniş halk yığınlarını suskun izleyiciler olmaktan çıkarmış ve insanların siyasal sürece katılımları her geçen gün daha fazla artmıştır. Artık hükümet ve devletlerin karşısında etkin yurttaşlar vardır. Tarih boyunca tüm önemli sorunlar askeri ve siyasi yollarla çözümlenirdi. Çağdaş hukuk bu anlayışa karşı savaşarak gelişmiş, askerlik ve siyaseti bazı temel kurallara bağlamış,yöneticilerin otoritelerini ve keyfi uygulamalarını sınırlandırabilecek kurumları geliştirmeyi başarmıştır.

Eskiden isyan ve savaşlara, sosyal zıtlıklara ve düşmanlıklara temel teşkil edebilecek birçok toplumsal konu bugün hukukun kapsamında yer almakta ve gerekli çözüm araçlarına kavuşturulmaktadır. Bu sisteme tüm toplumu kapsadığı ve hukukla genişçe donatıldığı için 'demokratik hukuk sistemi' denilmektedir. Avrupa'da demokratik hukuk sisteminin en somut ifadesi AİHS ve uygulama kurumu olarak AİHM'dir. Bir AB Anayasası'na gitmek de gündemdedir. AİHS'de bireysel haklar, kolektif haklar ve halkların haklarını içeren üç temel kuşak hakları düzenlenmiştir. Temel uluslararası sözleşmeler ve dünyanın sürekli gelişen ihtiyaçlarına cevap verecek ek protokoller ile hak ve özgürlüklerin alanı giderek genişlemekte ve bu süreç devam etmektedir. Evrensel hukuk bugün çevre hakkı, huzur içinde yaşama hakkı gibi dördüncü kuşak haklar olarak tanımlanan hakları pratikleştirmekle meşgul olmaktadır.

Artık hukuk hem ulusal hem de uluslararası sistemde sorunların çözümünde siyaset ve askerliğin önüne geçmiştir. Sorunlara sonuna kadar hukuk içinde çözüm aramak çağdaş bir yöntem haline gelmektedir. Hemen askeri ve siyasi yollara baş vurmak ve hukuk olanaklarını göz ardı etmek ciddi bir yöntem hatası olarak değerlendirilmektedir. Doğrusu, sorun arz eden tüm olaylar ve ilişkiler için hukuku sonuna kadar zorlamaktır. Eğer bunun yolu bulunmazsa ve hukuk yolu tümden kapalıysa, o zaman siyasi ve askeri yollara baş vurmak meşruluk kazanmaktadır.

Ancak bu durum otoriter sistemlerin tamamen ortadan kalktığı anlamına gelmemektedir. Bugün dünyadaki toplumların çoğu halen siyasal diktatörlükler altında yaşamaktadır. Bununla birlikte otoriter sistemler çağdaş dünyada tutunabilmek için başka yöntemler aramaktadırlar. Yakın tarihimizdeki faşist diktatörlükler, reel sosyalizmin otoriter yönetimi ve halen dünyanın çoğu ülkesinde, Ortadoğu'nun tamamında siyasal diktatörlükler hüküm sürmektedir. Bunların tamamı cumhuriyet rejimi adı altında, halkın seçtiği söylenen meclis yönetimleri ve yasalarıyla, demokratik içerikten yoksun biçimde yaşamaktadırlar. Tamamı birer polis ve kanun devleti olan bu yönetimler, topluma ve bireye karşı devleti korumayı amaçlamaktadır. Kanun yalnızca buyurma yetkisi olan kimselerin iradesini açıklayan belgeler olarak görülmektedir. Bu devletlerde otoritelerin ağzından çıkan her şey kanundur.

Bir Ortadoğu halkı olan Kürtler de hukukun dışında bırakılmıştır. Birey olarak kısmen hukukun kapsamına alınırken, halk ve kültürel varlık olarak hukuktan yoksun bırakılmışlardır. Avrupa hukuku ve demokrasisi, benzer olan bir çok halkın sorununda gösterdiği tavrı Kürtlerden esirgemektedir. Hukukun kapsamına çoktan alınmış olan ve BM sözleşmelerinde de yasalaşmış bulunan haklar Kürtlere uygulanmamaktadır.

Dilinin özgür ifadesine kadar tüm varlığı yasaklanmış bir halkın meşru savunma hakkı hem evrensel hukukta hem de ulusal anayasalarda vardır. Bu hakkı kullanmak değil, kullanmamak hukuk dışı bir durumdur. Kürt özgürlük hareketinin meşru savunma çizgisi hem bir anayasal hak hem de halka karşı yerine getirilmesi gereken kutsal bir görevdir. Hiçbir hukuk kurumu bu hakkını kullanmaktan ötürü Kürt halkını suçlayıcı olamaz. Asıl suçlanması gerekenler, çağdaş hukukun vazgeçilmez gereklerini halkımıza tanımayanlardır. Bu durumda meşru savunma elde kalan tek seçenek oluyor. Bu anayasal hak Kürtlerce kullanılmıştır. Halkımızın vazgeçilmez, devredilemez hakları olan ve BM'nin ikiz sözleşmeleri diye tabir edilen sosyal, siyasal, kültürel ekonomik haklar sözleşmesi, Paris Şartı, Kopenhag Kriterleri, azınlıkları koruma sözleşmesi vb uluslararası belgelerin gayet açıkça belirtilmiş hakları tanınmadıkça, tüm varlığı inkar edilip anadilde eğitim ve dilini özgürce kullanma başta olmak üzere, en basit hakları bile yasaklamalara konu olmaya devam ettikçe, meşru savunma hakkımızı kullanmaktan vazgeçemeyiz, bu hukukun da bir gereğidir. Bu konuda asıl suçlu olanın devletlerin politikaları olduğu, AİHM'in konuya ilişkin bir çok kararlarında ortaya çıkmıştır. Hiçbir suçu olmadığı halde binlerce sivil insanımızın devletten beslendiği açığa çıkmış bulunan çetelerce katledilmesine ve binlerce köyün boşaltılmasına kadar varan uygulamalar ağır suç teşkil eden terör eylemleridir. Halkımız tarihte ve günümüzde hiçbir halkın başına gelmemiş terörü yaşıyor. Halepçe örneği henüz unutulmamıştır. Dolayısıyla silahlı temelde de olsa meşru savunmanın kullanılması evrensel ve anayasal hukukun bir gereğidir.

Bugün Kürt özgürlük iradesi barış ve demokratik uzlaşma için sorumluluklarının gereğini ciddiyetle yerine getirmektedir. Kendisini ve özgürleşen Kürt halk iradesini tüm Kürdistan parçalarında ve Kürtlerin yoğun olarak yaşadığı yurtdışı alanlarında demokrasinin, laikliğin ve hukuk devletinin gücüne dönüştürmede üzerine düşen adımları kararlılıkla atmıştır.

Irak rejimine karşı geliştirilen ABD müdahalesi Ortadoğu'nun statükosunu değiştirmeyi amaçlamaktadır. Irak yeniden yapılanmanın fiilen içerisine girmiştir. Geleneksel siyasi zihniyet ve yapılanmalar sürece cevap olamamaktadır. Evrensel demokratik kriterleri, hukukun üstünlüğü ilkesini esas alan hukuksal mücadele anlayışının zemini ve olanakları bu alanda da oluşmaktadır.

Suriye mevcut tek parti yönetimi ile son derece antidemokratik bir devlet konumundadır. Her şey BAAS Partisi'nin sıkı kontrolü altındadır. Kelimenin tam anlamıyla bir zorba devlet olan bu rejim, Kürtler ve diğer azınlık halklar için olduğu kadar Arap halkı içinde bir kabus durumundadır. Anayasal güvence altına alınmış olan herhangi bir hak ve özgürlükten bahsetmek mümkün değildir. Kürtler vatandaş olarak bile kabul edilmemekte, mülk sahibi olmaları dahi yasaklanmaktadır. Ancak dış dinamiklerin sistem üzerindeki baskısı ve içteki değişim potansiyeli rejimin önünün çok uzun süreli olamayacağını göstermektedir. Suriye'de evrensel hak ve özgürlükleri güvence altına alan demokratik bir anayasanın yanı sıra, kuvvetler ayrılığı ve hukukun üstünlüğü ilkesini esas alan çoğulcu parlamenter sistemi hedeflemek acil bir durum arz etmektedir. Kürt kimliği ve anayasal vatandaşlık statüsünün anayasal güvenceye alınmasını da hedefleyecek olan Kürtlerin demokratikleşme mücadelesinin önemli bir dinamiği olması kaçınılmazdır.

İran mevcut mollalar yönetimi ile tamamen çağdışı bir görünüme sahiptir. Dış dinamiklerin giderek artan baskılarının yanı sıra içte geniş halk yığınları sisteme duydukları tepkilerini her fırsatta yansıtmaktadırlar. Tam bir çürümeyi yaşayan rejim kaba baskı ve otoriter yöntemlerle ayakta kalmaktadır. Tarihsel gelenekleri ve zemini reforma elverişli ve bu konuda iç kamuoyundan da ciddi baskılar olmasına rağmen İran islam rejiminin demokratikleştirilmesi gibi bir yaklaşımları olmamıştır. Reformlarla kendisini yenileme gücü göstermeyen sistemin aşılması kaçınılmaz görünmektedir. İran'da da temel yaklaşım, kuvvetler ayrılığı ve hukukun üstünlüğü ilkesini esas alan, laik, çoğulcu parlamenter sistem ve evrensel hak ve özgürlükleri güvence altına alan demokratik anayasal sistemi hedeflemek olmalıdır.

Kürtler, Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunda aslı kurucu öğe olarak yer almalarına rağmen, daha sonra dil yasağına varan uygulamalar ile inkar edilmiş ve asimilasyona tabi tutulmuştur. Günümüzde inkara ve asimilasyona karşı politikalar özgürlük mücadelesiyle aşılarak, Kürt sorununun demokratik çözümünde önemli mesafeler kattetmiştir. Bunun ulaşacağı en önemli düzey anayasal vatandaşlıktır. Türkiye AB hukukunu, daha somut olarak Türkiye'nin onayladığı uluslararası sözleşmeler ile birlikte AİHS'ni en yakından ilgilendiren bir gelişme aşamasına ulaşmıştır. Türkiye'nin AB tercihinin güncel anlamı Kopenhag Kriterleri'nin uygulanmasıdır. AİHS ve Kopenhag Kriterleri'nin uygulanması Türkiye'nin Kürt sorununu çözmesinde ve tam demokrasiye gitmesinde hayati bir önem arz etmektedir. Sorun bir anlamda hukuki çözüm yoluna girecektir.

KONGRA-GEL olarak hukuki çözüm yolunun halen olanaklı olduğuna inanılmaktadır. Kürt sorununun ve genel demokratikleşme sorunlarının çözümünde hukuk bir barış tekniği olarak algılanıp buna uygun sistemli ve kararlı bir yaklaşım gösterecektir. Bu amaçla acilen bir adalet ve insan hakları komitesi oluşturulacaktır. Komite çağdaş demokratik kriterleri ve hukukun üstünlüğü ilkesini esas alacak ve temel görevi örgüt içinde ve dışında adaleti sağlamak, insan hakları ihlallerini önlemek, demokratik hukuk hareketinin geliştirmek olacaktır.

Komitenin çalışma esasları ve görevleri;

1- KONGRA-GEL'in Kuruluş Kongresi'nde geliştirilen program ve diğer belgeler temelinde Kürt demokratizasyonunu yaratması için Kürt Demokratik Anayasası'nın geliştirilmesi esas alınacaktır.

2- Öncelikle Kürt toplumunu hukuk bilinciyle donatıp hukuk mücadelesine sevk edecektir. Bir yandan tüm parçadaki Kürtlere, pozitif hukuk açısından sahip oldukları hak ve özgürlükleri tanıtılırken, diğer yandan mukayeseli hukukun (evrensel hukukun) tanımış olduğu hak ve özgürlükler, temel uluslararası sözleşmeler, dört kuşak temel insan hakları tanıtılmalıdır. Bu yaklaşım mevcut kazanılmış ulusal hakların etkili kullanımına ve sahip çıkılmasına hizmet ederken, evrensel hukuk bilincinin kazanılmasında ve antidemokratik yasallığın aşılmasında yaratıcı çaba ve girişimleri de arttıracaktır.

3- Kürdistan'ın tüm parçaları ve yurtdışı alanlarında bulunan hukukçular örgütlendirilip harekete geçirilecek, bilgi, birikim ve yeteneklerinden yararlanılarak, devletlerin demokratikleşmesinde yasal zeminlerin elverişli hale getirilmesi için araştırma ve incelemelere sevk edilecektir.

a- Bu temelde tüm parçalardaki avukatların mesleki örgütlenmeleri olan barolar önemsenecek, baroların üyesi olan Kürt avukatların farklı etnik kimliklere mensup olan devrimci, demokrat, ilerici, çağdaş avukatlarla birlikte hareket etmesi için çalışılacaktır. Baroların çağdaş, ilerici yönetimlere kavuşturulması için bu kesimlerle ortak listeler çıkarılıp, baro seçimlerinde ortak hareket edilmesi sağlanacaktır. Kürtlerin yaşadığı her ülkenin koşullarına uygun hukukçuların örgütlenmesi çalışmaları yürütülecektir.

b- Tüm bu örgütlenmeler aracılığıyla avukatlar dışında savcı, yargıç, öğretim üyesi vb diğer hukukçu kesimlerine de ulaşmak hedeflenecektir. Bu örgütlenmeler kendi parçalarında faaliyet sürdürmenin yanı sıra yurtdışı ve diğer parçalardaki kurum ve kuruluşlarla sürekli ilişkilenerek, yaşanan sorunları ve tartışma düzeyini uluslararası ilgili platformlara taşıyacak, iç ve dış kamuoyunu duyarlı hale getirmeyi amaçlayacaktır.

4- Kürdistanda yaşanan hukuk dışılığı ve insan hakları ihlallerini araştırıp açığa çıkaracak ve sonuçlarını kamuoyuna mal edecektir. Ayrıca bu konularda yapılan başvuruları ve şikayetleri inceleyecek, mağdurların uluslararası ilgili kuruluşlar nezdinde haklarını aramaları için destek olacaktır. Bu çalışmaları yürütmek için ihtiyaç duyduğu her alanda bürolar ve komisyonlar tarzında örgütlenmeye gidecektir. Kürt halkına tüm hukuki sorunlarında yardım yapılacaktır.

a- Geçmiş savaş döneminde yoğun yaşanan ve hala yer yer devam eden faili meçhul cinayetler, işkence ve göz altında öldürme ve kaybetmeler, tecavüz olaylarını araştırıp açığa çıkarma, belgeleriyle birlikte başta AİHM olmak üzere ilgili uluslararası kuruluşların, devlet ve hükümetlerin gündemine taşımak için çalışmalar yapacaktır.

b- Kirli ve özel savaşın bir sonucu olarak Kürdistan'da yakılıp yıkılan ve zorla göçertilen binlerce köy ve mezranın yeniden imarı ve göçertilen Kürt nüfusunun güvenlikli ve sağlıklı bir ortamda dönüşünü gerçekleştirmek için çalışmalar yapacaktır. Kuzey ve Güney Kürdistan'da savaşın ortaya çıkardığı bu tür olaylarla uğraşırken Suriye'de Arap Kemeri Projesi temelinde Kürtlere uygulanan mecburi iskan ve vatandaşlık haklarından mahrum bırakma vb uygulamalara karşı etkin mücadele edecektir.

c- Kürtlerin yaşadığı her alanda insan hakları bilincini geliştirecek ve bu amaçla yaygın örgütlenmelere gidecektir. Tüm insan hakları örgütleriyle etkin bir dayanışma ve ilişki içinde olacaktır.

d- Kürt sorununda yerleşmiş önyargıları kırmak, karşılıklı hoş görü ve güveni geliştirmek, barış ve demokratik çözüme ulaşmak için ***'Toplumsal Barış ve Demokratik Katılım'*** yasasının çıkarılmasına çalışacaktır. Ulusal Önder Abdullah Öcalan yoldaşın İmralı'da maruz kaldığı ağır baskı ve tecrit koşullarına son verilmesi, yaşam koşullarının insan hakları ve hukuka uygun hale getirilerek iyileştirilmesi ve aşamalı olarak özgürlüğüne kavuşması için etkin çalışmalar yürütecek ve bu doğrultuda gelişecek girişim ve etkinlikleri destekleyecektir.

5- Kürt halkına yönelik işlenmiş savaş suçlarını araştırarak, sonuçlarını uluslararası hukuk mekanizmalarına taşıracaktır.

6- Geri geleneksel toplum yapısından kaynaklı olarak ortaya çıkan ve resmi hukuklarda tanımlanmamış insan hakları ihlallerine karşı mücadele eder, bu konuda halkı bilinçlendirir.

BASIN YAYIN VE ENFORMASYON ÇALIŞMALARINA İLİŞKİN PROJE

Bilişim ve iletişim, enformasyon çağı olarak da tanımlanan 21. yüzyılda medyanın önemi ve yükselişi giderek artmaktadır. Medyanın işlevi günümüzde seçkinler arasındaki iletişim aracı olmaktan çıkıp, kitle iletişimine dönüşmüştür. Medya artık yasama, yargı ve yürütmeden başka dördüncü güç olarak tanımlanmakta, hatta hepsini etkileme gücüyle çoğu zaman ilk sırada yer almaktadır. Güncel siyaset yapmada, ideolojik ve siyasi mücadelede medya, en önemli güç haline gelmiş durumdadır. Başarılı örgütlenmeler, sonuç alan eylemler yeterli ve doğru enformasyon çalışmasının gücüne bağlı olmaktadır. Geniş kitleleri ilgilendiren her türlü girişim önce medyada başlatılmaktadır. Hatta artık savaşlar bile önce medyada kazanılmakta ya da kaybedilmektedir.

Medyanın kuramsal çerçevesi düşünce ve fikir özgürlüklerinin yazılı hale gelmesi ile oluşmuş, basın özgürlüğü bu kuramın en etkili aracı olmuştur. Ancak bugün medya açısından özgürlükten çok, denetimin gerekliliği tartışılmaktadır. Medya kendisini uzun zamandır devletlerin iktidarı ve sermayenin özel çıkarlarına karşı halkın sesi, hatta vicdanı olarak sunmaktadır. Ona biçilen rol halkın bilmek istediği veya bilmesi gereken her şey hakkında nesnel ve bağımsız bir görüş sağlayarak, devletler üzerinde yeni bir denge ve denetim aracı olmasıdır. Ama biliniyor ki, medya ne devlet ne de sermayeden bağımsızdır. Kitle iletişim araçlarının büyük sermayeler gerektirmesi nedeniyle bugün ulus üstü şirketlerin yeni enformasyon alt yapısı üzerinde tekeller kurma ve bunları pekiştirme yönündeki rekabetine tanıklık ediyoruz.

Kitle iletişim araçlarına ve büyük medya tekellerine sahip olan ve bunları sınırsızca kullanan egemen güçler, dünya toplumuna karşı büyük bir ideolojik ve kültürel bir saldırı içerisindedirler. Büyük oranda pazarın etkisinde olan bu güçlerin elindeki dev medya grupları, küçükleri yuta yuta egemenliğini pekiştirirken, yaşanan rekabet olağanüstü yayın çeşitliliğine ve kanal çokluğuna yol açmıştır. Ancak pazar rekabeti yayıncılıkta kalite ve doğru bilgi ölçüsü yerine, ticaret ölçülerini ortaya çıkarmıştır. Enformasyon alanındaki tekelleşme öylesi boyutlara ulaşmıştır ki, dünyanın tüm siyasal gündemini ajanslar belirlemektedir.

Bu nedenle yatay örgütlenmiş sivil toplumda yaşayan yurttaşlar için, en başta gelen iletişim aracı olarak hizmet eden, devlet ve pazar dışı medyanın çoğulcu biçimde gelişmesinin gerekliliği ortaya çıkmaktadır. Bugün demokratik olmayan piyasa güçleri ve devletlerin denetimindeki medya, kitleler nezdinde ciddi bir güven bunalımı yaşamaktadır. Medya etiği, bağımsızlığı ve inandırıcılığı yoğun tartışmalara neden olmaktadır.

Bugün mikro elektronik teknolojinin enformasyon alanındaki kullanımı kitle iletişim araçlarının maliyetinin düşmesini ve daha da önemlisi, bu tarz iletişim üzerindeki mülkiyetin mutlak olmasını engellemektedir. Bu tekniklere *"demokratik teknikler"* de denilmektedir. Adeta demir kullanımının köleci uygarlığın sonunu hazırlamasına benzemektedir. Bu araçlarla geleneksel iletişim aşılmış ve birey, grup tercihleri öne çıkmıştır. Birey veya gruplar bu teknikler sayesinde yalnızca kendilerine verilene değil, istedikleri anda istedikleri bilgilere ulaşabilme imkanına sahip olmaktadır.

Kürt özgürlük mücadelesinin ideolojik kimliğini kitlelere taşırabilmek, egemenlerin kitleler üzerindeki ideolojik hegemonyasını kırmak ve Kürtlerin dünya insanlık ailesi içinde onurlu bir yer almasını sağlamak amacıyla geliştirilecek siyasi mücadelenin etkisi ve gücü, en başta güçlü bir enformasyon çalışmasının yürütülmesine bağlıdır. Ancak bugüne kadar bu alanda önemli yetersizlikler yaşandığı ve bu konudaki tüm çabaların istenilen sonucu sağlamadığı da bir gerçektir. Bu alanda yaşanan dogmatizm, kalıpçılık, aşırı merkeziyetçilik yeterince sonuç alınmasını engellemiştir. Bu nedenle çalışma sistemi ve yaklaşımlardan kaynaklanan engellerin ortadan kaldırılması, her alanın özgünlüğüne ve ihtiyaçlarına göre sonuç alıcı, işlevsel bir örgütlülüğün yaratılması gerekmektedir. Bu amaçla YRD ile eşgüdüm halinde çalışacak bir Basın Yayın ve Enformasyon Komitesi oluşturulacaktır.

Komitenin amaç ve görevleri;

1- Komite, KONGRA-GEL Yürütme Konseyi tarafından her parçayı ve yurtdışını temsil edecek yeterli sayıda üyeden oluşturulur.

2- Türkiye, Suriye, Irak, İran, Avrupa, BDT alanlarında örgütlenmiş olan YRD örgütlülüğü ile ortak çalışmalar yürütür; bu temelde sahaların koordinasyonları arasındaki eşgüdüm ve dayanışmayı sağlar.

3- KONGRA-GEL Basın-Yayın ve Enformasyon Komitesi YRD'ye yayın politikaları konusunda dönemin genel stratejik, taktik ve politik perspektiflerini verir.

4- YRD Basın-Yayın II. Konferans kararlarını KONGRA-GEL'in program ve tüzük esaslarına göre gözden geçirir ve yeniden düzenler.

5- Basın yayın saha koordinasyonlarında ve bağlı kurumlarda demokratik işleyiş esas alınacak ve kurum içi karar süreçleri demokratik esaslara göre yeniden düzenlenecektir.

6- Tüm yayın organları ve kuruluşlarının bulunduğu alanlarda yasal faaliyet göstermeleri esas alınacaktır. Ancak yasal mevzuatın legal çalışmaya izin vermediği alanlarda meşru örgütlenme hakkı kullanılarak çalışmalar yürütülecektir.

7- Her saha yönetimi kendi çalışmalarında, nicelik ve niteliği geliştirmek, ihtiyaç ve olanakları ölçüsünde kurumlarını (basın yayın, araştırma inceleme, edebiyat, ajans, dağıtım, internet vb) oluşturmak, kendi kadrolarını örgütlemek, hazırlamak ve eğitmekle inisiyatifli ve sorumludur.

8- Komite her saha yönetiminin basın-yayın organlarının basımı ve dağıtımını merkezileştirmesini destekler. Bu amaçla kurulan şirket, kooperatif, basımevi vb çalışmalarına katkı sağlar. Sahaların birbirlerinin imkanlarından faydalanmasını, eşgüdüm ve uyum içinde çalışmalarını koordine eder.

9- Komite, çalışmaları hantallaştıran, sonuç alıcı ve işlevsel olmasını engelleyen bürokratizmle mücadele eder. Yayın organlarının kendi özgünlüklerini ve özgün örgütlülüklerini sürdürmelerini destekler. Her yayın organının yayın kurallarının geniş olmasını teşvik ederek, bu konuda yaşanan tekleşmenin, merkezileşmenin önüne geçmeyi hedefler. Katılımcılık, çoğulculuk, açıklık ve kolektivizmi esas alır.

10- Komite, tüm yayın organları ve kurumlarını işlevsel kılmak ve geliştirmek amacıyla bilimsel mesleki projeleri ve çalışmaları teşvik eder, basın yayın akademileri, kurslar vb çalışmalarla uzmanlaşmayı geliştirir.

11- Komite ihtiyaç olan alanlarda yeni yayın organları ve kurumlarının geliştirilmesini teşvik eder

12- Komite basın yayın faaliyetlerinin temel kaynağı olan ajans faaliyetlerine özel önem verir ve bu alandaki mevcut girişimleri destekler.

13- Komite varolan ulusal televizyonların yanı sıra Irak ve Türkiye sahasında yeni televizyonların kurulmasına çalışır.

14- Komite, Kürdistan alternatif medya kuruluşlarının demokratik kitle örgütlenmesi esaslarında, yasal güvencelere sahip medya kuruluşları haline gelmesini, bu kuruluşların demokratik usullerle izleyicilerine karşı doğrudan sorumlu olmasını gözetir.

15- Komite, basın yayın ve enformasyon alanında serbest pazar rekabetinin sonucu olarak yaşanan magazinleşme olgusuna ve ahlaki çöküntüye karşı mücadele eder, tüm basın yayın kuruluşlarının evrensel basın yayın ilkelerine ve ahlakına uygun çalışma yürütmesini esas alır.

16- Komite, basın yayın çalışmalarımızın yeni mikro elektronik teknolojilerin sağladığı olanaklardan yararlanmasına önem verir.

17- Komite, enformasyon alanının medya tekellerinin etki ve denetimlerinden çıkarılması amacıyla;

a- İletişim ve basın özgürlüğü alanında pozitif ayrımcılık ilkesini gözetir. Bu temelde, küçük fikir üreticilerinin, yerel basının, yeni medya girişimlerinin basın tekelleri karşısında korunmaları ve geliştirilmeleri amacıyla varolan antidemokratik engellerin kaldırılması ve demokratik yasal düzenlemelerin yapılması için mücadele eder.

b- Medya eğitim kurumları ağı oluşturulur.

c- Demokratik uygarlık esaslarında faaliyet yürüten basın yayın organlarını kamu sübvansiyonları ile destekler.

d- Enformasyon teknikleriyle donatılmış, kullanımı kolay halk kütüphaneleri ağı geliştirir.

Yeni sürecin yayın ilkeleri ve politikaları

1- Kürdistan özgürlük mücadelesinin birikimleri ve Kürt sorununu tüm yanlarıyla iç ve dış kamuoyuna tanıtarak, dost ve müttefik çevrelerin genişletilmesini ve demokratik birlik esprisine uygun olarak çözüme götürülmesini hedefler.

Bu amaçla
tüm basın yayın kurumlarımız;

a- Gerilla mücadelesinin ortaya çıkardığı birikimi ve mevcut çalışmaları işler ve kamuoyuna taşırır.

b- Kürt demokratik mücadelesinin ideolojik, sosyal, siyasal, kültürel, diplomatik vb. tüm çalışmalarının tanıtım ve propagandasını gerçekleştirir.

c- Ulusal önderimiz Abdullah Öcalan'ın başta Demokratik Uygarlık Manifestosu olmak üzere, görüş ve demeçlerini yaratıcı çalışmalarla iç ve dış kamuoyuna taşırır. Manevi kişiliği, mücadele, halk ve süreç üzerindeki emek, çaba ve rolünü, yaşam, sağlık koşulları ve özgürlüğünü sürekli gündemde tutar.

d- Kadın kurtuluş ideolojisinin özümsenmesi, yaygınlaştırılması ve gençlik çalışmalarının yansıtılması amacı ile özel yayınlar ve çalışmalar hazırlar.

e- Kendi bünyelerinde sivil demokratik yayın organları ve kurumlara, dost ve müttefiklere, çoğulculuk ve katılımcılık temelinde birey grup ve bağımsız yapımcılara iletişim imkanları sunar.

2- Tüm parçalardaki Kürt halkının ve bölgedeki diğer halkların özgür birlik temelinde örgütlülüğünü ve aydınlanmasını geliştirmeyi hedefler. Bu amaçla;

a- Ortadoğu'nun sosyal, kültürel, tarihsel vb zenginliklerini işler.

b- Ortadoğu reform ve Rönesansı'na öncülük esprisinden hareketle bölge halklarını evrensel demokratik kriterler konusunda aydınlatır.

c- Dinsel fanatizme, aşiretçi feodal gericiliğe, ırkçılık, şovenizm, dogmatizm ve ilkel milliyetçiliğe karşı ***Halkların Demokratik Özgür Birliğini*** ve çağdaş kurumlaşmasını savunur.

d- Ortadoğu aydınlanmasının en temel çalışması olması gereken edebiyat, sinema ve tiyatro çalışmalarına imkan ve zemin sağlar. Bu konuda çaba harcayan aydın ve yazarlarla destek ve dayanışma içinde olur.

3- Demokratik ekolojik toplum esaslarına bağlı kalmanın gereği olarak bu konudaki toplumsal bilinci geliştirir, teknolojinin doğa ve çevreyi tahrip edecek biçimde kullanılmasına karşı mücadele eder.

4- Devlet dışındaki alternatif medya girişimleri, uluslararası basın yayın kuruluşları ve örgütleriyle destek ve dayanışma içinde olur.

5- İdeolojik ve politik yaklaşımları birbirinden kopuk ele alan anlayışları düzelterek, her ikisini de bütünlüklü ele alan bir yayın çizgisi izler. Bu temelde tek yanlı yayın çizgisinin aşılarak demokratik güçleri de kapsayan bir basın yayın çizgisinin uygulanmasını esas alır.

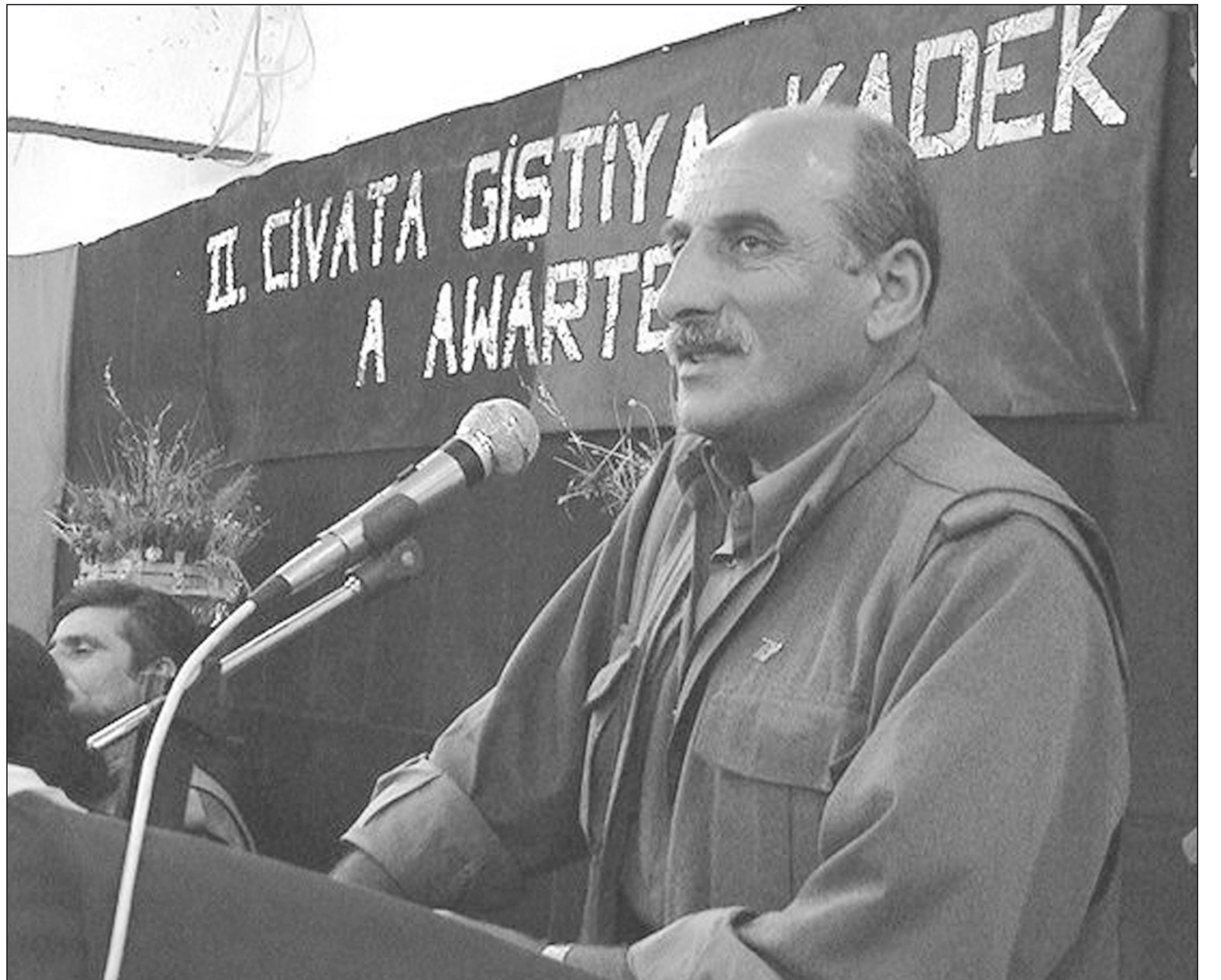
6- Yayın politikasını Kürt özgürlük iradesinin çeşitli güçlere yönelik politik yaklaşımlarını dikkate alarak yürütür.

7- Yayın politikasında, cepheden eleştiren, reddeden bir yaklaşım yerine; doğruları ve olması gerekenleri ortaya koyarak yanlışları, gericiliği ve inkarcılığı açığa çıkaran bir üslubu esas alır. Saldırgan, şiddet yanlısı güçlerin oligarşik güçler olduğunu, Kürtlerin ve Kürt özgürlük iradesinin barış ve demokratik çözümü esas aldığını kuşkuya yer vermeyecek derecede açık ve çarpıcı ortaya koyar.

8- Kürdistan'da ve diğer mücadele alanlarında, toplumlar ve devletler içerisindeki farklı yaklaşımları görerek, bunları bir bütün karşıya almadan, farklılık ve çelişkilerini açığa çıkararak yansıtır.

9- Yayınlarında mücadele alanlarındaki mekan ve zamandan kaynaklanan öncelik ve vurgu farklılıklarına dikkat eder.

10- Yayın politikalarında politik değişim ve gelişmelere göre yenilenme, esneklik ve yaratıcılığı gösterir.

EKONOMİYE İLİŞKİN

Dünyada sermayeden fikirlere, örgütlerden insanların hareketlerine dek tüm alanların her geçen gün daha fazla küresel ve ulus ötesileştiği karmaşık ekonomik, politik ve kültürel bir süreç yaşanmaktadır. Ekonomilerin derinden entegrasyonunu ve daha hızlı etkileşimini içeren küreselleşme süreci Ortadoğu'yu '90'lardan beri adım adım etkisi altına almış durumdadır. IMF benzeri uluslararası finans kurumlarınca uygulanan yapısal uyum politikaları da bunu göstermektedir. Özel sektörün ekonomide esas rolü üstlenmesi amaçlı teşvikini, mal ve hizmetlerin ihracata endeksli üretimini içeren bu politikalarla yürütülen ekonomik yeniden yapılanma, aynı zamanda bölgedeki kültürleri ve toplumları yeniden yapılandırmanın, yani insanların kimliklerini oluşturma biçimlerini belirlemenin de yolu olmaktadır. Genelde olduğu gibi sisteme entegre edilme yolundaki bölge ekonomilerinde de tekelleşme teşvik edilmektedir. Batı'da geliştirilen ve aşırılaştırmaya müdahaleyi amaçlayan antitröst yasaları da egemenlikli güçlerin denetimine hizmet etmektedir. Ekonomide 'ya büyü, ya da öl' zihniyetiyle hareket edildiğinden sadece emekçi kesimlere değil, küçük ve orta girişimciliğe de yaşam alanı bırakılmamaktadır. Küreselleşmenin bir avuç elitin ve belli coğrafyaların lehine gelişimine karşı çıkarak dünya coğrafyası ve halklarının ve bunun içinde de bölge insanının hizmetinde geliştirilmesi, buna ilişkin yöntem ve tedbirlerin uygulanması gerekmektedir.

Bölgenin geri bırakılmışlığı içerisinde de en yoksul halk Kürtler, en fakir bırakılan coğrafya ise kaynak bakımından zengin Kürdistan'dır. Bu durum bölge devletlerinin genel ve ekonomi politikalarının ürünüdür. Bunun yanı sıra, yıllardır özellikle Kuzey ve Büyük Güney parçalarını daha fazla etkileyen çatışma ve savaşlar, bir bütünen ülke ekonomilerini ve özellikle Kürdistan'daki ekonomi ve yaşam koşullarını olumsuz etkilemiştir. Devletlerin mevcut koşulların düzeltilmesine yönelik ekonomik tedbir ve yatırımları bulunmamakta, ya da cüzi düzeyde kalmaktadır. Varolan ekonomik girişimler de ağırlıklı maddi kaynakların dışa akıtılmasını amaçlamaktadır. İstikrar ve teşvik görmeyen özel girişimcilik de bölgeye yönelmemekte, yatırımlar diğer bölgelere kaymaktadır.

Gelinen süreçte bu ekonomik yapılanmanın adaletsizliği ve işlemezliği ile yürünemeyeceği açığa çıkmıştır. Mevcut durum bir yandan toplumsal sorunları çözümsüzlüğe sürükleyen kaynak olmakta, diğer yandan da gittikçe daha fazla küresel ekonomik güçlere bağımlı hale gelinmektedir. Nitekim gidişat bu yönlüdür. Toplumsal muhalefete ve küresel ekonomiye direnen rejimler ise eriyip güçsüz düşmektedir.

Buna karşı demokrasi güçlü bir ekonomik alt yapı ve sosyo kültürel gelişkinliğe dayalı kurulan bir sistemdir. Üretimde verimliliği arttırarak gelir dağılımındaki adaletsizlik giderilmeden işsizliğe, açlığa ve yoksulluğa çare bulunmadan sağlıklı ve istikrarlı bir demokrasiden söz edilemez. Reel sosyalist bakışla düne kadar devletin ekonomide belirleyici rolü üstlenmesi ve esas müteşebbüs olması savunulsa da bu, geçerliliğini yitirmiştir.

KONGRA-GEL bölgede demokrasinin gelişiminde ekonominin yeniden yapılandırılmasını önemli görmekte ve bu konuda uygulanan politikaların aşağıda belirtilen yönleriyle gözden geçirilmesi gerektiğine inanmaktadır:

1- Mevcut ekonomik düzen piyasa ekonomisine göre işlemektedir. Doğası gereği salt kar amacını güden ve birey toplum çıkarlarını, doğanın korunmasını göz ardı eden piyasa ekonomisi toplumsal adaletsizliğe ve doğanın tahribatına yol açmaktadır.

2- Piyasa ve üretimde, devletin ekonomik yapıları (KİT), tekeller , faiz ve ranta dayalı spekülatif sermaye esas paya sahiptir.

3- Hortumlama, çetecilik, mafya, örtülü ödenek vb içeren yolsuzluklar ve gayri meşru harcamalar ülke ekonomilerini felce uğratmaktadır. Küresel ekonomiye entegrasyonda yaşanan sorunlar, mevcut siyasi rejimlerin karakteri ve uygulanan ekonomi politikalar istikrarsızlığa ve yüksek enflasyona kaynaklık etmektedir.

4- Fabrika üretimi ve karmaşıklaşan ekonomik yaşamın atomlarına kadar parçalanması sonucu birey önemli oranda üretime yabancılaşmıştır.

5- Günümüzde kapalı ekonomik yapılanma aşılmıştır. Fakat, ya bunda diretilmekte ya da dışa açılımda bölgenin kendi dinamikleriyle gelişimi değil, bağımlılaşma yaşanmaktadır.

6- Tüm bölge ülkelerinde Kürt ve Kürdistanlıların yaşadığı coğrafyalar geri bırakılmıştır. Kalkınmada bölgeler arası dengesizlik, yatırım ve girişimin belli bölgelerde yoğunlaşmasına ve göçlere kaynaklık etmiştir.

7- Sektörlerin gelişimi ve ekonomideki pay oranları dengesizdir. Ülke ekonomilerinde tarım ve hayvancılık önemli bir yer tutmakta, fakat gayrı safi milli hasıladaki (GSMH) payı gittikçe azalmaktadır. Sanayileşme dışa endeksli tarzda ve bölgeler arası dengeye, toplumsal yaşama etkileri gözetilmeksizin gelişmektedir.

8- Özellikle Kürdistan'da ve tüm bölgede işsizlik hat safhadadır. Bu durum yaşam standartlarını düşürdüğü gibi çeşitli toplumsal ve ahlaki sorunlara, kişilikte ciddi tahribatlara ve tüketici bir şekillenmeye yol açmaktadır. Buna ilaveten gizli işsizlik de azımsanmayacak derecede yaygındır.

KONGRA-GEL bu sorunların çözümünü ekonomi politikasının merkezinde ele almaktadır.

Bunun için;

1- KONGRA-GEL bünyesinde ülke ekonomisine ilişkin çalışmaların yürütülmesi ve Kongre'nin mali iktisadi işlerinin yönlendirmesi amacıyla ekonomi komitesi oluşturulacaktır. Bu komite uzmanlarla birlikte yürürlükteki ekonomik politika ve uygulamaların düzeltilmesi için alternatif projeler oluşturacak ve bunların uygulanması için mücadele edecektir.

2- Ekonomi Komitesi KONGRA-GEL'in yıllık bütçe planlamasını yapar, kurumların ihtiyaçlarına göre dengeli gider dağılımını düzenler. Gelir kaynaklarının oluşturulması için projeler üretir, yatırımlar gerçekleştirir. KONGRA-GEL'in tüm gelir giderini denetler, blançosunu çıkarır.

3- KONGRA-GEL'e ait menkul ve gayri menkullerin amaca uygun en verimli tarzda kullanılması, işletilmesi, bakımı ve denetiminden sorumludur.

4- Sermaye sahibi yurtsever kesimlerin üretime dönük ekonomik birimler oluşturmalarını ve yatırım yapmalarını teşvik eder.

5- Bireyin üretime yabancılaşmasının önüne geçilmesi, ekonomik yaşamın tümü hakkında bilinç sahibi kılınmasıyla mümkün olacaktır. Üretimden değişime, bölüşümden tüketime dek ekonomik yaşamın tüm aşamalarında birey ve ekonomik birimler olarak örgütlenen tüm toplumsal kesimlerin etkin ve inisiyatifli katılımı teşvik edilecektir.

6- Ekonomide devlet etkinliği ve müdahaleciliğinin sınırlandırılması için mücadele edilecektir.

7- Devletin ekonomik alan için şart olan istikrar ve güven ortamını sunma yanında sosyal ihtiyaçları karşılayacak biçimde, yine ezilen ve mağdur konumda olanları koruyan düzenlemeleri üstlenmesi için çalışacaktır.

8- Ülke ekonomisinde ve sosyal adaletin sağlanmasında önemli paya sahip olan vergilendirme sisteminin çeşitli sosyal kesimler, bölgeler ve sektörler arası aşırılaşan eşitsizliği giderici, küçük ve orta girişimciliği koruyucu biçimde düzenlenmesi için mücadele edilecektir.

9- Bütçe açığının ürünü olan enflasyonla mücadelede orta gelirli ve yoksul kesimlere yüklenmekten ziyade, gelir düzeylerinin göz önünde bulundurulması ve sosyal kesimler arasındaki uçurumu giderecek politikaların oluşturulup hayata geçirilmesi için çalışılacaktır.

10- Bütçede sosyal hizmetlere ilişkin harcamalara öncelik vermek, bunun yanında askeri harcamalara ayrılan payı azaltıp gereksiz harcamaları ortadan kaldırmak için mücadele edilecektir.

11- Bölge kaynaklarını ve işgücünü en iyi biçimde değerlendiren, ekolojik denge ve toplumsal faydayı ölçü alan, şeffaf, dengeli bir piyasa işleyişini yerleştirmek hedeflenecektir. Bu temelde değişim ve yasal düzenlemelerin yapılması için çalışılacaktır.

12- Ülke sınırlarını aşan, özellikle batıyla olan ekonomik ilişkilerde varolan rezervlerin uzun vadeli kullanımını esas alan, bölgenin hizmetine sunulmaya endeksli, karşılıklı çıkar ve fayda dengesini gözeten makro ekonomik politikaların uygulanması için ekonomik ve politik çevreler üzerinde etkili olunmaya çalışılacaktır.

13- Özellikle Kürdistan'da tarım ve hayvancılık alanında üretimi arttırmak, verimi yükseltmek için destekleme kredilerinin sağlanmasına çalışılacaktır.

14- Kalkınmada bölgeler arası eşitsizlik uygulamalarını gidermek için geri bırakılan bölgelere hizmet götürülmesi, yatırım ve teşvik politikalarının uygulanması için çalışılacaktır.

15- Irak'ta son müdahaleyle birlikte ortaya çıkan durum ekonominin yeniden düzenlenmesine ihtiyaç göstermektedir. Güney Kürdistan ve Irak'ın tümünde sosyal ve ekonomik alanın yeniden inşa edildiği bu süreçte Kürt ve Kürdistanlıların etkin ve örgütlü güçler olarak yer almaları ve yapılacak yatırım ve girişimlerde rol sahibi olmaları teşvik edilecektir.

16- Yurtdışındaki Kürdistanlıların gelir ve sermayelerinin ülkede yatırıma dönüştürmeleri teşvik edilecektir.

17- Tüketici haklarının korunmasına yönelik yasal düzenlemelerin yapılması için çalışılacak, bunun yanında tüketicilerin kooperatif, dernek vb örgütlenmelere gitmeleri teşvik edilecektir.

18- Ailenin mülkiyetinde ve tasarrufunda olan menkul ve gayri menkullerin, gelirlerin aile üyeleri arasında adil ve eşit paylaşımını ve ev içi emeğin yasal güvenceye alınmasını sağlayacak yasal düzenlemelerin yapılması için çalışılacaktır.

19- Tüm bu belirtilenler toplumun genelinin ekonomik yaşama aktif katılımı sonucu gelişecektir. Çok çeşitli örgütlenmelerle üretimden ticari ve mali alana, ulaşımdan turizme ve tüketime dek tüm alan ve safhalarda kurulan ve kurulacak olan örgütlenmelerle demokratik ekonomik yapılanmanın temel unsurları olunmalıdır. Üretim ve tüketimde kooperatifleşme; ulaşım, turizm, mali ve ticari alanda şirket, vakıf, yardımlaşma fonu vb çeşitli örgütlenmelere gitme ve bunu hukuki prosedürlere uygun biçimde çok yaygın hale getirme esas alınacaktır. Mesleki oda örgütlenmeleri, işçi, işveren ve memur sendikalaşmaları da ekonomik örgütlenmelerin önemli bileşenleri olduğundan demokratik biçimde yapılanmalarına ve işlevli kılınmalarına çalışılacaktır. Her sivil toplum örgütünün kendi finansmanını sağlaması için ekonomik girişimlerde bulunması, ulusal ve uluslararası kurumlarla ilişkide olarak finans edinmeleri için çalışılacaktır

20- Avrupa ülkelerinde yaşayan ve sermaye sahibi olan Kürt ve Asuri-Süryani işadamlarının ortak bir sigorta şirketi kurmalarını teşvik eder. Nüfusun yoğunluğu açısından şirketin genel merkezinin Almanya olmasını uygun bulur.

21- Uluslararası alanda iş yapan Kürt işadamlarının ortak bir sermaye oluşturmaları, uluslararası sanayici ve işadamlarına bir kurumun oluşması için destekte bulunur.

◆

ETNİK VE İNANÇ GRUPLARINA İLİŞKİN

Ortadoğu'nun çok kültürlü, dini mezhepsel farklılıkları ve etnik kesimleri içeren yapısı hem demokrasiyi yaşam ve yönetim biçimi olarak zorunlu kılmakta hem de ona uygun bir zemin sunmaktadır. Ancak bugüne değin farklılıklara yaşam hakkı tanınmaması ya da devletin göreli yaklaşımı dolayısıyla sorun kaynağı olarak görülmüş ve etnik, kültürel, dini yapılanmalardan bazıları devletin dini, etnik kimliği olurken, diğerleri horlanarak baskı altına alınmıştır. Elbetteki, farklılıklardan birini öne çıkarma ve sahiplenme toplumsal kargaşaya yol açacaktır ve nitekim öyle de olmuştur. Hala da dini mezhepsel farklılıklar bir çelişki kaynağı haline getiren gerici zihniyet ve yaklaşımlar yaygındır. Feodal aşiretçi, şoven milliyetçi ve fanatik dinci politikaların ürünü olarak halklar birbirine kırdırılmaktadır. Özellikle 20. yüzyıla damgasını vuran bu yaklaşımların ortaya çıkardığı tahribatı gidermek gerekmektedir.

KONGRA-GEL, bölgedeki devlet ve ona bağlı kuruluşların etnik yapılar, kültürler ve inançlara karşı tarafsız, eşit mesafede ve hoşgörülü olmasını laikliğin ve çağdaş demokrasinin bir gereği olarak görmektedir. Devlet yapılanmasının dinlerden bağımsız ve tüm dinlere saygılı olmasını savunmaktadır. Çoğulculuğun bir gereği olan ve gelenekler, alışkanlıklar, diller, inançlar, manevi değerler, yaratıcılık gücü ve düşünce biçimlerini kapsayan kültürel kimliğin korunması ve geliştirilmesini etkin anayasal vatandaşlık için şart görmektedir.

Bu amaçla;

1- Bölge devletlerinin uyguladığı siyasete, sosyal eğitsel uygulamalara yansıyan ayırımcılıkla çok yönlü mücadele edilecek, tüm etnik, dini, kültürel yapılanmaların aidiyetinin tanınması için çalışılacaktır.

2- Anadilde konuşabilme ve kendi inançlarını geliştirme, kimlik sahibi olmanın en önemli göstergesi olarak kabul edilmektedir. Bu alanda kurulu ve kurulacak sivil toplum örgütlerinin, tüm etnik kesimlerin anadilde eğitim hakkı ve kültürlerine sahip olmaları için mücadele edilecek ve gelişmelerine ortam sunulacaktır.

3- Tüm inanç gruplarının özgürce kendilerini ifade etmelerine ortam sunulacak, inançları istismar ederek diğer toplumsal kesimler üzerinde egemenlik ve baskı aracı olarak kullanılmasına karşı mücadele edilecektir.

4- Din eğitiminin zorunlu ders olmaktan çıkarılması için çalışılacaktır.

5- Alevi, ezidi, hıristiyan ve baskı altında olan diğer inanç gruplarının kurdukları ve kuracakları sivil toplum örgütleri yoluyla kendilerini örgütleyebilmeleri ve gerekli gördüklerinde ibadet merkezi açabilmeleri desteklenecektir.

6- İnançların barışçıl özü üzerine inançlar arası dostluğu, hoşgörüyü, duyarlılığı, karşılıklı birbirine güç verme yaklaşımını ve bunların tarihsel mirasının bir zenginlik olduğunu esas alır.

GÖLDAĞI'NA ÇENGELDEN TÜRKÜ SÖYLEDİN Mİ AMARA

Adı, soyadı: **Esengül KAYA**
Kod adı: **Amara Serbılınd**
Doğum yeri ve tarihi: **12 Ekim 1977, Mamorek (Elmalı)-Malatya**
Katılım yeri ve tarihi: **1994, Dersim**
Şahadet yeri ve tarihi: **13 Mart 1998, Taşova-Amasya**

Ağırdı hava...
sisli, bulanık...
yağmur sonrası berraklığında
tomurcuklar
gerillanın sabırsızlığına yetişmek
ister gibi aceleci
her baharın beklenen yeşiline
gebe dağlar
karın beyazından kurtulmanın
sevincinde toprak
Amara'nın dilinde sessiz bir ezgi....
ıslak bedeninin soğukluğunu
duyumsamaktan uzak
dalmış geçmişin güzel günlerine...
ateşin sıcaklığı ürpertiyor tenini...
yağmurlu bir gecenin yorgunluğuyla
kapanıyor gözleri...
sis çekildikçe beliriyor ölümün
namert yüzü...
ve Karadeniz dağlarında bir ezgi
tutturuluyor kleşin sesinden...
Kürdistan'dan direniş tohumları
ekmeye gelmiş yiğitler....
umudu turnaların kanadına
takmaya gelmiş canlar....
maviye özgürlüğü çizmeye gelmiş
güzele sevdalı yürekler...
elinde silahının soğuk kabzası...
namlunun sıcaklığıyla ısıtıyor
ellerini....
uzaktan Nurhak'ın direniş çığlığı
yükseliyor...
ardı sıra patlayan son bir mermi....
sarı saçlı çocuğun mavi gözlerinde
tutuşuyor ateş...
Amara bir türkünün coşkunluğuna
kapılmış gibi canlı..
son türküsünü haykırdığından
habersiz...
ve bedene saplanan mermilerle
uzanıyor Karadeniz toprağına...
kanıyla ekiyor özgürlük
tohumlarını.....
yüzünü dönüyor Güneş'e...
güneş çamların zirvesinde ışığını
yolluyor Amara'ya...
ışığıyla kutsuyor kara gözlü kızı...
sessizce vedalaşıyor güneşlen...
ve bir kuşun kanadına sevdasını takıp
gönderiyor sevdalı olduğu
yüceliklere....
ölümüne sevdalandığı dağ başlarına...

Gidenlerimiz.......

Gidişinin beşinci yılı Amara. Ve ben halen alışamadım senin yokluğuna. Halen birlikte söylediğimiz türkülerimizin ezgilerinde bekleyişlerde yüreğim. Hele **"Rindê rindê rinda min. Ez kurbana bejna te me delala min.... Amara min.... û Çiyayê Golan"** türküsünü söylemek artık bana çok zor geliyor. Her söyleyişimde sesim senin sesinde kayboluyor ve sen yanımda, o bahar gülüşünle yanımda duruyorsun. İnsan hayatta çok az her şeyi paylaşabilen her şeyiyle birbirini anlayabilen bir dostu buluyormuş. Bunu sen gittikten sonra öyle derin anladım ki Amara... Savaşın yakıcılığında acıların yüreğimizde kazdığı yaralar büyüyor Amara.

Denizin mavisinde arıyoruz artık kendimizi... Bir yanımız okyanusun ortasında... bir yanımız dağların doruklarında... bir yanımız zindan karanlığında... bir yanımız ise yıldızların kanadında... Güneşimizi çaldılar Amara... Dünyayı karanlığın bilinmezliğinden kurtarmak istediği için çaldılar O'nu... Oysa bilmediler ki Güneş varlığıyla yakar ve bilmediler ki okyanuslar kurur da söndüremez Güneş'in ateşini... Şimdi okyanusun maviliğine özgürlüğün yalnızlığı karıştı Amara... ve biz o günden beri maviye sevdalandık...

Sen Karadeniz'in yeşiline taktın yüreğini... Hiç tanımadığın insanlar için savaştın, ve hiç tanımadığın insanlar için şehit düştün... Nazım ustanın dediği gibi "... öleceksin hem de hiç tanımadığın insanlar için ve hem de en güzel şeyin yaşamak olduğunu bildiğin halde..." Geçtin mi Amara Kemal Pir yoldaşın memleketinden... Duydu mu sesinizi Haki Karer yoldaş... silahına türküler söylettin mi Caniklerin zirvesinden, ayaz gecelerde üşüdün mü Giresun yaylalarında.... Nurhak'ın(Ş. Aynur Kandil) güzel sesi karıştı mı Kızılırmak'ın coşkunluğuna... Sarı saçlı çocuğun mavi gözleri buluştu mu mavi okyanusla.... Bir akşam oturup köz başına, turnalarla selam gönderdin mi Dersim'e doğru.... Göldağı'na Çengel'den türküler söyledin mi ve Rohat(Ş. Sezai Doğan) arkadaşın kervanına geri gelişini müjdeledin mi Amara....

Koçgiri topraklarının direniş tanıklarıydık Amara... Sen de alıp başını katıldın kervana... Ve ben yine o kervanın ardından ağladım Amara... O güzel insanlar o güzel atlara binip gittiler ve ben artık o güzel insanların o güzel atlara binip geri dönmesini bekliyorum....

Her şey bıraktığınız gibi Amara... Dağlarımız heybetli duruşlarda yine... Munzur'un coşkunluğunu kıskandılar... sevdamızı saldığımız akışlarını kesmek istiyorlar Amara....Koçgiri'deki yaşlı amca seni soruyordu *"o deli kız nerede"* diyordu... Yamalarda sabaha kadar izlediğin Malatya'nın ışıkları halen aynı parlaklıkta ve halen Radyo Fon çekiyor... senden sonra göl noktasına gittik yine... birlikte yüzdüğümüz suya girdim... Hani Xelat'ın (Ş. Elif Aydın) bize yüzme öğrettiği o küçük göl... Halen ocak yerlerimiz duruyordu Amara. Her şey olduğu yerdeydi, bir siz gitmiştiniz bir de o dağlarda dolaşan deli taylar....Senin şehrinin ışıklarını senden sonra ben de izledim Amara.... Ve senin yaptığını yaptım... Ağladım....

Yamalarda odun yoktur... zozandır oralar... ve ateş yakmak için heliz ya da kurumuş otlar topluyorduk... Dersim gerillası olduğumuz için alışmakta zorluk çekiyorduk. Ne de olsa Dersim'in yeşil ormanlarına alışmıştık. Hepimiz kapkara olmuştuk. Sadece gözlerimizin beyazı ve dişlerimiz parlıyordu... Meşe ağacını öyle özlemiştik ki, gördüğümüzde onun yapraklarını öpeceğimize söz vermiştik... Amara yine sıcak, boğucu bir Yama gününde nöbetten geldi ve "eğer bir gün bir kızım olursa adını Meşeiye koyacağım" dedi. Yamalardan tren vadisine gittiğimiz gün ilk gördüğümüz meşe ağacını öpmeye başladık. En önde ikimiz vardık. Ve arkamızda her gelene bu yaprağı öp diye talimat veriyorduk. Arkadaşlarda herhalde kutsal bir anlamı var diye yaprağı öpüyorlardı. Noktaya geldiğimizde bir arkadaş "heval biz o ağacın yaprağını niye öptük, ziyaret mi yoksa" deyince biz gülmeye başladık. Bütün arkadaşlara meşenin yaprağını öptürmüştük. Durumu açıkladığımızda herkes gülmekten kırılıyordu. Rohat arkadaş "sizden korkulur" diyordu. "Ben eyalet komutanı olarak talimat verseydim herhalde kimseye öptürtemezdim o yaprağı, ama siz bunu öyle bir yaptınız ki kimseye itiraz etme şansı bile vermediniz." "Tabii bizim devrimimizin kutsal ağacı da meşedir, yaprağını da öperiz, bez de bağlarız" dedi gülerek... Meşeyi işte böyle Yamaların yakıcı sıcağında kutsallaştırdık....

Canlarımızı kaybettiğimizde her şeyini kaybetmiş, öksüz çocuklar gibi birbirimize sarılıp, bizi neden geride bıraktılar diye isyan edercesine ağlamıştık. Onlardan geriye kalan yadigarlar gibiydi her arkadaş. Ve Koçgiri'nin her kuytuluğu, her patikasında Onların ayak izlerini arar gibiydi gözlerimiz. Her noktada Onların yokluğuyla sarsılırdık yeniden. Ve biz o acıya alışamadık Amara.. Halen yıllar geçse de öylesine taze ki yüreğimizde... bir isyandı bizimkisi, onlarla gidemeyişimize... Bir yerinde gülebiliyorsak sizin gitmediğinize inandığımız içindir Amara....

Senin haberini martın sonunda Dinar vadisinin yamacında bir noktadayken aldım. Gece subayıydım ve arkadaşlar görevden gelmişlerdi. Onları karşıladım. Ve birbirlerine "Beritan duymasın" dediklerini duyduğumda yüreğimde, beynimde tek isim geçti; "Amara..." Onlara yeni bir haber var mı diye sordum. Önemli bir şeyin olmadığını, Karadeniz'de altı arkadaşın şehit düştüğünü, ama isimlerini alamadıklarını söylediler. Pılıng'e bana yalan söyleme dedim. İsimleri söyle, yoksa herkesi ayağa kaldırırım, diye bağırdım. Kendimde değildim. Bana zorunlu olarak isimleri söylemeye başladı, seni en son söyledi ve benim çığlığımda zaten tüm birlik ayaktaydı. Hep sessiz karşılarım diye düşünüyordum. Yüreğim susmadı Amara, haykırmak istedi, acı yüreğimden taştı, denizlere ulaştı. Yüreğim inanmak istemiyor, yani şimdi gitti mi diyordum kendime. Ve Tanya (Ş. Ebru Güneş) sabaha kadar bana sarılmış, benimle birlikte ağlamıştı. Belki sana, belki bana, belki yarım kalan bir dostluğa, belki giden binlercesine ağladı. Ve o sabah bütün arkadaşlarla seni andık, anılarla uğurladık seni. Hepsi seni tanıyan arkadaşlardı Amara ve şimdi bir çoğu senin ardından geldiler. Bir ben kaldım Amara, Özgür'ün (Özgür İmak) dediği gibi, en güzelleri alıp başlarını gittiler ve ben hepinizin son gülüşlerini taşımakta zorlanıyorum Amara...

Seni eylülde Kahperi'de uğurlamıştım Koçgiri'ye. Gelmek için çok ısrar etmiştim, ama beni göndermemişlerdi. Oysa orası, bizim mekanımızdı ve biz öleceksek orada ölmeye söz vermiştik. Ama sana söylemiştim Amara, geleceğime söz vermiştim. Ve seninle Koçgiri'de Göl dağında yeniden buluşacaktık. Ve "gelirsen yollarına gül dökerim, Çengel'den sana sesleneceğim, beni duy" demiştin. Senden sonra Çengel'in zirvesinden ben sana seslendim Amara, sen beni duydun mu... Seninle Göl dağında buluşamadık... Ben geldiğimde sen gitmiştin. Ve ardın sıra geldim Karadeniz'e. Arkadaşlardan kaldığın yerleri, geçtiğin yerleri, son günlerini, kilonu, elbiseni, saçını, sürekli yanan ayaklarını sordum. Sanki Oraya seni bulmaya gelmiştim. Ama sen yoktun Amara, gerçekten gitmiştin. Senin geçtiğin yerlerde seni aradım, bir umut belki de kaybettiğimi, kaybettiğim yerde bulurum sandım. Yaralı gelmiştim Amara, sana gel yaramı sar diyecektim. Hani sen çok becerikliydin ya, her işten anlar ve genelde de bozarak yapmayı öğrenirdin... Amara seni çok özledim.

Med'i(Ş. Müslüm Şanlı) gördüm Karadeniz'de. Seni anlattı bana. Kendisini anlatmaktan kaçındı. Ve O da gitti Amara, ağustos sıcağında Almus'ta o da katıldı kervana. Yüreğimdekiler halen o kadar sıcak ki. O benim çocukça duygularımın en temiz yanıydı Amara. Yine Dersim'de sonsuzluğa yolculuğunu duyduğumda Piro'yla (Ş. Erdal Yıldırım) oturup saatlerce Ondan konuştuk ve anılarda O'nu aradık. İnanmak istemeyen yüreklerimizi rahatlatmak istercesine, bir daha görmeyeceğimize inanmayarak konuştuk, konuştuk...

Erivan (Ş. Gülşen Boran) benim yanımda vuruldu Amara. İmranlı, hatırlarsın Merendiz'in arka yüzünde bir noktada, saat onda nokta baskını yedik. Ve biz dört kişi savunma yapmak için tepeye çıktık. Arkadaşlar çemberden çıktıktan sonra biz de çıkmak istedik ve tam bir boğazı geçerken pusuya düştük. Gündüz saat 12.30'da Erivan yanımda şehit düştü ve ben Ondan birkaç dakika sonra belimden yaralandım. O çatışmada Cudi, Piran arkadaşlarda şehit düştü. Daha sonra Gulan ve Kawa arkadaşlar şehit düştü. Ve ardı sıra 2001 Ağustos'unda Piro(Erdal Yıldırım) da Kandil'de peşinizden geldi. O'nu kaybettiğimde Onunla birlikte sanki hepinizi bir daha kaybettim Amara. O sizleri paylaştığım tek yoldaştı. Onunla sizlerden konuştuğumuzda coşardık, sanki hiç gitmemişsiniz gibi. Sanki uzaklarda bir yerdeymişsiniz gibi ve gelecekmişsiniz gibi. O yaşadıklarımızın tanığıydı, ben O'nun, O da benim. Tek tanığıydık Koçgiri'nin ve yitirdiklerimizin, acılarımızın, sevinçlerimizin ve anılarımızın...

Şimdi Piroz arkadaş da burada Amara. Onunla karşılaştığımızda yine Koçgiri'ye dalıyoruz. Çünkü hepimizin bir yanı orada kaldı. Hepimiz oralarda kendimizden bir şeyler bıraktık. Ve bizi bizden daha iyi kimse anlayamaz. Bunu biliyorum Amara ve seni, Med'i, Özgür'ü, Sefkan'ı, Deniz'i, Xelat'ı, Pelşin'i, Melsa'yı, Ayten'i, Devrim'i, Dılovan'ı, Reyhan'ı, Rohat'ı, Müslüm'ü, Piro'yu, Botan'ı, Erivan'ı, Gulan'ı, Kawa'yı, Piran'ı, Cudi'yi ve bütün gidenlerimizi çok özlüyorum Amara.

Kavganın ateşinde sınanan yüreklerin sevgileri büyük olur. Yaşanacaksa diyorum, bu büyük sevgilerin eşsizliğine ortak olmak için yaşanılmalı... Gidenlerimizin beynimize nakşettiğimiz gülüşlerini yarınlara taşımanın sorumluluğuyla yaşanmalı... dağların heybetine yaraşır gibi yaşanmalı... ve ölünecekse sizin gibi kahramanca olmalı....yiğitçe olmalı... son gülüşler asılmalı ayın kanadına ve öylece gidilmeli sonsuzluğa.... Senin gibi Amara... Ve giden binlerce canlarımız gibi... ilmik ilmik dokuyarak bahar çiçeklerinden sevda yolunu geleceğiz Amara... Gün batımı yalnızlığınıza ortak olmak umuduyla... Ve dağ başlarından akşam serinliğini çalıp geleceğiz yanınıza... Sizin gülüşlerinizi takıp yüzümüze geleceğiz Amara... Buluşmamız şafak vakti olsun... Buluşmamız şafak vakti olsun...

Mücadelel arkadaşı
Beritan Tolhıldan Koçgiri

misafir

"Ya o değilse?"

Saat sabahın dokuzuydu. Bir gece öncesinden aralıksız kar yağıyordu. Yeryüzünü beyaz bir tül gibi kapatmıştı kar. İki büyük kamp arasında üslenen bölüğümüzün alışılagelen trafiği kapanan yollardan dolayı işlemiyordu. Bu nedenle bol bol misafir havasını andırıyordu. Yaz aylarının hızlı temposunun yaşattığı anılar tekrar tekrar anlatılıyordu ve her seferinde ilk kez dinleniyormuş gibi kulak kabartılıyordu.

Akşam, ateş yakmak için ben ve Jiyan kampın üst tarafında karla kapanmış patika yolun hemen altındaki seyrekleşmiş ormanda odun kesiyorduk. Sürekli esen rüzgar bir şamar gibi yüzümüze inerken, soğuktan titreyen ellerimizin tutamadığı baltayı rastgele sallıyorduk.

Soğuğun ve yorgunluğun iç içe geçtiği odun kesmekten sıkıldığım sırada, nefesimi kesen o bir anlık görüntü ile karşılaştım. Öyle ki, kestiğimiz ağacın nasıl parçalandığını anlamadım. Sonunda Jiyan dalgınlaştığımı, bundan ötürü yavaşladığımı söyleyince kendime geldim.

Karla kapanmış patikadan zar zor ilerleyerek bölüğümüze doğru gelen grupta ön sıradaki arkadaşa takılmıştı aklım. Çok yakın olmamasına rağmen uzun, ince boyu, yana taranmış saçından tanımıştım onu. Kuzenim Yusuf'tu. Çocukluk ve ilk gençlik yıllarımdaki arkadaşımın partiye katıldığını duyduğumda içim içime sığmamıştı. Daha sonra sürekli sorup soruşturduysam da bir türlü nerede olduğunu, yaşayıp yaşamadığını öğrenememiştim. Zaten kısa bir süre önce de şehit düşmüş olabileceğine kendimi inandırarak sormaktan vazgeçmiştim. Çünkü birçok kişi partiye ulaşmadan ya da gerillacılığının ilk aylarında şehit düşmüştü. Yusuf'ta pekala bunlardan biri olabilirdi. Hiç kimsenin onu tanımıyor olması bu nedenleydi belki. Kim bilir hangi eyaletin hangi dağında son mermisine kadar çatışarak ya bir pusuda ya da bir nehrin coşkulu dalgasına kapılarak şehit düşmüştü. *'Mezarını dahi bilen yoktur'* herhalde diyerek umudumu kesmiştim. Onu, soğuk ve kendimden başka kimseyi düşünmediğim böyle bir günde görmek, bir mucizeydi adeta.

"Hangi parçayı alacaksın?" diye sordu Jiyan.

"Fark etmez, bir an önce mangaya dönelim de" dedim aceleyle. Jiyan bakışlarını yerden ayırmadan gülümseyerek ne demek istediğimi anladığını belirtti.

"Sen küçük parçayı ve baltayı al, bende büyük olanı" dedi.

"Tamam" dedim.

Soğuktan uyuşmuş vücuduma aldırmadan son hızla, odunu sol omzumun üzerine yerleştirdikten sonra, baltayı da sağ elime alarak yürümeye başladım. Jiyan iyice meraklanmıştı.

"Seni ilk kez böyle heyecanlı görüyorum" dedi.

Nasıl bir cevap vereceğimi bilemediğim için sessiz kaldım. Bir an önce mangaya ulaşmak ve grup kampımızdan ayrılmadan önce onları görmek istiyordum. Kim bilir nereye gidiyorlardı. Bir daha görüşmeyebilirdik. Odunu manganın duvarına dik duracak biçimde koydum. Etrafıma şaşkın şaşkın bakarken, misafirlerin gidip gitmediğini merak ediyordum.

Mangamıza doğru gelen bir arkadaş, kardan zar zor açabildiği gözlerini kısarak;

"Bir grup arkadaş, hava koşullarının iyi olmaması nedeniyle burada kalacak. Onların ihtiyaçlarını karşılamak için görevli çıkartmak gerekiyor" dedi.

Bu fırsatı kaçırmamak için aceleyle hazırlanmaya başladım. Arkadaşlar yorgun olduğumu düşünerek, gitmeme engel oldular. Gidemedim.

Kare olan manganın köşesinde saksılara ekilen yeşil soğanlar, mangadaki bahar havasını gerçekçi kılıyordu. Sabırsızlığımın tüm bedenimi sarsmasına inat, radyodan yükselen müzik, hoş ve yatıştırıcı bir tonda yayılıyordu.

Dışarıda şaşırtıcı bir manzara vardı. Derin vadilerine, dik yamaçlarına rağmen, dağ olmaktan nasibini alamayan tepelerin zirvelerinde fırtınalar kopmuyordu, ama karın karıştığı, tülü andıran sert bir rüzgar esiyordu. Vadinin içlerine koyu bir sis çökmüştü. Rüzgarın sesi bile dışarı çıkma cesaretini kırmaya yetiyordu.

Misafirler için görevlendirilen iki arkadaş kefiyelerini sıkı sıkıya bağlamış, alınlarını kırıştırarak, oduna gidiyordu. Birisi ellerini montunun kollarının içine çekmiş, diğeri ise geçen yıldan kaldığını tahmin ettiğim eldivenlerini geçirmişti ellerine.

Eski tercihlerin kararsız ifadesi yoktu mesela. Belki olması gereken de yoktu. Ama altı yılın farkı, gözle görülür biçimde duruyordu aynada. *"O da değişmiştir. Eskisi gibi içe kapanık değildir herhalde"* diye düşündüm. Bir defasında dikenleri ellerini parçalamasına rağmen hevesle topladığı böğürtlenleri istediğimde, hiç tereddüt etmeden vermişti. O anın hafızamdaki izi hiç silinmedi.

Ona bir şeyler vermek istedim. İçinde fazla bir şeyin olmadığı eskimiş çantama bir göz gezdirdim. Kullanılmış çoraplar, eski bir kazak, albüm ve defter dışında okul arkadaşımın şehit düşmeden bir gün önce verdiği kalem vardı. Sonbaharın pastel renklerinin hakim olduğu çiçek ve küçük desenli yapraklarla kompozisyonlar yapıp süslediğim defterin sayfalarını özenle çevirdim. İçinde kaçamak zamanlarda diğim için sadece yüzünü görmem gerektiğini anladım. Kalkmasını beklemekten başka bir çarem kalmamıştı. Bir ara derin nefes alıp verdiğini fark ettim. "Hasta mı acaba?" diye düşünürken, çocukluğundan kalan nazlılığını bırakmamış olabileceği geldi aklıma. Nasıl da titiryorlardı üstüne. Aksırır aksırmaz naneler kaynatılır, sinüzitinin tedavisi için ne gerekiyorsa el birliği ile yapılırdı.

Hiç beklemediğim bir anda, "beni hatırladınız mı?"diye sordu utangaç gülümsemesiyle bir arkadaş. Daldığım tüm düşüncelerden beni sıyırmış olsa da ona uzun uzun baktığım halde tanıyamamıştım. Başka bir zaman olsa hatırlayacağımdan emindim. Ama o an tüm duyularım ve düşüncelerim karşımda upuzun, kaygısız ve biraz da hasta gibi görünen kuzenime kilitlenmişti. Vazgeçmedi.

"Mangaya çıkan yokuş bir türlü bitmiyordu. sanki attığım her adım geriye gidiyordu. hayatımda çıktığım en uzun yokuştu. zamanın durması buydu herhalde. ya zaman durmuştu ya da saniyeler saatlere dönmüştü. aklıma onunla ve onsuz geçirdiğim yıllar geliyordu. her şeyi hatırlıyordum."

Bölüğün diğer kamplarla bağlantısı kesilmişti. Kampımız, taşlarla örülü mangalarıyla küçük bir köyü andırıyordu. Öğle yemeği saatinde kendimizi bir kazazede gibi hisseder olmuştuk. Kar yağışından dolayı çalışmayan mutfakta çok az erzağımız kalmıştı. Depolarımız vardı, ama onu bu karın altından çıkarmak yürek istiyordu. Lojistikçi arkadaş erzaksız mutfağı temizlerken, son makarna paketlerini de tezgahın üzerine düzenle yerleştiriyordu. Elimde tuttuğum birkaç ekmekle misafir mangasına bakıyordum. Hiç kimse görünmüyordu. Lojistikçi arkadaşa,

"Misafirler ne yapıyor?" diye sordum.

"Uyuyorlar. Dün gece saat 3'ten beri kar yağışına aldırmadan yürümüşler. Yemek ve çay hazır olduğunda onları uyandıracağız" dedi ve ardından merakla sordu. "Tanıdığın var mı?"

"Onları görmedim. Belki tanıdığım vardır" dedim kısık bir sesle.

Aceleyle mangaya gittim. Yemekten sonra yapacağım ziyaret için izin aldım. Yemek hazırlanıncaya kadar beni dağınık görmesini istemediğimden saçlarımı taradım, çoraplarımı değiştirdim. Aynaya baktım. Aklıma altı yıl önceki halim geldi. O zamanki gibi çekingen ve ürkek ifade yoktu artık. Onun yerine yaşanmışlıkların izi vardı yüzümde. Özgürlüğün çekici soluğu birçok duyguyu değiştirmişti. yazdığım şiirlerim vardı. Koparıp koparmamada karar verecekken şiirleri birkaç kez okudum. Defterin görünümünü bozmamak için öylece karton yaptığım kabın içine yerleştirip cebime koydum.

Öğleden sonra Jiyan ile birlikte misafir mangasına gittik. Dizlerimin titrediğini çok az görmüşümdür. Şimdi titriyordu. Savaşın en korkunç anlarında bile soğukkanlılığımı koruduğum halde böyle bir heyecanın içimi titretmesi, geçmişin hatıralarımda en sade haliyle kalışı mıydı?

Mangaya çıkan yokuş bir türlü bitmiyordu. Sanki attığım her adım geriye gidiyordu. Hayatımda çıktığım en uzun yokuştu. Zamanın durması buydu herhalde. Ya zaman durmuştu ya da saniyeler saatlere dönmüştü. Aklıma onunla ve onsuz geçirdiğim yıllar geliyordu. Her şeyi hatırlıyordum.

Bir kuzeni devrimci ortamda görmenin telaşıyla misafir mangasına ulaştığımda, misafir arkadaşlar çoktan yemeklerini yemiş, çaylarını yudumluyorlardı. Sırayla selam vermeye gelince tek tek arkadaşların yüzlerine baktım. O yoktu. Bir arkadaş selamlaşmadan sonra yer gösterdi. O sırada oturacağımız yerin tam karşısında üzerine battaniye örtmüş, uyuyan bir arkadaş vardı. Başını örttüğü için onu göremiyordum. Kim olduğunu sormak istedim. Ama ismini bilme-

"1999'da aynı bölükteydik. Birinci takımdaydım. Hani göreve Kato'ya gitmiştik. Yüksek kayalıklar arasında oluşan dar bir uçurumun üstünden atlayamamıştınız. Ben de köprü yapmıştım kendimi" der demez hatırladım. Bölüğün en fedakarlarından Mervan'dı. Hatırladığımı söyleyince Mervan zafer edasıyla yanındaki arkadaşlara baktı. "Takımlar ayrıldıktan sonra görüşemedik değil mi?" diye sordu. En az Mervan'ın sohbeti kadar benim de farklı istemlerim vardı. Kendimi bir türlü sohbete veremiyordum. Gözlerim arada bir Yusuf'a kayıyordu. Dağınık düşüncelerim ve yarım yamalak Kürtçe'mle sohbeti koyulaştıramayacağımı Mervan arkadaş da anlamıştı. Oysa soracak o kadar çok sorusu vardı ki, bunu anlamak zor değildi. Rewşen'i, bir türlü anlaşamadığı Medya'yı, Binevş'in nasıl şehit düştüğünü ve hemşehrisi Ruken'i soracaktı. '99 yılının zorlukları yoldaşlık sevgisine öyle şeyler katmıştı ki, kahramanlık ve ihanet arasındaki çizgi de ayna tutmuştu yüzümüze. O yılın, anılarımız içinde farklı bir yeri vardır. Başka bir zaman olsaydı uzun sohbet ederdik.

Jiyan, arkadaşlara geldikleri kampı ve en çok da tanıdığı arkadaşları soruyordu. Sakin sakin konuşuyor, harfleri yutmadan çıkardığı ses mangada yankılanıyordu. Bir erkek arkadaşın ikram ettiği çayı yudumlarken, saatine bakıyordum. Ben ise zaman ve mekan kavramını yitirmiş, gözlerimi ayırmadan onu izliyordum. Düzenli nefes alışı ile sanki uzun yıllar orada yatacakmışçasına, daldığı rüyadan sonsuza dek ayrılmayacakmış gibi her şeyin mükemmel olduğu bir ev rahatlığında yatar hali vardı. Anneannemin ona özel olarak diktiği kalın yünlü yorganlar geldi aklıma. Köşeleri kaneviçeli özenle işlediği baş kısmı dantelli olanlardan. Yün çorapları da hiç eksik etmezdi. İşlediği rengarenk desenli yün çoraplardan ayıp olmasın diye bize de gönderirdi, ama ona olan derin sevgisini hissetmiyor değildik. Fakat o, onların istediği gibi olmamakta hep diretirdi.

Onunla en son sıcak bir yaz günü konuştuğumuzu hatırlıyorum. Üzerinde kareli gömleği ile çok olgun görünüyordu. Yaz ayı olmasına rağmen sık sık burnunu silerken "yine sinüzitim azıttı" diyordu. O gün ilk defa özgürlüğe dair konuşmuştum. Bizim için tercih edilenler ve bizim tercihlerimiz arasındaki farkları anlatmaya çalışmıştım. Yaşamımız sınırlı seçenekleri seçme özgürlüğü ile süslenmişti belki, ama bir de sunulmayan, hep bizi çepeçevre tutan, adım adım takip eden seçenekler vardı. Bunları onun da görmesi gerektiğine inanarak aralıksız konuşmuştum. Sabırla dinledi.

O günlerde ailemiz Yusuf'un anlaşılmaz tavırlarından dolayı paniğe girmiş, "her an dağa gidebilir" diyorlardı. Kararını açıkça söylemese bile bunu hissettirmişti. Tüm aile otoriteli ona müdahale etmeye hazırlanırken ben ayrılmıştım.

Jiyan sohbeti koyulaştırmıştı. Arada bir saatime bakıyordum, ama kendimi bir türlü uyuyan bu kişinin beni götürdüğü anılardan kurtaramıyordum. Ne zaman uyanırdı? Belki de kalkmak için gitmemizi bekliyordur. Genelde erkek arkadaşlar bayan arkadaşların yanında uzanmazlar. Eğer hasta ve yaralı değillerse veya gafil yakalanmışlarsa hiç kalkmazlar. Herhalde o da bu kuralı öğrenmişti. Ona neler anlatacağımı tekrar aklımdan geçirirken, ikinci kez kaynayan çaydanlıktan çay içtim. Öylesine kıpırdamadan yatıyordu ki bir an bayılmış olabileceği kuşkusuna kapıldım.

Çay ikramından hemen sonraydı. Kış günlerinin kısalığını hatırlatan jeneratör mangaları aydınlattı. Günlerdir kulağımızda alışkanlık yapan rüzgarın sesi gelmiyordu. Gece uçsuz bucaksız bir koyulukta çöküyordu kampın üstüne. Saatlerdir seyrettiğim battaniyenin altındaki bu insan, beni türlü düşüncelere götürmüş, neredeyse hafızamda silinmeye yüz tutmuş film şeridini canlandırmıştı. Anılar ve yanımdaki arkadaşların sohbetleriyle saatler geçmişti. Başım ağrıdan çatlamak üzereydi.

Mervan arkadaş akşam yemeği hazırlıklarına başlayınca kalkma saatinin geldiğini anladım. Paniklemiştim. Gidip onu sarsıp, uyandırmamak için zor tuttum kendimi. Aslında kendime söylemeye çekindiğim şeydi engel olan. "Ya o değilse... Yusuf değilse bile bana bu kadar anıyı ve duyguyu yaşattığı için teşekkür ederim" dedim. Sonra içimde hızla bu mangayı terk etme hissi gelişti. O hep benim için bu misafir mangasında dışarıda kıyamet gibi bir kış yaşanırken uyuyakalsın, hiç uyanmasın. Üzerinde köşeleri kaneviçeli ve baş kısmı dantelli olan yorganlar olmadan.

Yemek hazırlanıncaya kadar onunda hazırlanması için sadece "heval" diye seslendiler. Uykudan uyanan bir insanın, bu kadar dağınık ve yüzünün bu kadar asık olduğunu o zaman çok iyi gördüm. Hiçbir şey demedi. Battaniyeyi üzerinden attı ve etrafına şaşkın şaşkın baktı. Sonra elleriyle saçını düzeltti. Yastık niyetine katladığı yeleğini giydi. Adet yerini bulsun diye Kürtçe aksanlı bir Türkçe'yle

"Merhaba, hoş geldiniz" diyerek neredeyse koşar adım mangadan çıkıp gitti.

Anılarla dolu bir gün yaşattığı için teşekkür edemedim ona.

KONGRA-GEL DEMOKRATİK DİRENİŞİN ADIDIR

Baştarafı sayfa 4'te

Konumlanması uygun değildi, gücü yoktu, çok yoğun engeller ve yönetim hakimiyeti sorunları vardı. Bütün bunlar örgütlenmenin ve yönetimi daha çok dağa çekilmesini ve orada merkezileşmesini doğurdu. Nitekim bu hareketi siyaseten daralttı. PKK daha geniş siyaset yapabiliyordu. PKK Önderlik sürecinde daha sivildi, çünkü Önderlik sivile dönüştürüyordu. 15 Şubat'tan sonra yönetim büyük ölçüde dağda kaldı. Gerillaya dayanan bir yönetim oldu ki, o da resmen olmasa bile fiilen siyasetin askeri kanallara dayalı olarak yürütülmesini sağladı ya da öyle bir görünüm verdi. Bu durum, aynı zamanda halk hareketini de daralttı. Hedef daha geniş kitlelere açılmakken, pratikte tersi oldu. Daha geniş kitlelere açılmak yerine, dağda bu biçimde mevzilenmek geri çekti, kitle hareketini daralttı. Bu noktada KADEK daralan bir örgüt haline geldi. KONGRA-GEL bu durumu aşmaya çalışıyor. Hem KADEK'in; 'genişleteceğim ve sivilleşeceğim' iddiası ile ortaya çıkıp tersini geliştiren durumunu düzeltmeyi, gidermeyi öngörüyor hem de PKK'nin sivil duruşunu yeterli bulmuyor, onu da daha fazla aşmayı öngörüyor. Bu anlamda siyaseti halkın örgütlü ve eylemsel gücüne dayandırmayı, örgütü halkın olduğu yere taşımayı, merkezileştirme yerine yetkiyi halk örgütlülüğü içinde paylaştırmayı öngörüyor. KADEK düzenlemesini ve mevzilenmesini tersine çeviriyor, düzeltiyor. PKK'nin konumunu aşmayı öngörüyor. Demokratik halk hareketini geliştirebilmek, Kürt sorununun demokratik çözümünü halkın serhildanına dayanarak yürütebilmek yine demokratik siyaseti işletebilmek ve buna dayalı güçlü bir diplomasiyi ve sivil siyaseti yürütebilmek için böyle değişikliğin yapılması zorunluluk haline gelmişti. Zaten bu zorunluluk KONGRA-GEL kuruluşunu ortaya çıkardı. KONGRA-GEL de kendi mevzilenmesini buna göre yapıyor. Dağlar bir gerilla alanı ve bundan sonra daha da fazla öyle olacak. Tabii belli ölçülerde hareketin dayandığı alanlar olabilir, ama KONGRA-GEL bir halk örgütlülüğü olarak dağa değil, halkın olduğu yerlerde var olacak, halkın örgütlülüğüne dayanacak. Köyler, şehirler ve kasabalar KONGRA-GEL'in örgütlendiği ve eyleme geçtiği sahalar olacak. Bu anlamda Kürt halkının yaşadığı her yer, KONGRA-GEL'in örgütlendiği ve mücadele ettiği yerdir. Bu, bizim şiarımızdır.

Kürt halkı nerede yaşıyorsa orada KONGRA-GEL örgütlülüğü olacaktır

Yönetimin merkezileşmesi sorusuna gelince; eskiden de yurtdışında kitle hareketi merkezlerimiz vardı. Parti ordu dağda merkezileşirken, ulusal kurtuluş cephesi olarak ERNK de daha çok yurtdışında, yine şehirlerde örgütlendi. Halk örgütlülüğü doğal olarak halkın olduğu yere dayanır. Dolayısıyla, ERNK cephe merkezileşmeleri Avrupa'da yine Kürdistan'ın Kuzey, Güney ve Güneybatı şehir merkezlerinde olmuştur. Belki sınırlı oldu, az oldu, çok gelişmedi, bir bütünlüğe kavuşamadı, ama böyle bir örgütsel yapı vardı. KONGRA-GEL yönetiminin şehirlerde, kasabalarda, halk içinde olması, giderek yasal siyasi yapılanmaya geçişi sağlaması ve bunu zorlaması doğaldır. Bu, zaten KONGRA-GEL'in hedefi oluyor. Tabii bu hem Kürdistan için hem de yurtdışı için geçerli. Eğer bir dengesizlik varsa, bu düzeltilebilir. İlk bakışta Avrupa'da yönetim yapılanması çok fazla var gibi görünüyor. Bu, bir kongre iradesiydi ve yönetim demokratik seçimle belirlendi. Elbette kendi mevzilenmesini, konumlanmasını, çalışma düzenini kendi strateji ve taktik planlamasına göre değiştirir. Avrupa'dan gelmiş ve yönetim olmuş olabilirler, ama çalışırlarken eğer Avrupaya ihtiyaç varsa orada çalışırlar, olmazsa başka alanlara da geçebilirler. Elbette yurtdışı hareketi olmayacağız, mülteci hareketi olmayacağız. PKK çizgisi her zaman mültecileşmeye karşı çıktı. Bunu en zor koşullarda bile reddetti. Mevcut gelişme ve büyüme ortamında elbetteki mülteci konumuna düşmez. Bu konuda ne bir zorunluluk ne de imkansızlık söz konusu. Bizi yurtdışına iten bir zorunluluk yok. Yine başka alanlarda çalışmak için fazlasıyla imkanlarımız var. Seçim sonuçları öyle olmuş olabilir. Bu, önümüzdeki süreçte düzeltilecektir. Bir defa örgütlenme halkın bulunduğu her alanda olacaktır. Kürt halkı nerede yaşıyorsa, orada KONGRA-GEL örgütlülüğü olacaktır. Kürt kentleri ve kasabaları KONGRA-GEL örgütlülüğünün merkezleri olacaklar. KONGRA-GEL yönetimi de buna uygun bir konumlanma içinde olacaktır. Nerede bir mücadele ve örgütlülük varsa, orada elbetteki yönetimin bir parçası olacak. Dikkat edilirse; yurtdışı özellikle de Avrupa sahası önemli bir demokratik ve diplomatik çalışma sahası. Dolayısıyla yurtdışına belli bir yönetim merkezileşmesinin olması doğaldır. Mevcut koşullar bunu gerektiriyor. Çalışmanın ve mücadelenin ihtiyacı bunu gerektiriyor. Yine Kürdistan'da benzer merkezileşmeler ve yönetim yoğunlaşmaları olabilir. Mevcut durumda Güney Kürdistan ve Irak bir değişim ortamını yaşıyor. Eski sistem çözüldü ve yenisi kurulamadı. Bu alanda imkanlar fazlasıyla var. Belli bir yönetim yoğunlaşmasının bu sahada olması da doğaldır. Buna bağlı olarak diğer alanlarda da yönetim yoğunlaşması olacaktır. Kuzey Kürdistan her zaman kitle hareketimizin en geniş olduğu, demokrasi mücadelemizin en yoğun yürütüldüğü bir saha olmuştur. Halk örgütlülüğü fazladır. Halk yüzde yüz bir çoğunlukla Önderlik etrafında birleşmiş ve KONGRA-GEL'i onaylamış bulunuyor. Dolayısıyla, buralarda da örgütlenme ve yönetim yoğunlaşması uygun biçimlerde olabilir. Yasal süreç gelişirse, kuşkusuz en büyük yoğunlaşma bu sahada olacaktır. Kürdistan'ın Kuzey parçası, Türkiye'de demokratik mücadeleyi geliştirmek ve demokratik yapılanmayı ilerletmek için KONGRA-GEL'in yönetim yoğunlaşmasını en çok sağlamaya aday alanlarından biri. Güneybatı alanında benzer yoğunlaşmalar nüfusun durumuna ve mücadelenin gücüne göre olacaktır. Yine Doğu Kürdistan açısından da benzeri bir durum söz konusu. Bu alanda da kısmi bir yoğunlaşma olacaktır. Şimdi belki az olabilir, fakat o alanlar giderek gelişecektir.

Kürt halkının yaşadığı şehirlerde ve kasabalarda KONGRA-GEL örgütlülüğü ve yönetim yoğunlaşması güçlü bir biçimde yapılandırılana ve önemli açılımlar sağlatılana kadar kısmen de olsa dağda da bir yoğunlaşma olabilir. Özgürlük alanlarımız, Medya Savunma Bölgelerimiz demokratik halk örgütlenmesini ve siyasi mücadelesinin geliştirilmesine destek veren sahalar olarak değerlendirilmesi doğaldır. En zor sorunlar buralarda çözümlenir. Zorlanan kesimler burada yoğunlaşabilirler. Dağın da böyle bir rol oynama durumu var. Bu bakımdan KONGRA-GEL'in örgütlenme sahası Kürdistan'ın tümü, Kürt halkının bulunduğu her alan, yine buna dayalı Kürt halkının yaşadığı yurtdışı alanlarıdır. Kuşkusuz örgütsel merkezileşme yerleri halkın en yoğun yaşadığı yerler olacaktır. KONGRA-GEL yönetiminin yoğunlaşma sahaları da buralar olacaktır. Bunun dışındaki bir yaklaşım doğru olmaz. Henüz böyle bir sistem oturmadı, ama önümüzdeki süreçte gelişecektir. Gelişinceye kadar da hata ve eksiklikleri olabilir. Hatalar pratikte düzeltilebilir, ama halkın ve mücadelenin bu gerçekliğine ters düşecek bir yönetim yoğunlaşması olamaz. Bu, hareketin duruşuna ters düşer. Dolayısıyla sistem oturdukça, örgütsel yapı sağlamlaştıkça, yönetimin uygun mevzilenme ile harekete öncülük etme konumu da gelişecektir. Bu anlamda KONGRA-GEL bir halk örgütü olacak, yönetim de KONGRA-GEL'i dolayısıyla halkı yöneten, onu demokratik yaşama, eyleme ve serhildana çeken, bu anlamda Kürt sorununun demokratik çözümüne başta Türkiye olmak üzere Ortadoğu'nun demokratik değişim ve yeniden yapılanması mücadelesine önderlik eden, bu mücadeleyi en başta omuzlayıp yürüten bir güç haline gelecek ve tarihsel rolünü bu temelde oynayacaktır.

KONGRA-GEL'İN YAŞAM VE MÜCADELE FELSEFESİ BAŞKAN APO'NUN YAŞAM VE MÜCADELE FELSEFESİDİR

Baştarafı sayfa 7'de

KONGRA-GEL'le bir demokrasi ve özgürlük mücadelesi seferberliği başlatıyoruz. Çocuktan yaşlıya kadar bütün toplumsal kesimleri örgütlemeyi, örgütsüz tek bir birey bırakmamayı hedefliyoruz. Bu örgütlenmeyi de klasik, hiyerarşik ve merkezi örgütlenme tarzıyla değil, halkı güç ve irade yapan demokratik örgütlenme ile gerçekleştiriyoruz. Artık öncü örgüt ve kitle örgütü ayrımı ortadan kalkıyor. Bütün özgün örgütlenmelerin, bunun kadro ve çalışanlarının kendi konumları çerçevesinde örgütlenerek mücadele ettiği kadar, öncülük de yaptığı bir süreci başlatıyoruz. Herkes kendi alanında örgütlediği ve mücadeleyi geliştirdiği kadar öncülük sıfatını hak edecektir. Bunun dışında sadece profesyonel olma, kadro olma veya şu kadar eski olma, hiç kimseye öncülük sıfatı ya da ayrıcalık kazandırmayacaktır. Bu durumun kitleleri daha güçlü harekete geçireceğine kuşku yoktur. En geniş kesimler, bu örgütlenme modeli içinde rahatlıkla yer alabilecekler ve mücadeleyi yükseltecek-lerdir.

KONGRA-GEL'in örgüt modeli, onun mücadelesinin de demokratik yöntemlerle yürütülmesini koşullandırıyor. Çünkü geniş örgütlenmelerin en etkili mücadele yöntemi, demokratik mücadeledir. Dar, sadece askeri yöntemleri içeren ve keskin mücadele yöntemleri, ancak sınırlı bir kesimin yürüteceği mücadele biçimidir. En geniş kesimlerin mücadele yöntem ve araçları her zaman daha demokratik, fazla şiddet içermeyen ve ağırlıkta kitle hareketine dayanan örgütlenme biçimleridir. Nitekim Başkan Apo'nun '99'da savaşı durdurarak demokratik mücadele yöntemini esas almasının bir nedeni de, en geniş kesimleri mücadeleye seferber etmekti. Çünkü savaş ve gerilim ortamları, geniş kitlelerin mücadeleye katılımını her zaman engelleyen etkenler olmuştur. Bu nedenle savaş durdurularak en geniş kitleleri demokratik mücadeleye çekme esas alınmıştır. Tabii bugün sadece demokratik mücadele yöntemlerini karar altına almış bulunmuyoruz, aynı zamanda bunu etkili kılacak örgüt modelini de gerçekleştirmiş oluyoruz.

Demokratik serhildan taktiği, VII. ve VIII. Kongrelerde temel mücadele taktiği olarak kararlaştırılmıştı. Meşru savunma ise ancak zorunlu hallerde kullanılacaktı. Meşru savunmanın daha keskin ve radikal askeri yöntemleri zorunlu hallerde kullanılacak, çözüm için bir mücadele stratejisi olarak benimsenmeyecekti. Bugün de askeri ve radikal mücadele yöntemleri, esas aldığımız çözüm araçlarımız değildir. KONGRA-GEL'de esas çözüm aracının demokratik serhildan olduğu bir daha vurgulanmıştır. Bu konuda VII. ve VIII. Kongrelerin aldığı kararlarda herhangi bir değişiklik olmamıştır. Ancak inkarcılık, çözümsüzlük ve baskıda ısrar edildiği, yine Önderlik üzerindeki çürütücü politikalar sürdüğü taktirde, gerektiğinde meşru savunmanın kullanılacağı da karar altına alınmıştır.

KONGRA-GEL'le gerçekleştireceğimiz Kürt demokratik kurumlaşmasının görevi, demokratik serhildanı daha da geliştirmektir. Demokratik serhildanı geliştirme, bugün de acil bir görev olarak önümüzde durmaktadır. Geçmiş demokratik serhildan deneylerinden dersler çıkararak, daha zengin yöntem ve araçlarla mücadeleyi geliştirme ihtiyacı vardır. KONGRA-GEL'le, demokratik serhildanı en geniş kitlelere yayma imkanları artmıştır. KONGRA-GEL'in kuruluşu, herkese her yerde demokratik serhildanı geliştirecek örgütlenmeleri yaygınlaştırma ve bu örgütlenmeler temelinde en zengin yöntemlerle demokratik serhildanı sürekileştirme görevini yüklemiştir. Örgütsel hamlemiz ve binyılların bu tarihsel çıkışı, böyle bir pratik mücadele ile tamamlanmak zorundadır. KONGRA-GEL'in kuruluş amacı da zaten budur. Mücadele potansiyelimizin aktifleşmemesi, bir yönüyle atıl kalması, hatta zaman zaman tıkanmayı yaşaması, KONGRA-GEL'in kuruluş gerekçelerinden biridir.

Kürdistan, Türkiye ve Ortadoğu'daki kilidi çözecek olan mücadele biçimi, demokratik serhildandır. Demokratik serhildanla hem toplumda demokratikleşmeyi geliştiriyoruz hem de demokratik kurumlaşma ile geliştirdiğimiz demokratik kültürle haklarına sahip çıkacak kitle yaratmayı, bu nitelikli kitle ve bireylerle de mücadeleyi geliştirmeyi amaçlıyoruz.

Demokratik kültür, her şeyden önce hak ve özgürlüklerine sahip çıkmaktır. Demokratik kültüre sahip olan insanlar hak ve özgürlüklerinden vazgeçmezler. Demokratik kültüre sahip olmayan insanlar, haklarına ve özgürlüklerine karşı duyarsız olur. Nitekim Kürdistan'da demokratik kurumlaşmayı, demokratik örgütlenmeyi ve bunun sonucunda demokratik kültürü derinleştirip yaygınlaştıramadığımız için, mücadeleye katılması gereken birçok insan bu sorumluluğu ve ihtiyacı duymuyordu. Demokrasi denilince çoğu zaman, birileri demokrasi ve özgürlüğü versin, ben de kullanayım yaklaşımı vardı. Eski modeli bir de bu nedenle aşıyoruz. Çünkü eski modelde halk ve çeşitli kesimler, gerilla mücadele versin, öncü güçler mücadele etsin, demokrasi ve özgürlük gelişsin yaklaşımı içindeydiler. Yani bu yönüyle halk, Özgürlük mücadelesinde edilgen kalıyor, seyirci durumuna düşüyordu. Bunu da ancak demokratik kültüre sahip toplum ve insanları yaratarak aşabiliriz.

Dünyada, demokratik kültürü gelişen toplumların haklarına sahip çıktığının örnekleri fazlasıyla vardır. Bu açıdan demokrasi anlayışını geliştirme, mücadeleyi geriye çekmez, aksine ilerletir. Demokrasinin bir de böyle bir özelliği var. Zaten demokratikleşmenin en önemli sonucu, halkı güç ve irade yapmasıdır. Halk irade sahibi olduğu zaman özgürlük ve demokrasiyi elde edecek bir güç haline gelir. Dolayısıyla KONGRA-GEL yerleştikçe, mücadeleyi geliştirecek ve bunun sorumluluğunu taşıyacak toplumsal zemin de güçlenecektir. Başkan Apo bu nedenle, *"halkın demokratik kültürünü geliştirin, halkı demokratik örgütlenmelere katın"* diyor. Bu örgütlülüğün köylere kadar yayılması, köy ve mahalle komünlerinin oluşturulması gerektiğini söylüyor. Önderlik böylece halkın demokratik kültürünü geliştirme ve bunun sonucunda da mücadelenin genişletilmesini hedefliyor.

Başkan Apo klasik demokrasi yerine, çoğulcu ve katılımcı demokrasiyi daha da etkili kılacak olan sivil toplum örgütlerini önemli gördü, sivil toplum örgütlerinin her alanda geliştirilmesini önümüze koydu. Bunun da demokratik kültürü, demokrasi mücadelesini ve toplumun demokratikleşmesini daha da geliştireceğini vurguladı. Bu anlayış bugün de geçerliliğini korumaktadır. Ancak Başkan Apo son görüşme notunda, artık sadece sivil toplum örgütlerine dayanan demokrasi anlayışının aşılarak, daha halkçı ve demokratik bir döneme girildiğini ifade etti. Yani Önderlik, sivil toplum örgütlenmesi ile gelişen katılımcı demokrasiyi, klasik temsili demokrasi ile doğrudan demokrasi arasında bir geçiş modeli olarak değerlendirmektedir. Önderliğin bu tespiti önemlidir. Sivil toplum örgütleri hala önemini korumakla birlikte, bunun da yeterli olmadığını, tam demokratikleşme isteniyorsa doğrudan demokrasinin daha etkili işleyeceği, bütün halkın örgütlendiği bir modelin geliştirilmesi gerektiğini vurguladı. Önderlik KONGRA-GEL'i de böyle bir demokrasi anlayışının modeli olarak gördü ve önümüze koydu. Bu temelde KONGRA-GEL'in tüm üyelerinin, yine ideolojik, teorik, örgütsel ve pratik anlayışı güçlü olan herkesin, halkı bu temelde örgütleme sorumluluğu var.

Sonuç olarak, KONGRA-GEL, halk kitlelerini en geniş biçimiyle ve zengin yöntemlerle örgütlendirip mücadeleyi yükseltme, bu çerçevede Kürt sorununu ve Ortadoğu'daki diğer sorunları çözme konusunda inisiyatif kazanmanın örgütsel hamlesi olmaktadır. Eğer klasik örgüt ve yönetim zihniyeti aşılır, halkla ve halk önderleri ile iç içe örgütlenme, karar alma ve mücadeleyi pratikleştirme gerçekleştirilirse bu hamlenin imkanları her bakımdan vardır. Halkımız böyle bir örgütlenmeyi sahiplenecek ve mücadeleye daha aktif katılacak durumdadır. Siyasal koşullar da böyle bir modelin alternatif olmasına imkan tanıdığından, önümüzde tarihsel bir rol oynamanın sorumluluğu bulunmaktadır. Kürt halkı bugün değişim ve dönüşümün öncüsü olabilecek bütün özelliklere ve imkanlara sahip olma şansını elinde bulundurmaktadır. Başkan Apo'nun 30 yıllık büyük çabası ve yarattığı değerler, Başkan Apo'nun yaşam ve mücadele felsefesinden kopulmadığı taktirde bizleri kesinlikle zafere ulaştıracaktır.

Ekoloji ve barışa ilişkin

Biyo merkezcilik, insan merkezcilik, eko merkezcilik, ben merkezciliğin versiyonları olarak ortaya çıkan yaklaşımlar olup insanın insanı ve doğayı sömürüsünü esas alan zihniyetin ürünüdürler. Bu anlayış, insanın doğaya hakim olmasına ve onu sömürülecek bir nesne olarak görmesine de kaynaklık etmektedir. Sağladığı gelişmelerle farklılaşıp kendisine ayrı bir çevre yaratmayı başaran insanı doğanın bir parçası olarak görmeyen bu zihniyet, tüm bu edimleri doğadan üstünlük gerekçesi olarak göstermektedir. Sınıflı uygarlık bu düşüncenin sahiplerince şekillendirilmiştir. Özellikle son yüzyılda yol açılan tahribatlar azımsanmayacak düzeydedir. Artan sanayileşme ve kentleşmenin yol açtığı betonlaşma gittikçe daha çok toprağı, kırsal ve ormanlık bölgeyi işgal etmekte, yaşam alanlarını daralttıkça daraltmaktadır. Sanayide nükleer enerjinin kullanımı tüm dünyayı tehdit etmektedir.

Bu sebeple tarihte ilk defa hegemonik güçlerle karşıtları arasında insan hakları, demokrasi ve ekoloji konularında geniş bir konsensüs oluşmaktadır. Sınırlı bir uygulama gücü olsa da, kamuoyunun gittikçe artan baskısı tüm toplumsal güçleri temel konsensüslere zorlamaktadır. Geliştirilen çevreci, insan ve hayvan haklarını savunan, barış yanlısı örgütler de bunun bir parçasıdır. Fakat anlayış düzeyinde bir çoğu sorunları temelinden çözmeyi hedeflememektedir. Çevreci güçlerin daha çok doğayı insana daha yararlı hale getirmek ve kullanımına sunmak için ele almayı amaçlayan mekanik, araçsal bir bakışa sahip oldukları görülmektedir. İnsanın çevreye verdiği zararı en aza indirmek gibi olumlu bir rolü olmasına rağmen, tüketici mantıkla dünyanın sömürülmesinin önüne geçmeye yetmemektedir. İnsanın neden dünyaya hakim olması gerektiği sorgulanmamakta, sadece tehlikeleri asgari düzeyde tutma ile sınırlı kalınmaktadır.

Ekoloji ise insanı doğanın zeka, akıl ve kendi üzerinde düşünme yetisinin evrimleşip en ileri düzeyde cisimleştiği varlık olarak tanımlamaktadır. Dolayısıyla insani gelişim doğasal gelişimden ayrı düşünülmemekte, insan doğadan ayrı değil onun içinde bir varlık olarak ele alınmaktadır.

Buna dayalı olarak KONGRA-GEL varolan sistemsel çelişkilerin aşılmasıyla doğa insan çelişkisinin çözümünü, özgür doğasal gelişimi insanlık açısından hayati görmekte, zihniyet dönüşümünün ekolojik bakışı edinerek sağlanacağına kanaat getirmektedir. Doğanın iç döngüsünde öne çıkan tamamlayıcılık, bütünlük, çeşitliliğin ya da farklılıkların dinamik birliği, yüksek bir doğal kendiliğindenliğe, özdinamikleriyle gelişime izin verme gereksinimi, karşılıklı bağımlılık vb özelliklerin insan doğasına da denk gelen özellikler olduğu benimsenmektedir. Toplumsal genlerde yer edinen ben merkezciliği değişime uğratıp doğasal özelliklerin ileri düzeyde temsiline ulaşma hedeflenmektedir. Ekolojik demokratik topluma ancak böylesi bir zihniyet devrimi ve ona dayanan bir yeniden yapılanma ile ulaşılabilecektir.

Ekolojik denge, insanın doğayla olduğu kadar insanla da barışık olması halinde ve demokrasi ortamında gelişebilir. Hegemonik güçlerin çıkar amaçlı geliştirdikleri savaşlar ise, bölgede şiddeti bir kültür haline getirmiş ve toplumda içselleştirilmesine yol açmıştır. Bulunduğu coğrafyanın jeo-stratejik konumu dolayısıyla Kürtler ve diğer bölge halkları sürekli dıştan şiddet kullanımına maruz kalmış ve kendi içinde de çelişkili, çatışık ve birbirinden nefret ederek yaşamak durumunda bırakılmıştır. Bölgenin en temel sorunu, başta Kürtler olmak üzere halkların kendi içinde ve birbirleriyle olan ilişkilerinde barış araç ve yöntemleriyle sorunları çözmeyi bir kültür haline getirmelerini sağlamaktır.

Bunun için;

1- Esasta ekoloji alanındaki gelişmeler halkın bilinçlendirilmesiyle mümkün olacaktır. Ekolojik çalışmalar insanın doğayla birebir ilişkisinin yeniden ve birbirini tamamlar, dengeler biçimde kurulmasını hedeflemelidir. İnsanın kendi doğasını ve toplumunu tanıması ve barışık olması, doğayı tanıyıp onunla barışık yaşamasının bir ürünü olacaktır. Bu eğitim, en başta çocuklar, gençler ve kadınlar olmak üzere toplumun tüm kesimlerine verilmelidir.

2- Bu alanda Kürdistan coğrafyasına özgü akademik çalışmalar yürütülmeli; bitki örtüsü, hayvan dünyası, yer altı yer üstü değerleri, iklimi ve mevsimleriyle, bu coğrafyada yaşayan insanların özellikle farklılıklarını bütünlüklü biçimde içeren araştırmalara gidilmelidir.

3- Salt kar amaçlı üretim anlayışını aşıp ihtiyaçlara göre üretimi esas alan bir kültürel ahlaki anlayış geliştirilmelidir.

4- Tüm biyosfer (canlıların yaşadığı tüm mekanlar) acımasızca basitleştirilmekte, topraktaki ve toprak yüzeyindeki karmaşık beslenme ağları sanayi tekniklerinin tarımda hesapsızca ve salt kar amaçlı uygulanması sonucu bozulmaya uğratılmaktadır. Toprak, toprak ana olmaktan çıkarılmaktadır. Çok büyük topraklarda tek ürün yetiştirmeye dayalı tarım uygulaması doğal, tarımsal ve fizyografik çeşitliliği silmektedir. Bunun önüne geçilmesi için bitki ve hayvan yetiştirmenin iç içe olduğu karma ürün alma yöntemleri teşvik edilmelidir. Bu yöntem hem ürünü arttıracak hem de tüm canlıları besleyecektir. Doğaya zarar veren sentetik gübreleme ve yiyeceklere de, artıkları kalan tehlikeli böcek öldürücülerin kullanımına da gerek kalmayacaktır.

5- Parçaların tümünde koşullara göre iller, ilçeler, eyaletler düzeyinde çevre barış örgütlerinin kurulması teşvik edilecektir. Varolan bölgelerde ise bu örgütlerin içinde yer alınması ve aktif rol oynanması sağlanacaktır.

6- Bu örgütlerin kendi aralarında, diğer parçalardaki aynı amaçlı örgütlerle ilişkide olması ve birbirini tamamlayan ortak bir yol hattını izleyerek dayanışma içerisinde çalışma yürütmesi sonuç alıcılık açısından önem arz etmektedir.

7- Ayrıca bu amaçlı çalışma yürüten diğer ülkelerdeki, uluslararası düzeydeki çevre, barış örgütleri, akademik çevre ve kurumlarla ilişkiye geçilecek; ekoloji alanında sağlanan araştırma, gelişme takip edilecek ve ortak eylem planlarına gidilmesi sağlanacaktır.

8- Doğal güzelliklerin yok edilmesinin önüne geçmek için belirtilenler yanında sanayi yatırımlarının vereceği zararın hesabının yapılması, çevresel etki değerlendirmesi (Ç.E.D) ölçüsüne vurulması gerekmektedir. Bu sebeple bölge sakinlerinin bilinçlendirilmesi çalışmalarına gidilecektir.

9- Hayvanları koruma dernekleri ile ilişki içerisinde hayvanların neslinin tüketilmesine karşı mücadele edilecek, nesli tükenmekte olan hayvanların koruma altına alınması, yine avcılığın da hayvan türlerinin yok olmasını engelleyecek biçimde sıkı denetime alınması sağlanmaya çalışılacaktır.

10- Başta 4 Nisan günü olmak üzere tüm bahar süreci boyunca Kürdistan'da ve tüm yerleşim bölgelerinde, ağaç ve çiçek dikimi yapılacak, çevre bakımı ve korunması çalışmaları süreklileştirilecektir.

11- Yangın, sel, erozyon benzeri doğal afetlere ve doğanın tahribatına karşı tüm toplumsal çevre ve sivil toplum örgütlerinin harekete geçmesi, uluslararası çevrelerin destek sunması için çalışılacak ve uluslararası düzeyde yaşanacak benzeri durumlara karşı duyarlılık gösterilecektir.

12- Nerede olursa olsun nükleer santral yapımına karşı tavır konulacak, engellenmesi veya iptal edilmesi için mücadele edilecektir.

13- Bu konuda geliştirilen AB Çevre Mevzuatı vb uluslararası sözleşmelere tüm parçalarda uyulması yönünde yetkili kurum ve rejimlerin duyarlılığının geliştirilmesi çalışmaları yürütülecektir.

14- Aile içi ilişkilerden aşirete ve diğer yöre, bölge halklarıyla ilişkilere dek sorunları şiddet ve baskıyla çözme eğilimlerine karşı aydınlatma ve bilinçlendirme amaçlı eğitsel ve kültürel etkinlikler gösterilecektir.

15- Son yıllarda körüklenen mikro milliyetçiliklerin savaş rantçısı güçlere hizmet ettiğinden hareketle etnik, kültürel, her türlü kimlik mücadelesinin demokratik kriterler çerçevesinde yürütülmesi için çalışılacaktır.

16- Uluslararası barış örgütleriyle gerek bölgede, gerekse dünyanın diğer yerlerindeki silahlanma, savaş ve şiddet girişimlerine karşı ortak eylem ve tavır içerisinde olunacaktır.

17- Zora dayalı devlet yapılanmasının bir ürünü olan büyük hantal orduların hafifletilmesi, devletlerin savunma mekanizmasının meşru ölçülere çekilmesi ve demokratikleştirilmesi şarttır. Aşırı askeri harcamaların sınırlandırılarak üretime dönük yatırımlara yöneltilmesi için her düzeyde etkin mücadele yürütülecektir.

18- Özellikle Kürdistan'ın kırsalına ve sınır bölgelerine yerleştirilen mayınların temizlenmesi için mücadele verilecek, dünyada bu yönlü çalışma yürüten sivil ve resmi kurumlarla ilişki kurulup teşvik edilecektir.

19- Hegemonik güçlerin küresel hakimiyet politikalarının yol açtığı dengesiz gelişme açılık, yoksulluk ve bunun bir sonucu olarak yaygınlaşan hastalık ve toplu ölümlerin önlenmesi için çalışma yürüten uluslararası güçler ve kuruluşlarla destek ve dayanışma içinde olunacaktır.

SADDAM HÜSEYİN'İNİN YAKALANMASI VE OLASI GELİŞMELER

Baştarafı sayfa 13'te

Çünkü Saddam birçok insanı Suriye ajanıdır diye öldürttü. Böyle bir yargılamada en faal Kürtler olmalı. Pasif, edilgen ve dar bir tutum için de olmamalılar. Herkes Halepçe'yi öne çıkartmak isteyecek, ama onunla sınırlandırmamak lazım. Halepçe dışındaki olayları ortaya çıkartmak lazım. Güney'de Halepçe'yi çok çok aşan katliamlar yaşandı. Hala binlerce insanın akıbeti bilinmiyor. Saddam'ın Kürtler üzerindeki uygulamalarını sadece Güney'deki katliamlarla sınırlandırmamak gerekiyor. Örneğin şahlığın yıkılması ardından İran devleti, Saddam'la savaşa dayanarak Doğu Kürdistan'daki gelişmeleri ezdi. KDP ve Komela bu savaş içinde ezildiler. Oradaki Kürtler de Saddam'dan dolayı zarar gördüler, o nedenle davacı olmalılar.

Saddam Hüseyin'in en yakın dostu ve müttefiki 12 Eylül rejimiydi. Kenan Evren'i Saddam'ın bir numaralı dostlarından biri olarak tanımlamak yanlış olmaz. Nasıl ki Irak'ta Saddam diktatör olarak yargılanıyorsa, Türkiye diktatörü olarak da Kenan Evren'in yargılanması gerekir. Bu, demokratik gelişme açısından hiç de yanlış olmaz. Bu gerçekleşir mi gerçekleşmez mi bilinmez; ama en azından 12 Eylül rejiminin Kürdistan'da yaptıklarını, insanlığa karşı işlediği suçu sorgulayacak, araştıracak bir sonucu, Saddam'ın yargılanmasında ortaya çıkarmak lazım. Çünkü 12 Eylül rejimi Saddam'la ittifak halindeydi. Saddam'ın yürüttüğü savaşa destek vererek, Kürdistan üzerinde ağır katliamlar yürüttü. Anlaşmaları vardı, birbirlerine gizli açık destek verdiler. Bunlar pratik olaylardır. Kürdistan üzerindeki uygulamaları, sadece bu katliamlarla sınırlı tutmamak gerekiyor. Kürdistan'ın parçalanmasını, imha ve inkar statüsü altına alınmasını bir katliam olarak değerlendirmek gerekiyor. O süreç, bir soykırım süreciydi. Dolayısıyla Kürt soykırımını açığa çıkartacak, teşhir edecek, onun aşılmasını sağlayacak sonuçların alınması için Kürtler çaba sarf etmeliler. Sadece fiziki katliamları değil, Kürdistan'daki sistemi bir katliam sistemi olarak görmek, bunun da Saddam tarafından yaratıldığını ortaya koymak ve bu temelde Kürdistan'daki inkar ve imha sistemini teşhir eden, açığa çıkartan, onun aşılmasının yollarını arayan bir çalışma içerisinde olmak, yargılamaya böyle yaklaşmak daha demokratik bir yaklaşım olacak. Doğru yaklaşılırsa, Saddam'ın davası bu denli genişletilebilir.

Amerika'nın askeri amaçları, Saddam Hüseyin'in yakalanmasıyla bitmeyecek

Önümüzdeki dönemde Irak'taki gelişmeler nasıl olacak? En azından 2004 yılının başlangıç sürecinde gelişmeler nasıl olabilir? Bazı çevreler şiddetin duracağını açıkladılar. Amerikan yönetimi ise bu konuda çok ihtiyatlı. İhtiyatlı olmaktan öte tersini savunuyor; *"şiddet devam edecek"* diyor. Bush, *"Irak'ta hala teröristler var"* dedi. Sadece Irak'ta da değil; *"Ortadoğu'da teröristler var"* dedi. Amerika bu açıklamayla kendi mücadele hedeflerini ortaya koydu. Bazı çevreler Saddam'la birlikte şiddetin biteceğini, o nedenle şiddet içeren yaklaşımlardan uzak kalınmasını istiyorlar. Bunu kendi çıkarlarına daha uygun görüyorlar. Amerika'nın açıklaması ise tersini içeriyor, kendi çıkarını şiddete dayalı bir mücadele yürütmekte görüyor. O nedenle Amerika'nın askeri amaçları, Saddam Hüseyin'in yakalanmasıyla bitmeyecek. Bilakis yayılarak sürecek. Şöyle denilebilir: Irak içindeki yoğunlaşma dönemi sona erecek, Amerika bu sonuca dayanarak Irak'ın dışına doğru şiddet kullanma sürecine girecek. Irak'ta kısa bir döneme kadar şiddet, yoğunluğunu gösterebilir, fakat ardından bir azalma olacak. Büyük şiddet olayları yaşanabilir, ama yoğunluğu giderek azalacak. Çünkü Saddam Hüseyin, mücadele tarzında bir değişiklik yapacak. Zaten duruşu değişiklik yapmaya açıktı. Yargılama sürecinde daha farklı bir mücadele tarzı izleyebilir. Son dokuz ayda Irak'ta şiddet kullanan güçler örgütlendiler. Bunların hepsi Saddam Hüseyin'e bağlı değil elbette. Fakat Saddam Hüseyin'den moral destek alan, yine Saddam Hüseyin'e doğrudan bağlı olan şiddet grupları var. Saddam Hüseyin'in dışında Arap milliyetçiliğine dayanan şiddet grupları var, yine radikal islama dayanan şiddet grupları var. Diğer yandan İran'ın, Suriye'nin, Türkiye'nin, çeşitli Arap devletlerinin, yine El Kaide yönlendirmesi altında gelişen şiddet olayları var. Saddam Hüseyin'in yakalanmasıyla, Saddam Hüseyin'den moral alarak şiddet kullanan grupların moral düzeyi zayıflayacak. Dolayısıyla tırmanan şiddet giderek zayıflayacak ve ortadan kalkacak. Öte yandan Saddam'dan doğrudan etkilenerek şiddet kullanan gruplardan, Saddam Hüseyin silahlı şiddet yerine, siyasi mücadele, kitle mücadelesi yürütmelerini isteyecek. Mahkemeyle birlikte bunu bir tarz haline getirebilir. Nitekim bu Saddam'ın duruşuna uygun bir durum.

Saddam Hüseyin dengesiz, deli dolu ve sistemin yarattığı bir kişilikti. Ama bomboş, tamtakır, hiçbir şey bilmeyen, hiçbir şeye inanmayan bir kişi olarak görmek yanlıştır. Böyle değerlendirmek, insanlık açısından da, Ortadoğu halklarına yaklaşım açısından da, Araplara ve islam alemine yaklaşım açısından da kabul edilemez. Onun için birçok Iraklı, *"burkulduk"* diyor. Saddam kişiliğine çok karşı olmalarına rağmen, yine de bu tarzda yakalanmasına *"burkulduk"* diyorlar. Iraklılar, *"Bizim elimizde olmalıydı, Saddam'ı biz yakalamalıydık"* diyorlar. Bu temelde mücadele de yürütüler. Saddam Hüseyin'i basit ele almak doğru olmaz.

Saddam Hüseyin, mücadelesini milliyetçi çizgide sürdürecek. Mahkeme sürecini, mücadelesini geliştirmede yararlanılacak bir alan haline getirmeye çalışacak. Şimdiye kadar *"işgale karşı şiddetle direnin"* çağrısı yapıyordu. Şimdi ise; *"kitle eylemini geliştirin"* çağrısı yapma ihtimali çok fazla. Mücadele yönteminde değişiklikler önerecek. Bu da söz konusu gruplardan kaynaklanan şiddetin azalması veya giderek ortadan kalkması anlamına gelecek. Saddam dışındaki güçlerden kaynaklanan şiddet devam edecek. Demek ki 2004 yılında şiddetin yoğunluğunda azalma, siyasi mücadelede ise gelişme olacak. Zaten şiiler böyle bir mücadele yürütüyorlar. Sünni kesimi de Saddam'dan etkilenerek böyle bir mücadeleye yönelirse, ABD hakimiyetine karşı kitle mücadelesi gelişebilir. Bunun işaretlerini şimdiden görebiliyoruz. Saddam'a açık destek veren protesto yürüyüşleri yapıldı. Silahlı şiddetten kitle protestosuna doğru bir kayış var, bu giderek daha da ağırlık kazanacak. 2004 yılı Irak'ta siyasal yapılanma yönünde bazı adımların atılmasını sağlayabilir. Bir geçici hükümet görevlendirildi, anayasa çalışmaları başlatıldı, ama bu konularda şimdiye kadar bir ilerleme sağlanamadı. Önümüzdeki dönemde anayasa çalışmaları hızlanabilir. Iraklılara dayalı yönetim çalışmaları gelişebilir. Bunu Amerika da gerekli görecek, Irak toplumu da buna ihtiyaç duyuyor. Yeni bir yönetim yaratma, anayasal düzeni geliştirme yönünde adımlar atılabilir. Fakat bunu, Irak'ta başlı başına yeni bir sistem oluşacak, Amerika Irak'ı bırakıp geri çekilecek, Irak'ta sorunlar çözülecek şeklinde düşünmemek lazım. Amerika Irak'ta kalacak, Irak'taki etkinliğine dayanarak hem Irak için de hem bölgenin diğer alanlarında mücadele etmeye devam edecek. Fakat kendine hizmet eden, kendi mücadelesine destek veren bir siyasi yapılanmayı da Irak'ta geliştirmeye çalışacak. Söz konusu siyasi yapılanmadan güç alarak dışa karşı mücadele edecek.

Amerika'nın 2004 yılında Suriye üzerindeki baskısı sürecek. Zaten Suriye üzerinde ambargo uygulamak üzere yeni kararlar alındı. Amerika, Suriye'nin sistem değişikliği yapması yönündeki baskılarını yoğunlaştırarak sürdürecek. Suriye ne kadar dayanır, değişiklikler nasıl olur, bir çatışma olur mu, bilinmez. Ama Suriye üzerindeki baskıların artacağı kesin. Irak'ta çözümün yalnız başına olacağını düşünmemek lazım. Ortadoğu'da bu mücadeleye hizmet edecek yeni bir sistem geliştirilmeye çalışılacak ve onunla ABD bölgeye yayılmaya devam edecek. 2004 yılında Suriye'ye şiddetin uygulanıp uygulanmayacağı konusuna ilişkin bir şey belirtmek henüz erken, ama siyasal, ekonomik ve psikolojik müdahalelerin olacağı açık.

Mücadele Ortadoğu çapında devam edecek. Bush yönetiminin buna ihtiyacı var, özellikle de seçimler açısından buna ihtiyacı var. Bir yandan Saddam Hüseyin'i yargılayıp Irak'ta yeni adımlar atacak, diğer yandan da mücadeleyi ve müdahalelerini bölgenin diğer alanlarına yayarak seçimi kazanmaya çalışacak. Eğer seçimi kazanması için başka bir ülkeye savaş ilan etmesi gerekiyorsa onu da yapar. Fakat birçok gösterge, buna ihtiyacı olmadığını gösteriyor. O açıdan belki yeni bir savaşa girmekten uzak duracak, ama savaşı her daim gündeminde tutacak ve siyasi müdahaleyi çok yoğun bir biçimde sürdürecek.

Demokratik ekolojik topluma doğru kadın

Kadın özgürlük çalışmalarında ulaştığımız düzeyin mantığında, anlayışında daha derin bir yaklaşım geliştirebilmek için özgürlük mücadelesinin kendisini üzerinden geliştirdiği ideolojinin iyi anlaşılması gereği açıktır. İnsanlığın yaşadığı sorunların kökenini, objektif sübjektif boyutlarının doğru bilince çıkarılması ve bu temelde çözümü noktasında ortaya koyacağı yaklaşım çok önemliydi. Kadın özgürlük mücadelesi bu anlamda önemli bir arayışı ortaya koymuş, güçlü düzey açığa çıkarmıştır. Düşüncede daha ileri bir düzeyi açığa çıkarmak ve çözüme aşama katettirmek açısından Kadın özgürlük hareketinde açığa çıkan düzey, halen ciddi bir düşünce, araştırma, inceleme, tartışma ve arayış konusudur ve kendisi de böyle bir arayışın önemli bir aşamasının mücadele gerçeğidir.

Kadın devrimi sosyal bir devrimdir

İnsanlık tarihini sosyal, siyasal ve düşünsel olarak ele alıp incelediğimizde, yaşanan sorunların kaynağında egemen zihniyetin kendini her yönüyle kurumlaştırdığını görürüz. O zihniyet ki, farkları aynılaştırma ve renkleri soldurma çabası içinde olmuş, tüm insanlık birikimlerini kendi çıkar dünyasına hapsederek özünden boşaltmış, başkalaştırmış ve tüketmiştir. Bu beş bin yıllık gerçekliğin içinde 'kadının yeri neresi?' diye sorduğunuzda çok tatmin edici bir cevap bulamazsınız. Belki bu gerçeklik karşısında kadının ciddi bir başkaldırısıyla tarih sayfalarında karşılaşmazsınız. Daha çok ezilmiş, tabi olmuş ve boyun eğdirilmiştir. Yalın bir ifadeyle kadın, bu tarihin içinde bir yitirilmişlik olarak çıkar karşımıza. Ama bu yitikliğin içinde dahi objektif bir direniş gerçekliği vardır kadın açısından. Belki bu direniş kadın cephesinden kaba anlamda ciddi sonuçlar açığa çıkarmamış olabilir, fakat bilgece insanlığın ilk özündeki birçok değeri, büyük bir sorumluk ve sabırla taşıdığını görmek de mümkündür. Bu anlamda Kadın özgürlük mücadelesinde esas olan; bu özü doğru bir yoruma tabi tutarak sahip çıkmak, ama düşünsel siyasal, kültürel ve sosyal olarak devrimci bir müdahaleyle gerekli değişimi yaratmaktır. Böyle değerlendirildiğinde tarihi doğru okumak ve geleceği doğru temellere oturtarak, güncel sorumlukları yerine getirmek daha sağlıklı gerçekleşir.

Bilinen bir gerçek var ki, o da kadın devriminin sosyal bir devrim niteliğinde olduğudur. Bu kapsamla ele alındığında henüz derinleştirilmesi gereken bir çok ayrıntının varlığı karşımıza çıkar. Sosyalitenin bugün yaşanan düzeyi aynı zamanda insanlık birikiminin bir sonucudur. Fakat bu sonuçlar sistemler gerçekliği içinde farklılıklar arz etmektedir. İlk insan ilişkisinin ilkel boyutu özünde bugünün dayanağını oluştururken, kendisini egemen kılmak isteyen sistemin bu ilişki düzeneğini kendi argümanları çerçevesinde ele alması belki de bugünüyle daha fazla ilkel bir konumu ona yaşatmaktadır. İhtiyaçlar ve zorunluluklar çerçevesinde ortaya çıkan ilişki ve yaşam düzeneği siyasal politik amaç ve hedefler kapsamında, tahakküm ve hüküm zihniyetiyle belirlenen konuma gelmiştir. Bu zihniyet ise salt bir toplumun üst yapılarında değil, aynı zamanda birey gerçeğinde de ifadesini bulan düşünsel, ruhsal, davranışsal, psikolojik zeminlere oturmuştur. İlişki düzeneği ve bu düzenek üzerinden yaratılacaklar ele alınacaksa en başta buradan başlamak en doğrusu olacaktır.

Kadın kadın, erkek kadın, kadın doğa, birey toplum vs daha çoğaltabileceğimiz sosyal yaşamın tüm ilişkilenme biçimleri, temelde insan zihniyetinin algılama çerçevesine dayanır. Bunun psikolojik ve sosyolojik birçok tanımlaması da pozitif bilimler alanında birçok araştırmacı tarafından yapılmıştır. Fakat ideolojik bir çerçeveye oturtulmayan ya da toplumun tarihsel gelişimi ve alt üst yapıları içinde ele alınmayan bu tanımlamalar, salt bazı tespitler olmaktan öteye gidemez. Alternatifi yaratmada veya değişim perspektifini ortaya çıkarmada herhangi bir aşama katedemez.

Toplumsal gelişim tarihi içinde ele alınabilecek her olgunun bilinç serüveni de göz önünde bulundurulmak durumundadır. Evrimsel gelişim seyri içinde doğal bazı insansal özelliklerin bilinçlenmeyle birlikte nasıl bir sistem yapısına ulaştığı bilimsel yaklaşımla irdelendikçe, sosyalitenin demokrasi ve ekoloji çerçevesine cinsiyet de oturur. Demokrasinin katılımcılık, ekolojinin tamamlayıcılık, cinsiyetlerin özgürlük ilkelerinin ilişkisi tam da burada bir paradoks gibi karşımıza çıkar. Egemen sistemin başkalaştıran tüm yaklaşımları, kendisini hakim kılması insanlar ve cinsler arası ilişkinin bir köle egemen ilişkisine dönmesinde temeldir. İlk başta meta üzerinden başlayan bu ilişki zamanla doğayla insan arasındaki ilişki biçimini ve içeriğini de belirleyen konuma geldi. Kadına ve üretime hakim olma istemi, bunun tüm komplekslerinin psikolojik ve davranışsal bir içselleşmeye dönüşmesi, üzerinde hakim olunması gereken ne varsa onunla da ilişkisini ona göre düzenlemeye götürdü. Doğanın da kadınla özdeşleştirilerek bir hakimiyet alanı haline dönüştürülmesi bu mantıksal döngünün bir sonucudur. Ne kadın doğadan önce, ne doğa kadından sonra bunlarla karşılaştı. Özsel aynılıklarından dolayı, her ikisi de aynı zaman diliminde ve mekan ortaklığında böylesi bir düzeye çekildi. Kendisini egemen gören ve her şeyi hükmü altında tutma eğilimine sahip olan erkek, kadınla ilişkisi nasıl bir mantık içindeyse doğayla olan ilişkisini de aynılaştırdı. Öyle ki, en doğal kadın erkek özelliklerinde yaşanan başkalaşım canlı varlıklarla olan ilişkiye de yansımasını yaptı. Alt üst, ezen ezilen yani kategorileştirme mantığından dünyadaki her canlı nasibini aldı. Tüm bunlar sonuç olarak sosyalitenin bir bütün devlet içi kurumlar ve ona dayanan sistemler gerçeğinde kök bulmasını sağladı.

Kadın özgürlük çalışmasının gelinen aşamada, ***demokratik ekolojik toplum*** formülünün ideolojik kimliğine kavuşması ve kendisini o temelde örgütler konuma gelmesi kısaca özetlediğimiz böylesi bir sosyal gelişim tarihine dayanır. Cinsiyet devriminin bu ideolojik kimlik formasyonunda anlam bulması da yine devlet dışı sosyaliteyi yaratma gerçeğine dayanır. Tüm ilişkilerin egemen sistem gerçeğinin temel kurumu olan devlet mantığından çıkarılması salt cinsler arası eşitlik düzeyini ya da kadın özgürlük düzeyini yaratmak demek değildir. Cinsiyet devrimi öz itibariyle tahakküm, hüküm, katl geleneği, köle efendi gerçeği gibi psikolojik, davranışsal, düşünsel tüm yanlışlıklardan ve hastalıklardan kurtulmayı ifade eder. Tüm bunların üst yapılarını temsil eden siyasetin, hukukun, rejimlerin ve sistemlerin aşılmasını ve demokratikleşmesini sağlar. Bir bütün insansal olgulara dayalı olan dönüşüm ve gelişimlerin doğayla da olan ilişki düzeneğinde değişim sağlamasını yaratır. Çünkü mağduriyete uğramamış ya da hakları gasp edilmemiş, baskı, egemenlik, tahakküm yaklaşımından nasibini almamış tek bir varlık bu yeryüzünde bulunmamaktadır.

Kadının, erkeğin bireyleşmesi, binyılların tahribatından kurtulması ve güncelin özgür toplumunu yaratabilmesi cinsiyet devriminin gerçekleşmesi anlamına gelir. Cins psikolojilerinin tüm geriliklerini aşarak, cins adına verilmiş tüm verili kimliklerden kurtularak ve bunların alternatifini özgür toplum- özgür birey anlayışında yaratarak yürütülecek bir mücadele yeni bir sosyal yaşam düzeyini ve düzeneğini de ortaya çıkaracaktır.

Kadın halklar arası barış, demokrasi ve doğru birlikteliğin teminatıdır

Kadın özgürlük çalışmasının sahip olduğu bu çizginin bugün örgütlenme zemini bulduğu en önemli oluşumlardan birisi KONGRA-GEL'dir. Çağdaş anlamda halk iradesine ve inisiyatifine dayalı, birçok kesimi ulus, sınıf, cins, din, dil vs ayrımı yapmadan içine alan ve ulusal bir örgütlenmeden evrensel bir örgütlenmeye evrilen bir yapılanma olmasından dolayı bu önemi taşır. KONGRA-GEL'in üzerinden kararlaştığı anlayış da böylesi bir gerçekliğe tekabül eder. Böyle ele almak ve değerlendirmek sanırız en doğrusu olacaktır. Bu çözümleme ve çözüm düzeyi Başkan Apo'nun arayışının insanlık, halklar ve toplum için ulaştığı ileri bir düzeyini ifade etmektedir. KONGRA-GEL'in temeli böylesi bir ideolojik, teorik anlayışa ve çözüme dayanmaktadır. Bundan hareketle KONGRA GEL'in egemen sistemin aşılmasında da öncelikli rollerden birini kadına biçmesi ve böylesi bir yaklaşımı ortaya koyması, bugün ulaşılan düzeyden de anlaşılacağı üzere yerinde bir yaklaşım olmuştur.

Bu sonuç aynı zamanda bu ideolojik temellerin yanı sıra Kadın özgürlük mücadelesi tarihinin de bir sonucudur. Özgürlük hareketi sahip olduğu çizginin bir gereği olarak ve mücadele tarihi içinde insanlığın en temel ve en derin çelişkisinin cins çelişkisi olduğu tespitinden hareketle, kadının mücadele içindeki rolünün bu çelişkinin derinliği esasında ele alınması, giderek kadının mücadele içerisinde en etkili güç konuma gelmesini açığa çıkarmış durumda. Diyalektik olarak çelişkinin en derinini kadının yaşıyor olması, toplumların ve insanlığın yaşadığı bu sorunların temelinde yatan hiyararşik sistemin aşılması mücadelesinde kadına esas rolü biçmek, bu hareketin çizgisinin yerinde bir tutumu olarak gelişti. Bu birçok mücadele örneğinde olduğu gibi salt kadın cinsinin erkekle aynı konum ve statüye kavuşturulması biçiminde, ya da toplum içinde kısmi bazı haklar tanıma biçiminde bir yaklaşımdan kaynaklanmadı. Esasında bu yaklaşım, toplumun demokratikleşmesi ve insanlığın doğru bir paylaşımına dayandırılan bir yaşam düzeyini yaratma hayalinin gerçekleşme imkanın bilimsel olarak yaratılacağına olan inançtan kaynağını aldı. Bu durum giderek salt teorik, düşünsel bir tespit ve ütopik bir yaklaşım olmaktan çıkıp, somut gelişme düzeyini yakalayan pratik ve yaşamsal bir düzey kazandırdı. Bu düzeyin giderek hem düşünsel hem de pratik olarak önemli bir açılım sağlaması, Kadın özgürlük hareketinin gelişimine ivme kazandırdı. Ve giderek kadro hareketinden çıkıp kitleselleşen bir örgütlülük düzeyine ulaşmasını yarattı.

En son yapılan genel kurul tartışma ve kararlaşmasında bir kez daha açığa çıktı ki, Özgür kadın hareketinin rolü; toplumsal, sınıfsal, ulusal sorunların çözümünde, adalet, eşitlik, demokrasi ve özgürleşme önündeki engellerin ortadan kaldırılmasında, yine insanlığın yaşadığı sorunların çözümünde erkek egemen mantıktan kaynaklı yaklaşımların tümünün aşılmasında belirleyicidir. Erkek, karakteri gereği sistemin kurumlaşmış mantığına, onun verili düşünce yapısına, siyasal ve sosyal düzeyine çok rahat gelebilmektedir. Karşısında mücadele yürüttüğü gerçekliğe dönüşme tehlikesini çok fazla içerisinde barındırmaktadır. Halklar, ezilenler ve kadın adına yürütülen ya da özgürlük, demokrasi, adalet istemi temelinde verilen mücadelede, sistem gerçekliği karşısında zorlanınca bireyci, geleneksel ve sınıfsal çıkarları temelinde birçok değere erkenden yüz çevirme riski kadına göre erkekte daha yüksek.

Yine halklar, farklı kesim ve ötekileştirilerek toplum dışına itilenlerin arasında yaratılan yabancılaşma, dışlanma kadının duygu yüklü zekası ve yüreğiyle aşılabilir. Çünkü bunun maddi gerekçeleri kadın açısından daha güçlüdür. Yaşamını bir çerçeveye oturturken kadın asla çevresindekileri ret ya da dışlama içerisine girmez. Bunu en basit gündelik toplum yaşamına bakarak da anlamak mümkündür. Bir de bunun ideolojik bilinç seviyesini kazanmış kadın açısından ne düzeyde yaşandığını tahmin etmek veya ortaya çıkan pratiklerde görmek bize hiç uzak olmasa gerek. En yakın süreçte Türk kimliğine sahip olan Sema arkadaşın Avrupa'da yaşanan kendisini yakma eylemi ve eyleminin çağrısı, bunu ortaya koymaktadır. Bu çerçevede değerlendirildiğinde, KONGRA GEL zemininde mücadele eden kadının varlığını; hem mücadele değerleri, ilkeleri anlamındaki sorumluluğu yerine getiriş hem de Ortadoğu'nun en büyük çıkmazı haline gelen milliyetçiliğe karşı alınmış en büyük önlem olarak düşünülmeli. Etnik milliyetçilik geri toplumlar için doğru tahlil edilip bilimsel temelde bilince çıkarılmadığı taktirde, hem halklar ve hem de mücadele eden güçler açısından bir döğüşüne ve çıkmazına dönüşebilmekte, bundan kaynaklı da bir çok değerin yitişine sebebiyet verebilmektedir. Ulusal anlamda bir halkın varolma mücadelesi, kendi zemininin de mücadeleyi olumsuz anlamda riske edebilecek eğilimlere karşı da tedbiri içerisinde barındırmak durumunda. Başkan Apo'nun bu anlamda biçtiği misyon hem sosyal, siyasal, örgütsel hem de halklar arası barış, demokrasi ve doğru birlikteliklerin teminatı biçiminde olmuştur. Bütün bunlar bir kez daha göstermiştir ki, özgürlük mücadelesi veren kadının görevi giderek daha kapsamlılaşmakta ve ulaşılmak istenen toplum düzeyi açısından belirleyici bir konum arz etmektedir.

Devamı Sayfa 15'te

"Halklar, farklı kesim ve ötekileştirilerek toplum dışına itilenlerin arasında yaratılan yabancılaşma, dışlanma kadının duygu yüklü zekası ve yüreğiyle aşılabilir. Çünkü bunun maddi gerekçeleri kadın açısından daha güçlüdür. Yaşamını bir çerçeveye oturturken kadın asla çevresindekileri ret ya da dışlama içerisine girmez. Bunu en basit gündelik toplum yaşamına bakarak da anlamak mümkündür."